

KARL MAY

A SIVATAG SZELLEME

REGÉNY

Fordította és átdolgozta
SZINNAI TIVADAR

TARTALOM

ELSŐ FEJEZET
BLOODY FOX

MÁSODIK FEJEZET
TELITALÁLAT

HARMADIK FEJEZET
A GYÉMÁNTKERESKEDŐK

NEGYEDIK FEJEZET
VAS SZÍV

ÖTÖDIK FEJEZET
EGY KÉM LELEPLEZÉSE

HATODIK FEJEZET
A KÍSÉRTETEK ÓRÁJA

HETEDIK FEJEZET
A KÉT MEXIKÓI

NYOLCADIK FEJEZET
A ZENGŐ VÖLGY HANGJA

KILENCEDIK FEJEZET
LEHULL AZ ÁLARC

ELSŐ FEJEZET

BLOODY FOX

A most következő történet az USA legnagyobb államában, Texasban játszódott le, mely északon főleg Oklahoma állammal, délen Mexikóval és a Mexikói-öböllel határos, míg kelet felé Louisiana állam, nyugat felé pedig Új-Mexikó határolja. De aki Texas délnyugati végébe, például El Paso városába akar utazni, annak át kell vágni a Llano Estacado¹ nevű óriási fennsíkon, melynek magassága ezer és másfél ezer méter között váltakozik. Valójában ez Texas nyugati határvidéke és történetünk voltaképpen színtere.

A színtér most nem üres és nem kihalt. Az életet és a mozgást egyelőre két lovas képviseli, egy fehér és egy néger. Mindkettőnek a ruházata elüt a szokványostól. A fehér lovas indián sarut és bőrnadrágot viselt, s olyan kabátot, mely a mai frakk öse lehetett valamikor. Két hosszú szárnya libegve terült el a ló két oldalán. Az egykor kék színű, de most már megfakult kabátot vállpántok és ragyogóan kifényesített rézgombok díszítették. A lovas fejét óriási fekete női kalap ékesítette - ő amazonkalapnak nevezte -, s ezen sárgára festett (alighanem hamis) strucctoll lengedezett. A vézna külsejű fehér lovas vállán kétsövű puska függött, övében kés és két revolver nyele volt látható.

A néger hatalmas termetű, széles vállú fickó volt, valóságos óriás. Lábán ő is mokasszint viselt s hozzá indián *legginget*, vagyis bőrből varrt, rojtos, hosszú lábszárvédőt, mely az ágyékától a sarkáig ért - olyan volt, mint két különálló nadrágszár. Tehát derekán alul indián volt, de derekán felül francia, mert olyan atillát vagy mentét viselt, mint a francia dragonyos tisztek akkoriban. Pompás darab volt, de már meglehetősen kopott, csak a jóisten a megmondhatója, hány kézen keresztül és milyen kacskaringós úton jutott el eredeti tulajdonosától a négerig. Nagyobb baj volt az, hogy a pazar kabát túlságosan szűk volt a néger óriásnak: be se tudta gombolni. Ezt a hibát azzal ütötte helyre, hogy a dragonyosmentéhez piros-fekete kockás sálkendőt viselt, s ezt vaskos csokorba kötötte a nyakán. Fedetlen fejét dús haj díszítette, mely ezernyi göndör fekete fürtből állt; ezeket a fürtöket mintha fodrász bodorította volna külön-külön. A néger ruházatát fegyverek egészítették ki - dupla csöves puska, vadászkés, ócska pisztoly és még egy katonai szurony is, melynek vándorútja éppen olyan rejtélyes volt, mint a dragonyosatilláé.

A két lovas ruháján, akármilyen hóbortosnak tetszett is, a Vadnyugaton nem ütközött meg senki. Ott a ruhánál többet számít a ló, márpedig mindkét utas lova kitűnő volt; hosszú út volt mögöttük, mégis olyan vidáman emelgették lábaikat, mintha csak nemrég indultak volna el hazulról.

Most egy patak partján poroszkáltak, az üde zöld fűben, mely csupán néhány lépésnyi szélességben szegélyezte a partot. Hátrább satnya jukkafák közt nehezen tengődött a fű, s szinte zörgött, akár a száraz haraszt.

- Borzalmas vidék - jegyezte meg a fehér lovas. - Odafenn északon szebb, nem igaz, Bob?

- *Yes* - bólintott a néger. - Bárcsak megtalál már Massa Helmer házát! Szegény Massa Bob éhes, mint a cápa, egy harapásra lenyel egy ember.

¹ Llano Estacado (ejtsd: *ljáno esztakádo*) - cölöpsíkság, spanyolul

- No, téged azért mégse tudna egy harapásra bekapni - nevetett a másik. - De ami az étvágyat illeti, én is szeretnék már harapni valamit.

- Messze még *Helmer's Home*?

- Hiszen ha tudnám! Ezen a vidéken van, annyi bizonyos. Remélem, hamarosan célnál leszünk. Nézd csak: nem lovas közeleg-e ott?

Kezével jobbra, a patak túlsó partja felé mutatott. Bob megállította lovát, s tenyerét szeme fölé emelte, hogy megvédje a már alacsonyan álló nap ferde sugaraitól. Szokása szerint még a száját is kitátotta, miközben a szemét meresztgette.

- De igen, Massa Frank - felelte. - Lovas. Kis ember, nagy ló. Mifelénk jönni.

A lovas, akiről beszéltek, élénk ügetésben közeledett, de amikor odaért, megállás nélkül folytatta útját, mintha észre se venné őket.

- Furesa fickó - dünnyögte Frank. - Ezen az istenverte tájon örülni szokott az ember, ha találkozik valakivel. Ez meg úgy siet, mintha nem akarna szóba ereszkedni velünk. Vagy remete természetű, vagy pedig nem tiszta a lelkiismerete.

- Miért nem szólni neki?

- Igazad van, Bob, kiálts utána! A te bömbölő hangodat bizonyára meghallja.

Bob tölcseért formált két óriási tenyeréből, és teli torokkal kiáltotta a lovas után:

- Halló! Halló! Megállni! Massa Frankot és Massa Bobot miért kikerül?

Dörgő hangja csakugyan alkalmas volt arra, hogy akár egy tetszhalottat is életre keltsen. Az idegen lovas mosolyogva meghúzta a gyeplőt, és megállt. Frank és Bob odaugrattak hozzá.

Amikor egészen a közelébe értek, észrevették, hogy nem kis termetű emberrel állnak szemben, hanem egy olyan ifjúval, aki még alig nőtt ki a kamaszkorból. A kaliforniai cowboyok módjára tetőtől talpig tehénbőr ruhába volt öltözve, s fején széles karimájú *sombrerót* viselt. Öv helyett piros kendőt kötött a derekára, s ebből egy bowie-késen kívül két díszes, ezüsttel kivert pisztoly kandikált elő. Nehéz kétsövű puska hevert előtte a nyeregben, s a nyereg két oldaláról egy-egy nagy bőrlap függött alá. Mexikóban viseltek ilyen bőrvértet, mely jól megvédte a lovas lábait nyilak és lándzsadöfés ellen.

Az ismeretlen ifjú arcát barnára cserzette a nap, érdessé fújta a szél, s ez férfiasá tette. De még inkább az a feltűnő sebhely, mely homlokának felső bal szögletétől rézsútosan húzódott le egészen a jobb szeméig. Már régen begyógyult, de a vaskosan kidudorodó vörös forradás megmaradt, s holta napjáig emlékezteti valamire, amit talán jobb lenne elfelejteni. Volt a lényében más is, ami ezt az ifjút koraéretté tette. A nehéz puskát olyan könnyedén emelte fel, mint egy tollszárat; nagy, sötét szeme fürkészően vizsgálta a két lovast, aki útján megállította; s büszkén és biztosan ülte meg a lovat, akár egy felnőtt.

- *How do you do, my boy?*² - szólította meg Frank.

- *How do you do?* - felelte az ifjú.

- Mondja csak... ismeri ezt a vidéket?

- Kissé - felelte az ifjú gúnyos mosollyal, mely elárulta, hogy gyerekkora óta minden bokrot ismer itt.

² How do you do? (ejtsd: *hau-du-ju-du?*) - szó szerint: hogy vagy? De köszöntés helyett is használjuk

- Van itt egy Helmer's Home nevű ház?
 - Van.
 - S messze van innen?
 - Attól függ... erre rövidebb, arra hamarabb.
 - Miért ez a kurta-furcsa felelet? Neheztel talán, mert boynak szólítottam?
 - Eszembe sincs! Szólítson, ahogy akar, de akkor a válaszomat se vegye zokon.
 - Igaza van. Hát akkor szorítsunk kezet. Idegen vagyok itt, és Helmer's Home-ba kell mennem. Legyen szíves, igazítson útba. Remélem, nem vezet tévútra.
- Az ifjú elfogadta a felé nyújtott kezet, és így felelt:
- Gazfickó, aki az utast félrevezeti. Én éppen Helmer's Home-ba tartok. Ha követni akarnak, megtehetik.
- Megindította lovát, és a másik kettő követte. Vezetőjük a pataktól elkanyarodva déli irányba fordult.
- Mi meg a patak mentén reméltünk oda jutni - jegyezte meg Frank.
 - Az se lett volna baj - felelte az ifjú -, csak fél óra helyett két óra alatt jutnak célhoz. A patak jókora kerülővel ér oda.
 - Ismeri a házigazdát?
 - Mr. Helmert? Hogyne ismerném!
 - Milyen ember?
- Frank és Bob most már közrefogták vezetőjüket, úgy nyargaltak hárman egy sorban. Az ifjú megint fürkésző pillantást vetett rájuk.
- Jó szeme van - felelte. - Első pillantásra megismeri, kivel van dolga. Aki tisztességes, barátságos fogadtatásban részesül nála. De a csirkefogókkal kurtán bánt.
 - Ennek szívből örülök. Így hát nincs mitől tartanunk.
 - Attól függ. Ha rendes emberek, nem kérhetnek tőle olyat, amit meg ne tenne.
 - Hallom, hogy fogadója van.
 - Fogadó is meg *store* is, de nem a haszon kedvéért tartja fenn. Inkább hogy vadász barátainak segítségére legyen. Megkaphat nála mindent, amire egy utasnak szüksége lehet, s a lehető legolcsóbb áron. De ha valaki nem tetszik neki, háromszoros áron sem kap semmit.
 - Olyan külön?
 - Nem külön, csak igyekszik távol tartani magától azt a csöcseléket, mely hírhedtté teszi Texit, kiváltképpen ezt a tájat itt a Llano Estacado peremén.
 - Ön is itt lakik? Talán farmja van?
 - Nincs se farmom, se házam, de itt lakom. Szabad vagyok, mint az égi madár, vagy inkább, mint az erdei vad. Nincs senkim a világon.
 - Szülei sincsenek?
 - Se apám, se anyám, se rokonom.
 - Hogy hívják, ha szabad érdeklődnöm?

- Nevem sincs. Bloody Fox néven ismernek.

Frank nagyot nézett. Bloody Fox - Véres Róka. Mit jelentsen ez?

- Csodálkozik, mi? - folytatta az ifjú. - Ott kell kezdenem, hogy szüleimet, egész családomat és kísérőiket meggyilkolták a Llano Estacado-ban, csak én maradtam meg egyedül. Vérbe fagyva találtak rám, tátongó sebbel a homlokomon. Körülbelül nyolcéves voltam akkor.

- Jóságos ég! Szegény, szegény gyerek! Hogy történt ez? Rablótámadás? Banditák törtek az utasokra?

- Banditák - bólintott az ifjú. - „A sivatag keselyűi”.

- Értem. Így hát nem maradt semmije a pusztai életén és a borzalmas emléken kívül? Igazán csoda, hogy életben maradt!

- Helmer talált rám a porban heverve. Maga elé fektetett a nyeregbe, és hazavitt. Hónapokig lázasan feküdtem a házában, félig eszméletlenül. Amikor végre magamhoz tértem, nem emlékeztem semmire, még a nevemet is elfelejtettem, azóta sem tudom. Csak az a szörnyű negyedóra maradt meg az emlékezetemben, amikor a „keselyűk” megrohantak. Bárcsak azt is elfelejteném, és ne kellene éjjel-nappal a bosszúra gondolnom. Mert örökké csak ez jár a fejemben, azért élek, hogy gázságukért megfizessék nekik.

- Hát ezért hívják Bloody Foxnak? - kérdezte igaz részvétellel Frank.

- Igen. Mert vérben áztam, amikor rám találtak, és félig eszméletlenül is folytonosan valami Foxot emlegettem. Talán a rókára gondoltam, amelyik betört az ólba, és szétszaggatja a kiscsibéket.

Az emlék hatása alatt megrázkódott, és fogait csikorgatta; olyan volt most, mint a megszállott.

- Tehát az a forradás a homlokán... - kérdezte Frank kissé zavarban, mert félt, hogy tapintatlanságot követ el.

- Igen. Annak a negyedórának a nyoma - felelte az ifjú. - De ne beszéljünk róla többet. Különb-
ben is nézzék csak, itt viszontlátjuk a patakot. A túlsó partján erdő és a fák mögött kezdődik Helmer birtoka. Eddig ön faggatott engem, most én is szeretnék egyet-mást kérdezni. Azt a színes úriembert Bobnak hívják ugyebár, sőt, ha nem csalódom, Csúszkálós Bobnak.

Bob felpattant a nyeregben, mintha le akarna ugrani a lováról.

- Ó, ó! - kiáltott fel siránkozó hangon. - Szegény Massa Bob! Ha ismerni, mért kicsúfolja?

- Isten őrizz! - kiáltott fel az ifjú. - Dehogy akarlak kicsúfolni! Máris a jó barátod vagyok. Mondd csak, ki akasztotta rád ezt a nevet?

- Az indiánok, amikor Massa Bob még rosszul lovagolni, és folyton lecsúsz a ló hátáról. De Massa Bob most már nagyszerűen lovagolja!

Hogy bebizonyítsa, amit mondott, megsarkantyúzta lovát, és elvágatott az említett erdőcske felé.

- Ön ismeri Bobot? - kérdezte Frank csodálkozva. - Hihetetlen.

- Miért volna hihetetlen? Ismerem önt is.

- No, ez már sok! Mi a nevem?

- Franknak hívják, sőt - ha nem bántom meg vele - Bicegő Franknak.

- Úgy van! De honnan tudja, fiam? Hiszen életemben először járok ezen a tájon!

- A Llano sem olyan elmaradott, hogy ne ismerné a préri hírességeit - felelte az ifjú mosolyogva.

Mi tagadás, Franknak jólesett a dicséret; rézgombos frakkja majd szétrepedt pillanatnyi büszkeségében.

- Én? Híresség?! - kiáltott fel mégis szerénykedve. - Hát kitől hallott rólam?

- Egy másik híres embertől, Pfefferkorn úrtól, akit Köpcös Jemmy néven emlegetnek.

- Micsoda! A legjobb barátom! Hol találkozott vele?

- Néhány nappal ezelőtt a Washita Forknál. Hamar megkedvelt, és én is őt. Azt is elmondta, hogy önnel van találkozója. Megbeszélték, hogy nálunk találkoznak, a Helmer's Home-ban.

- Ez bizony így van. Ezek szerint biztos, hogy eljön?

- Igen. Még egy kis dolga van odafenn, és én hamarabb érkeztem haza. De ő is jön utánam.

- Hát ennek szívből örülök! Elmesélte közös kalandjainkat?

- A kirándulást a Yellowstone-hoz? Elejétől végig! Nagyon érdekes volt még hallani is. Hát még végigcsinálni! No de megérkeztünk az erdőcskéhez, s ott van Bob is!

- Hogy lesz tovább?

- Átkelünk a patakunkon, és keresztülvágunk a ligeten, akkor éppen oda jutunk.

Így is történt. Az erdőcskén át könnyű volt az út, se bokor, se bozót nem akadályozta előrejutásukat. A ligeten túl szépen bekerített és gondosan megművelt kukorica-, burgonya- és zabföldekhez érkeztek. A texasi dombvidék termékeny fekete homokja volt ez, s kitűnő termést ígért. A patak is emelte a farm értékét, mert egészen a lakóház mellett csörgedezett tova. A ház mögött istállók és gazdasági épületek tűntek fel.

Maga a ház kőből rakott, szélesen elnyúló, földszintes épület volt, de két végében, a csúcsos tornyocskák alatt két-két padlásszobácska ablakai kandikáltak elő. Az ajtó előtt négy hatalmas tölgyfa állt egyenesen, mint négy őrszem; terebélyes ágaik árnyékában néhány egyszerű kerti asztal és pad hívogatott kellemes hűsölésre. A ház beosztása nyilvánvaló volt: a bejárattól jobbra a lakás, balra a Bloody Fox említette söntés és vegyeskereskedés.

Az egyik kerti asztalnál javakorabeli férfi üldögélt pipázgatva; figyelmesen szemügyre vette a három jövevényt. Széles vállú, izmos ember volt, egykor szőke, most már deresedő szakállá, széles és hosszú, mint egy régi pátriárkáé. Nagy, kérges keze mutatta, hogy életében keveset henyélt, de annál többet dolgozott és alkotott.

Amikor az idegenek vezetőjében felismerte Bloody Foxot, elébe ment, és szívélyes mosollyal nyújtotta felé mindkét kezét.

- Isten hozott, kedves fiam! - kiáltotta. - Végre, hogy idedugod a képedet! Már rég nem láttalak! Pedig sok újság van!

- Remélem, jó hírek - mondta Bloody Fox.

- Sajnos, nem. Megint garázdálkodnak a keselyűk odaát!

Kezével nyugat felé mutatott, ahol a Llano kő- és homoksivataga terjeszkedett Új-Mexikó határáig.

Ez a kietlen fennsík az Egyesült Államok Szaharája. Forró nappalok és dermesztő éjszakák jellemzik, sivár egyhangúság, kopárság, gyér, satnya növényzet. Igazi út nem vezet rajta keresztül. Az útirányt földbe vert karók vagy cölöpök jelzik. Ezért emlegetik spanyolul Llano Estacado vagy angolul *Staked Plains* néven. Mindkettő karósíkságot, cölöpsivatagot jelent. A cölöpökkel jelzett út mentén kocsironcsok, emberi és állati hullák hevernek, fölöttük megdögkeselyűk keringenek. Mindez mutatja, hogy az út ezen a területen keresztül nem volt veszélytelen. S még veszélyesebbé tette a lelketlen haramiák, keselyűnél is kegyetlenebb prédalesők serege.

A szakállas férfi szavai szemmel láthatóan kihozták a sodrából Bloody Foxot. Leugrott a nyeregből, és izgatottan kérdezte:

- Mi történt? Mondd el részletesen!

- Pár szóval el lehet mondani - felelte a másik. - De előbb légy szíves, mutasd be nekem ezt a két gentlemant.

- Ehhez még annyi szó se kell - mondta Bloody Fox. - Ez a gentleman a híres Bicegő Frank, a másik meg Bob. Uraim, köszöntsék Mr. Helmert, a házigazdát.

- Örvendek, Mr. Helmer - mondta Frank, a nyeregben kissé meghajolva.

- Üdvözlöm önöket - felelte Helmer, kezét nyújtva Franknak. - Parancsoljanak befáradni a házamba.

- Előbb a lovakról szeretnénk gondoskodni - mondta Frank.

- Nagyon helyes! Ebből is látom, hogy derék emberek - mosolygott Helmer. - Meddig óhajtanak nálam lakni?

- Lehet, hogy néhány napig - felelte Frank. - Egy-két jó barátommal megbeszéltem, hogy itt találkozunk, s őket akarom megvárni.

- Semmi akadály, Sir. Szíveskedjenek a lovakat a ház mögé vezetni. Herkules, a néger szolgám majd gondoskodik róluk.

Felszólításának tüstént eleget tettek. Helmer fejcsóválva nézett utánuk.

- Furcsa figurát hoztál a nyakamba, Fox - mondta a sebforradásos homlokú ifjúhoz fordulva. - Az a strucc tollas kalap! Mi jut az eszébe, ilyen ócskaságot a fejébe csapni?

- Úgy látszik, ez a hobbyja - felelte Fox. - De tudod, kit vár ide? Old Shatterhandet!

- Micsoda! - kiáltott fel Helmer. - Ennek aztán szívből örülök! Old Shatterhand az én házamban! Kitől tudod?

- Köpcös Jemmy mesélte nekem... ő is idejön.

- Köpcös Jemmy! Hát vele is találkoztál? Nekem két ízben volt hozzá szerencsém, de már régen. Örülök, hogy viszontlátom.

- Cimboráját is magával hozza, a Hosszú Davyt. Ez az a társaság, amelyet új vendégeink ide várnak.

Helmer megszívta pipáját, mely már-már kialudt, aztán így kiáltott fel:

- Ez aztán a jó hír! Megyek, és elújságolom Barbarának!

- Megállj! Előbb a rossz hírt, amit említettél! Tudni akarom! Mi történt?

- Gázság természetesen. Újabb felháborító bűntény. Mikor voltál itt utoljára?

- Majdnem két hete.

- Akkor nem láthattad azt a négy családot, amely nálam szállt meg. A Llanón akartak átkelni. Több mint egy hete, hogy elbúcsúztak tőlem, de nem érkeztek meg oda, ahova készültek. Wallace, a trader³ tegnap jött meg odaátrol. Nem találkozott velük.

- Az útjelző cölöpök rendben voltak?

- Az a baj, hogy nem. Wallace maga is eltévedt volna, ha nem húsz éve járja ezt az utat.

- Hol van most?

- Odafele pihen az egyik kis szobában. Annyit bolyongott, hogy teljesen kimerült. Még enni sem akart, amikor megérkezett, csak gyorsan ágyba! Bizonyára még most is alszik.

- Sajnálom, fel kell ébresztenem! Okvetlenül beszélnem kell vele. Tudni akarom a részleteket!

A fiatalember izgatottan elrohant, és eltűnt a ház kapujában. Helmer visszaült a helyére, és nyugodtan pőfékelt tovább. Bloody Fox türelmetlensége nem hozta ki a sodrából. Viszont az újság, amit az ifjú hozott, kellemes érzéssel töltötte el. Milyen remek társaság lesz itt nemsokára! Köpcös Jemmy... hm... Old Shatterhand... hm... és még néhány hasonló! Ah! De hiszen el akartam újságotlani Barbarának! Hadd örüljön az asszony is!

Be akart sietni feleségéhez a konyhába, de majdnem beleütközött a Bicegőbe, aki megtalálta Herkulest, a ház néger szolgáját, s miután rábízta a lovakat, visszatért a ház elé. Helmer leültette, és egy kis türelmet kért tőle, aztán folytatta útját a konyhába. Rövid idő múlva újra megjelent két üveg sörrel és poharakkal. Letelepedett vendége mellé, és beszélgetni kezdtek. Alig váltottak néhány szót, amikor Bloody Fox közeledett feléjük, és feldúlt ábrázattal megállt Helmer előtt.

- Borzasztó, amit Wallace elmondott! - kiáltott fel szinte síró hangon. - Nem is tudok másra gondolni, csak azokra a szerencsétlen emberekre, akik ott pusztultak el a Llano Estacado mélyén!

- Elpusztultak? - csodálkozott Frank. - Talán csak eltévedtek?

- Éppen ez az, amitől félek! Itt csak egyetlen ösvény vezet a Llanón keresztül, amely olyan, mint a Góbi-sivatag. Nincsenek kutak, források, oázisok, ahol az utas szomját olthatná, és fáradalmait kipihenhetné. Kiépített út nem vezet rajta keresztül. Ezért az egyetlen ösvényt, mely lóháton járható, kis facölöpökkel jelölték meg. Aki eltér ezektől a földbe vert cölöpöktől, annak vége, menthetetlenül elpusztul: a hőség, a szomjúság, a fáradtság elernyeszti; már gondolkodni sem tud, csak bolyong, sokszor körben is, míg lova össze nem roskad alatta. Kevés, nagyon kevés ember van, aki a Llanót annyira ismeri, hogy az útjelző cölöpök nélkül is el tud igazodni rajta.

- No de hát ott vannak a cölöpök! - mondta Frank. - Miért kell eltérni tőlük és más úttal kísérletezni?

- Mert vannak gazfickók, akik a cölöpöket kihúzgálják, és úgy verik be újra, hogy az utast tévútra vezessék, törbe csalják, kifosszák és meggyilkolják!

- Sátánok! - kiáltott fel Frank elborzadva.

³ Trader (ejtsd: *trédér*) - kereskedő

- Több ilyen banda van, de egyforma módszerrel dolgoznak - vette át a szót Helmer. - Az utas a hamis irányba áthelyezett cölöpöket követi, s azok egyszerre csak véget érnek. Az áldozat most már menthetetlen.

- No és ha megfordul, és a cölöpök mentén visszafelé lovagol?

- Ahhoz már nincs ereje. Aztán meg olyan helyre került, ahol nem maradhat életben. A banditáknak egy ujjal sem kell hozzányúlniuk. Egyszerűen megvárják, míg felfordul a szomjúságtól. Akkor aztán előbújnak rejtekhelyükről, és kifosztják a halottat.

- És nem lehet ezeket a keselyűket ártalmatlanná tenni? - kérdezte Frank.

Helmer éppen válaszolni akart, amikor figyelmét egy lassan közelgő alak vonta magára. Csak akkor vették észre, amikor a ház elé ért. Tetőtől talpig fekete posztóba öltözött, s kezében kis csomagot vitt. Ösztövére alakja, szűk válla, sovány arca, hegyes álla sehogy se illett ebbe a környezetbe. Fekete keménykalapját mélyen a homlokába húzta, s még szemüveget is viselt. Nesztelen léptekkel osont oda hozzájuk, két ujjával megérintette kalapja peremét, és alázatos hangon köszönt:

- Jó napot, uraim. Nem tudom, jó helyen járok-e. Mr. Helmert keresem!

Helmer végignézett rajta, és pillantása elárulta, hogy ez a papos külsejű ember nem nyerte meg tetszését.

- Igen, Helmer vagyok - felelte. - S ön kicsoda?

- Az én nevem Tobias Burton, és misszionárius vagyok. Az Ítélet Napjának Szentjeihez tartozom.

Keneteljes, de önérzetes hangon jelentette be ezt, s azt hitte, kellő hatást ér el vele. De a várt hatás elmaradt.

- Tehát mormon? - kérdezte Helmer vállvonogatva. - Ez az én szememben nem érdem. Az Ítélet Napjának Szentjei! Így nevezik magukat! Ez már magában is gőgös hetvenkedés! Én egyszerű ember vagyok, olyan, mint a többi, s nem kedvelem azokat, akik különleges lényeknek tartják magukat. Egy szó mint száz, nincs szükségem szentekre. Nem tűrök lélekkufárokat a házamban.

Elég érthetően megmondta, de Burton nem sértődött meg, és nem vette tudomásul, hogy útilaput kötötték a talpára. Újra kalapjához nyúlt, most már mélyen megemelte, s alázatos hangon felelte:

- Téved, Sir, ha azt hiszi, azért jöttem, hogy tisztelt háza népét megtérítsem. Magánemberként állítanék be, fáradt vándorként, ki éjjeli szállást keres, s éhségét, szomjúságát szeretné csillapítani.

- Jól van, azt megkaphatja, feltéve természetesen, hogy meg tudja fizetni - mondta Helmer mogorván.

Még egy kelletlen pillantást vetett a hivatlan vendégre, aztán bosszúsan elfordította fejét. A mormon felnézett az égre, torkát köszörülte, aztán ájtatos hangon felelte:

- Nem állíthatom, hogy dúskálok e bűnös földi világ kincseiben, de szerény étellemet, italomat és szállásomat ki tudom fizetni. Egyébként úgy hallottam, hogy ennek a háznak a gazdája nagyon vendégszerető úriember.

- Hol hallotta azt?

- Taylorville-ben, ahonnan jövök.

- Hát ami ezt illeti, igazat mondtak önnek, csak elfelejtették hozzátenni, hogy meg szoktam válogatni a vendégeimet.

- S az én arcom nem nyerte meg a tetszését, Sir?

- Megmondom őszintén: csöppet sem! - felelte Helmer gorombán.

- De miért? Mit vétettem önnek?

- Egyelőre semmit. De ösztönöm azt súgja, hogy nem sok jót várhatok öntől.

A mormon lehajtotta fejét, és szelíd hangon válaszolt:

- Ebben a szomorú árnyékvilágban mindig az volt az igazak sorsa, hogy félreismerték őket. Nem tehetek róla, hogy arcom nem rokonszenves önnek.

- Én nem az arcáról beszélek! - csattant fel Helmer hangja. - Hangja, fellépése, egész lénye az, ami nem tetszik nekem! Azonkívül úgy hiszem, nem is az igazi arcát mutatja nekem. Talán jó is. Az igazit nem is kívánom megismerni.

- Hogy érti ezt?

- Megmondom. Gyanúsna tartom, hogy Taylorville-ből jött.

- Miért? Ellenségei vannak ott?

- Ellenségeim? Egy se. No de árulja el azt is, hová igyekszik?

- Prestonba, fel a Red Riverhez.

- Hm. És az útja éppen az én házam mellett vezet el?

- Nem... egy kis kerülőt tettem, mert annyi szépet és jót hallottam önről, hogy kedvem támadt megismerni önt.

- Igazán lekötelező! S gyalog tette meg ezt a hosszú utat?

- Gyalog hát!

- És a lova?

- Miféle lovam? Nincs lovam.

- Úgy látszik, engem akar lóvá tenni! Ezen a vidéken még a gyerekek is lóháton járnak, mert ló nélkül nem lehet boldogulni. Magának is van lova, csak elrejtette valahol! Egy idegen, aki lovát elrejtí és letagadja, nagyon gyanús! Ki tudja, miféle rosszban sántikál!

A mormon könnyörgően összetette két kezét.

- Esküszöm, Mr. Helmer, hogy nincs lovam. Szegény ember vagyok, és a leghosszabb utat is kénytelen vagyok gyalogosan megtenni. Azonkívül alázatosságom is arra kötelez, hogy ne szálljak nyeregbe.

Ekkor Helmer felállt, a mormonhoz lépett, és vállára tette súlyos kezét.

- Ember, ne járassa velem a bolondját! Azt hiszi, vak vagyok talán? Azt hiszi, nem vettem észre, hogy nadrágja a belső oldalán milyen kopott a térd fölött? S a lyukak a csizmája sarkán? Nem a sarkantyú sarokvasának rögzítésére szolgálnak? Hiszen...

- Nem jelent semmit, Sir! - vágott a szavába a mormon. - A csizmát ócskán vásároltam. A lyukak már rajta voltak.

- Úgy? S mióta viseli ezt a pár csizmát?

- Két hónapja.

- Igazán? Akkor a lyukakat már por és piszok tömné el! Már rég fekete lett volna mind! Aztán múlt éjjel nagy eső volt. Ha gyalog jött volna, csizmáját belepné a sár. De különben is, tanácsolok magának valamit. Ha sarkantyúját a zsebébe akarja rejteni, dugja el jobban, mélyebbre, érti? S legyen gondja rá, hogy kereke ki ne kandikáljon belőle!

A mormon egyik zsebére mutatott, melyen egy rézsarkantyú kereke megakadt, és valósággal szemet szúrt.

- Ezt a sarkantyút az úton találtam - védekezett a mormon.

- Miért nem hagyta ott? Kár volt lehajolni érte, ha nincs lova! No, de elég volt ebből! Bánom is én, hogy gyalog jött-e ide avagy angyalszárnyakon. Az a fő, hogy minél előbb továbbkotródjék innen. Enni és inni kap, ezt már megígértem, üsse kő. De azután fel is út, le is út! Nem fogadok be a házamba gyanús, hazudozó fickókat!

Az ablakhoz lépett, beszólt valakinek a házba, aztán visszaült a helyére, és a mormonnal nem törődött többé. Ez egy másik asztalhoz ült, motyóját egy székre tette, kezét összekulcsolta, s megadóan lehajtottá fejét, várva, hogy hozzák a megígért vacsorát. Úgy ült ott, mint egy igazságtalanul megbántott ember, aki a világ gonoszságán tündöködik.

Bicegő Frank nagy érdeklődéssel hallgatta végig a szóváltást, de most már ügyet se vetett többé a mormonra. Ám Bloody Fox egészen másként viselkedett.

Már abban a pillanatban, amikor az idegen megjelent, Fox rámeresztette szemét, és azóta egy pillanatra sem fordult el tőle. Addig sem ült le, hiszen nem volt szándékában elidőzni itt; a lova mellett álldogált, készen arra, hogy újra nyeregbe pattanjon. De most ösztönszerűen a homlokához nyúlt, mintha erőlködve igyekeznék visszaemlékezni valamire. Keze lassan lelankadt. Elhatározta, hogy még nem megy el. Leült Helmerrel szemben, de úgy, hogy a mormont továbbra is szemmel tarthassa. Olyan arcot vágott, mintha nem érdekelné semmi, de aki jobban megfigyelte, észrevehette, hogy módfelett izgatja valami.

Ekkor egy idősebb, kövér asszony jött ki a házból tálcával a kezében. Kenyeret, evőeszközt és tányéron egy szép nagy szelet sült marhahúst hozott ki. Mindezt tétovázás nélkül Frank elé rakta.

- Barbarám, bemutatom neked Mr. Frankot - mondta Helmer. - A feleségem - tette hozzá, és szeretettel nézett az asszonyra.

- Örvendek - mondta Helmerné. - Látom, a söre fogytán. Hozok még egy üveggel.

Visszament a házba. Amikor újra kijött, egy palack sört hozott, továbbá tálcán kenyeret, sajtot s egy pohárka brandyt; ez utóbbiakat a mormon elé rakta, aki szó nélkül nekilátott az egyszerű vacsorának; nem mert panaszkodni, hogy húst nem kapott.

Most Bob jött ki a házból. Elégedetten mosolygó arca elárulta, hogy a konyhán már jól bevacsorázott. El is dicsekedett vele:

- Massa Bob finom vacsorát kapta! Massa Bob sokat ette és itta.

Közben megpillantotta az Ítélet Napjának Szentjét a másik asztalnál. Odalépett hozzá, megállt előtte, néhány percig tündödvé bámult rá, aztán felkiáltott:

- Massa Bob mit lát? Ki itt ül? Hisz ez Weller, a tolvaj, aki ellop Massa Baumann minden pénz - sok-sok pénz!

A mormon felpattant, és rémülten a négerre meredt.

- Mit beszélsz, Bob? - kérdezte Frank, és ő is felugrott a helyéről. - Azt hiszed, ez az ember Weller?

- Igen, ő! Massa Bob biztosan megismer! Massa Bob akkor jól megnézett csirkefogó!

- Ejha! A véletlen a karjaink közé kergette volna? Ennek aztán igazán örülnék! Mit szól hozzá, Master Tobias Burton?

A mormon közben leküzdötte első zavarát és rémületét. Megvető mozdulattal mutatott Bobra, és pökhendien kijelentette:

- Ez a fickó nincs észnél! Csak fecseg összevissza! Nem tudom, mit akar tőlem.

- Elég világosan megmondta, nem? Azt mondta, a maga igazi neve Weller, s azzal vádolta, hogy meglopta Mr. Baumannt, Bob gazdáját.

- Engem nem hívnak Wellernek!

- Talán régebben ezt a nevet viselte, nem?

- Az én nevem Burton, és mindig is az volt. A buta nigger! Úgy látszik, összetéveszt valakivel!

Bob fenyegetően felemelte öklét.

- Nigger? Mi az, hogy nigger? Massa Bob nem nigger, hanem egy coloured gentleman!⁴ Ha Weller még egyszer niggert mondja, Massa Bob jó nagyot csap az orrába! Fogait kiver!

De Helmer közbevetette magát.

- Semmi verekedés, Bob! Ezt az embert lopással vádolod. Vannak bizonyítékaid?

- Massa Bob nem levegőbe beszél! Massa Frank tudja minden. Massa Frank a tanú!

- Igaz ez, Mr. Frank?

- Úgy van. Akár esküvel is tanúsíthatom.

- Hát hogy történt a dolog?

- Barátom és üzlettársam, Baumann, akit ismerősei Medveölőnek szoktak nevezni, egy olyan üzletet és fogadót tart fenn, mint ön itt, Mr. Helmer. Csak éppen hogy a mi házunk gerendából ácsolt blokkház, és odafenn van északon, a Platt River közelében. Az üzlet kezdetben nagyon jól ment, mert akkor tört ki az aranyláz azon a vidéken, és sok aranyásó fordult meg nálunk. Rendszerint nagyobb pénzösszeg volt a kasszában meg aranydarabkák is, mert a vevőink gyakran nuggetekkel⁵ fizettek. Egy nap fel kellett lovagolnom az aranymezőkre inkasszálni, vagyis bizonyos adósságokat beszedni. Csak három nap múlva érkeztem haza, s akkor értesültem róla, hogy Baumannt kifosztották. Egyedül volt a házban Bobbal, és befogadott egy idegent éjszakára. Wellernek mondta magát. Reggel eltűnt a kasszában őrzött pénzzel együtt. Üldözőbe vették, de nem találták meg, mert közben vihar tört ki, és az eső elmosta a tolvaj nyomait. Most Bob ráismert a tolvajra, és nem hiszem, hogy tévedne. Jó szeme van, és egészen kiváló arcmemóriája. Már akkor is azt hajtogatta, hogy nagyon jól megnézte a gazembert, és még álruhában is felismerné. Ennyit tudok az ügyről, Mr. Helmer.

⁴ Coloured (ejtsd: *kalörd*) - színes. A „nigger” csúfnév. A négerek „színeseknek” nevezik magukat

⁵ Nugget (ejtsd: *nagit*) - aranyrög

- De saját szemével nem látta akkor a tolvajt?

- Nem.

- Akkor bizony a tanúsága keveset ér. Nem tudom, mit lehetne tenni.

- Massa Bob tud, mit kell tenni! - kiáltott fel a néger. - Massa Bob a gazembert agyonüt.

Már félre is akarta tolni a házigazdát, hogy rávesse magát a mormonra, de Helmer visszatartotta.

- Nem, Bob, nem engedem! Az én házamban nem tűrök semmiféle erőszakosságot.

- Jó. Akkor Massa Bob várni, míg gazfickó elment innen. De aztán felakasztani az első fára! Éjszakai tolvaj nem megérdemel mást!

Leült egy olyan helyre, ahonnan jól szemmel tarthatta a mormont. Arca elárulta, hogy fenyegetését nagyon komolyan veszi, és be is fogja váltani. Burton lopva ránézett, s a néger óriási alakját látva, még jobban elsápadt. Könyörgő hangon fordult Helmerhez:

- Esküszöm, Sir, én ártatlan vagyok! Ez a fekete úriember összetéveszt valakivel. Remélem, nem enged bántalmazni. Én az ön nemeslelkű védelmére bízom magamat, Sir!

- Ne bizakodjék túlságosan - felelte Helmer. - A bizonyíték nem elegendő, de inkább hiszek a négernek, mint önnek. Egyébként nem vagyok hivatalos személy, és semmi közöm az ügyhöz, legfeljebb annyi, hogy a házam jó hírnevére vigyázok. Tehát amíg az én birtokomon tartózkodik, nem engedem bántani. De mihelyt kitette a lábát innen, nem érdekel, mit csinálnak magával. Viszont megmondtam, hogy éjszakára nem maradhat itt, s újra felszólítom, hogy kotródjék el minél előbb. Nem vitathatom el Bobtól azt a jogot, hogy ha valami számadása van magával, azt odakünn négyszemközt elintézzze. Mellékesen megjegyzem, nem fogok nagyon csodálkozni, ha holnap reggel sétálni megyek, és meglátom magát egy fa ágán himbálózni!

Ezek a szavak egyelőre pontot tettek az ügy végére. A mormon újra vacsorája fölé hajolt, de szándékosan nagyon lassan evett, hogy húzza az időt, és minél tovább biztonságban érezhesse magát, no meg abban a reményben, hogy talán történik még valami, ami kihúzza a csávából. Bob dühösen forgatta szemét, és egy pillanatra sem hagyta őrizetlenül. De volt még valaki, aki - ha nem is olyan nyíltan, csak lopva - szemmel tartotta a mormont. Bloody Fox unatkozó arcot vágott, mintha nem érdekelné az ügy, de ugrásra készen ült ott, hogy a mormon után vesse magát, mihelyt megpróbál elillanni.

MÁSODIK FEJEZET

TELITALÁLAT

Frank és a mormon elmélyedt az evésben, a többi jelenlevő meg a gondolataiban, s a társalgás teljesen abbamaradt. Később, amikor Frank éppen folytatni akarta a beszélgetést ott, ahol megszakadt, megint megzavarta valami. Váratlanul újabb vendég érkezett.

- Ez aztán a forgalmas ház - jegyezte meg Frank. - Nézze csak, Mr. Helmer, az a lovas is egyenesen felénk tart.

A házigazda abba az irányba fordult, s bosszús arca mindjárt felderült.

- Ez olyan vendég, akinek szívből örülök - mondta élénken. - Bátor és derék fickó, akire baj esetén mindig számíthatok.

- Bizonyára házaló trader, aki árukészletét önnél szeretné felfrissíteni - vélte Frank.

- Miből gondolja? Hogy mindkét nyeregtáskája olyan óriási? Nem, nem. Sohasem volt trader. Idegenvezető. Egész Texasban nincs nála jobb és megbízhatóbb scout.⁶

- Hogy hívják? Talán már hallottam a nevét.

- Igazi nevét senki sem tudja. Mindenki Juggle Fred⁷ néven emlegeti, mert annyi bűvészműtáványt ismer, hogy egész este el tudja szórakoztatni vele a társaságot. Feltűnően nagy nyeregtáskáiban a bűvészfelszerelését hurcolja magával mindenhova.

- Juggle Fred? Hallottam róla. Mókás ezermester, de kitűnő nyomkereső és vezető. Nem értem, hogy ez a két mesterség miként fér össze.

- Járt itt egyszer egy cirkusztársulat, és Fred folyton velük volt. Tőlük tanulhatta a bűvészkedést és szemfényvesztést. De ezt csak mellékesen űzi, az emberek mulattatására. Az igazi foglalkozása, hogy kisebb csoportokat kalauzol a Llano Estacadón keresztül, s ezt nagyon komolyan veszi. Akiket ő kísér, azokkal sohasem történik semmi baj. Olyan ügyes fickó, hogy nem is értem, miért ragadt itt ezen a vidéken. A keleti nagyvárosokban bizonyára meggazdagodna. Szeretném, ha megismerné, Mr. Frank. Biztos vagyok benne, hogy megkedveli.

A különös ember, akiről szó volt, közben a ház elé érkezett. Megállította lovát, és bekiáltott a kertbe:

- Helló, öreg fogadás! Van még helyed egy szegény csavargó számára, akinek annyi pénze sincs, hogy a szállását megfizesse?

- Nem tesz semmit, fiam - felelte Helmer. - Neked mindig szorítunk helyet. Szállj csak le arról a gebéről, és gyere közelebb. Kellemes társaság vár rád.

A műkedvelő bűvész és szemfényvesztő gyors pillantást vetett az asztalokra, és így felelt:

- Ha te mondd, öreg, elhiszem. Különben is itt látom régi jó barátomat, Bloody Foxot, akivel mindig szívesen elbeszélgetek. A néger derék fickónak látszik. Az a kis gentleman pedig, tollas női kalappal a fején, legalábbis jópofa, de remélem, még annál is több. Csak az a fekete

⁶ Scout (ejtsd: *szkaut*) - cserkész, felderítő, úttörő

⁷ Juggle (ejtsd: *dzsagl*) - bűvészkedés

ruhás aggaszt, aki sajtot majszol, és olyan keserves arcot vág, mintha döglött patkányt kellene legyűrníe. No, majd mindjárt meglátjuk, kicsoda és miféle.

Érdekes, hogy a mormont ő is mindjárt gyanakodva nézte. Leugrott a nyeregből, s belépett a kertbe. A házigazda mindkét kezét kinyújtva, a legnagyobb örömmel fogadta. Olyan hosszasan szorongatta régi jó barátja kezét, hogy Franknak alkalma volt ezt az embert jól szemügyre venni.

Juggle Fred külseje még itt a Vadnyugaton is, ahol megszoktak minden furcsaságot, meglehetős feltűnést keltett. Először is a púpja miatt. Közepes termetű, izmos férfi volt, tagjai arányosak, karja nem túlságosan hosszú, mint sok púposnak, válla sem görbe, szinte tetszetősnek lehetett volna mondani. De most jött a következő furcsaság. Simára borotvált, kerek arcát egyik oldalon borzasztó sebhely éktelenítette el; mintha csak egy farkas szaggatta volna szét, s orvos hiányában hozzá nem értő kezek toldozták-foldozták volna össze. S végül a legkülönösebb: felemás színű szeme volt, a bal szeme világoskék, a jobb pedig fekete.

Bivalyborjú bőréből készült barna csizmát viselt, nagy kerekű mexikói sarkantyúkkal, fekete bőrnadrágot ugyanolyan mellénnyel s vastag kék posztózubbonyt. Derekára széles bőrvet csatolt, mely egyetlen duzzadt zseb volt, tehát hurkához hasonlított: ebben történeteket tárolt és egyéb apróságokat, melyekre egy örökös utasnak szüksége lehet; kését és pisztolyát is ebben tartotta. Homlokát egészen eltakarta egy majdnem vadonatúj hódrém kucsma, melyről hátul mélyen lelógott ennek az állatnak a farka.

Juggle Fred lovát nem minden ok nélkül nevezte Helmer gebének. Rendkívül csontos s látszólag nyeszlett teremtes volt, sok helyen kikopott rajta a szőr, és színét bajos lett volna megállapítani. Sörénynek nyoma sem volt rajta. Fejét rendszerint annyira lelógatta, hogy orrával szinte a földet horzsolta. Szemét többnyire csukva tartotta, mintha már elnyomta volna az álom és fáradtság; s olyan mozdulatlanul állt, mint a butaság és gyámoltalanság szánalmas szobra. De kétségtelenül voltak jó tulajdonságai is, különben gazdája nem ragaszkodott volna hozzá annyira.

- Szóval adsz szállást? - kérdezte ez az ember, miután kezét szorította a házigazdával. - Talán még vacsorát is?

- Természetesen! Ül csak le! Barbara pompás marhasültet készített.

- Köszönöm, de abból nem kérek. Tegnap elrontottam a gyomromat. Nincs valami könnyebb? Például egy fiatal tyúkocskát?

- Azt is kaphatsz. Nézz csak körül! Hány leendő sült csirke szaladgál ott? - S egy csapat csirkére mutatott, mely anyai felügyelet alatt csipegetve és kárálva szedegette a morzsákat a közelben.

- Szép - bólintott Fred. - Ezekből kérek egyet. Magam fogom megkopasztani, feleséged meg elkészíti.

Máris leakasztotta kétsövű puskáját a nyeregkápáról, célba vett egy csirkét, és meghúzta a ravaszt. A lövés eldőrdült. Fred gebéje meg se moccan, szempillája se rezzent meg, pedig a puskája közvetlenül a füle mellett durrant el. Úgy látszik, süket is volt.

A csirke élettelenül roskadt össze. Fred odaszaladt, felemelte, és megmutatta mindenkinek. Egyetlen tollpihe sem maradt rajta, máris meg lehetett sütni.

- Ördögfióka, te! - kiáltott fel Helmer álmélkodva. - Hát ezért mondtad, hogy magad kopasztod meg! Gondolhattam volna, hogy megint egy trükkel akarsz előállni! Hogy a fenébe tudta ezt megcsinálni?

- Távcső segítségével.
- Ne bolondozz! Puskával lőttél, nem távcsővel.
- Igen. De kis távcsővemmel már messziről megfigyeltem a kertet, az asztalnál ülő társaságot meg a csirkéket is. Így volt időm a trükköt kellőképpen előkészíteni. Tudod, hogy minden bűvészmutatvány előkészületeket igényel.
- Nem árulnád el, hogy erre a mutatványra miként készültél fel?
- Miért ne? Hisz nem kenyerem a bűvészet, csak mulatságból űzöm. Golyó vagy sörét helyett durva vasreszeléssel töltöm meg a puskámat. Aztán úgy célzok, hogy a lövedék hátulról horzsolja végig a csirke hátát. Ez teljesen leborotválja vagy lepörköli a tollait. Amint látod, nem kell ide fekete mágia, csak egy kis ügyesség. Remélem, kedves feleséged rögtön megsüti, mert kezdek egy kis éhséget érezni. Szabad ennél az asztalnál helyet foglalnom?
- Természetesen. Ez a két gentleman Old Shatterhand ismerőse. Az én házámban fognak vele találkozni.
- Old Shatterhand! Ejha! Ez aztán kellemes hír!
- Sőt a Köpcös Jemmy is itt lesz.
- Hurrá! Régi vágyam, hogy egyszer szemtől szembe lássam Old Shatterhandet! Köpcös Jemmynek is örülök! Milyen jó, hogy éppen a kellő pillanatban érkeztem ide.
- Még nem mutattam be neked Mr. Frankot - folytatta Helmer.
- Csak nem a Bicegő Frank?
- De bizony az vagyok. Hát ön is hallott már rólam? Igazán csodálkozom.
- Nincs ebben semmi csodálatos. A Vadnyugaton kezdetleges módon terjednek a hírek, mégis roppant gyorsan. Ha valaki nevezetes hőstettet követ el, híre egykettőre eljut mindenhova, a kanadai tavaktól Mexikóig és Friscótól⁸ New Yorkig. Például az ön legutóbbi lovaskalandjának történetét egy prémvadász mesélte el nekem, aki odafenn járt a Yellowstone környékén, és egy indián törzsfőnök fiától hallotta.
- Nem tudja, hogy hívták azt az indiánt?
- Dehogynem. Moh-aw volt, Ojtka Petaj sosón törzsfőnök fia.
- Hát akkor jó forrásból merített - bólintott Frank -, mert Moh-aw, vagyis a Moszkitó is ott volt meg Ojtka Petaj, a Bátor Bölény is. De ennek a történetnek nem én voltam az igazi hőse, hanem Old Shatterhand és Winnetou.
- Winnetout is ismeri? A nagy apacs főnököt? Ezért igazán irigylem! Talán ő is idejön?
- Nem tudom. Azt hiszem, később találkozunk vele, s nem itt, hanem a Llano Estacado túlsó oldalán.
- Ejha! Akkor mégis remélhetem, hogy meglátom. Engem ugyanis egy kis társaság szerződtetett, hogy vezessem át őket a Llanón, egészen El Pasóig - mesélte Juggle Fred. - Jenki kereskedők, és Arizonában szeretnének valami nagyobb üzletet kötni.
- Csak nem gyémántkereskedők? - kérdezte Helmer.

⁸ San Francisco

- De éppen azok. Úgy hiszem, komoly pénzüsszeget visznek magukkal, hogy a helyszínen gyémántokat vásároljanak.

- Ugyan, ugyan! - csóváltatta fejét Helmer. - Te hiszel azokban a gyémántleletekben? Én azt mondom, humbug az egész. A legutóbbi aranyláz mintájára most gyémántláz hírével kürtölik tele a világot. A vége az lesz, hogy kifosztanak mindenkit, aki bedől nekik.

Helmer vélekedése helyes volt. Kétségtelen, hogy találtak gyémántokat Arizonában, de a leletek számát és nagyságát erősen eltúlozták. A kaliforniai aranyásók otthagyták gödreiket és aranyosó teknőiket, hogy most a gyémánt után vessék magukat. Sok ember abbahagyta munkáját, és útra kelt az új gyémántmezők felé, ahol rettenetes nélkülözés és sok csalódás várt rájuk. Még több kárt okozott a spekuláció. Részvénytársaságok alakultak az arizonai gyémántmezők alaposabb kiaknázására, ügynökök árulták a részvényeket, és „balekok” vásárolták meg. Mindenki hirtelen akart meggazdagodni. Végül eltűntek a gyémántok, és eltűntek az ügynökök is - még idejében odábbálltak, nehogy meglincseljék őket. Az értéktelen részvényeket legfeljebb szobák tapétázására lehetett felhasználni.

Bicegő Frank teljesen igazat adott Helmernek ebben a dologban.

- Engem a gyémántláz nem érdekel - mondta. - Kötéllel sem lehetne odahúzni, ahol az emberek lihegve keresik a mesés kincset. Minek nekem a gazdagság? Az embernek csak annyi kell, hogy éhségét és szomjúságát csillapítsa. Vannak helyzetek, amikor étel-ital híján elpusztul az ember, és akkor az arany meg a gyémánt sem segíthet rajta. Az igazi drágakő az egészség, a munkabírás és a becsület, mely barátokat szerez az embernek.

- Szívemből beszél, Mr. Frank - mondta Helmer, majd Fredhez fordulva így folytatta: - Azok a gyémántkereskedők, akiket át akarsz vezetni a Llanón, pórul járhatnak, ha sokat jár a szájuk. Mit dicsekednek azzal, hogy sok pénzt visznek magukkal? Mikor találkozol velük?

- Holnap déltájban itten találkozunk. Még néhány málháslova akarnak vásárolni, és az ilyesmi legalább fél napot vesz igénybe. Ezért előrenyargaltam, hogy reggelig inkább veled töltssem az időt.

- Jól tetted, öreg fiú. És azok a jenki hányan vannak?

- Hatan, s köztük néhány tapasztalatlan zöldfülű. S minél kisebb a tudásuk, annál nagyobb a pökhendiségük. Nekem ugyan mindegy! Azt hiszem, New Orleansból jöttek, és biztosra veszik, hogy milliomosok lesznek, mire hazaérkeznek.

- S hogyan találnak majd ide, a házamhoz?

- Pontosan leírtam nekik az utat, nem téveszthetik el.

Közben lement a nap, s az alkonyat, mely azon az égtájon nagyon rövid ideig tart, sűrű ködbe borította a kertet. Még néhány perc, s már olyan sötét volt, hogy nem lehetett messzire látni. Bob azonban még most is szemmel tartotta a mormont, s Bloody Fox is - bár a beszélgetés nagyon érdekelte - szüntelenül rajta tartotta szemét.

A mormon látszólag közönyösen üldögélt, és ügyet sem vetett a beszélgetőkre. De mikor a hat gyémántkereskedő került szóba, akit Juggle Fred készült a Llanón átvezetni, a mormon hegyes arcvonásai mintha még jobban kiéleződtek volna a feszült figyelemtől. S mikor azt is meghallotta, hogy a hat jenki jó sok pénzt hozott magával, a mormon vékony ajkán elégedett mosoly jelent meg, amit a sötétségben persze aligha lehetett észrevenni.

Néha felemelte fejét, mintha hallgatózni próbálna, s türelmetlenül nézegetett abba az irányba, ahonnan egy órával azelőtt ide érkezett. Tudta, hogy jóformán fogolynak tekintheti magát, s nem lesz könnyű megszabadulnia. Azt is észrevette, hogy Bloody Fox gyanakodva méregeti. Helyzete percről percre kínosabbá vált. Folyton Bob szavai jártak az eszében, s nem kételkedett benne, hogy a néger, ha alkalma lesz rá, be is váltja fenyegetését.

Most, hogy szinte besötétedett, még nagyobb izgalom fogta el. Úgy látszik, gondolta, ez a kellő pillanat, amikor észrevétlenül kerekét oldhat, ami később talán bajosabb lenne. Ezért lassan, óvatosan kinyújtotta kezét a csomagja után, s közelebb húzta magához. Elhatározta, hogy mindjárt felugrik és elrohan. Ha sikerül a kertet övező bokrok mögé jutnia, úgy elillan, mint a kámfor!

De elszámította magát. Bob, mint a legtöbb néger, igen makacs természetű volt, s ha egyszer a fejébe vett valamit, kitartóan ragaszkodott hozzá. Amikor észrevette, hogy a mormon közelebb húzza magához csomagját, úgy felpattant a helyéről, hogy majdnem felborította az asztalt.

- No mi az? - kérdezte Juggle Fred.

- Tolvaj szök - felelte a néger. - Massa Bob utána ugor és agyonver!

- Ugyan, ne törődj vele! - mondta Helmer. - A fickó nem érdemli meg, hogy a kezéd bepizskítsd vele.

- De igen, Massa Helmer, tolvaj megérdemel! Bob a sarkában marad!

- Ki ez a fickó tulajdonképpen? - kérdezte Juggle Fred, hangját suttogásra tompítva. - Már az első percben gyanús volt nekem. Olyan a pófája, mint egy rókáé, ha a baromfiudvar mellett ólálkodik. Azt is mondhatnám, báránybőrbe bújt farkas. Úgy rémlik, azt a ravasz, hegyes ábrázatát már láttam valahol!

Ekkor Helmer - ugyancsak suttogó hangon - röviden elmondta neki, mivel vádolja Bob a mormont.

- Talán te is megjártad egyszer vele? - kérdezte Bloody Foxot. - Téged is meglopott volna? Úgy veszem észre, te is nagyon figyeled.

- *Well* - mondta a fiatalember -, bevallom, nekem sem tetszik az ábrázata. Nagy kedvem volna az Ítélet Napjának ezt a szentjét képen teremteni.

- De miért?

- Ez az! Hiába töröm a fejem, nem tudom megmondani, miért haragszom rá. Valamit elkövetett ellenem, de elfelejtettem. Mintha egy rossz álomban találkoztam volna vele, de hogy milyen körülmények között, nem tudom. És egy ilyen ködös sejtelem mégsem elég ahhoz, hogy kiverjem néhány fogát valakinek.

- Értem. Nekem ugyan nem szoktak homályos sejtelmeim lenni: vagy tudok valamit, vagy nem. De hiába, az emberek nem egyformák. Egyébként a ködről az jut eszembe, hogy már elég sötét van. Javasolom, menjünk be a házba.

- Nem, nem. Miután a fickót nem akarod beengedni, én meg nem szeretném elengedni, inkább idekünn maradok. Talán mégis eszembe jut, mit vétett ellenem.

- Jól van, fiam. Akkor legalább világításról gondoskodom, nehogy a sötétben elosonjon.

Bement a házba, s nemsokára két égő lámpával jött vissza. A lámpa szó ebben az esetben nagyzolásnak tekinthető, mert amit Helmer kihozott, nem volt más, mint két bádogkanna, melyek szájából vaskos lámpabél bújt elő. A kannák színültig petróleummal voltak tele, a vaskos kanócok meg úgy lobogtak, akár a fáklya. Ha füstölögtek is, s elég rossz szagot árasztottak, tökéletesen megvilágították a kertnek azt a sávját, mely a kijáratot az asztaloktól elválasztotta.

Helmer az égő kannákat egy-egy vastag ágra erősítette. Éppen ezzel foglalatoskodott, amikor lépések hallatszottak a kukoricaföldek felől.

- Béreseim jönnek haza - mondta Helmer.

A *hand* szót használta, mely tulajdonképpen kezet jelent, de az amerikai olyan kézre is használja, melyet bérbe vett, - hogy dolgozzék neki. Vagyis ezzel a szóval illet minden szolgát vagy szolgálót. A házigazda tévedett. Nem a béresei közeledtek, hanem valaki más. Amint a megvilágított körbe lépett, akkor derült csak ki, hogy egy idegen.

Széles vállú, jól megtermett férfi volt: arcát ragyafoltok, vagyis himlő után visszamaradt hegek csúfították el; ez volt az első, ami feltűnt rajta. Teljesen mexikói ruhába öltözött, de sarkantyút nem viselt - ez volt rajta a második feltűnő furcsaság. Övéből egy kés és két pisztoly nyele állt ki, s kezében ezüstgyűrűkkel díszített, nehéz puskát tartott. Amint sötét szemét végigjártatta az asztalnál ülő társaságon, arca csöppet sem volt bizalomkeltő. Sorra szemügyre vett mindenkit, s amikor tekintete a mormonhoz érkezett, fél szemét, jelentőség-teljesen összehúzta, mintha hunyorítana vagy kacsintana. A mormonon kívül senki sem vette észre, s a mormon egyetlen rezzenéssel sem árulta el, hogy a jeladást tudomásul vette.

- *Buenos tardes, señores!*⁹ - köszönt a jövevény. - Bengáli világításban üldöggélnék? Egészen hangulatos! Ennek a *haciendának*¹⁰ a gazdája, úgy látszik, költői lélek. Megengedi, hogy negyedórára kipihenjem itt magam? Talán egy kis itókat is kaphatok, ha tisztességesen megfizetem?

Hibásan beszélt angolul és spanyolos kiejtéssel. Valójában azon a keveréknyelven beszélt, mely a mexikói határ mentén eléggé használatos.

- Foglaljon helyet, señor - felelte Helmer ugyanazon a nyelven. - Mit óhajt inni? Sört vagy pálinkát?

- A sör nem ital. Természetesen pálinkát kérek. Persze nem gyűszűnyit, értette?

Hangja és modora fölényes, szinte pökhendi volt. Nyilván megszokta a parancsolgatást, és abban a tévhitben ringatózott, hogy itt is parancsolgathat. Helmer felállt, hogy kihozza az italt, és invitáló mozdulattal az asztalánál álló üres székre mutatott. De az idegen megrázta fejét.

- Köszönöm, señor - mondta. - Ennél az asztalnál már négyen ülnek, nem szeretném a tisztelt társaságot megzavarni. Inkább a másik asztalhoz ülök, ha az a magányos *caballero*¹¹ megengedi. Nálunk a szavannán tágas a tér, s nem szeretünk szorongani.

⁹ Jó estét, uraim! (ejtsd: *buenasz tardesz, szenyóresz*) - spanyolul

¹⁰ Hacienda (ejtsd: *aszjenda*) - gazdaság, tanya, spanyolul

¹¹ Caballero (ejtsd: *kavaljero*) - úriember, spanyolul

Puskáját az egyik fa törzséhez támasztotta, s leült a mormon mellé, akit könnyedén üdvözölt, két ujját sombreroja karimájához emelve. Az Ítélet Napjának Szentje hasonló módon viszonozta a köszöntést. Mindketten úgy viselkedtek, mintha most látnák egymást életükben először.

Helmer bement a házba. Barátai udvariasságból tartózkodtak attól, hogy tekintetüket feltűnően a jövevényre szegezzék. Ez kapóra jött neki, mert lehetővé tette, hogy odasúgja a mormonnak:

- Miért nem jössz már? Tudod, hogy türelmetlenül várjuk híreidet!

Érdekes, hogy most egyszeriben jó angolsággal s a legtisztább jenki kiejtéssel beszélt.

- Nem lehet - felelte a mormon még halkabban. - Nem engednek el.

- Kicsoda?

- Ez az átkozott nigger!

- Aki úgy bámul rád? Mit akar tőled?

- Azt állítja, hogy megloptam a gazdáját. Meg akar lincselni!

- Az elsőben igaza lehet. De ami a másodikat illeti, örüljön, ha lovaglókorbácsunkkal nem festjük vérpirosra a fekete pofáját. Van valami újság?

- Van. Hat diamond boy¹² akar átkelni a Llanón. Vastagon ki vannak bélelve dollárokkal.

- Hű, a mindenit! Nekünk való eset! Az utolsó társaság, akit átsegítettünk, jól tudod, hova, nagyon szegény volt. Alig volt érdemes a zsebeiket megmotozni. Vigyázz! Helmer jön!

A házigazda most jött vissza, kezében söröskorsóval, mely színültig pálinkával volt tele. Az öblös üvegkorsót az új vendég elé tette.

- Remélem, elég lesz, señor! - mondta. - Kedves egészségére! A hosszú lovaglás fárasztotta el, ugye?

- Lovaglás? - visszhangozta a ragyás ábrázatú csodálkozó hangon, miután a korsó fele tartalmát egy hajtásra magába öntötte. - Nincs szeme? Vagy túl sok szeme van, hogy azt is látja, ami nem létezik? Ló nélkül hogy lovagolhattam volna?!

- Nincs lova?

- Nincs. Nem hiszi? Akkor mutassa meg, hol van!

- Ahol hagyta!

- Miket beszél! Csak nem képzeli, hogy az erdőben odakötöm a lovamat egy fához, és gyalog kutyaagolok ide egy pohár silány pálinka kedvéért!

- Ha nem ízlik, hagyja, ott! - förmedt rá Helmer. - De én is értek egy kicsit az emberekhez. Csak rá kell nézni, önre, s a vak is látja, hogy van lova! Hogy hova rejtette, nem tartozik rám.

- De nem ám! - felelte a ragyás fenyegető hangon. - Egyáltalán jól tenné, ha nem ütné bele az orrát az én dolgaimba, megértette?

- Talán csak nem akarja elvitatni tőlem a jogot, hogy jól megnézzem azt, aki a házamba betér?

- Talán fél tőlem?

¹² Diamond boy (ejtsd: *dájmond boj*) - gyémánt-fiú

- Még csak az kellene! Szeretném látni azt az embert, akitől John Helmer megijed!
 - Örömmel hallok. Hisz éppen azt akartam megkérdezni, nem adna-e nekem szállást ma éjszakára? - S e szavaknál alattomos pillantást vetett a ház urára.
 - A maga számára nincs itt hely - felelte Helmer.
 - *Caracho!* - káromkodott az idegen. - S miért?
 - Hisz maga mondta az imént, hogy ne üssem bele az orrom a dolgaiba!
 - Nem kívánhatja tőlem, hogy késő este menjek szállást keresni, amikor a legközelebbi szomszédja tízmérföldnyire van innen! Valahol csak aludnom kell!
 - Aludjon a szabadban! Hideg nincs, a föld puha, és az ég a legszebb paplan!
 - Szóval elutasít?
 - El bizony, señor, mert aki a vendégem akar lenni, annak udvariasabban kell beszélnie velem, mint ön tette.
 - Mit akar? Talán gitárt vagy mandolint pengessek, s dalolva könyörögjek szállásért? No de legyen a kedve szerint! Megleszek a maga vendégszeretete nélkül is. S ha találok egy kuckót, ahol lefekhetek, elalvás előtt elgondolkodom azon, hogyan beszéljek magával, ha egyszer a házán kívül, valami más helyen találkozunk.
 - Helyes. De ugyanakkor gondoljon arra is, hogy mi lesz az én válaszom, ha arra kerül sor!
- Az idegen felugrott, és mellét kifeszítve odaállt Helmer elé.
- Ez fenyegetés akar lenni? - kérdezte.
 - Egyáltalán nem, csak válasz egy fenyegetésre - felelte Helmer mosolyogva. - Egyébként ha nem kényszerítenek az ellenkezőjére, nagyon békés ember vagyok.
 - Okosan is teszi. Itt lakik az isten háta mögött, majdnem a Llano peremén, ami óvatosságra int. Nehogy a Sivatag Szellemé váratlanul meglátogassa.
 - A Sivatag Szellemé? Ismeri talán?
 - Még nem volt hozzá szerencsém. De azt mondják, nem szereti a felfújott hólyagokat. Egy pukkanás, és a másvilágon találják magukat.
 - Maga téved. Akiket a Sivatag Szellemé a másvilágra küld, nem felfújott hólyagok, hanem többnyire rablók és gyilkosok. Ezeket találják aztán a Llanón, kerek lyukkal a homlokuk közepén. A Sivatag Szellemé kitűnő céllovó.
 - S honnan tudja, hogy éppen rablók és gyilkosok voltak?
 - Mert a zsebükben mindig idegen tárgyakat találtak. Olyan emberek pénzét és értéktárgyait, akiket a Llanón meggyilkoltak és kifosztottak.
 - Maga lakik itt a Llano mellett! Magát nem gyanúsítják?
 - Vigyázzon a nyelvére, señor! - kiáltott rá Helmer. - Még egy ilyen szót, és leütöm! Az én becsületem közismert. De annál gyanúsabb az, aki elrejtí a lovát, hogy szegény vándornak tekintsék, ne banditának!
 - Banditának? Ez nekem szól?

- Ha nem inge, ne vegye magára! Maga már a második ember, aki ma azt hazudta nekem, hogy nincs lova. Az első ez a szent itt, az Ítélet Napjának Szentje, a másik meg maga! Talán egymás mellett álldogálnak a lovaik, ott a liget mögött! Talán még több ló és lovas is rejtőzködik ott, előőrseik visszatérését várva. Vegye tudomásul, hogy ma éjjel puskával a kezemben fogom a házamat őrizni, s holnap reggel első dolgom lesz a környéket átfésülni. Akkor majd kiderül, hogy maga gyalog jár-e vagy lóháton.

Az idegen keze ökölbe szorult, már ütésre is emelte jobbját, s még közelebb lépve Helmerhez, rákiáltott:

- Csak nem célozgat szarral, hogy bandita vagyok? Mondd ki nyíltan, ha mered, hadd verem szét a fejedet! Azt hiszed...

Nem tudta befejezni, mert félbeszakította valaki.

Az történt ugyanis, hogy Bloody Fox nem annyira ezt a nagyszájú idegent figyelte, mint inkább a puskáját. Amikor az idegen felállt, és hátat fordított puskájának, melyet a fa törzséhez támasztott, Bloody Fox odalépett, és a puskát közelebről is megtekintette. Eddig oly közönyös arca hirtelen megváltozott. Szeme felvillant, fogait összeszorította, ajkán az elszántság kemény kifejezése jelent meg. Hirtelen az idegenhez fordult, s beszédét félbeszakítva, vállára tette kezét.

- Hát te mit akarsz? - mordult ez rá dühösen.

- Felelni akarok neked Helmer helyett - mondta Bloody Fox a világ legnyugodtabb hangján. - Igen, bandita vagy, közönséges, ocsmány, aljas rablógyilkos! Annyit mondom, óvakodj a Sivatang Szellemétől, akit Avenging Ghost¹³ néven is emlegetnek, mert megbosszulja a gátlatlanságodat egy kis kerek lyukkal a gyilkosok homlokán!

A hetyke dalia egy lépést hátrált, tetőtől talpig végigmérte az ifjút, s arcán előbb álmélkodás, majd megvető gúny tükröződött.

- Mit beszélsz, te taknyos? - sziszegte. - Megbolondultál? Azt akarod, hogy eltapossalak, mint egy bogarat?

- Ezt verd ki a fejedből! Bloody Foxot nem olyan könnyű eltaposni! Megértem a bosszúságodat. Eddig felnőtt emberekkel pimaszkodtál büntetlenül, s most eléd áll egy gyerek, és felfricskáz! A Llano gyilkosait az Avenging Ghost halállal bünteti. Te gyilkos vagy, és a szellem helyett én büntetlek meg. Mondd el az utolsó miatyánkodat, mert rövidesen megjelensz a legfelsőbb bíró előtt!

Ezek a kemény, szinte ünnepélyes szavak egy ifjú ajkáról, aki félig-meddig még kamasz volt, megrendítő hatást tettek valamennyi jelenlevőre. Bloody Fox új alakban magasodott eléjük. Büszkén állt ott, kezét fenyegetően felemelve, szeme villámot szórt, és arca rettenthetetlen elszántságot árult el. Olyan volt, mint az igazság hírnöke s az igazságos büntetés végrehajtója.

Az idegen - noha legalább egy fejjel magasabb volt nála - sápadtan visszahőkölt. De gyorsan összeszedte magát, s kissé erőltetett gúnykacajjal válaszolt:

- Hahaha! Valóban tébolyodott! Egy bolha az oroszánra acsarkodik! Hallatlan! Ilyen még nem volt! Gyilkosnak mersz nevezni? Mondd ki újra, és szétmorzsollak!

- Ne szájhősködj! Amit mondtam, bekövetkezik, arra mérget vehetsz! Kié a puska, amit a fának támasztottál?

¹³ Avenging Ghost (ejtsd: *övendzsing gouszt*) - Bosszúálló Szellem

- Természetesen az enyém.
- Mióta van a birtokodban?
- Legalább húsz éve!

Gúnyos mosolya és hetvenkedő szavai ellenére, a fiú hangja és egész fellépése az erős férfit annyira megrendítette, hogy eszébe se jutott faggató kérdéseire a választ megtagadni.

- Be tudod bizonyítani? - hangzott Bloody Fox következő kérdése.

- Mit akarsz tőlem, fickó?! Hogy bizonyítsam be? Te talán be tudod bizonyítani az ellenkezőjét?

- Be én! Ez a puska Señor Rodriguez Pintóé volt, az Estancia del Meriso birtokosáé, odaát Cedar Grove közelében. Két évvel ezelőtt feleségével, kislányával és három vaquerójával¹⁴ meglátogatta rokonait a Caddo-farmon, a Llano Estacado-n túl. Nagyon jól érezték magukat, és pár nap múlva elindultak haza, de sohasem érkeztek meg. A hat holttestet a Llanón találták meg később, s a lábnyomok elárulták, hogy cölöptologatók áldozatai lettek. Mind a hatot azok a banditák gyilkolták meg, akik az útjelző cölöpök áthelyezésével tévútra és csapdába csalták őket. Ez a puska a meggyilkolt földbirtokosé volt. Magával vitte a Llanón átvezető útjára is. Ha most azt hazudtad volna, hogy a puskát nemrég kéz alatt vásároltad valakitől, azt mondanám, jó, járjunk utána, vizsgáljuk meg a dolgot. De te azt állítottad, hogy már húsz éve tied a puska! Tehát nem a gyilkostól vásároltad, hanem magad vagy a gyilkos! S mint ilyen, mindjárt beteljesül rajtad a Llano Estacado törvénye!

- Rühös kutya! - hörögte az idegen fogcsikorgatva. - Kitaposom a beledet! A puska az enyém! Bizonyítsd be, hogy azé a hacienderóé volt!

- Mi sem könnyebb! - felelte Bloody Fox.

Kezébe vette a puskát, melynek agyát több kis ezüstlapocska díszítette. Megnyomta az egyiket, mely felpattant, mint egy doboz fedele. Alatta még egy lapocska volt, rajta az említett földbirtokos teljes nevével.

- Nézzétek meg! - kiáltotta Bloody Fox, a fegyvert a többieknek megmutatva. - Íme, a megdönthetetlen bizonyíték, az eredeti tulajdonos névtáblája. Barátom volt, sokszor láttam nála ezt a puskát, jól ismerem. Gyilkosa kétségtelenül ez a gazfickó. Percei meg vannak számlálva.

- Előbb te halsz meg! - ordította a bandita, s az ifjú felé ugrott, hogy kitépje kezéből a fegyvert.

Ám Bloody Fox villámgyorsan hátraugrott, vállához emelte a puskát, és a banditára szegezte.

- Megállj, mert lövök! - rivallt rá. - Tudom, hogy kell az ilyen fickókkal elbánni! Frank, Fred, vegyétek célba ti is. Ha megmozdul, tüstént lőjétek agyon!

A két derék ember egy szempillantás alatt vállához emelte fegyverét, és a zsidányra szegezte. A préri törvényét követték, melynek legfontosabb paragrafusa: aki más életére tör, életével lakol, mégpedig rögtön, minden ceremónia nélkül. És ha erre kerül a sor, a vadnyugati ember nem ismer habozást. A bandita is látta, hogy most már nem babra megy a dolog, hanem az életéről van szó. Nem ellenkezett tovább, hanem megállt mozdulatlanul, mint a cövek.

Bloody Fox most leeresztette fegyverét, hisz a másik kettő eléggé sakkban tartotta puskájával a banditát.

¹⁴ Vaquero (ejtsd: *vakero*) - csordás, tehénpásztor

- Hallottad az ítéletet? - mondta. - Készülj fel, mert mindjárt végrehajtjuk.

- Milyen joggal? - kérdezte az remegő hangon. - Ártatlan vagyok! Tiltakozom a lincselés ellen!

- Megérdemelnéd, hogy felakasszunk erre a fára, de én nem vagyok hóhér - felelte Fox. - Megküzdök veled életre-halálra, egyenlő esélyekkel, nem lehet okod a panaszra. Neked is puská lesz a kezében, a te golyód éppen úgy eltalálhat engem, mint az enyém téged. Nem lesz lincselés, hanem becsületes golyóváltás. Felteszem az életemet a te nyomorult életed ellen, pedig egyszerűen lelőhetnélek most rögtön, hiszen a kezemben vagy!

A fiatalember büszkén, önérzetesen beszélt, hangja komoly és határozott volt, mégis könnyed és nyugodt. A bandita valahogy megérezte, megszimatotha, hogy az első veszély elmúlt, s máris pimaszkodni kezdett.

- Köszönöm szépen! - mondta gúnyosan. - Csak azt szeretném tudni, mióta jött divatba a határvidéken, hogy éretlen kamaszok veszik kezükbe a törvényt. Ha ezek az úriemberek nem fogják rám puskájukat, már rég nem élnél, fiam. Egy mozdulattal végeztem volna veled, ahogy egy veréb nyakát szokták kitekerni. De ha olyan bolond vagy, hogy velem akarsz párbajozni, semmi kifogásom ellene. Golyóm majd megmutatja neked az utat a pokolba. De most már ragaszkodom ahhoz, amit nagyszájúságodban kijelentettél. Becsületes párbajt követelek, és a győztesnek szabad elvonulást!

- Hohó! - kiáltott fel Helmer. - Arról nem volt szó. Még ha szerencséd lesz is, és a te golyód talál, nem eresztünk el. Vagyunk itt még néhányan, akiknek felelned kell.

- Nem, nem! - rázta fejét Bloody Fox. - A fickó az enyém! Csak nekem van jogom dönten a sorsa fölött. Én hívtam ki párbajra, és megígérttem, hogy becsületes küzdelem lesz. Ha ő győz, elmehet. Akaratomat halálom után is tiszteletben kell tartani.

- De gondold csak meg...

- Nincs mit meggondolnom! A fickó kétségkívül a sivatag keselyűinek egyike, és kár teketóriázni vele. Megérdemelné, hogy furkósbottal verjük agyon. De viszolygok az ilyesmitől. S ha tisztességes halálra méltatom, akkor a kegy, melyben részesítem, legyen érvényes minden megszorítás nélkül! Adjátok szavakat, hogy futni engeditek, ha ő lőtt agyon engem. Ehhez ragaszkodom.

- Rosszul teszed, de ha ragaszkodik a hóbortodhoz, akaratodat tiszteletben fogjuk tartani - mondta Helmer. - Sajnos, az lesz a következménye, hogy jóvoltodból tovább is üzhetsz gazságait.

- Nem, efelől egészen nyugodt vagyok. Nem hiszem, hogy golyóm csak a levegőt lyukasztaná ki. Beszélj, fickó, milyen távolságot javasolsz?

- Ötven lépés - felelte a bandita, akinek a kérdés szólt.

- Ötven? - nevetett Fox. - Elég sok. Úgy látszik, nagyon szeretnéd az irhádát megmenteni. De a nagy távolság sem segít rajtad, meglátod. S előre bejelentem, hogy ugyanúgy lövök majd, mint az Avenging Ghost szokott: a homlokod közepébe! Célozz jól te is!

- Hagyd abba a szájkodást, kölyök! - sziszegte a bandita. - Az a fő, hogy elértem, amit akartam. Megígértétek a szabad elvonulást. Hát akkor lássunk hozzá minél előbb. Ide a puskámat!

- Ott még nem tartunk. Megkapod, de csak akkor, ha az előkészületek megtörténtek. Mr. Helmer kiméri majd a távolságot, ötven lépést. Ha helyünket elfoglaltuk, Bob az egyik lámpával odaáll melléd, Frank pedig a másik lámpával énmellém, hogy lássuk egymást, és

célozhassunk. Akkor majd Fred kezébe adja a puskádat, Helmer meg kezébe adja az enyémet. Helmer vezényel, s attól a pillanattól kezdve löhetünk kedvünk szerint. Két lövést adhatunk le, puskáink kétsővesek. Aki a golyóváltás előtt elhagyja helyét, azt a mellette álló segéd abban a pillanatban agyonlövi. Ebből a célból Bob és Frank bal kézzel tartják a lámpát, jobbjukban meg pisztolyt vagy revolvert. Ezek a párbaj feltételei.

- Massa Bob ért! - kiáltotta a néger lelkesen. - Ha gazfickó elszalad, Massa Bob agyonlő!

Övéből előhúzta irdatlan pisztolyát, és fenyegető vigyorgással a bandita orra elé tartotta.

A többiek kijelentették, hogy egyetértenek Bloody Fox feltételeivel, és mindjárt hozzáláttak az előkészületekhez. Ez annyira elfoglalt mindenkit, hogy teljesen megfeledkeztek a jámbor Tobias Burtonról. A mormonnak ez nagyon is ínyére volt. Székét lassan elcsúsztatva az asztal mellől, és lábait is kihúzta, úgy ült ott ugrásra készen, hogy egy kedvező pillanatban kerekét oldhasson.

A két ellenfél elfoglalta helyét ötvenlépésnyire egymástól. A bandita mellett a néger állt, baljában a lámpával, jobbában nagy pisztolyával. Ugyanígy helyezkedett el Frank is Bloody Fox mellett, jobbában revolverével - persze csak a formaság kedvéért, hiszen álmában sem jutott volna eszébe, hogy a talpig becsületes ifjúval szemben valaha is szüksége lehetne rá.

Helmer és Juggle Fred is lövésre készen tartotta töltött fegyverét. Még ezek a harcedzett férfiak is átérezték a pillanat feszült izalmát. A szélben imbolygó vörös-kormos lámpalángok kísértetiesen világították meg a két csoportot. A férfiak mozdulatlanul álltak, de a libegő fényben úgy rémlett, mintha szüntelenül izegnének-mozognának. Ilyen körülmények között nagyon nehéz volt nyugodtan célozni, hiszen a hiányos világításban alig lehetett a célgömb „nézőkéjét” felismerni.

Bloody Fox nyugodtan állt ott, de ellenfele idegesen viselkedett. Juggle Fred, aki egészen a közelében állt, hogy a kellő pillanatban kezébe adja fegyverét, erősen figyelte a banditát. Észrevette, hogy keze remeg türelmetlenségében, és szemében lobog a gyűlölet.

- Készen vannak? - kérdezte Helmer.

- Készen - felelték mindketten egyszerre, és a bandita már kinyújtotta kezét a puskáért. Nyilván az volt a célja, hogy ellenfelét megelőzze, s ha csak fél perccel is, de korábban húzza meg a ravaszt.

- Nem akar valaki végrendelkezni arra az esetre, ha most meghal? - kérdezte még Helmer.

- Az ördög vigye a sok kérdésével együtt! - fakadt ki a bandita. - Mit akadékoskodik annyit?

- Nincs rá semmi szükségem - felelte Bloody Fox annál nyugodtabban. - Látom ezen a fickón, hogy csak véletlenül találhat el. Hisz reszket félelmében. De ha mégis eltalálna, nyereg-táskámban megtalálod a szükséges feljegyzéseket. Most pedig kezdjük már!

- Puskákat átadni! - vezényelt Helmer. - Tűz!

Közben átadta a puskát Bloody Foxnak. A fiatalember közömbös arccal átvette, és kényelmesen emelgette jobbában, mintha súlyát mérlegelné. Egyáltalában nem látszott meg rajta, hogy egy hajszálon függ az élete.

A bandita szinte kitépte puskáját Juggle Fred kezéből. Baloldalát előretolta, hogy lehetőleg keskeny célsávot mutasson ellenfelének. Vállához emelte fegyverét, és meghúzta a ravaszt. A puska eldőrdült.

- Hurrá! - kiáltott fel Bob ujjongva. - Nem találta! Massa Fox él!

Örömeiben páros lábbal felugrott a levegőbe, és meg akart fordulni a saját tengelye körül - szóval úgy viselkedett, mintha meggabalyodott volna.

- Fickó, maradj nyugodtan - förmedt rá Helmer. - Ha a lámpát lóbálsz, nem lehet célózni!

Bob tüstént belátta, hogy viselkedése éppen annak árt, akinek a győzelmét kívánta. Szinte megmerevedett igyekezetében, hogy a lámpát mozdulatlanul tartsa.

- Massa Fox gyorsan lőni! - kiáltotta. - Massa Bob nem mozog!

Ám a bandita nem eresztette le puskáját, hanem továbbra is arcához szorította. Meghúzta a ravaszt. Második golyója sem talált, pedig Bloody Fox ugyanúgy állt vele szemben, mint az előbb, egész testét teljes szélességében célnak kínálva, s puskáját még mindig jobbjaiban mérlegelve.

- Ezer ördög! - sziszegte a bandita.

Néhány pillanatig még dermedten állt döbbenetében. Aztán csúf káromkodással félreugrott, hogy elillanjon.

- Stop! - kiáltott rá a néger. - Én lő! - S meghúzta a ravaszt.

De nem az ő pisztolya volt az egyetlen, amely ebben a pillanatban eldördült.

Az a lélegzetvételnyi idő, amíg a bandita dermedten állt, elég volt Bloody Foxnak ahhoz, hogy fegyverét vállához emelje. Tüstént meghúzta a ravaszt, mintha nem is lenne szüksége célzásra. Utána tölténycsiskójába nyúlt, és szokása szerint mindjárt újra megtöltötte a kilőtt csövet.

- Nem kell másodszor lőnöm - mondta nyugodtan. - A fickó el van intézve. Nézd csak meg, Frank! Megtalálsz a lyukat a homloka közepén.

Frank és Helmer arra a helyre rohant, ahol a bandita összerogyott. Bloody Fox is odaballagott kényelmes, ráérős léptekkel. Ekkor felhangzott a néger diadalordítása:

- Vége! Gazfickó felfordult! Massa Bob eltalál! A jó öreg Bob éppen a homlokán eltalálni! Golyó elől bemenni, hátul kijönni! Massa Bob mesterlövész!

- Igen, mesterlövész vagy! - bólintott Helmer, aki már a földön térdelt, és közelről vizsgálta meg a halottat. - Mondd csak, hová is céloztál tulajdonképpen?

- Massa Bob a homlokára céloz, és el is talál! Massa Bob belép a nagy harcosok sorába!

- Fogd be a szád! Éppen eleget kajabáltál! Nem vagy se nagy harcos, se mesterlövész! A menekülő után löttél, ehhez nem kell bátorság. Egyébként eszedbe se volt őska mordályoddal a homlokát célba venni. Nézz csak ide! Mit látsz a nadrágján?

Bob lefelé világított a lámpájával, s jól megnézte azt a helyet, ahova Helmer mutatott.

- Lyuk! - vallotta be őszintén. - Golyó feltépett!

- Úgy van! A te golyód tépte el a nadrágját. Nem a homlokát találtad el, Bob, hanem az ülepét, s a kettő közt van egy kis különbség, nem igaz?

- Ó, ó, ó... Massa Bob jól akarta - sopánkodott a néger.

- Persze, tudom, nem is vontam kétségbe - mosolygott Helmer, aztán Foxhoz fordult. - Micsoda lövés volt! Nem is értem, hogyan találhattad el ilyen pontosan. Hiszen nem is céloztál!

- Ismerem a puskámat - felelte a fiatalember szerényen. - Pontosan tudtam, hogyan fog a jelenet lejátszódni, hiszen a fickó reszketett rémületében. Ez nagy hiba, különösen ha csak két golyótól függ az ember élete!

A bandita halott volt. Homloka kellős közepén kerek lyuk, melynek éles széle is mutatta, hogy a golyót biztos kéz lőtte ki. Hátul meg is találták a helyet, ahol a golyó távozott.

- Pontosan úgy lőttél, ahogy a Sivatang Szelleme szokott lőni! - kiáltott fel Juggle Fred elragadtatva. - Igazán csodálatos! Ezt nevezem *happy endnek*. Persze csak - nekünk happy,¹⁵ neki kevésbé. Megkapta, amit megérdemelt. Mit csináljunk a hullájával?

- Majd az embereim bekaparják - felelte Helmer. - Megölt ember kellemetlen látvány, még akkor is, ha életében a legnagyobb gazfickó volt! Végére embernek született ő is, s kár, hogy rossz útra tért. No de hát az igazságnak érvényesülnie kell, s ahol nincs hatóság, az ember kénytelen a törvényt a maga kezébe venni. Egyébként itt nem volt lincselés, hiszen Bloody Fox egyenlő feltételekkel küzdött meg vele. Isten legyen kegyelmes bűnös lelkének! Most pedig... de mi az? Mi történt?

Bob ugyanis nagyot rikoltott: ő volt az egyetlen, aki tekintetét nem a holt banditára fordította, s Helmer kérdésére így felelt:

- Massa Helmer! Odanézni!

Kinyújtott karjával arra a helyre mutatott, ahol a kerti asztalok és székek álltak. A kert most sötét volt, mivel mind a két lámpahordozó a halott mellett állt.

- Miért? Mi van ott? - kérdezte Helmer.

- Semmi ott... semmi és senki! - felelte Bob kissé rejtélyesen.

- A kutya mindenit! A mormon megszökött! - kiáltott fel Helmer észbe kapva. - Gyorsan utána! Talán még elcsípjük!

„Utána” - ez a felkiáltás csak jámbor óhajt fejezett ki, de az irányt nem mutatta meg. Az egymás mellett szorongó emberek csoportja egy szempillantás alatt szétszlott, mindenki szaladt valamerre, abba az irányba, melyet sejtelve vagy a véletlen szabott meg. Csak egy- valaki maradt ott: Bloody Fox. Mozdulatlanul állt, és fülelt a sötétségbe. Így találták a többiek, amikor visszajöttek, és jelentették, hogy a szökevényt nem látták sehol. Előrelátható volt, hogy egérutat nyert, s most már bottal üthetik a nyomát.

- *Well*, mindjárt gondoltam - bólintott Bloody Fox. - Ostobák voltunk. Talán a mormon még veszedelmesebb gazember, mint ez itt, akivel végeztünk. De gondom lesz rá, hogy újra a szemem elé kerüljön, még hozzá hamarosan. Jó éjszakát, uraim!

Felvette a fegyvert, mely a lelőtt haramia kezéből esett ki, s elindult a lova felé.

- El akarsz menni? - kérdezte Helmer.

- Dolgom van, csak pár percre akartam benézni hozzád. Éppen elég időt vesztegettem el erre a dögkeselyűre! A puskáját magammal viszem, hogy eljuttassam jogos tulajdonosa örököseinek.

- Mikor látlak viszont?

- Mihelyt szükséged lesz rám. Sem előbb, sem később.

¹⁵ Happy (ejtsd: *hepi*) - boldog, szerencsés

Nyeregbe szállt, és elügetett anélkül, hogy külön bárkitől is elbúcsúzott volna.

- Különös fiatalember! - mondta Juggle Fred fejét csóválgatva.

- Hagyjuk csak! - felelte Helmer. - Helyén van az esze és a szíve. Fiatal, de sok öregnél különb. Mindig tudja, mit kell tennie. Fogadjunk bármibe, hogy hamarosan nyakon csípi Tobias Burton urat és talán még néhány cimboráját is.

HARMADIK FEJEZET A GYÉMÁNTKERESKEDŐK

Emlékszünk még arra a helyre, ahol Bicegő Frank és a fiatal Bloody Fox megismerkedett egymással? Nos, néhány órával később két újabb utas bukkant fel ugyanazon a helyen. Szokásunk szerint nem fukarkodunk részletes leírásukkal.

Az egyik hat láb magas, ösztövére fickó volt, és egy szokatlanul alacsony, öreg és nyeszlett öszvéren döcögött. Börnadrágja olyan kurta volt - nyilván nem órá szabták -, hogy térden alul kilátszott belőle meztelen, sovány lábszára, cipőjére meg igazán ráillett a mondás: folt hátán folt, mivel a sok folttól alig lehetett látni a cipőt. Bölénybőrből készült vadászingét nem gombolta be, kítárva mellét napnak és szélnek: de ha akarta volna, akkor se gombolhatta volna be, mert nem volt rajta se gomb, se kapocs. Hosszú nyakára gypjúsálat csavart, de ennek a színét megállapítani teljesen lehetetlen volt. Fején egy valaha divatos szürke cilinder, vagyis kürtőkalap díszelgett, mellyel nemcsak az idő bánt mostohán, de legutolsó tulajdonosa is. Nem átalította lenyírni a karimáját, nem hagyva meg belőle többet, mint elől egy kis darabot; hogy miért, erre a kérdésre nem lehet egyértelmű feleletet adni. Talán hogy beárnyékolja szemét, vagy hogy legyen hol megfogni, ha a kalapot meg akarja emelni; egyébként a karimát, illetve a karima többi részét fölösleges fényűzésnek tekintette. Öv helyett vastag kötelet viselt a derekán, viszont a beledugott két pisztoly és jókora bowie-kés elárulta, hogy ezeket a tárgyakat már nem tartja fölösleges fényűzésnek. Vállán egy teljesen összezsugorodott esőköpeny fityegett, mely már csak a derekáig ért. Térdén keresztbe hosszú csövű puská hevert, nem éppen csinos fegyver, de hasznos, különösen ha gazdája úgy tud bánni vele, hogy sohasem téveszti el a célt.

A másik utas egy nagyon magas, csontos, szürke ló hátán ült. Olyan kurta és köpcös volt, hogy lába alig ért le a ló hasáig. Most nyáridőben is bundát viselt, helyesebben egy irhát, melyről majdnem teljesen lekopott a szőr. Az időszaknak jobban megfelelt a szalmakalapja - jó nagy panamakalap, melyben szinte elveszett a feje. Arca gömbölyű volt, apró szeme ravaszul és mégis jóindulatúan csillogó.

Ezt a két embert - polgári nevükkel mit sem törődve - Hosszú Davy és Köpcös Jemmy néven emlegették, csúfolták vagy becézgették a Vadnyugat egyik végétől a másikig. Az előbbi Jenki volt, az utóbbi német származású, de barátságukat nem zavarta meg semmi.

Most kedvetlenül nézegették a köves, terméketlen tájat. Néhány kaktusz- és jukkafától eltekintve legfeljebb satnya bokrok képviselték a növényvilágot. A kis köpcös néha felemelkedett nyergében, aztán csalódott arccal ereszkedett vissza.

- Átkozottul sivár vidék! - dörmögött. - Ki tudja, találunk-e egy csöppnyi friss vizet.

- Mit akarsz? Közeledünk a Llano Estacadohoz. Kősisivatag, amelyben nincsenek oázisok. Még a te kedvedért sem, Jemmy!

- Teringettét! Nem szeretnék szomjan veszni.

- Ott még nem tartunk. Előbb-utóbb megtaláljuk azt a híres Helmer's Home-ot, s azt mondják, egy patak mellett épült. Sajnos, csak holnap érünk oda, ha jól tudom. Ma, örülhetünk, ha eljutunk az Old Silver Mine-ig.¹⁶ Remélem, ott is találunk valami enni- és innivalót.

¹⁶ Old Silver Mine - régi ezüstitánya

- A te reményeid! Egész úton hiába meresztettem a szememet, sehol semmi. Már-már azt gondolom, kár puskát cipelnem! Pedig beérném már egy prérinyúllal is.

- Beérnéd? Hopp, vigyázz! Éppen itt van egy!

Egyetlen mozdulattal megállította öszvérét. Egy texasi nyúl ugrott ki a bokorból. Davy arcához kapta fegyverét, és máris meghúzta a ravaszt. Mesterlövés volt. A golyó a nyúl fején ment keresztül.

A texasi nyúl valamivel kisebb európai rokonainál, de húsa éppen olyan ízletes. Texasban elég gyakran található apróvad.

- No lám, a pecsenye már megvan - mondta Davy elégedetten -, most már csak egy forrás hiányzik. Talán találunk azt is. Te! Hallottad ezt? - kiáltott fel hirtelen. - Nem puska-lövés volt?

- De bizony puska-lövés - bólintott Jemmy. - A lovam is meghallotta.

A szürke ló kitágult orrlyukakkal szimatolt, s hosszú fülét hátracsapva hallgatózott. A két vadász is abba az irányba figyelt, ahonnan a dörrenés hallatszott. Nem láttak, nem is láthattak messzire, mert éppen egy völgyteknő mélyén álltak. Ám Davy felmutatott a levegőbe, ahol egy nagy ragadozó madár körözött nehézkes szárnyaival.

- Királykeselyű - mondta.

- Az ám - hagyta rá Jemmy. - Egy dög-re akadt, és úgy teleette magát, hogy alig bírja a szárnya. Alighanem a puska-lövés riasztotta el lakomájától. Mindenesetre utána kell néznünk a dolognak. Meg kell néznünk, ki lőtt. A Llano közelében vagyunk. Ezen a vidéken mindig jó tudni, ki van előttünk és ki mögöttünk. Valami bűzlik Dániában.¹⁷

- Csak nem egy hulla? - dünnyögte Davy.

- Könnyen lehet. Hát csak vigyázzunk, hogy ez a királykeselyű ne lakmározzon belőlünk is, ami nem éppen derűs gondolat. Előre hát, öreg cimbora!

Megsarkantyúzta lovát, Davy meg az öszvérét. Ám az öszvér, mint mindenki tudja, csökönyös állat, és szeszélye kiszámíthatatlan. Rendszerint éppen akkor makacsolja meg magát, amikor a legnagyobb sietségre lenne szükség; viszont abban a pillanatban kezd eszeveszett vágatásba, amikor gazdájának megvan minden oka arra, hogy csendben várakozva lapuljon. Davy öszvére sem volt dicséretes kivétel. Mihelyt megérezte gazdája sarkantyúit, megfeszítette lábát, s az istennek sem akart a helyéből elmozdulni. Davy belenyomta térdét, de csak azt érte el vele, hogy az öszvér lelógatta fejét két mellső lába közé, hátsó lábait meg felrúgta a magasba. Nyilván az volt a szándéka, hogy megtorlást alkalmazzon, s gazdáját ledobja a hátáról. De Davy elég jól ismerte négylábú barátját ahhoz, hogy résen legyen.

- Hová gondolsz, öreg cimbora? - mondta nevetve. - Majd én megtanítalak engedelmeskedni!

Hátranyúlt, megragadta az öszvér farkát, és hirtelen mozdulattal előrerángatta. Az állat abban a pillanatban mind a négy lábát kirúgta, és úgy eliramodott, hogy Jemmy alig bírta követni. A farokrángatás volt az a titkos eszköz, melyet Davy olyan esetekre tartogatott, amikor sehogy sem tudott öszvérével boldogulni. Biztos eszköz volt, mindig jobb belátásra bírta a konok állatot.

¹⁷ A jó Jemmy Shakespeare Hamletjéből idézi ezt a mondást. Hamlet jelképesen mondja ezt

Mihelyt a talajhorpadást vagy földteknőt hátuk mögött hagyták, egy fennsíkra értek, mely körülbelül hatmérföldnyi távolságba nyúlt el. De egészen közel, jóformán az orruk előtt, egy kisebb lovascsapatot pillantottak meg. A lovasok álltak: valami feküdt a földön, azt vették körül, azt nézegették. Jemmy rögtön megállította lovát, Davy is az öszvérét. Mindketten egyetértettek abban, hogy egyelőre okosabb lesz megtartani azt a kis, legfeljebb kétpercnyi nyargalást igénylő távolságot, mely elválasztotta őket a lovasoktól. Előbb meg kell győződni róla, nincsenek-e ellenséges szándékaik.

Ám a hat lovas már észrevette őket. Várakozóan nézegettek Jemmy és Davy felé, de viselkedésük nem volt fenyegető.

- Menjünk oda hozzájuk? - kérdezte Jemmy.

- Azt hiszem, nem tehetünk egyebet - felelte Davy. - Ha banditák, a küzdelem úgyis kikerülhetetlen, hiszen ők is megláttak minket. De közeledjünk hozzájuk óvatosan. Főleg arra ügyeljünk, hogy ne vegyenek minket körül, ne kerítsenek be. És a lőfegyvereinket persze tartsuk készenlétben.

- Ezek nem banditák - vélte Jemmy. - Inkább kocavadászoknak nézem őket. Kényelmes úriembereknek, akik szórakozásból kiruccantak a prérre. Nézd csak a ruhájukat. Mintha csak tegnap vásárolták volna. Elég sok fegyverük van, de vadonatúj valamennyi... úgy csillog-villog, mintha még ki se próbálták volna! Lovaik is frissek, pihentek, jól tápláltak, alighanem darált kukoricával etetik őket. Mindez arra mutat, hogy afféle vasárnapi kirándulókkal van dolgunk, még ha vasárnapjuk egy hétig tart is! Nem mondom, hogy kedvelem az ilyen zöldfülüeket, akik pénztől duzzadó zsebekkel mennek kirándulni a prérre, de még mindig jobbak azoknál, akik a mi zsebünkben szeretnének kotorászni. Nyargaljunk hát oda, nézzünk szembe velük!

Más választásuk nem is volt, mert az idegen lovasok már elindultak feléjük.

- Gyertek közelebb! - kiáltották. - Mutatunk valamit!

- Ugyan mit? - kérdezte Jemmy.

- Majd meglátjátok, csak gyertek már!

Még egy perc, és találkoztak. A hat lovas arca eddig komor és aggódó volt, de most egyszeriben megváltozott. A hat szempár csodálkozva meredt Jemmyre és Davyre; aztán mintha összebeszéltek volna, a hat ajak megrándult, és hat torokból harsány kacagás tört elő.

- Nézzétek ezt a két maskarát! - kiáltotta az egyik.

- Jópofák, mondhatom! - tette hozzá a másik.

- *Wonderful, wonderful!*¹⁸ - hahotázott a harmadik.

A két jó barát szemrebbenés nélkül hallgatta a hirtelen támadt derűnek ezt a nem túlságosan tapintatos megnyilvánulását. De amikor a lovascsapat vezetője egészen Davy közelébe tolakodott, az ösztövé vadász néhány lépést hátrált öszvérével, és így szólt:

- Nem lenne szíves bemutatkozni, Sir, ha már ennyire bizalmaskodik velem?

- Nagyon szívesen, barátocskám. Az én nevem Gibson.

¹⁸ Wonderful (ejtsd: *vandeful*) - csodálatos

- Hát csak azt akarom mondani, Mr. Gibson - folytatta Davy -, hogy én valóban jópofa vagyok, és értem a tréfát, de néha megesik, hogy a puskám véletlenül elsül. Ezért jobb egy kissé távolabb maradni.

Olyan komolyan beszélt, hogy a kacagás tüstént elhallgatott.

- Belénk akar kötni? - kérdezte Gibson.

- Eszembe sincs! De ha nem viselkednek tisztességesen, illetanból kaphatnak tőlem egy-két leckét.

Gibson a revolveréhez kapott.

- Vigyázzon, mert golyóra van töltve! - kiáltotta.

Most Davyn volt a kacagás sora.

- Hahaha! Ne nyúljon hozzá, mert meghalok ijedtemben!

- Én megmondtam a nevemet! - kakaskodott Gibson. - Mutakozzanak be maguk is!

- Az én nevem Davy, a barátomé meg Jemmy!

- No, ez a két név nem sokat mond.

- Önnek talán nem. De vannak olyanok, akiknek sokat mond! - felelte Davy önérzetesen.

- Eleget tárgyaltál velük! - szólt közbe most Jemmy is. - Unom a képüket. Gyerünk!

- Igazad van, Jemmy - mondta Davy, és már el is indította öszvérét, Jemmy pedig követte. Az idegen társaságot egy pillantásra sem méltatták tovább, s folytatták útjukat. Nemsokára elérték azt a helyet, ahol az idegen lovasok az előbb bámészkodva körülvettek valamit.

Ez a valami most a két jó barátot is megállásra kényszerítette. Iszonyú látvány volt. Egy ló hullája hevert a földön, hasa felhasítva, belei kitépve - nyilván a keselyű csúnya műve volt ez. Valószínűleg azé a királykeselyűé, melyet Davy és Jemmy az imént látott jóllakottan a levegőben körözni. A tetemen nem volt nyereg, se lőszerszám: ezt már elvitte valaki.

De nem a ló teteme volt olyan iszonyatos. Közelében egy ember holtteste hevert, egy fehér emberé, akinek a fejbőrét lenyúzták, arcát pedig késsel összevissza kaszabolták, és teljesen felismerhetetlenné tették. Kopott gypjúruhája arra vallott, hogy a préri vagy a kősvatag vándora lehetett. Halálát egy golyó okozta, mely pontosan a szívét fúrta keresztül.

- Jóságos ég! Mi történt itt? - kiáltotta Jemmy, s lováról leugorva a holttesthez lépett.

Davy is leszállt, s letérdelt a halott mellé.

- Már jó néhány órája halott - mondta, miután megtapogatta a hulla kezét és mellét. - Jég-hideg, és a vérkeringés teljesen megállt.

- Kutasd át a zsebeit! Talán találsz benne valamit. Egy tárgyat, melyből meg lehet állapítani, hogy ki volt, mi volt.

Davy eleget tett a felszólításnak, éppen amikor a hat lovas, aki lassan követte őket, odaérkezett.

- Megállj! - kiáltotta Gibson. - Nem engedem, hogy a zsebeiben turkáljanak! Tiltakozom a hullarablás ellen!

Társaival együtt leszállt a nyeregből, s közelebb lépett. Durván megragadta Davyt, s karjánál fogva felrángatta. Davy békésen tűrte. A két jó barát megértő pillantást váltott egymással, s Jemmy szép nyugodtan megkérdezte:

- Mire alapozza azt a gyanúját, hogy mi a hullát ki akarjuk rabolni?
- Láttam, hogy a zsebeiben turkáltak!
- És hátha az egészen más célból történt?
- Miféle más célból? Csak rá kell néznem magukra, s már tudom, mifélénk!
- Az ön emberismerete csodálatos, Mr. Gibson!
- Még pofázni mer velem! Akkor mindjárt más hangon beszélek! Rajtakaptuk magukat - in flagranti!¹⁹ Büntársának keze a meggyilkolt áldozat zsebében! Ez teljesen elegendő! Csak maguk ólálkodtak a hulla közelében, más senki. Ez több mint gyanús. Vigyázzanak magukra, mert a fejükkal játszanak, értik?

Davy gúnyosan vonogatta a vállát, Jemmy meg így felelt:

- Ön úgy beszél velünk, mint egy vizsgálóbíró!
- Bíró nem vagyok, de jogász igen!
- Miféle jogász?
- Ügyvéd! - vágta ki büszkén Gibson.
- Aha, értem! Ügyvéd! De mit keres egy ügyvéd a prérin?
- Ezek az urak tekintélyes kereskedők és az ügyfeleim. Fontos üzleti ügyben utaznak, és megkértek, hogy tartsak velük. Sőt, vezetőjüknek választottak. Itt én vagyok a legmagasabb rangú ember, és én parancsolok!
- Gyönyörű! - hagyta rá Jemmy buzgó bólogatással. - Itt nyilván bűntény történt, és ehhez egy ügyvéd ért a legjobban. Így hát mi is alávetjük magunkat az ön intézkedéseinek.
- Magától értetődik! - jelentette ki Gibson. - Tehát elrendelem, hogy ne távozzanak innen, amíg mindent meg nem vizsgáltam. A helyzet nagyon bonyolult, és súlyos következményekkel járhat magukra nézve!
- Igen, a helyzet bonyolult - hagyta rá Jemmy jámbor arccal -, de azért van itt egy nagyeszű jogász, hogy a kusza csomót kibogozza.

Gibson gyanakodva nézett rá: nem csúfolódik ez a szemtelen? De nem merte firtatni a dolgot, s társaihoz fordulva kiadta a parancsot:

- Vegyétek gondjaitokba ezt a lovat meg ezt az öszvért, nehogy a gazdájuk, a két jómadár meglóghasson.
- De eszünk ágába se jut meglógni, Sir - mondta Jemmy. - Miért is lógnánk meg? Hisz ez csak azt bizonyítaná, hogy ludasok vagyunk, nem igaz?

Mindketten mosolyogva túrték, hogy állataikat elvezessék. Megint cinkosan összenéztek, és megértették egymást. Tekintetük ezt mondta: „Csináljon ez a hólyag, amit akar. Ne akadályozzuk semmiben. Mulassunk rajta!”

Persze egy megskalpolt hullára bukkanni a préri és a kősvatag határán, elég szomorú dolog, és nem alkalmas a mulatságra. Igaz, hogy a vadnyugati vándorok edzetek, és megszokták a szokatlan dolgokat is. Ám ennek a hullának a látványa - a fejbőrétől megfosztott koponya, az éles szerszámmal keresztül-kasul hasogatott és elcsúfított arc - még őket is megborzongatta.

¹⁹ In flagranti - a tett pillanatában (tettenérést jelentő latin jogi kifejezés)

Hozzájárult még egy kis aggodalom is: nem kerülnek-e még bajba az ügyvéd ostoba fontoskodása következtében? Az ő szemükben mindenesetre világos volt az, hogy az áldozatot egy indián lőtte le és skalpolta meg; talán nem is egy indián, hanem több; egyetlen indián nem merészkedik el ennyire nyugatra. Valószínűleg egész indián csapat ólálkodik valahol a közelben. S ha ez így van, tanácsos lesz résen lenni.

Gibson közben saját kezűleg kutatta át a halott zsebeit, s ő sem talált bennük semmit, éppúgy a derekán meghagyott övben sem.

- Nyilván már kirabolták - állapította meg hangosan. - Tehát rablógyilkosság történt, s kötelességünk a gyilkost kinyomozni. Ez azonban, félek, nem olyan egyszerű. De van egy tapasztalat, mely segítségünkre lehet. A bűnös valami okból mindig visszatér gaztette színhelyére. Tehát nincs más dolgunk, uraim, mint a bűnös megjelenését kivárni. Önök ketten pedig - fordult Davyhez és Jemmyhez - tekintsék magukat vizsgálati foglyoknak. Nem hagyhatják el a színteret, s mi bekísérjük önöket a legközelebbi településre. Ennek neve: Helmer's Home. Ott majd kellő szigorral lefolytatjuk a vizsgálatot.

Mindezt olyan hangon mondta el, mely a két gyanúsított megfélemlítésére szolgált. Végül odalépett hozzájuk, és rájuk parancsolt:

- Most pedig adják át a fegyvereiket!

- Örömet - felelte Jemmy. - Itt a puskám, vegye el.

Abban a pillanatban vállához emelte, és Gibsonra szegezte puskáját. Ugyanezt tette Davy is. A závárok kattogtak. Gibson rémülten hátraugrott, és Jemmyre ripakodott:

- Bandita! Ellenállást tanúsít?

- Isten őrizz! - nevetett Jemmy. - Ellenállásról szó sincs. Csak arra kérem, óvatosan nyúljon a puskámhoz. Véletlenül elsülhet, és akkor az ügyvéd úrnak minden jogi tudásával együtt kampec!

- Még csúfolódik is? Vigyázzon magára! Úgy gúzsba kötöm, hogy jajgatni fog kínjában.

- Csak rajta! Szeretném egyszer kipróbálni.

- Ha nem engedelmeskedik, kiadom a parancsot, hogy lőjék le! Nekünk is vannak puskáink!

- Hagyjuk ezt, Mr. Gibson! Aki a puskájához nyúl, golyót kap a fejébe! Itt a Llano határán mit számít akár tíz ügyvéd is egy igazi prérivadással szemben? A maguk kolibri-puskái gyerekjátéknak alkalmasak, de fegyvernek nem! S füttyölünk minden jogászra. A préri törvénye egyszerű és világos. Mi ismerjük ezt a törvényt, és ez nekünk elég. Mondanom sem kell, hogy tisztességes emberek vagyunk, és Mr. Gibson gyanúja nevetséges. De belementünk a játékba, eltűrtük az egész ostobaságot. Önök tévedtek. De nagyobb hiba az, hogy nem értenek a nyomokhoz. Nem tudják, hogy ilyen esetben milyen nagy fontossága van az ép és sértetlen nyomoknak! Lovaikkal mindent összetapostak, és majdnem lehetetlenné tették a nyomok olvasását. Mégis megkíséreljük. Vizsgáljunk meg egy kört alaposan. Te Davy, indulj el jobb felé, én meg balra megyek. A kör túlsó pontján találkozunk.

Határozott szavaival elérte a kívánt hatást. Senki sem szállt vitába vele, még Gibson is hallgatott. Sötét arcot vágtak ugyan, de nem akadékoskodtak. Amint a két vadász ellenkező irányba elindult, senki sem mert útjukba állni.

Mindketten egy-egy félkört tettek meg, melynek középpontjában a holttest feküdt. Közben gondosan vizsgálgatták a talajt. Amikor találkoztak, halkan közölték egymással észrevételeiket, aztán visszatértek kiindulópontjukra. Most megvizsgálták a ló tetemét is, aztán újra a

halottat, s végül a talajt mellette. Megint halkan tanácskoztak, s úgy látszik, olyan következtetésre jutottak, mellyel mindketten egyetértettek. Ekkor Jemmy az ügyvédhez fordulva így szólt:

- Azt hiszem, Mr. Gibson, sikerült megállapítanunk egyet-mást, és módunkban áll egy kis felvilágosítással szolgálni. Egymagában az a körülmény, hogy az áldozatot megskalpolták, nyilván arra vall, hogy egy indián golyója oltotta ki életét. Ez volt az első gondolatunk, s vizsgálódásunk be is igazolta. Egyébként megérdemelte sorsát. Először sajnáltuk, de aztán kiderült, hogy nem méltó rá. Gazfickó volt, azoknak a banditáknak egyike, akik a Llanóban garázdálkodnak. Azt tanácsolom, uraim, óvakodjanak ettől a bandától!

Szavait általános álmélkodás fogadta.

- Micsoda! - kiáltott fel Gibson. - Mindezt a nyomokból olvasták ki?

- Ezt és még sokkal többet.

- Lehetetlen!

- Csak azért tartja lehetetlennek, mert nem ért hozzá. A nyomokat éppen úgy lehet olvasni, mint egy könyv sorait. Persze sokévi gyakorlat és vadnyugati tapasztalat kell hozzá. Ezt az embert nem ott lőtték agyon, ahol holtteste hever. Nem figyelte meg, hogy a golyó egész testét átfúrta, és a hátán jött ki?

- De igen, láttam.

- Nos, akkor jöjjön velem.

A többiek mind követték. Jemmy néhány lépésnyi távolságra vezette őket, és a földre mutatott, mely itt kemény, kopár kő volt. Sötét tócsa gyűlt össze rajta.

- Mi ez? - kérdezte Jemmy.

- Vér - felelte Gibson.

- Hát még mi?

- Mást nem látok.

- Íme, a nagy kriminalista,²⁰ aki engem is le akart tartóztatni! - nevetett Jemmy. - Ha detektív-szeme volna, nem kerülné el figyelmét ez az apró tárgy itt.

Lehajolt, és kivett a vértócsából egy tompán fénylő fémdarabot. Lapos volt, mint egy kisebb nikkelpénz.

- Mit gondol, mi ez?

- Puskagolyó - felelte Gibson. - Csak szétnyomódott.

- Úgy van, golyó. Mégpedig az a golyó, mely az áldozatot megölte. A szívére hatolt keresztül, tehát abban a pillanatban meghalt. Nem vánszoroghatott már oda, ahol fekszik. Tehát oda-hurcolták. Igaz?

- Az ön magyarázata után valószínűnek tartom.

- Most vessen egy pillantást erre a száraz, füves helyre, a véráztatta sziklalap mellett. Mit lát?

²⁰ Bűnügyi szakértő. A latin „crimen” szóból, ami bűnt, vétket jelent. A ma divatos „krimi” szó is ebből ered. Jemmy egész fejtegetése és logikája a krimik előfutárjának tekinthető

- A füvet letaposták.
- Vajon ki taposta le?
- Azt már igazán nem tudhatom.
- De feltételezhető, hogy egy ember feküdt itt. Nem a sebesült, hiszen a fűvön egyetlen vércseppet sem lehet felfedezni. De mellette egy csíkot lehet látni a puha homokban. A csík felül széles, alul összeszűkül. Hogy keletkezett ez a csík?
- Talán egy csizma lenyomata.
- Majdnem helyes. Csak éppen nem csizmáé, hanem mokassziné. Ha csizma nyomta volna be, mélyebbnek kellene lennie. De az alakja is mokasszinra vall. Aki itt állt, tompán végződő lábbelit viselt, tehát mokasszint. De én csak egy lábnyomot látok. Hol a párja?
- Nem tudom.
- A talaj körös-körül puha, tehát lehetetlen, hogy csak az egyik láb hagyott nyomot, a másik nem. A magyarázat a sietségben rejlik. Ez az ember a legnagyobb sietséggel a földre vetette magát. Fél lába nyomot hagyott, a másik a levegőben lebegett. De vajon miért feküdt le olyan hirtelen? Mi oka volt rá?

Az ügyvéd megvakarta feje búbját, és rövid töprengés után így felelt:

- Be kell vallanom, hogy nem tudom gondolatait ilyen gyorsan követni.
- Nem is követheti, mert greenhorn!²¹ Vannak helyzetek, amikor az ember élete egy pillanattól függ. A Vadnyugaton sokszor nincs idő fejet törni, tétovázni, hanem nyomban kell cselekedni. Ehhez éles szem kell, gyors gondolkodás, gyors reflexek!²² Ez az ember is ilyen helyzetbe került. A bizonyíték itt van a szeme előtt, Mr. Gibson. Nem látja? Önök sem, uraim? Nézzenek körül! Nem vesznek észre valami szokatlant, valami feltűnőt?

Mind a hatan buzgón nézegettek, de kénytelenek voltak fejcsóválva beismerni, hogy nem látnak semmi különöset.

- Hát ez a jukkafa? - kérdezte Jemmy.
- Mi van vele?
- Néhány levele a földön hever. Mit gondolnak, maguktól hullottak le?

Tűnődve bámultak a kemény, keskeny, hosszúkas, lándzsa alakú, zöldeskék levelekre.

- Valaki talán megrázta a fát - mondta végül Gibson.
- Nem rázta meg senki, mert akkor látni lehetne lábnyomait a fa körül. Nem, nem volt senki. De messziről valaki mégis megsértette a fát. Golyót küldött feléje, mely lesodort néhány levelet, aztán lyukat ütött a fa törzsébe. Nézzék csak, itt a becsapódás helye.

Most már mindnyájan észrevették, s Jemmy így folytatta:

- Senkinek sem jutna eszébe merő unalomból egy fára lövöldözni. A golyó annak az embernek szólt, aki a fa mellett a földre vetette magát. Ha egy vonalat húzunk a fától addig a pontig, ahol ez az ember állt, pontosan megtudjuk az irányt, ahonnan a golyó jött. S mivel elég magasan ütötte át a fa törzsét, a puska jó magasan lehetett a föld fölött. Mi következik ebből?

²¹ Greenhorn (ejtsd: *grinhorn*) - zöldfülű, vagyis tapasztalatlan újonc

²² Idegrendszerünk ösztönös válasza külső behatásokra

Mindnyájan meghökkenve néztek rá, de nem felelt senki, mire ő maga adta meg a választ:

- Az, aki lőtt, minden valószínűség szerint lóháton ült. S mindabból, amit eddig láttunk, most már egy eléggé összefüggő eseményláncra lehet következtetni. Ez történt: egy puskával felszerelt indián állt azon a helyen, ahol az imént a lába nyomát nézegettük. Egy lovas érkezett északkeleti irányból, és az indiánra lőtt. Ez tüstént levetette magát a földre, mégpedig arccal fölfelé. A lovas golyója nem találta el. Miért feküdt hát ott mozdulatlanul? Alkalmasint mert oda akarta csalogatni a lovast, elhitetve vele, hogy meghalt. A lovas csakugyan odajött és...

- Hát ezt honnan tudja? - vágott a szavába Gibson csodálkozva.

- Majd mindjárt megmutatom. Menjünk csak vissza oda, ahol a holttest fekszik.

Elvezette őket a hulla mellett egy helyre, ahol gyér és satnya bokrok közt kis homokos térség volt. Itt valaki vagy valami jókora darabon benyomta a földet. Amit Jemmy mutatott, nagyobb volt, mint egy lábnyom.

- Vajon hogyan keletkezett? - kérdezte.

- Úgy látszik, valaki feküdt itt - vélte Gibson.

- Ez a feltevés helyes. De ki volt az?

- Talán az áldozat, mielőtt meghalt?

- Lehetetlen. Hiszen pontosan a szívébe hatolt a golyó! Egyetlen lépést sem tehetett többé. Nem volt ereje idáig vonszolni magát. Egyébként is, ebben az esetben vértócsát kellene itt látnunk.

- Értem. Akkor csak az indián lehetett, aki odébb egyszer már földre vetette magát.

- Nem, ő sem. Hisz nem lehetett semmi oka arra, hogy ravasz trükkjét megismételje. Megtudtuk, hogy a golyó nem találta el, míg az, aki itt feküdt, súlyos sebesült volt. Tehát egy harmadik személyről van szó.

- Kérem - mondta Gibson, elismerő pillantással nézve rá -, ön valóban úgy olvas a nyomokban és egyéb jelekben, mint egy nyitott könyvben, de ez már sok!

A többiek arcán is meglátszott, hogy oda vannak az álmélkodástól. Most Davy vette át a szót, s ezt mondta nekik:

- Nincs ebben semmi varázslat, higgyék el, uraim! Minden híres nyugati vadász higgadtságán, bátorságán, kitartásán kívül logikus gondolkodásának köszönheti sikereit, s ezzel függ össze a nyomolvasás is. Minden nyom egy-egy hátrahagyott üzenet vagy levél, még akkor is, ha nem szándékosan hagyták hátra. És ezt a titkosírást meg kell itt tanulni, mert aki nem tanulja meg, könnyen golyót kap a fejébe vagy kést a hátába, s csontjai olyan helyen porladnak el, ahol senki sem állíthat neki síremléket. Barátom azt mondta, hogy itt nincs vértócsa, s valóban nincs is. De vért itt is fel lehet fedezni. Ezek az apró sötét pontok a homokban vércseppek maradványai. Aki itt feküdt, sebesült volt, mégpedig súlyos sebet kapott, hiszen látni, hogy vonaglott a porban, egészen meggörbült kínjában. Nézzék csak meg a bokor alacsony ágait s alattuk a talajt. A szegény ördög letördelte az ágakat kínjában, s körmeit a homokba vájta. Meg tudják talán mondani, hogy testének melyik részén kapott sebet?

- Ugyan! Ehhez varázslónak kellene lenni!

- Dehogyan! Csak azt kell tudni, hogy a fejseb vagy a felsőtesten ejtett seb sokkal több vért áraszt, mint amennyi itt látható. Alsóteste sebesült meg, s ez mindjárt érthetővé teszi a kínokat is, amiket el kellett szenvednie. És most nézzék meg ezt a látszólag jelentéktelen tárgyat, amely itt hever a földön, s önök eddig figyelemre sem méltatták. Vajon mi ez?

Lehajolt, és egy darabka bőrt vett fel a földről. Eredetileg világos színre cserzették, de aztán sötétbarnára festették, s bevágásokkal hosszú, keskeny csíkokra osztották. Gibson ügyvéd és kliensei kézzől kézre adták, hosszasan nézegették, de csak a fejüket csóválgatták, véleményt nem tudtak nyilvánítani róla.

- Ez indián legging, vagyis bőr lábszárvédő darabkája. A varratoknál rojtokkal díszített indián munka. Ebből is látszik, hogy aki itt feküdt, indián volt. Legginget viselt, melynek bőrét egy szarvas agyvelejével cserzették. A sebesült kínjában belevájta körmét leggingjébe, és kitépte belőle ezt a kis darabot, melyen jól láthatók a díszrojtok. Nyilván azért szenvedett annyira, mert haslövést kapott. Akinek golyó tépte fel a beleit, úgy vonaglik, mint a félig eltaposott féreg. Valószínűnek tartom, hogy ez az indián azóta már az örök vadászmezőkön jár. Nem lovagolhatott tovább, a rázkódást sehogy se bírta volna ki, már csak azért sem, mert ketten ültek egy lovon.

- Ketten? Egy lovon? S a másik elvágatott? - álmélkodott Gibson.

- Biztosra veszem, hogy így történt - felelte Davy. - Jöjjenek csak velem egy darabig abba az irányba, ahonnan ezek az emberek jöttek.

Elindult északra felé. A többiek kíváncsian követték. Vajon mit akar most mutatni nekik? Davy ahhoz a körvonálhoz vezette őket, melyet az imént járt meg Jemmyvel a holttest körül. Itt megállt, és így szólt:

- Uraim! Most egy kis leckét adok önöknek a nyomolvasás tudományából. De csak rövid lecke lesz, mert sietnem kell, tekintve, hogy rablógyilkosok veszedelmes bandája tartózkodik valahol a közelünkben, s én szeretném megmenteni azt az egy vagy két indiánt, akit ez a banda halálra üldöz. Így hát rövidre fogom a mondanivalóimat. Itt, ahol most állunk, két indián haladt el, az egyik a sebesült, a másik meg szerencsésebb útitársa, aki nem sebesült meg. Az első nem ott sebesült meg, ahol feküdt, hanem már előbb. A nyomokból látom, hogy szorosan egymás mellett lovagoltak, s a sebesült lovát a másik indián vezette. A sebesültnek ugyanis szüksége volt mindkét kezére, hogy sebére szorítsa, vagy esetleg megtámaszkodjék a nyeregben, ha teljesen elbágyadt.

Néhány lépést hátrálva a földre mutatott, és így folytatta:

- Hogy valóban indiánok voltak, világosan mutatják a patanyomok. Elárulják, hogy mindkét ló patkolatlan volt. Itt látni, hogy az egyik ló hirtelen nagyot ugrott: az a ló volt, amelyik a sebesültet vitte. Ezen a helyen golyó érte, melyet oldalról és hátulról küldtek felé. A golyó a mellő lágyékán át a szügyébe hatolt, s olyan súlyos sebet okozott, hogy a ló már csak egy kis darabon bírt továbbvándorolni, aztán összerogyott - azon a helyen, ahol teteme most is látható. Ugyanakkor a sebesült indián kirepült a nyeregből, és a bokrok közé zuhant; a helyet, ahol feküdt, már láttuk, és alaposan megvizsgáltuk.

Ezután jobb kéz felé haladva megint a földre mutatott, és így szólt:

- Íme, egy magányos lovas nyomai: ő volt az, aki a lóra lőtt, majd a sértetlen indiánra is. Lova patkót viselt, tehát fehér ember volt. Be tudnám bizonyítani, hogy messzebből lőtt az indián lóra, még mielőtt erre a helyre érkezett volna, de most nincs időm ilyen részletekkel foglalkozni. De a sértetlen indiánra pontosan erről a helyről lőtt, ahol most állunk.

- Hogy mondhatja mindezt ilyen bizonyossággal? - vágott a szavába Gibson.

- Nézze, csak! Kösse össze képzeletben ezt a pontot, ahol most állunk, azzal a hellyel, ahol az indián a földre vetette magát, aztán a jukkafával is. Láthatja, hogy ez nyílegyenes vonal. Érti már? No, menjünk tovább. Vagy tízlépésnyire innen egészen másféle, jóval szélesebb nyomokra, valóságos ösvényre bukkanunk. Ott öt fehér ember nyargalt, aztán megállt azon a helyen, ahol a föld teljesen szét van taposva. Most kérem, jöjjenek megint utánam. Mindjárt készen leszünk.

Visszavezette őket nemcsak az előbbi helyre, hanem valamivel még tovább, s ott három nyomsávra mutatott.

- Itt egy patkolt ló haladt, fehér emberrel a hátán, s lábai erősen bemélyedtek a talajba, ami arra mutat, hogy vágatott. De egy ló - mindössze húzlépésnyire attól a helytől, ahol az előbb még állt - csak akkor vágat, ha hirtelen megbokrosodik. Azt hiszem, megvadulva elszáguldott; ha nyomait követném, talán ráakadnék valahol: üres nyereggel most már nyugodtan rácsálja a gyér fűvet. Most nézzük a másik nyomsávot. Patkolatlan ló taposta ki, lassan haladva. Lépcsőben haladt, és mégis igen mély nyomokat hagyott, tehát nehezebb terhet cipelt, mint korábban. Nyilván az épségben maradt indián ült rajta, maga elé fektetve sebesült társát a nyeregben. Végül vizsgáljuk meg a harmadik nyomsávot is. Ezt az ösvényt öt fehér lovas taposta ki. Az előbbi nyomot követték, de ügyeltek rá, hogy ne tapossák szét. Nyilván a két indiánt cipelő lovat követték. Ezzel be is fejeztem. Most szeretném, ha önök közül valaki összefoglalná az elhangzottakat, és elmondaná, hogyan játszódott le ez a tragédia.

- Az összefoglalást, azt hiszem, legjobb, ha önnek engedjük át, Sir - felelte Gibson most már nagyon szerényen és udvariasan.

- Jól van - mondta Davy. - Tehát a nyomok tanúsága szerint a következő történt. Hat fehér lovas ettől a helytől északkeletre két indiánnal találkozott, s beléjük kötött. Az összetűzés során az egyik indiánt hasba lőtték. Az indiánok lóháton elmenekültek, a fehérek meg üldözőbe vették őket. Az indiánok lovai azonban jobbak voltak, s meglehetősen megelőzték a fehéreket. Nézzék csak meg ezt a lovat, melynek teteme ott fekszik. A legkiválóbb mexikói fajta, sőt alighanem andalúziai ősektől származik. Nyakának bal oldalán bőrébe metszett totemet láthatunk, vagyis tulajdonosának jelét. A sebesült indián nem volt egyszerű harcos, mert csak törzsfőnökök vagy a haditanács tekintélyesebb tagjai használhatnak totemet. A fehérek lovai közül csak az egyik volt elég gyors ahhoz, hogy az indián lovaknak a sarkában maradjon. Gazdája böszülten folytatta az üldözést, s közben elszakadt társaitól; azért merte megtenni, mert a sértetlen indián kénytelen volt a sebesültet támogatni, s így nem volt veszedelmes ellenfél. A két szegény ördög valóban nem tehetett egyebet, mint futásban keresni menedéket. A sértetlen indián helyében én persze mást tettem volna: leugrottam volna a nyeregből, hogy állva várjam be üldözőmet, s úgy löjem le a lováról. Hogy az indián miért nem tette ezt, annak biztosan megvolt a maga oka, melyet nem ismerek, csak sejthetem, találgathatom: alighanem fiatal és tapasztalatlan volt, vagy annyira aggódott sebesült társáért, hogy elvesztette a fejét. De eszes és vakmerő fickó volt, mint mindjárt kiderül. Fehér üldözője két golyóra töltött dupla csövű puskát tartott a kezében, s annyira megközelítette az indiánokat, hogy egyiknek a lovát célba vehette: ágyékán találta el, mint megállapítottuk. A ló nagyot ugrott, még néhány lépést futott, aztán felágaskodott, s ledobta hátáról sebesült gazdáját; oda dobta a bokrok közé, ezt is megállapítottuk. Mi történt ezután? A másik indián tüstént megállította lovat, s leugrott, hogy társa segítségére siessen. A fehér lovas rálőtt, de mivel száguldó lovon ült, nem tudott jól célozni, s golyója a jukkafa törzsét találta el az indián helyett. Ez most puskájával célba vehette volna üldözőjét, de reszketett aggodalmában és izgatottságában. Élete függött a biztos találattól, ezért nem kockáztatta meg a lövést, hanem úgy tett, mintha öt

érte volna golyó, s levetette magát a földre, erősen megmarkolva puskáját. Közben, mint láttuk, a puska agya nekiütődött a földnek. Az indián feszült figyelemmel várta ellenségét, hogy közvetlen közelből küldje golyóját a szívébe. A fehér leugrott a nyeregből, és előbb a földön elnyúlt sebesült indiánhoz sietett, aki természetesen halottnak tette magát. A fehérnek nem volt ideje bibelődni vele, hanem a másik indiánhoz lépett, aki villámgyorsan felpattant, s akkorát taszított rajta, hogy az hátratántorodott, s a földre esett. Az indián ekkor közvetlen közlől szíven lőtte. Puskájának torkolata olyan közel volt ellensége melléhez, hogy a golyó megperzselte a fehér ember gypjúruháját, s a hátán jött ki, majd a kövön laposra nyomódott. A fehér ember lova a puskadörrenéstől megbokrosodott, s jobbra szaladva elszárguldott, miként a nyomokból világosan kiolvastuk. Az indián most odacipelte elpusztított ellensége holttestét a másik indiánhoz, hogy annak is része legyen a bosszú gyönyörűségében. Sebesült társa szeme láttára nyomban meg is skalpolta. De ekkor lódobogást hallott: többi üldözője is közeledett. Nem időzhetett tovább. Gyorsan feltette a sebesültet az épségben maradt lóra, maga is felült rá, és elnyargalt. Az öt fehér odaérkezett; meglátva halott társukat a földön, leugrottak a lóról, és tanácskozásba fogtak.

- Miféle emberek lehettek? - kérdezte Gibson.

- Kétségtelenül banditák, a Llano keselyűi. És bandita volt a halott is. Valószínű, hogy ismerték a környéken, elsősorban Helmer házában. Ha a halottat megtalálják és felismerik, akkor árulójuk lehet. Az emberek megtudják, hogy a banda itt van a közelben, amit el akartak titkolni. Ezért elhatározták, hogy halott társuk arcát késsel összevagdossák, és felismerhetlenné teszik. Ebből is láthatják, uraim, hogy mifélék. Ilyen halottgyalázásra csak a legaljasabb banditák képesek. De előbb kiürítették a halott zsebeit, elszedtek tőle mindent, ami nála volt. Az elpusztult ló nyergét is levették, s a lovat teljesen leszerszámozták, mert az ilyen lószerszám igen értékes zsákmány, különösen ha egy kiváló indián tulajdona volt. Ezután elhagyták ezt a helyet, s tovább üldözték a menekülő indiánokat, gondosan követve nyomaikat, mint láttuk. Feltehető, hogy lassúbb lovaikkal is utoléri az indián lovat, hiszen annak kettős terhet kell cipelnie. Amikor önök ideértek, uraim, akkor a lelőtt ló tetemén már egy keselyű lakmározott. Az önök puska lövése kergette el. Mi meghallottuk a dörrenést, az hozott minket ide. Kész. Most már mindent elmondtam, amit tudok.

Hallgatói szinte megnémultak álmélkodásukban. Végre Gibson törte meg a csendet:

- Elhiszem, hogy minden pontosan úgy zajlott le, ahogy ön elmondta. Úgy látszik, jó szeme és jó feje van.

- Hát ami a fejemet illeti, be kell érnem vele, akár jó, akár rossz, mert nem áll módomban egy másikkal kicserélni - felelte mosolyogva Davy. - Most az a kérdés: mit kívánnak tenni ebben az ügyben?

- Semmit. Mi közünk hozzá? Hisz csak egy indiánról van szó.

- Csak egy indiánról? - szolt közbe Jemmy. - Hát az indiánok nem emberek?

- Nem vonom kétségbe, hogy emberek - felelte Gibson -, de olyan mélyen állnak alattunk, hogy egészen más elbírálás alá esnek. Sértésnek tekinteném, ha engem velük hasonlítani akar össze.

Jemmy már-már felfortyant, de erőt vett magán, és elég barátságos hangon felelt:

- Távol áll tőlünk a szándék, hogy önt megsértsük. Semmi okunk az ügyvéd urat az indiánokkal összehasonlítani. Ez a két indián hőiesen viselkedett, legalábbis az egyik, aki, azt hiszem, a másikinál fiatalabb volt. Igen nehéz helyzetben is megállta a helyét, amit olyan tapasztalatlan városi polgároktól, mint önök nem is lehet elvárni. De az isten szerelmére, ne

nézzék le ezeket a szegény indiánokat, és ne tartsák magukat külön embereknek náluk. Ők voltak ennek az országnak az őslakói, az erdők, a folyók, a földek eredeti tulajdonosai. Aztán jöttek a fehérek, hogy az indiánokat saját hazájukból kiszorítsák és kifosszák. Vér és brandy egész áradata kísérte a fehérek térhódítását, melynek további eszközei az erőszak és kegyetlenség, a hazugság és csalás, a hitvány szőszegés ezerféle változatai voltak! Az igazi cél a fajirtás volt, egy egész nép lemészárlása. Egyik tájról a másikra kergették, s ha ma egy területet jelöltek ki számukra, ahol békésen és zavartalanul élhetnek, másnap valami ürüggyel megint elűzték őket. Súlypátot²³ adtak el nekik liszt gyanánt, szénport lőpor helyett, játék puskákat komoly fegyverek helyett. Ha tiltakoztak, zendülőknak nevezték, és halomra lőtték őket. Ha beletörődtek sorsukba, akkor bamba indiánnak becsmérték, aki nem is érdemel jobb sorsot. Ha meg harcolnak, és igyekeznek bőrüket megvédeni, akkor rablóknak, gyilkosoknak szidalmazták őket, és a legvéresebb megtorlástól sem riadnak vissza! Olyan ez, mint a vadállatok világa, ahol az erős felfalja a gyengét, és mindig az erősebbnek van igaza. De én amondó vagyok, uraim, hogy a megvetett és üldözött indiánok közt olyan férfiakat ismertem meg, akiknek a kisujja többet ér, mint önök hatan együttvéve!

Valóságos dühbe lovalta magát, s hangja most már csakugyan sértő volt.

- Nem vagyunk kíváncsiak a véleményére! - felelte Gibson. - Nagyon jól tudjuk, mit kell tennünk, és hogy kell vélekednünk!

- Nem olyan biztos! - vitatta Jemmy. - Az imént például kijelentette, hogy semmi köze ahhoz, ami itt történt, hisz csak egy indiánról van szó. Ha így gondolkodik, könnyen megjárhatja.

- Micsoda? Azt hiszi, talán félünk? New Orleansból jöttünk idáig baj nélkül, s nem kétlem, hogy az út hátralevő részét is simán megteesszük.

- Baj nélkül? New Orleanstól idáig? - kacagott Jemmy. - Azt gondolja, ez is valami? Hisz a veszély csak itt kezdődik! Itt a határ közelében haramiák és gengszterek garázdálkodnak, akik fittyet hánynak minden törvénynek: senkinek a pénze, vagyona, élete nincs biztonságban. S a Llanon túl a komancsok és apacsok területe következik. Itt két malomkő közé kerülnek, melyek felmorzsolhatják önöket. Itt, ahol most tartózkodunk, vörös harcosok és fehér banditák kerültek szembe egymással. Ha a fehér gengsztereket számításon kívül hagyjuk, akkor is gondolkodóba kell esnünk. Mit kerestek itt az indiánok? Ha két rézbőrű társai nélkül mélyen behatol a fehérek lakta területre, akkor igen valószínű, hogy felderítők, és egy nagyobb hadjáratot készítenek elő. Az utat nem tartom olyan biztonságosnak, mint ön, távolról sem! Nem ismerem útjuk célját, nem tudom, hova igyekeznek. Ami minket illet, a Llanon szeretnénk átkelni, s tudjuk, hogy ugyancsak nyitva kell tartanunk a szemünket, ha ép bőrrel akarunk eljutni a kősvatag túlsó oldalára.

- Mi is a Llanon akarunk átkelni, aztán Arizonába jutni - mondta Gibson.

- Most először teszik meg ezt az utat?

- Nem jártunk még erre soha.

- Akkor, engedje meg, nagy könnyelműségre vetemedtek. Azt hiszik, a Llano afféle kedves, érdekes táj, melyen csak úgy keresztül lehet poroszkálni?

- Dehogysis! Olyan ostobák nem vagyunk. Ismerjük a veszélyeket, éppen eleget hallottunk és olvastunk róluk.

²³ Súlypát: barit, bárium-szulfát - olcsó ásvány, melyet lelkiismeretlen üzérek liszt- és cukorhamisításra szoktak felhasználni

- Hallottak és olvastak! Hm! Ez éppen olyan, mintha eleget olvastak volna az arzénről, s azt hiszik, most már nyugodtan lenyelhetnek belőle néhány leveseskanálnyi. És eszükbe se jutott legalább egy megbízható vezetőt keresni, aki jól ismeri a Llanót és körülményeit?

Jemmy csak jóindulatú tanácsot akart adni, de Gibson felfortyant.

- Nincs szükségünk kioktatásra! - kiáltott fel. - Nem vagyunk gyerekek! Egyébként megnyugtatam, gondoskodtunk már vezetőről.

- Igazán? Hát akkor hol van?

- Előrelövagolt, de megvár valahol.

- Furcsa vezetés, mondhatom - jegyezte meg Jemmy vállvonogatva. - És hol fognak találkozni vele?

- Helmer's Home-ban.

- Nagyszerű! Ha így áll a dolog, talán rendben is van. Helmer's Home-ot nem lesz nehéz megtalálni, ha akarják, csatlakozhatnak hozzánk, mert mi is oda igyekszünk. Megtudhatnám, ki a vezetőjük?

- Egy tapasztalt ember, aki már sokszor megtette az utat a Llanón keresztül. Igazi nevét nem közölte velünk. De tudjuk, hogy általában Juggle Fred néven emlegetik.

- Bravó! - kiáltott fel Jemmy. - Juggle Fred valóban derék ember, s az ő vezetésére nyugodtan rábízhatják magukat. Örülök, hogy megint találkozni fogok vele. Könnyen lehet, hogy együtt tesszük meg önökkel az egész utat, hiszen mi is Arizonába megyünk.

- Arizonába? Önök is? Csak nem a gyémántlelőhelyek miatt, amiket nemrég fedeztek fel?

- Lehet - felelte Jemmy tartózkodóan.

- Akkor nem illünk egymáshoz, mert mi ugyanabból az okból utazunk oda. Így hát tulajdonképpen konkurenssek vagyunk.

Szinte ellenségesen nézett rá, amint ezt kimondta. Jemmy jót nevetett rajta.

- Üzleti vetélytársat lát bennünk? Ebből is látszik, milyen zöldfülű! Úgy képzelik, Arizonában a gyémántok a földön hevernek, s csak le kell hajolni értük? Nem olyan egyszerű a dolog. Aki gyémánttal akar üzletelni, vigyázzon magára! Minden diamond boy jól teszi, ha nem jár a saját útjain, hanem összeáll néhány tisztességes emberrel, aki támogatja és oltalmazza.

- Mi már hatan vagyunk, és meg tudjuk magunkat védeni. További társakra nincs szükségünk. Elég pénzt hoztunk magunkkal ahhoz, hogy minden árut felvásároljunk!

- Kár ezzel dicsekedni! Eszükbe ne jusson ezt másnak is elmondani! Mi becsületes emberek vagyunk, tőlünk nem kell tartaniuk. De összeakadhatnak olyanokkal, akiknek gondjuk lesz rá, hogy önök a pénzüktől megszabaduljanak! Ha a mi társaságunkat nem óhajtják, mi ugyan nem fogjuk erőszakolni. Ha akarják, együtt megyünk Helmer's Home-ig, s ott szépen elválunk egymástól. Ha ehhez sincs kedvük, úgy is jó. Nekünk teljesen mindegy. Egyébként ma már nem tudnak odajutni, s valahol a szabadban kell meghálalniuk.

- Önök mikor indulnak el innen? - kérdezte Gibson.

- Mi most mindjárt. Önök meg tegyenek, amit akarnak - mondta Jemmy bosszúsan.

Kényelmes léptekkel szürkéjéhez baktatott és felült rá. Davy is felült az öszvérré. Lassan elporoszkáltak, a nyugat felé vezető nyomokat követve. A gyémántkereskedők összedugták fejüket, és suttogva tanácskoztak egymással. Davy hátrafordult és megkérdezte:

- Nos, mit határoztak?

- Önökkel tartunk - felelte Gibson. - De csak Helmer's Home-ig!

- Nagyon kegyesek - dünnyögte Jemmy hátat fordítva nekik. A két vadász ezentúl úgy viselkedett, mintha semmi közük sem lenne a nyomukban kocogó társasághoz. Megsarkantyúzták állataikat, hogy tovább kerüljenek a diamond boyoktól; vadnyugati módon ültek a nyeregben, előrehajolva, látszólag álmosan és lazán, mintha nem is értenének a lovagláshoz. A kereskedők viszont igyekeztek megmutatni, milyen derék lovasok. Egyenesen, szabályosan ültek a nyeregben, mintha iskolalovaglásról lenne szó.

- Nézzétek csak azt a két fickót! - mondta társainak Gibson. - Hisz nem is tudnak lovagolni! Ezek adják ki magukat vadnyugati vadászoknak! Nem is hiszem el.

- Én sem - helyeselt egy másik. - Aki úgy ül a nyeregben, mint ezek, ne akarja elhitetni, hogy érti itt a csíziót! Az a nyomolvasási história üres fecsegés volt, s csak arra szolgált, hogy port hintsenek a szemünkbe. Nézzétek a ruhájukat! Ilyen maskarákhoz legyen bizalma az embernek!

- Arról szó se lehet! Még hogy egész Arizonáig mellénk szegődjenek! Ha olyan ostobák lennénk! Az egyik egészen odavolt, amikor a pénzünkről beszélt. Folyton arról szavalt, hogy ők milyen becsületesek és tisztességesek! Persze azért, mert hatan vagyunk, ők meg csak ketten! Vigyázzunk az alvásnál, nehogy kora reggel elnyargaljanak a pénzünkkel! Egész külsejük arra vall, hogy egy kis lopástól nem riadnának vissza! Széltolók!

Közeledtek az egyik magaslathoz. A talaj itt már köves volt. Jemmy és Davy még jobban előrehajolt, hogy a nyomokat ne veszítsék el szemük elől. Ekkor Jemmy hirtelen megállította lovát, s kezével előremutatva így szólt:

- Nézz csak oda, Davy! Miféle isten teremtményei azok?

Davy fél percig erősen meresztgette szemét, aztán nyugodtan kijelentette:

- Kétféle isten teremtménye, Jemmy. Én öt lovat látok és egy embert. Azt hiszem, az előbbi jóval többet ér, mint az utóbbi.

- Igen, öt ló, már én is látom. Ezekhez természetesen öt ember tartozik, de csak egyet látunk. Szeretném tudni: hol bujkál a másik négy?

- Semmi esetre sem lehetnek messze. Ha még egy darabig lötyögünk, bizonyára meglátjuk őket. - Öszvérét újra elindítva hozzátette: - Alighanem az a fehér banda van előttünk, akik közül egyet holtan találtunk. S most már úgy rémlik nekem, hogy emberfélét látok ott nyüzsgögni. Nézd csak azokat a mozgó pontokat a távolban!

Amit pontoknak látott, csakugyan négy ember volt: egymástól egyforma távolságra, egy vonalban haladtak lassan, ugyanabba az irányba, mint Jemmy és Davy.

- A négy hiányzó ember, aki a lovakhoz tartozik - bólított Jemmy. - A köves terepen elvesztették az indiánok nyomait, s most azokat keresik. Már régóta foglalkozhatnak ezzel a munkával, különben messzebb lennének tőlünk. Lassan megy nekik, nem értenek hozzá. Most megláttak minket. Nézd, hogy szaladnak a lovakhoz!

- S mit tegyünk mi?

- Hm... nehéz kérdés. Hogy csirkefogók, az biztos. Saját biztonságunk érdekében jó lenne a körmükre nézni egy kicsit. Persze csak óvatosan. Nem lenne tanácsos túl buzgó érdeklődést tanúsítani az ügyeik iránt. Legokosabb lesz, ha nem áruljuk el, hogy tisztában vagyunk velük,

s mit gondolunk róluk. Amíg nem viselkednek ellenségesen, mi is barátságosak leszünk. No előre, hiszen várnak minket.

A hat diamond boy is észrevette a távoli lovasokat, s tanácsosabbnak tartotta kissé közelebb húzódni Jemmyhez és Davyhez. Az imént még el akartak szakadni a két „széltolótól”. Most meg úgy gondolták, hogy mellettük nagyobb biztonságban lesznek.

Az öt idegen megállt lovai mellett, s puskáikat lövésre készen tartották a kezükben. Egyikük odakiáltott a közeledőknek, amikor már csak hatvan lépés választotta el tőlük:

- Állj, vagy lövünk!

Davy és Jemmy nyugodtan továbbkocogott: de mögöttük a gyémántkereskedők engedelmesen megálltak.

- Állj, ha mondom! - kiáltotta az ember. - Még egy lépés, és golyót röpítek a fejedbe.

- Mit hülyéskedtek! - kiáltott vissza Jemmy. - Csak nem féltek két békés embertől. Tedd le a gyíklesődet. Egyébként a mi csöveinkben is van golyó!

Az öt idegen nem sütötte el fegyverét; talán csak fenyegetésül szegezték rá a két közeledőre, talán belátták, hogy két embertől nem kell tartaniuk; de az is lehet, hogy a két vadász nyugodt, magabiztos viselkedése érte el a kívánt hatást. Nem tették ugyan le fegyvereiket, de nem akadályozták meg, hogy Jemmy és Davy egészen a közelükbe érjen.

Az egyik közülük - aki olyan parancsoló hangon beszélt - széles vállú, zömök férfi volt, s arcát sűrű, fekete körszakáll borította, ez a szakáll ajkát is eltakarta, de beszédén észre lehetett venni, hogy nyúlszájú. Amikor a két vadász megállt előtte, dühösen rájuk rivallt:

- Hát nem tudjátok, itt nyugaton mi a szabály?! Akit megállásra szólítanak fel, álljon meg, különben magának köszönheti, ha golyót kap a fejébe, értitek? Kezet csókolhattok nekem, hogy még éltek!

- De nagy a hangod! - felelte Jemmy. - Te is kezet csókolhatsz nekem, hogy még élsz! Nekünk is van puskánk!

- Az ördögbe! Még fenyegetni mersz! Tudd meg, mi olyan lövészek vagyunk, hogy száz lépésről eltaláljuk egy légy fejét! Mi keresnivalótok van ezen a vidéken, mi?

- A napfogyatkozás miatt jöttünk - felelte Jemmy egykedvűen. - Azt mondják, innen látni a legjobban.

A körszakállas nem vette észre a tréfát a komoly arccal elmondott szavak mögött.

- Napfogyatkozás? - kérdezte. - Mikor lesz?

- Éjfélkor - felelte Jemmy.

- Tréfálkozol? - kapott észbe a másik. - Vigyázz magadra!

- Persze hogy vigyázok. Hosszú Davy és Köpcös Jemmy sohasem mulasztja el a szükséges óvatosságot.

- Mi az ördög! - kiáltott fel a körszakállas. - Ti lennétek azok? Már hallottam rólatok! A két mókás alak, a Vadnyugat pojacái! Már rég szerettelek volna látni! Most bemutatót rendezhettek. Még pénzt is kereshettek vele. Mindenki beledob egy-két centet a kalapodba.

- Helyes, komám, szavadon foglak - felelte Jemmy komoly arccal. - De mi csak éjfélkor lépünk fel. Addig te is megmutathatod, mit tudsz! Tudsz cigánykereket hányni?

- Nem, én táncmester vagyok - röhögött a körszakállas. - Majd megtáncoltatlak benneteket.
 - Nagyon megtisztelő - mondta Jemmy kedvesen és szívélyesen. - De igaz is, kihez van szerencsém? Mi már bemutatkoztunk!
 - Az én nevem Stewart - felelte a szakállas, most már egy fokkal barátságosabb hangon. - Társaim neve nem fontos. Honnan jöttök?
 - A hátunk mögött elterülő vidékről.
 - És hova mentek?
 - Az előttünk elterülő vidékre.
 - No, elég a tréfából! Helmer's Home-ba készültök?
 - Oda hát! Ti is velünk jöttök?
 - Nem érünk rá. Más dolgunk van. Nem láttad az erre húzódó nyomokat?
 - Nem én. Nyomok nélkül is megtalálom Helmer házát.
 - Hát a hullát láttátok-e? Ha arról jöttök, elmentetek mellette.
 - Láttuk, de nem érdekel.
 - Mégis, mi a véleményetek róla?
 - Hogy már nem él. S aki nem él, már nem árthat és nem használhat nekünk. Semmi közünk hozzá.
- Stewart fürkésző pillantást vetett rájuk. Nem hitt ebben a nagy közönyösségükben. De amint Jemmy nyílt, becsületes arcába nézett, megnyugodott.
- Mi is láttuk szegényt meg a lovát is mellette - mondta. - Kár lett volna a nyeret meg a lószerszámot otthagyni, Úgyis elrohadt volna. Inkább elhoztuk.
 - Jól tettétek - bólintott Jemmy. - Ha mi vagyunk ott előbb, mi is azt tettük volna.
 - Látom, van eszed - mondta Stewart. - Követtük a ló nyomait, bár nem az utunkba estek. Itt azonban elvesztettük a nyomot, és nem tudjuk megtalálni. S mivel közeleg az este, már le is mondunk róla, s visszatérünk korábbi útirányunkba.
 - S az hova visz?
 - Át akarunk vágni a Llano Estacadón, előbb El Pasóba, majd tovább Arizonába.
 - Gyémántot keresni?
 - Fenét! Ettől a láztól mentesek vagyunk. Szerény, becsületes farmerek vagyunk, nem kalandorok. Rokonaink élnek odafenn, s üzentek, telepedjünk le mi is ott. Jó a föld, és majdnem ingyen kapni. Mi szépen megműveljük, a gyémántot átengedjük másoknak. A termés biztos, a gyémánt meg vagy van, vagy nincs.
 - Igazatok van! De ha csak farmerek vagytok, nem csodálom, hogy a nyomokat elvesztettétek. Egy ügyes *scout* bizonyára megtalálná.
 - No rajta! Mutassátok meg! Ti híres scoutok vagytok.
- Ez gúnyosan hangzott, de Jemmy nem sértődött meg.

- Nem szeretek olyasmivel foglalkozni, amihez semmi közöm - felelte jámbor arccal s szabadva, szabadkozva. - De megpróbálom. Csak azért, hogy bebizonyítsam: nem beszélek a levegőbe!

Leszállt a nyeregből, és Davy követte példáját. Mindketten nekiláttak, hogy a talajt nagy körben megvizsgálják. Egy halk fütttyentés, s a ló meg az öszvér engedelmesen utánuk lépegettek.

Közben a gyémántkereskedők is odaérkeztek, és végighallgatták a beszélgetést anélkül, hogy beleszóltak volna. Amikor Jemmy és Davy a nyomok vizsgálgatása során kissé eltávolodott, Stewart a jövevények felé fordult és megjegyezte:

- Úgy látom, ez a két csavargó nem tartozik önökhöz, mégis mintha együtt jöttek volna idáig. Nem magyaráznák meg?

- Nagyon szívesen - felelte Gibson. - Éppen a holttestet nézegettük, amikor odajöttek hozzánk, de külsejük és viselkedésük nem készítetett arra, hogy barátságot kössünk velük.

- Jól tették. Gyanús fickók. Persze óvakodtam ezt a szemükbe vágni. Megbízható forrásból értesültem, hogy egy húron pendülnek a Llano banditáival. Bizonyára ők adják az utasokat a rablók kezére. Nemrég négy család járt meg velük. Meggyilkolták és kifosztották őket, még hozzá valahol itt a közelben. Hogy ez a két alak itt kódorog, arra mutat, hogy részük volt abban a büntetben. Most talán újabb áldozatokra leselkednek. De esküszöm, minket nem kapnak meg!

- Minket sem! - helyeselt Gibson. - Nekem is gyanúsak voltak már az első perctől kezdve. Rábeszéltek, hogy lovagoljunk együtt.

- Hova?

- Helmer's Home-ba, onnan meg a Llanón keresztül Arizonába.

- Az istenért, Sir, ne hallgassanak rájuk! Sohasem érkeznének meg. Azért mennek Arizonába, hogy gyémánt után kutassanak?

- Nem, az nem nekünk való munka. Mi vásárolni akarunk. Persze csak ha szebb darabokra akadunk.

Stewart sokatmondó pillantást vetett társaira, aztán közönyös arccal megjegyezte:

- Nagyobb darabokat? Nehezen fog menni. Ahhoz sok pénz kell.

- Pénzünk van elég - nyugtatta meg Gibson.

- De a postai összeköttetés Arizona és Frisco között, sajnos, megbízhatatlan. Bizonyára úgy tervezik, hogy ha találnak megfelelő árut, Friscóból hozatnak pénzt a kifizetésére. Bajos dolog, hogy a pénz éppen akkor érkezzék meg, amikor kell. Mi hasonló cipőben járunk, csak nem gyémántot, hanem földet akarunk vásárolni. Nekünk megírták, hogy az átutalás lassú és akadozó, ezért inkább bankjegyekben hoztuk magunkkal a szükséges összeget.

- Ne gondolja, hogy ön az egyetlen okos ember a világon - mosolygott Gibson fölényesen. - Mi is azt csináltuk!

- Gratulálok! Ez a leghelyesebb. Persze a pénzt, amit ilyen hosszú útra magunkkal viszünk, jól el kell rejtteni, mert az ember sose tudhatja, mi történik. Mi bevarrtuk a ruháinkba. Szeretném látni azt a banditát, aki megtalálja! De ismétlem, ez a két alak nem tetszik nekem. Még csak az kellene, hogy ránk uszítsák a bandájukat! Már kispekuláltam, hogyan rázzuk le őket a nyakunkról. Megmondjuk nekik, merre megyünk, aztán egészen más irányba fordulunk. Azonkívül gondoskodunk egy ügyes és megbízható vezetőről. Önöknek is ezt ajánlom.

- Mi már szerződtettünk egy jó vezetőt. Helmer's Home-ban vár ránk.
- Hogy hívják?
- Juggle Fred.
- Juggle Fred! - kiáltott fel Stewart jól megjátszott rémülettel. - Elvesztette az eszét, Sir?
- Hogyan? Miért?
- Hisz ez a legveszedelmesebb gazember az egész környéken! Mindenki tudja, milyen sötét csirkefogó. Már a neve is mutatja! Azért hívják így, mert szemfényvesztő és alighanem hamiskártyás! Mindenkit kifoszt a trükkjeivel! Bizonyítani nem tudom, de meggyőződésem, hogy összeszűri a levet a banditákkal, talán ezzel a két csavargóval is. Szóval Helmer's Home-ban várja önöket? És önök szépen beszélnek a csapdába. Az ő vezetésével kelnek útra, s ő majd jó helyre vezeti önöket. A Llano egy félreeső zugába, ahol majd kikészítik önöket. Nekem ugyan semmi közöm más emberek terveihez, de megtettem a kötelességemet - figyelmeztettem önöket!
- Úgy beszélt, mint egy jóindulatú, nyíltszívű emberbarát. Gibson tüstént lépre ment. Aggódva csóváltatta fejét.
- Hát ez nagyon kellemetlen! - sóhajtott. - Nagyon köszönjük a figyelmeztetést, csak nem tudom, mit csináljunk. Vezető nélkül nem vághatunk neki az útnak.
- Nekem még Helmer is gyanús! - folytatta Stewart.
- Kinek jutna eszébe letelepedni éppen ott, a Llano határán? Ki tudja, talán ő is a banditák cinkosa! Hátha azért van boltja! Átv teszi a rablott zsákmányt, és kicseréli olyan árukra, amikre a banditáknak szükségük van. Én bizony nem szállnék meg abban a házban, akármilyen otthonosan hangzik is a neve. Ki tudja, mi rejlik a szép álarc mögött!
- Átkozott helyzet! - sópánkodott Gibson. - Juggle Fredtől óvakodnunk kell, s már Helmerben sem lehet megbízni! Mondja csak, önöknek nincs vezetőjük?
- Nincs, mert ketten közülünk már többször megjárták ezt az utat, és jól ismerik a Llanót.
- Nem csatlakozhatnánk mi is önökhöz?
- Stewart szeme ravaszul megcsillant.
- Honnan tudja, hogy mi megbízható emberek vagyunk?
- Ugyan, kérem! Az ember ezt első pillantásra látja! - jelentette ki Gibson. - Mint ahogy arról a két csavargóról is első pillantásra láttam, hogy nem hozzánk valók. És még ők óvtak bennünket a banditáktól!
- Hogyhogy? - érdeklődött Stewart.
- Alaposan megvizsgálták azt a helyet, ahol a holttest feküdt. Aztán nagy mesébe kezdtek, hogy megszédítsenek minket.
- Úgy? Hát mit mondtak?
- Hogy két indián lovagolt erre, és fehér banditák támadták meg őket. Az egyik indián megsebesült, és a másik indián agyonlőtt egy banditát. Ennek a holtteste hever ott. Arcát társai vagdoszták össze, hogy felismerhetetlenné tegyék.

- Mi az ördög! Ezt mondták? - kiáltott föl Stewart megdöbbenve. - Velünk meg azt akarták elhitetni, hogy meg se álltak a holttest mellett. Ebből is látni, hogy minden szavuk hazugság! Becsületes ember nem ravszkodik így! Ki tudja, miben sántikálnak!

Gibson hüledezve nézett rá, majd abba az irányba, ahol Jemmy és Davy - jó messzire tőlük, mindenesetre hallótávolságon kívül - még mindig a nyomokat vizsgálhatta, hajladozva, görnyedezve.

- Még nem válaszolt a kérdésekre, Sir - fordult Gibson a körszakállashoz. - Nem lenne jó, ha önökhöz csatlakoznánk?

- Hm... - dűnnyögött Stewart megint éppen úgy, mint az imént, és tűnődve nézett Gibsonra. - Megengedi, hogy egészen őszinte legyek? Ne vegye rossz néven, de mi sem ismerjük önöket. Ezen a tájon nem tanácsos gyorsan összebarátkozni valakivel, még mielőtt módunk lett volna rá, hogy közelebbről megismerjük. Önök megajándékoznak a bizalmukkal, s ez nagyon hízelgő. De azért mégis jobb, ha külön maradunk. Ám egy jó tanáccsal szolgálhatok. Útközben találkoztunk egy nagyobb karavánnal, mely a Llanón készül átvágni. Európai bevándorlók, akik földet akarnak szerezni és farmot alapítani. Tegnap váltunk el tőlük, és búcsúzáskor megemlézték, hol fognak táborozni ma éjjel. Az a hely nincs messze innen; ott akarják megvárni vezetőjüket, aki nagyon derék, vallásos ember, név szerint Tobias Burton. A legkiválóbb vezetők egyike, úgy ismeri a Llanót, mint a tenyerét. Ha önök ehhez a karavánhoz csatlakoznak, akkor semmi gondjuk többé. Annyian vannak, és annyi erős, jól felfegyverzett férfi van köztük, hogy nincs olyan banda, mely meg merné támadni őket.

- Nagyszerű! De hogy találjuk meg őket?

- Mi sem könnyebb ennél! Ha innen egyenesen déli irányba lovagolnak, s kissé megerőltetik lovaikat, egy órán belül megpillantanak egy magányos hegykúpot, melynek keleti oldaláról patak csörgedezik alá a mellette elterülő homokos síkságra. Ennek a pataknak a partján táborozik a karaván. Még akkor is megtalálják, ha közben besötétedik, mert tábortűzük elárulja, hol vannak.

- Köszönöm, Sir, nagyon köszönöm! - hálálkodott Gibson. - Kihúzott minket a csávából. Máris elindulunk.

- S mit mondjak a két csavargónak?

- Bánom is én! Ami épp az eszébe jut!

- Jól van, majd elintézem őket. De attól tartok, hogy önök után mennek. Hogy lehetne megakadályozni? Meg kell téveszteni őket! Azt mondom, induljanak egyelőre visszafelé, abba az irányba, amerről jöttek. Aztán öt perc múlva, ha már eltűntek a szemünk előtt, kanyarodjanak dél felé. Én közben szóval tartom a két csavargót!

NEGYPEDIK FEJEZET

VAS SZÍV

A két társaság olyan szívélyesen búcsúzott el egymástól, mintha isten tudja, milyen régi barátság fűzte volna össze őket. A gyémántkereskedők saját nyomaikban visszafelé nyargaltak anélkül, hogy Jemmyt és Davyt egyetlen pillantásra is méltatták volna. Amikor olyan messze voltak, hogy hangját már nem hallhatták, Stewart gúnyosan felkacagott:

- No, ezeket jól eligazítottam! - mondta társainak dicsekedve. - Gyémántot akarnak vásárolni! Ehhez legalább ötvenezer dollár kell. Szép kis összeg! Bár már a mi zsebünkben lenne! És mit szóltok ehhez a két pofához itt?

- Csirkefogók! - mondta Stewart egyik embere mélységes felháborodással.

- És én már-már bedőltem nekik! Olyan jámbor arcot vágta, mint aki háromig sem tud számolni! Pedig minden hájjal megkent, ravasz kópék! A nyomokból az egész történetet kiolvasták! Még azt is tudják, hogy két indián volt, és hogy a szegény Harry arcát mi vagdostuk össze! Veszedelmes fickók! El kell tenni őket láb alól!

- De hogyan? Időnk sincs rá. Minél előbb el kell jutnunk a Llanóba, hogy a karókat kihúzgáljuk. A karaván holnap reggel elindul!

- Sok időnk nincs, annyi bizonyos - hagyta rá Stewart. - Mégis most kellene elintézni őket, ez a legjobb alkalom. Helmer's Home-ban találkoznának Juggle Freddel, s ki tudja, még keresztülhúznák a számításainkat. Mit csináljunk velük?

- Egyszerűen lőjük le őket!

- Elhiszem, az lenne a legjobb. De nézd csak a ravasz rókákat, hogy vigyáznak a bőrükre!

A két vadászra mutatott, akik néhány száz lépésnyire tőlük még mindig a nyomokat tanulmányozták. Buzgalmukban, úgy látszik, megfeledkeztek minden egyébről - még azt se vették észre, hogy a diamond boys, vagyis a gyémántosok faképnél hagyták őket.

- Igazad van, hogy az istennyila csapna beléjük! - fakadt ki Stewart cimborája. - A csibészek úgy intézték a dolgot, hogy a golyóink ne találhassák el őket!

- Az ám! - bólintott Stewart. - Állataikat lépésről lépésre maguk után vonják, hogy eleven pajzsul szolgáljanak, s ha a gazfickókra lőnénk, a lovat vagy az öszvért találjuk el. Azonkívül puskájukat mindig készenlétben tartják, ujjuk szüntelenül a ravaszon van! Ha közülünk valaki célba venné őket, a nyomorultak máris megelőznék és lelőnék. Minden hájjal megkent fickók, és az állataik is nagyon okosak: mintha tudnák, ilyenkor az a feladatuk, hogy saját testükkel védjék meg a gazdájukat. Lépést tartanak velük, és eltakarják őket előlünk!

Valóban úgy állt a dolog, ahogy Stewart látta. Davy és Jemmy felkészült mindenre, s jól idomított állataik is segítették őket. Most már visszafelé jöttek, lassan és óvatosan, puskájukat úgy tartva, hogy ha összetűzésre kerül a sor, ők löhessenek először.

Nemsokára megint ott álltak Stewart előtt.

- Nézd csak! A gyémántosok eltűntek! - kiáltott fel Jemmy álmélkodva, mintha csak most venné észre.

- Ott nyargalnak - mutatott utánuk Stewart. - Még látni belőlük valamicskét.

- De miért fordultak vissza? Hiszen úgy volt, hogy együtt megyünk Helmer's Home-ba!

- Ostoba fickók! - legyintett Stewart. - Képzeld csak, elvesztették a pénzüket. Igen komoly összeget.

- Micsoda? Sok pénz volt náluk?

- Természetesen, hiszen gyémántot akarnak vásárolni. A pénzt a nyeregkárában tartották, de kiesett belőle. Vaskos tárca tele bankjegyekkel. Itt vették észre, hogy elvesztették. Most kétségbeesetten iszkolnak vissza, hogy megkeressék. Nem volt idejük titeket megvárni. Azt ízenik, hogy holnap vagy legkésőbb holnapután Helmer's Home-ban lesznek, aztán Juggle Fred vezetésével átvágnak a Llanón.

- Bánom is én! - vonogatta vállát Jemmy. - Hogy *valóban* miért fordultak vissza, igazán nem érdekel.

- Mi az, hogy „valóban miért”? Talán hazudtak nekünk?

- Nem ők hazudtak, hanem te! Egyetlen szót sem hiszek el az egész meséből! Tudom, hogy csak addig mennek visszafelé, amíg látom őket. Mihelyt eltűnnek a szemem elől, más irányba fordulnak.

- Hát ezt honnan veszed?

- Adok egy jó tanácsot, Stewart. Legközelebb, ha valakivel olyasmit akarsz megbeszélni, amit másnak nem szabad megtudnia, ne hadonásszál annyit a kezeddél! Hallani nem hallottam ugyan semmit, mégis pontosan tudom, hova küldted Gibsont és társait.

- Nem értem, mit zagyválsz itt össze!

- Mindjárt megérted. Bal kezeddél déli irányba mutattál, és ugyanakkor jobboldal olyan mozdulatot tettél, mintha egy hegy körvonalait rajzolnád a levegőbe. Utána a bal kezedet vízszintesen elhúztad, mintha egy síkságot akarnál jelezni. Később visszafelé mutattál, vagyis keleti irányba, ahonnan én ezekkel a kereskedőkkel jöttem, s utána újra dél felé. Mindez olyan világos, hogy az egész történetet el tudnám mondani.

- No, erre igazán kíváncsi vagyok!

- A tisztelt társaság most visszafelé nyargal keleti irányba, de csak azért, hogy engem megtévesszen. Néhány perc múlva déli irányba fordulnak. Addig nyargalnak, míg el nem érkeznek egy hegyhez, melynek bal oldalán síkság terül el. S mivel nemsokára sötét lesz, s te mégis oda irányítottad őket, az a síkság nem lehet innen túlságosan messze. Nagy kedvem volna követni őket, s azon a síkságon táborozni le éjszakára!

E szavaknál erősen Stewart arcába nézett. Észrevette rajta, hogy megijedt, és zavarba esett.

- Elég ebből a hülyeségből! - kiáltott fel indulatosan. - Inkább arról beszélj, megtaláltátok-e a nyomokat!

- Persze hogy megtaláltuk. Gyere, megmutatom.

- Jó, csak menj elől.

- Szívesen. Gyertek utánam mind, ahányan csak vagytok. De Davy barátom lesz a sereghajtó - ő jön majd leghátul.

- Miért?

- Hogy vigyázzon a békességre. Nehogy közületek valakinek eszébe jusson puskája csövét rám emelni. Mert Davy golyója abban a pillanatban leteríti!

- Ez már sok! - kiáltotta Stewart, dühében elvörösödve.

- Sok vagy kevés, jó lesz, ha tudjátok. Most már indulhatunk.

Nyugodtan elindult arra, ahol a nyomokat megtalálta. A többiek követték, de Davy a menet végén baktatott, puskáját lövésre készen tartva. Néhány perc múlva Jemmy megállt, és a földre mutatott.

- Látsz itt valamit? - kérdezte Stewarthoz fordulva.

Stewart lehajolt, sokáig vizsgálta a talajt, s végül ezt felelte:

- Itt egy kavics hevert a sziklatalajon, és egy ló patája szétmorzsolta.

- Helyes. Most csak azt mondd meg: miféle ló volt?

- Nem tudom.

- Indián ló! Mert csak patkolatlan ló tud egy kavicsot járás közben ennyire szétmorzsolni. Most nézzük tovább. Itt is egy szétmorzsolts kövecske. A két kavics közt gondolatban egy vonalat húzunk, és megvan a nyomok iránya, mely nyugat felé mutat. Tehát az indián, akit üldöztök, nyugat felé menekült.

- Az indián, akit mi üldözünk? - kérdezte Stewart hűledezve. - Nem értem, mit beszélsz!

- Hagyjuk a komédiát! - felelte Jemmy. - Tisztában vagyunk egymással. Mi egyszerű, becsületes vadászok vagyunk, ti pedig banditák, a Llano keselyűi! Hogy mivel nyertétek meg a szerencsétlen kereskedők bizalmát, nem tudom, de nem is érdekel. Nem nyargalunk utánuk, hogy újra figyelmeztessük őket, nem érdemlik meg. Veletek sem törődünk többet. Itt, ezen a ponton útjaink elválnak. Ti indultok előbb, mégpedig azonnal. Vágtassatok csak az indián után, de tűnjetek el minél előbb. És senki ne merje puskáját felemelni, mert a mi kezünk gyorsabb! Aki egyetlen gyanús mozdulatot tesz, golyót kap a fejébe! Szálljatok lóra, és akasszátok puskáitokat a nyeregkapákra! Indulás!

Davy mellé állt, és mind a ketten vállukhoz emelték puskájukat.

- Master Jemmy - hebegte Stewart. - Itt valami félreértés lehet. Mi rendes emberek vagyunk és...

- Gazemberek vagytok! - vágott a szavába Davy. - Elég a szóból! Csöveinkben négy golyó van, ti meg ötven vagytok. Azt az ötödiket puskatussal csapjuk agyon! Mozgás! Ha két perc múlva még itt látunk benneteket, megnyomjuk a ravaszt!

Határozott hangja meggyőzte őket arról, hogy be is váltja fenyegetését. Az öt bandita - akárhogy dühöngött is magában - jónak látta sietve engedelmeskedni. Lovaikhoz rohantak, fegyvereiket a nyeregkapákra akasztották, nyeregbe szálltak, és szó nélkül elvágattak. Az egyik mögött látni lehetett a többször említett indián nyerget és lószerszámot, melyet ez a bandita saját nyergére szíjazott.

Már jó messze lehettek, amikor végre lassítani merték az iramot, s lépésben folytatták útjukat. Hátrapillantva látták, hogy Davy és Jemmy még mindig ugyanazon a helyen áll, de most már leeresztett puskával.

- Az ördögbe is! - káromkodott Stewart. - Ilyesmi még nem esett meg velem! Öt olyan legény, mint mi, aki máskor az ördögtől sem fél, most két rongyos fickóval sem mer szembeszállni. Csak tudnám, mire készülnek most.

- Könnyű kitalálni - felelte egyik embere. - Utánaerednek a gyémántkereskedőknek, és kinyitják a szemüket.

- Nem hinném, hogy megteszik. De mindenesetre jó lenne megelőzni őket. Forduljunk déli irányba. Mihelyt megpillantjuk a karaván tábornizét, megállunk, és puskáinkat készenlétben tartva, olyan záróvonalat húzunk, melyet Burton barátunkon kívül senki sem léphet át élve. A kivándorlók nem fogják megtudni, hogy a közelükben ólálkodunk. De ha ez a két csavargó közeledik, egyszerűen lepuffantjuk őket. Így persze az indián üldözéséről kénytelenek leszünk lemondani. Pedig nagyon szerettem volna a lovát. Testvérek közt is megér háromszáz dollárt, ha nem többet!

- Ha meggondolom, hülyeség volt a két ló miatt kikezdeni velük - vélte Stewart cimborája. - Az egyiket végül lelőttük, a másik meg elmenekült. Viszont nyakunkra szabadítottuk ezt a két híres vadászt. Bizonyára a közelben fognak meghálni, hajnalban pedig utánunk erednek, a nyomainkat követve. Így könnyűszerrel megtalálják a karavánt, és belekötnek az üzletünkbe!

- Nem, ott még nem tartunk - vigasztalta Stewart. - Nem jönnek utánunk. Bánják is ők a diamond boys biztonságát! Inkább haragszanak rájuk, mert egyszer már figyelmeztették őket, és azok nem fogadták meg a jó tanácsot. A két csavargó egyenesen Helmer's Home-ba megy majd, és elmesélik az egész históriát. Hogy aztán mit határoznak, nem tudhatjuk. De egy kis időt mindenesetre nyerhetünk, és ez nagyon fontos. Rá kell venni Burtont, hogy már hajnalban induljon útnak a karavánnal, s tűnjenek el innen minél előbb. Mi persze még hamarabb tűnünk el.

Egy darabig még egyenesen nyugat felé nyargaltak, aztán elkanyarodtak déli irányba.

Jemmy és Davy résen volt, amíg a banditák el nem tűntek szemük elől. Akkor aztán Jemmy jókedvében Davy vállára csapott.

- Hát ez jó tréfa volt - mondta kacagva.

- Elhiszed, hogy a boyok elvesztették a pénzüket?

- Dehogyan hiszem! Bedőltek a banditáknak, és a karavánhoz csatlakoznak. Mi közünk hozzá? Nem vagyunk a gyámjaik! Ha olyan okosnak tartják magukat, boldoguljanak, ahogy tudnak! Azt hiszem, az a szegény indián jobban megérdemli a segítségünket.

- Keressük meg?

- Igen. Tudjuk, milyen irányba menekült. Alighanem a régi ezüsbányák környékén keresett búvóhelyet.

- S miért tapostad szét azokat a kavicsokat?

- Természetesen csak azért, hogy a banditákat tévútra vezessem, ha még kedvük lenne azt az indiánt tovább üldözni. Amit a kavicsokról meséltem neki, csak mese volt. Nem vették észre a vércseppeket, amelyek egészen más irányba mutattak.

- Az egykori ezüsbányák irányába?

- Persze. Mi is arra nyargalunk, és remélem, megtaláljuk azt az indiánt.

Gyalog indultak el, állataikat gyeplőszáron vezetve, mert már alkonyodott, és a nyomokat egyre nehezebb volt szemmel tartani.

Kis idő múlva egy apró tárgyat vettek észre a földön: egy békepipa szépen faragott, pirosra égett feje volt. Jemmy zsebre tette, és elégedetten dörögte:

- Lám, jó úton járunk. Az agyagpipa feje levált a nyeléről, úgy vésztek el. Hogy az öreg indiáné volt-e, a sebesülté vagy a másiké, a fiatalabbiké, hamarosan kiderül.

- Azt hiszem, az öregé volt - vélte Davy. - A fiatalabbnak még nem állt módjában Minnesotába zarándokolni, a szent agyagbányákba, ahonnan az indiánok a békepipák készítéséhez szükséges anyagot hozzák.

- De lehet, hogy a pipát a fiatal indián harcban zsákmányolta. Akkor jogosan használhatja. De az öröklött pipát csak emlékül őrizheti meg.

- Olyat még nem hallottam, hogy valaki békepipát örökölt volna. A pipát tulajdonosával együtt temetik el.

- Általában igen. De vannak törzsek, ahol ezt a szokást már nem követik olyan szigorúan. Ami ezt a pipát illeti, amelyet találtunk, a belevésett totemből láttam, hogy tulajdonosa komancs volt, mégpedig komancs törzsfőnök. Jó, hogy ezt a nyelvjárást eléggé értjük.

Az ösvény emelkedni kezdett. Balra tőlük meredek sziklafal nyúlt égnek, jobb kéz felől pedig hatalmas kőtömbök heverték. Nem volt itt más járható út, csak az ösvény, melyen haladtak, s így bizvást gondolhatták, hogy az indián is ezen az ösvényen haladt előttük.

Végre egy omladékhalomhoz érkeztek, mely nyilván az egykori ezüstbánya „meddőhányója” volt, ahol a bányából felszínre hozott kőzetet halmozták fel. Hogy ez a meddőhányó milyen magas, nem tudták megállapítani, annál kevésbé, mert már jóformán besötétedett.

Hosszúra eresztették a gyeplőket, és két nehéz kőhöz kötötték. Aztán lassan felkapaszkodtak a meddőhányó oldalán. Nem törődtek azzal, hogy zajt csapnak, sőt inkább minél lármásabban igyekeztek lépkedni. De minden lépés után megálltak hallgatózni. Első dolguk az volt, hogy megtudják, van-e odafenn valaki; a másik gondjuk meg az, hogy idejében kiálthassanak neki, még mielőtt puskáját elsüthetné.

Egy ilyen hallgatózási szünet közben fülüket halk zörej ütötte meg: egy kövecske gördült a magasból lefelé.

- Hallod? - súgta Jemmy. - Tehát helyes volt a feltevés, hogy az indiánok odafenn bujkálnak. Résen vannak persze. A sebesült, ha még él, bizonyára a bánya belsejében fekszik. A fiatal azonban a meddőhányó tetején öröködik. Kiálts fel hozzá, Davy!

Davy eleget tett a felszólításnak. Nem kiáltott ugyan, de eléggé érthető hangon szólt fel:

- *Tukojl, omi gáj nina! Tau umi csah!* (Fiatal harcos, ne lőj! Mi barátaid vagyunk!)

Most várták a választ. Kis idő múlva egy hang ezt kérdezte:

- *Haki bi?* (Ki jön?)

E két rövid szó teljesen elegendő volt ahhoz, hogy tudassa, ki áll odafenn, mert azon a nyelven hangzottak el, melyet a kóbor komancsokon kívül csak egykori ellenségeik, de újabban szövetségeseik, a kajova indiánok beszélnek.

- *Gia ati mallak akona* (Két jó fehér ember) - felelte Davy.

- *Uma hepe!* (Gyertek fel) - hangzott rövid szünet után a válasz; a kis szünet nyilván gondolkodásra szolgált.

Erre tovább kapaszkodtak, egészen a halom tetejéig. Odaérve, a sötétség ellenére is megpillantottak egy emberi alakot, mely egy kőtömb mellett állt, lövésre kész puskával a kezében.

- *Naba, o nu nesuanu!* (Állj vagy lövök!) - parancsolta a komancs.

Karcsú alakja mutatta, hogy egészen fiatal ember volt, vagyis feltevésük beigazolódott. Davy sietett megnyugtatni:

- Fiatal vörös testvérem leteheti a puskát. Nem ellenséges szándékkal jöttünk, hanem azért, hogy segítsünk.

- Fehér testvéreim csak ketten vannak?

- Csak mi ketten.

- Lovam nyomait követték?

- Véletlenül vetődtünk a küzdelem színterére, és a nyomokból kiolvastuk, hogy mi történt. Aztán követtük nyomaikat, hogy megvédjünk ellenségeitől.

- Testvérem igazat beszél?

- Nem hazudok. Annak jeléül, hogy barátai vagyunk, minden fegyverünket lerakjuk előtted, s csak akkor vesszük fel, ha te megengeded.

Mindketten letették puskájukat és késüket a földre. A fiatal komancs még mindig rájuk szegezte puskáját, és így szólt:

- A sápadtarcúaknak méz van a nyelvükön, de epe a szívükben. Lerakják a fegyvert, hogy bizalmat keltsenek, de három társuk mögöttük leselkedik, s mindjárt halált hoz rám.

- Értem. Azt hiszed, azokhoz a gonosz fehérekhez tartozunk, akik megtámadtak és üldöztek. De tévedsz.

- Akkor hol van az az öt gonosz sápadtarcú? Tudnotok kell, ha a nyomokat követték!

- Találkoztunk velük egy sziklás helyen, ahol nyomaikat elvesztették. Előbb barátságosan beszéltek velük, hogy megtévesszük őket. Nem találták meg a nyomok folytatását. Mi rögtön észrevettük a vércseppeket, amelyeket sebesült társad hullatott, de nem árultuk el nekik. Ellenkezőleg, hamis nyomra vezettük őket, és el is nyargaltak nyugat felé. De előbb szemükbe vágtuk, hogy rablógyilkosok, és rájuk szegeztük puskáinkat, pontosan úgy, mint most te miránk. Erre kénytelenek voltak szégyenszemre elkullogni.

- Miért nem öltétek meg őket?

- Mert ellenünk nem vétettek semmit. Mi csak akkor lövünk le egy embert, ha kénytelenek vagyunk megtenni, mert életünkre tör.

- Jó emberek nyelvén beszéltek. Szívem azt mondja: bízzál bennük. De eszem azt mondja: légy óvatos!

- Nem akarunk bántani. A nyomokból láttuk, hogy társad megsebesült, azért jöttünk ide segítségünket felajánlani. Ha nem akarod, máris elmegyünk. Nem szokásunk segítségünket valakire rákényszeríteni.

Néhány hosszú perc telt el, míg választ kaptak. Az ifjú indián, úgy látszik, töprengésbe merült. Végül így szólt:

- Nincs szükségem a segítségetekre. Elmentek.

- Jól van, akkor elmegyünk. Szívünk kívánság, hogy ne legyen okod megbánni. Letesszük ide a pipafejet, amit elvesztettél. Mi megtaláltuk.

Felszedték fegyvereiket, és elindultak a dombon lefelé. Még nem értek messzire, amikor Davy lassított és megkérdezte:

- Nem hallottál egy kis zörejt, öreg fiú? Nekem úgy rémlik, hogy egy kavics gurult le mellettünk.

- Képzelőds.

- De én tisztán hallottam. Mindenesetre legyünk résen.

Tovább másztak lefelé. Amikor a meddőhányó aljához értek, néhány lépésnyire tőlük egy sötét alak emelkedett fel hirtelen a földről.

- Megállj! - kiáltotta Jemmy, puskáját vállába szorítva. - Ha közelebb jössz, lövök!

- Miért akar a sápadtarcú löni, amikor békés szándékkal közelednek hozzá?

Jemmy megismerte a fiatal indián hangját, akivel az imént odafenn beszélt.

- Te vagy az? - kérdezte. - Hisz akkor velünk együtt jöttél le. Ezért hallotta Davy a kavics zörejét! Miért jöttél le?

- Meg akartam nézni, vajon igazat beszéltetek-e. Lejöttetek békésen, családság nélkül. Kiálltátok a próbát. Ti nem tartoztok ahhoz az öthöz, aki üldözött minket. Kérlek, gyertek fel újra, és nézzétek meg apámat, Tevua-shottét.

- Tevua-shotte! Tűz Csillag! A komancsok híres törzsfőnöke! Ő a te apád? - álmélkodott Davy.

- Ő volt az apám! - sóhajtott az ifjú indián. - Már nem él. Én Shiba-big²⁴ vagyok, az ő legkisebb fia. Vére szálljon gyilkosai fejére! Csak azért élek, hogy megbüntessem őket! A sápadtarcúak kövessenek.

Előttük kúszott felfelé, ők meg a nyomában kapaszkodtak fel a halmon. A tetőre érve Vas Szív a sziklafalhoz lépett, s eltűnt egy rés mögött. Ez volt a régi, elhagyatott ezüstbánya bejárata.

Vékony füst szállt feléjük. Vagy harminclépésnyire hatoltak be a sziklafolyosóra, amikor egy kis máglyát pillantottak meg. Mellette egy kevés, üggyel-bajjal összekotort rőzse hevert. A máglya egyetlen rendeltetése az volt, hogy megvilágítsa az ott ülő halottat, akit oly módon helyeztek el, hogy hátát megtámassza a sziklafal.

Vas Szív letette puskáját, és leült a földre, szemben a halottal. Egy ágacskát dobott a tűzre, magasan felhúzta térdét, s ráfektette állát. Így ült ott némán, a halottra meredve.

A két vadász is szótlanul állt ott. Ismerték az indián szokást, s tudták, hogy minden szó illetlenség lenne, s megbántaná a fiút gyászában. Mindkét indián arca festetlen volt, ami biztos jele annak, hogy nem hadiösvényen indultak el, hanem békés szándékkal, és gyanútlanul poroszkáltak, amikor a fehér banditák megtámadták őket. A halott szép férfi volt, hiszen a komancsok és apacsok testi tulajdonságaikkal is kiválnak a legtöbb indián törzs közül. Arca még holtan is úgy fénylett, mint a világos bronz. Szeme csukva volt, és ajka erősen összehúzórt, hiszen halála nagyon gyötrelmes lehetett. Indián vadászinge alul nyitva volt, s meztelen testén jól lehetett látni azt a helyet, ahol a golyó behatolt. Két keze görcsösen összekulcsolva nehezedett combjaira, s ez is mutatta, hogy élete utolsó perceiben milyen szörnyű fájdalmat kellett elviselnie.

²⁴ Shiba-big - Vas Szív

Jemmy és Davy csak hosszabb idő eltelte után ült le a földre, akkor is lassan és nesztelenül, ezzel is kifejezve tiszteletét a nagy halott iránt. Egy halott mellett mindig kegyelet tölti el az ember szívét, közelsége megrendít, szinte érezzük az örökkévalóság lehetőségét.

Ekkor Shiba-big felemelte fejét, sokáig nézte a két sápadtarcút, aztán így szólt:

- Testvéreim hallották Tevua-shotte hírét? Tudják, hogy a komancs törzs legnagyobb főnöke és bátor harcos volt?

- Nagyon jól tudjuk - felelte Jemmy. - Rögtön megismertük a nagy főnököt, amikor itt megpillantottuk. Odaát a Rio Rixo partján ismerkedtünk meg vele, amikor egy csapat póni indián megrohant minket, és ő a segítségünkre sietett.

- Remélem, hogy az örök vadászmezőkön sok szolgálja lesz. Még sokáig élhetett volna, de a Nagy Manitou elszólította. A komancsok nagy főnöke erőszakos halállal pusztult el. Meggyilkolták.

- Szeretném tudni: hogyan történt, és hogy tudtad holttestét idehozni? - kérdezte Jemmy.

- Nagy utat tettünk meg ketten, mélyen a sápadtarcúak országában. A komancs harcosok elásták csatabárdjaikat, és már hosszú ideje békességben élnek a fehérekkel. Gyakran felkelesték a sápadtarcúak városait, nem volt okuk félni. Tűz Csillag harcosaival együtt éppen annál a folyónál vadászott, amelyet Rio Pecosnak neveznek. Ekkor megismerkedtek néhány fehér emberrel, akik egy Austin nevű távoli városba készültek utazni. Az út odáig nem veszélytelen, mert olyan törzsek vadászterületén vezet keresztül, akik kiásták a csatabárdot. Ezért ezek a fehér emberek megkérték apámat, Tűz Csillagot, hogy adjon melléjük néhány komancs harcost, akik átvezetnék őket a veszélyes területen. Apám elhatározta, hogy maga vezeti át őket, s engem is magával visz, hogy lássam a sápadtarcúak házait és városait. Szerencsén megérkeztünk Austinba, aztán kettesben lovagoltunk vissza hazafelé. Nem volt semmi baj, de ma, amikor a nap utolsó harmada elkezdődött, szembekerültünk a gyilkosokkal. Körülvettek minket, és a lovainkat követelték. Amikor nemet mondtunk, az egyik sápadtarcú hasba lőtte apámat. A törzsfőnök lova megbokrosodott, és elszáguldott vele. Kénytelen voltam követni, mert súlyos sebe miatt nem vehette fel a harcot a sápadtarcúakkal. Ha a nyomokat megvizsgáltatok, tudjátok, mi történt még.

- Tudjuk. Az egyik rablót megölted és megskalpoltad.

- Úgy van. Skalpjja itt függ az övemen. De társai skalpját is elhozom. Ma éjjel még apámat siratom, s a törzsfőnököt megillető gyászdalokat énekelem hajnalig. Reggel ideiglenesen eltemetem, egyelőre ide a kövek közé, aztán elhozom a komancs harcosokat, akik Tűz Csillag tiszteletére olyan síremléket fognak emelni, mely méltó a nagy hőshöz és törzsfőnökhöz. De holnap, mihelyt elrejtettem a halottat a nap izzó szeme elől, útra kelek visszafelé. Nyomon követem a gyilkosokat, és megbosszulom apámat. Vas Szív még nem nagy harcos, még nem tüntette ki magát hőstetteivel, de ereiben a nagy törzsfőnök vére folyik. Jaj annak a sápadtarcúnak, akivel bosszúálló útján találkozik!

Felállt, a halotthoz lépett, fejére tette kezét, és ünnepélyesen kijelentette:

- A sápadtarcúak esküt tesznek, ha megfogadnak valamit. Vas Szívnek nincs szüksége esküre vagy fogadalomra. De meglátjátok: mire Tűz Csillag sírdombja elkészül, a csúcsára tűzött dárdán, az övemen függő skalpon kívül, még öt sápadtarcú skalpját fogja lengetni a szél - mind a hat gyilkosét, akit utolért Vas Szív bosszúja. Uff, beszéltem!

ÖTÖDIK FEJEZET EGY KÉM LELEPLEZÉSE

Másnap déltájban Helmer megint ott ült a háza előtt egy kerti asztalnál, Juggle Fred és Bicegő Frank társaságában. Bob most nem volt látható, a másik négerrel, Helmer szolgájával beszélgetett az istállóban.

A három gentleman, aki tegnap óta nagyon összebarátkozott egymással, a legutóbbi eseményeket vitatta meg, a drámai párbajt lámpafénynél, a himlőhelyes arcú bandita halálát és a mormon Tobias Burton szökését. Annyit beszéltek a halálról, hogy végül szellemekre, kísértetekre terelődött a szó.

Helmer és Fred határozottan és egyértelműen kijelentette, hogy szellemekben vagy kísértetekben hinni egyszerűen babonaság. Teljesen lehetetlen, hogy a halottak szelleme megjelenjen vagy feljárjon kísértetni. Ezzel szemben Frank bátran kiállt a babona védelmében. Amikor látta, hogy barátai kételkedését nem tudja eloszlatni, sőt szavait megmosolyogják, dühösen kifakadt:

- Eh, nektek kár beszélni! Titeket nem lehet jobb belátásra bírni. Ha halott lennék, ami szerencsére csak feltevés, mindenesetre éjfélkor felzavarnálak álmotokból!

- Ezzel nem megyünk sokra - felelte Fred. - Mutass nekünk valami kézzelfogható bizonyítékot, csak egyetlenegy, akár a legcsekélyebbet, akkor mi is hívők leszünk.

- Bizonyítékot? Szamárság! A bizonyíték nem bizonyít semmit!

- Hitel nincs! - jelentette ki Helmer. - Csak úgy puffra nem hiszünk neked.

- A kísértet szó egymagában is elegendő bizonyíték - mondta a Bicegő. - Ha nem lennének kísértetek, ezt a szót sem találták volna ki.

- Miért nem mentél ügyvédnek? - nevetett Juggle Fred. - Akkor azt mondanád a bírónak: „Védencem ártatlan. Ha nem lenne ártatlan, akkor ezt a szót sem találták volna ki.” És akkor minden zsebtolvajt elengednének. Ha mást nem tudsz mondani...

Elhallgatott, mert észrevette, hogy egy lovas közeledik a házhoz. Az idegen dragonyostiszi egyenruhát viselt. Déli irányból jött vágatva, s hirtelen megállította lovát a három ember előtt.

- *Good day!* - köszönt harsányan. - Ez az a ház, amelyet Helmer's Home-nak neveznek?

- *Yes, Sir* - felelte Helmer. - A ház és a farm gazdája én vagyok.

- Mr. Helmer személyesen? Örülök, hogy itthon találok. Szeretnék egy-két felvilágosítást kérni öntől.

- Miről?

- Ezt nem lehet csak úgy kutyafuttában elmondani. Megengedi, hogy beljebb kerüljek és helyet foglaljak önöknél?

Leszállt, lovát a kerítéshez kötötte, és asztaluk mellé ült. A másik három férfi feltűnés nélkül, de erősen figyelte, a tiszt meg úgy tett, mintha nem venné észre. Alacsony termetű, de széles vállú, izmos férfi volt, arcát sűrű, fekete körszakáll övezte. Pillantása szúrós volt, ajkát nem lehetett látni, mert bajuszát úgy fésülte, hogy ajkát egészen eltakarja:

- Azt is mondhatnám, hogy felderítőnek küldtek ki - mondta könnyedén csevegő hangon. - Odafenn, a Sill-erődben állomásozunk, és a Llanóba készülünk benyomulni.

- Minek? - kérdezte Helmer.

- A kormányhoz jelentések futottak be sorozatos bűncselekményekről, amiket az utóbbi idők során a Llanóban elkövettek. Ezek természetesen gyors és szigorú megtorlást követelnek. A gonosztevők nyilvánvalóan szoros kapcsolatban állnak egymással, s bandákba tömörültek, de még az is elképzelhető, hogy egyetlen jól szervezett nagy bandával van dolgunk. A kormány elhatározta, hogy megsemmisítő csapást mér rájuk. Az akció kivitelezésére két század dragonyost rendeltek ki, akik nemsokára átfésülik az egész környéket, és megtisztítják a Llanót a gyanús elemektől. Engem előreküldtek, hogy felvilágosításokat szerezzek, és lépjek érintkezésbe a környék lakóival. Természetesen abból a feltevésből indulunk ki, hogy akciókat minden tisztességes ember támogatni fogja.

- Magától értetődik, Sir - bólintott Helmer. - Örülök, hogy felkeresett. Biztosíthatom, hogy segítségére leszek, s a legnagyobb örömmel kezére járok mindenben. John Helmer olyan ember, aki minden jó szándékú kezdeményezést felkarol.

- Már több oldalról hallottam - felelte a tiszt. - Éppen azért jöttem először önhöz.

Helmer tüstént megajándékozta bizalmával a dragonyostisztet. Elmondta neki, amit az átutazó tradertől hallott, aztán beszámolt a tegnapi est párbajáról és a ragyás arcú bandita haláláról.

A tiszt feszült figyelemmel hallgatta. Eleinte egyetlen arcizma sem rezzenet meg, de szeme aztán fellángolt, és szinte szikrákat szórt. Helmer ezt annak a természetes érdeklődésnek tulajdonította, amit egy katonatiszt érezhet, ha egy párbajról hall. De a Helmernél jobb megfigyelő bizonyára észrevette volna, hogy a tiszt alig tud uralkodni haragos felindulásán. Keze ökölbe szorult kardja markolatán, sőt egy pillanatig még a fogát is csikorgatta. Pedig mindent elkövetett, hogy érzelmeit eltitkolja.

Amikor Helmer elhallgatott, a dragonyostiszt számos kérdést tett fel neki. A környék általános viszonyairól és a Llano Estacadoban uralkodó állapotokról faggatta. Helmer úgy vélte, két svadron lovas katona nem elég a Llano átfésülésére. Az akció különben is sok nehézségbe ütközik: a lovasoknak az abrakot is magukkal kell hozniuk, mert legelőre nem számíthatnak; de a legfőbb baj a Llanóban uralkodó vízhiány. Ezért csak kellő számú vízhordó málhásállattal kelhetnek útra, ami nagyon meglassítja majd előnyomulásukat.

- Lehet, hogy igaza van - hagyta rá a tiszt. - Majd jelenteni fogom a parancsnoknak, a többi már őrá tartozik. De mondja csak, Mr. Helmer, hogy állunk azzal a kísértettel, akit a Llano Szellemének szoktak nevezni? Annyit hallottam emlegetni, hogy talán mégsem lehet egyszerűen babonának nevezni.

- Ön ugyanúgy van ezzel, mint mi valamennyien - felelte Helmer. - Mindenki sokat hallott a Szellemről, de biztosat senki sem tud róla. Ami az én értesüléseimet illeti, néhány szóval elmondhatom az egészet. A Llano Estacado Szellem egy titokzatos lovas, akit szemtől szembe még senki sem látott, helyesebben szólva, aki látta, nem maradt életben, hogy beszámolhasson róla. Mert ha találkozott vele, életével fizetett érte: tüstént golyót kapott a homloka kellős közepébe. Feltűnő azonban, hogy eddig csak gonosztevők jutottak erre a sorsra, főleg azok a haramiák, akik a Llanón való átutazást annyira veszélyessé teszik. A szellem vagy kísértet mintha azt a célt tűzte volna ki maga elé, hogy megbünteti a Llano rablóit és gyilkosait.

- Ezt a célt tűzte ki? Hisz akkor élő ember!

- Az is lehet.

- De hogyan csinálja? Miképpen tudja véghezvinni, hogy a Llano óriási területén hol itt bukkan fel, hol meg amott? Hogy jut ennivalóhoz és lova számára abrakhoz? Hogy van az, hogy nem pusztul el a szomszagtól? S hogy nappal senki sem látja?

- Igen, ezeket a kérdéseket más is felteszi. Éppen ez az, amit nem lehet megérteni!

- S hogy hosszú útjain senkivel sem találkozik...

- Hm... túlságosan sokat kérdez, Sir. Hiszen látni látták, de csak messziről. Néha elszáguld, elzúg, mint a fergeteg. Mintha csak a viharos szél vinné a szárnyán! Szikrák szállnak előtte és mögötte. Van egy ismerősöm, aki éjjel találkozott vele. Égre-földre esküdjözik, hogy a kísértetlovas válla és könyöke szikrákat szórt, de puskájának csöve is, s lovának szája, füle, farka lángolt a sötétben.

- Badarság!

- Alighanem. De meg kell mondanom, hogy ez az ismerősöm nagyon komoly, megbízható ember, aki sohasem szokott lóditani, sőt teljesen szavahihető.

Most, hogy ez a téma ismét szóba került, Bicegő Frank nem bírta türtőztetni magát, s beleszólt a beszélgetésbe.

- Nem tudom, miért olyan nehéz elhinni, hogy vannak megmagyarázhatatlan, természetfölötti jelenségek! - kiáltott fel szinte indulatosan. - Ha a régi görögöknél voltak fűriák, miért ne lehetne a Llanón is egy bosszúálló kísértet? Hogy szikrákat szór, és még a lovának a sörénye meg a farka is lángol? Mi van ezen különös? Nem ember, hanem kísértet - hát miért ne szikrázzon, miért ne lángoljon?

- De puskája is van, Sir! - vitatkozott a tiszt. - Ki látott már olyan kísértetet, aki remek cél-
lövő? Ugyan, kérem! - tette hozzá megvető kézmozdulattal.

- Az sem olyan nagy csoda! - kiáltott fel a Bicegő. - Nemrég a vásáron, egy mutatványos-
bódében láttam egy csirkét, amint elsüt egy kis ágyút! Ha egy csirke ágyúval tud löni, miért ne
lőhetne egy kísértet puskával, ami sokkal könnyebb dolog, nem?

- Furcsa érvei vannak, Sir - méltatlankodott a tiszt. - Szavai nem vallanak nagy észre, mond-
hatom!

Frank megsértődött, és éles hangon felelte:

- Nem cserélném el az eszemet az önével!

A tiszt felfortyant:

- Ezer tüzes mennykő! Hogy merészel így beszélni az Egyesült Államok hadseregének
kapitányával?

- Ön kezdte a sértegetést, én csak viszonztam - felelte Frank. - De ha kívánja, egy
golyóváltásra is szívesen kiállok önnel.

A dragonyos kapitány kivörösödött dühében, s szemmel láthatóan alig bírta haragját legyűrni.
Végül mégis erőt vett magán, és nyugodt hangon felelte:

- Sajnálám, ha kénytelen lennék önt lelőni, de nem kerül rá a sor. Nem vagyok rowdy,²⁵ és különben is csak tisztekkel párbajozom. Mr. Helmerrel szemben is tapintatlanság lenne, házában vért ontani. Az a szándékom, hogy itt maradok, amíg csapatom meg nem érkezik, s ezért ügyelek rá, hogy háza békességét meg ne zavarjam.

- Hálásan köszönöm, Sir - mondta Helmer. - Ha nálam akar maradni, mindjárt nyitok önnek egy jó szobát, s lovát is elhelyezzük az istállóban.

Mindketten felálltak, s bevezették a lovat az istállóba. Később Helmer egyedül tért vissza, s közölte vendégeivel, hogy a kapitány pihenésre vágyik, és szobájába vonult vissza. Helmer őszintén megörült a tisztnak, és türelmetlenül várta a katonák megérkezését. Frank azonban másképpen vélekedett.

- Nekem az egész nem tetszik - jegyezte meg fejét rázva. - Ennek a tisztnak az arca alattomos, és a szeme olyan, mint egy ragadozóé. Fogadni mernék, hogy nem rendes ember. Ha nem hiszed...

- Oda nézz! - vágott a szavába Helmer, s karját kinyújtva egy lovasra mutatott, aki észak felől közeledett a házhoz. Megérkezése az egész társaságot felvillanyozta.

- Old Shatterhand! - kiáltott fel Frank boldogan.

Juggle Fred felpattant a helyéről, kezét szeme fölé tartotta, és ujjongva felkiáltott:

- Igen, ő az! Mióta vártam ezt a percet! Mindig az volt a vágyam, hogy Old Shatterhandet megismerjem!

Helmer is, Frank is felállt. Mindhárman mély tisztelettel üdvözölték a híres vadászt, aki könnyedén leugrott pompás fekete ménjéről. Egyenesen Helmerhez lépett, és mindkét kezét kinyújtva barátságosan üdvözölte. A másik két férfiről egyelőre nem vett tudomást.

- Remélem, Mr. Helmer, érkezésemet előre jelezték önnek. Nem szeretnék a terhére lenni.

Helmer jól megrázta Old Shatterhand jobbját, és így felelt:

- Mr. Frank közölte velem, hogy eljön, Sir, s ez a hír boldoggá tett. Hová gondol, hogy terhemre lehet! Egész házam a rendelkezésére áll. Tegye magát kényelembe, és maradjon nálam minél tovább.

- Sajnos, sokáig nem időzhetek. Át kell lovagolnom a Llanón, mert Winnetou odaát vár.

- Ezt is közölte velem Frank, s végtelenül sajnálom, hogy nem tarthatok önnel, pedig nagyon szeretném az apacs törzsfőnököt megismerni. De szabad kérdenem, Mr. Shatterhand, honnan ismer engem? Mindjárt a nevemen szólított!

- Azt hiszem, különösebb éleselméjűség nem kellett ahhoz, hogy a ház urát önben felismerjem. Nem, eddig nem volt szerencsém önhöz. De annyit hallottam a házaról, hogy szinte úgy érzem magamat, mintha már sokszor megfordultam volna itt.

- Tehát tudakozódott utánam?

- Természetesen! Itt a Távol-Nyugaton nem tanácsos megszállni egy teljesen ismeretlen házban. Okosabb jó előre érdeklődni a házigazda felől. Amit az ön jelleméről hallottam, teljesen megnyugtató.

- Köszönöm, nagyon kedves. S most engedje meg, hogy vendégeimet is bemutassam.

²⁵ Rowdy (ejtsd: *raudi*) - durva, verekedő fickó, huligán

- Engem általában Juggle Fred néven emlegetnek - lépett elő a bűvész, be sem várva, hogy Helmer mutassa be. - Egyszerű idegenvezető vagyok, talán hallott már felőlem!

- Meghiszem azt! - felelte Old Shatterhand, kezét nyújtva. - Aki olyan sokat csavargott ebben az országrészben keresztül-kasul, mint én, legalább hallomásból minden érdekesebb embert ismer. Tudom önről, hogy kiváló nyomkereső, s ami még fontosabb, talpig becsületes ember. Remélem, jó barátok leszünk.

A Vadnyugaton nem ismernek rangkülönbséget, de a híres, kiváló vadászoknak mindig megadják a kellő tiszteletet. Fred arca büszkeségtől ragyogott, olyan kitüntetésnek érezte, hogy Old Shatterhand megbecsüléssel nyilatkozott róla. Megragadta a felé nyújtott kezét, sokáig szorongatta, aztán így felelt:

- Ha ön kitüntet a barátságával, olyan bizalmat előlegez nekem, melyet még meg kell érdemelnem. Bárcsak hosszabb ideig együtt lehetnénk, hogy minél többet tanulhassak öntől. Magam is a Llanón készülök átvágni. Boldog lennék, ha megengedné, hogy önhöz csatlakozzam.

- Semmi kifogásom ellene. Minél nagyobb társasággal kel át az ember a Llanón, annál biztonságosabb. Persze az a kérdés, mikor akar ön elindulni, mert más kötelezettségeim miatt nem tudok alkalmazkodni senkihez.

- Néhány diamond boy felkért, hogy vezessem át őket a Llanón, Sir - felelte Juggle Fred. - Ezek az emberek még ma este megérkeznek ide.

- Ha késedelem nélkül útra kelnek, akkor jó, mert nekem holnap feltétlenül tovább kell indulnom. Feltételezem, hogy ezek az emberek végső soron Arizonába készülnek, nem?

- De igen, uram, odáig is szerződtek, s elkísérem őket Arizonáig.

- Kitűnő! Akkor Winnetouval is alkalma lesz megismerkedni. A hely, ahol találkozom vele, az ön útvonalába esik.

Közben Bob is felbukkant, örömtől vigyorgó arccal szaladt Old Shatterhand felé. Miután köszöntötte, sietett szép paripáját gondjaiba venni. Közben Old Shatterhand üdvözölte régi barátját, a Bicegőt is. A társaság körülült egy asztalt. Helmer a házba sietett, hogy italtól és harapnivalótól gondoskodják. Az italt mindjárt maga hozta ki. A férfiak ittak egyet Old Shatterhand egészségére, aztán beszámoltak neki a tegnapi nap szokatlan eseményeiről.

A dragonyos kapitány azt mondta az imént, hogy pihenni szeretne. De mihelyt az egyik toronyszobába vezették, ahol magára zárta az ajtót, eszébe se jutott lepihenni. Ehelyett sötét arccal, nyugtalanul járkált fel és alá a szobában. Ablaka északra nézett, s így jól láthatta Old Shatterhand megérkezését. A függöny mögül alaposan szemügyre vette az új vendéget.

„Ki lehet az a fickó, s mit akar? - tűnődött magában. - Valószínűleg az a szándéka, hogy átkeljen a Llanón. Nagyon aggasztó. Lova, ruhája, felszerelése kitűnő, nyilván tapasztalt vadnyugati. Ha a kivándorlók karavánjára bukkan, könnyen keresztülhúzhatja számításainkat. Már ez az átkozott Juggle Fred is sok fejtörést okoz nekem; nem elég, hogy tőle kell óvakodnom, most még ez az idegen vadász is itt lábatlankodik! Még szerencse, hogy a gyémántkereskedők nem jönnek Helmer's Home-ba. Juggle Fred csak az ő érkezésüket lesi, azért van itt. Mire ráeszmél, hogy hiába vár, túl leszünk árkon-bokron, s bottal ütheti a nyomunkat. Így hát vele nem lesz baj. Megpróbálom az új vendéget is rávenni arra, hogy várjon. Ha tervünket keresztülvittük, akkor már fűtülök rá! Remélem, az a két csavargó, aki tegnap szemtelenkedett velem, nem érkezik hamarosan ide. Még csak az kellene, hogy mindent elrontsanak!”

Egy ideig még várt, aztán lement a kertbe, hogy a vendégekhez csatlakozzék, akik a házigazdával együtt az asztal körül ültek, és már vidáman falatoztak.

Az álrúhás Llano-keselyű nem volt más, mint az a Stewart, aki tegnap embereivel a két komancs indiánt megtámadta és üldözni kezdte, majd összeakaszkodott Jemmyvel és Davyval.

Old Shatterhand közben már megtudta, mi történt itt a házban tegnap, s Helmer azt is megemlítette neki, hogy ma egy dragonyos tiszt szállt meg nála. Most, amint a fekete körszakállas újra előkerült, Helmer így folytatta:

- Éppen most jött le a szobájából! Majd mindjárt elbeszéli önnek, mi járatban van. Halló, Barbara, még egy terítéket! Ide a kapitány úrnak!

A felszólítás a feleségének szólt, aki ebben a pillanatban jelent meg a konyhaablakban, hogy megnézzé, nincs-e a vendégeknek szükségük valamire.

A kapitány szó nélkül letelepedett az asztalhoz. Nagyon megdöbbsent, amint szembe találta magát az új vendeggel, és megtudta, ki az. Lopott pillantásokat vetett felé, hogy szándékait kikémlelje. A nagy vadász látta ezt, de úgy tett, mintha észre se venné.

A kapitány megismételte előbbi meséjét, amelyet megérkezésekor egyszer már előadott. Közben fel sem tűnt neki, hogy Old Shatterhand mélyebben homlokába húzza kalapját, de széles karimája alól szüntelenül őt figyeli. Amikor elhallgatott, Old Shatterhand jámbor hangon megkérdezte:

- Hogy mondta, Sir, hol állomásozik most a százada?

- Fent az erődben.

- A Fort Sillben?

- Igen.

- Magam is jártam ott néhány évvel ezelőtt, amikor még Olmers ezredes volt a rangidős tiszt. Hogy hívják a mostani parancsnokot?

- Blaine ezredes.

- Nem ismerem. Azt mondja, a két század néhány nap múlva itt lesz? Milyen kár, hogy nem érkeznek meg előbb. Akkor együtt nyargalhatnánk át a Llanón, ami biztonsági szempontból nagyon előnyös volna számomra.

- Miért nem várja meg őket? - kérdezte a kapitány. - Olyan sürgős a dolga? Egy-két napon talán csak nem múlik?

- Egy-két napon... hm... gondolja, hogy egy-két nap elég? Sajnos, én más véleményen vagyok.

- Miért?

- Mert meg vagyok győződve róla, hogy azok a katonák nem lesznek itt sem holnap, sem holnapután, még később sem. Biztosan tudom ugyanis, hogy Fort Sillből nem szándékoznak katonákat küldeni ide. Eszükben sincs a Llanót átfésülni.

- Micsoda?! Csak nem akar meghazudtolni? - fortyant fel a kapitány.

- De éppen azt akarom - felelte Old Shatterhand angyali nyugalommal.

- Azt a keserves mindenit! Nem tudja, hogy nagyobb sértés nem is létezik? Ezt csak vérrel lehet lemosni!

- Igaza van: tulajdonképpen párbajoznunk kellene. Persze csak abban az esetben, ha ön csakugyan az, aminek kiadja magát, vagyis az Egyesült Államok katonatisztje.

- Ember! - kiáltott fel Stewart, övéből előrántva egyik pisztolyát. - Még egy ilyen szót és a pokolba küldöm!

A fenyegetés még el sem hangzott, amikor Old Shatterhand már az álkapitány előtt termett, kiütötte kezéből a pisztolyt, a másikat meg az övéből tépte ki, s most már egészen megváltozott hangon ráivallt:

- Lassan a testtel, señor, mert megjárja! Kedvem volna a szót a torkára forrasztani! Ha nem teszem meg, köszönje csupán annak, hogy ha tudom is kivel van dolgom, nincs rá kézzelfogható bizonyítékom. De az ócska pukkantóit mindenesetre ártalmatlanná teszem!

Kilőtte mindkét pisztolyt a levegőbe, aztán így folytatta:

- Vegye tudomásul, hogy éppen most jövök a Fort Sillből, ahol jól ismerek mindenkit. Az előző parancsnokot valóban Blaine-nek hívták, de már három héttel ezelőtt máshova helyezték át, utódja viszont Owens őrnagy, akinek maga még a hírét sem hallotta. Pedig az imént azt mondta, hogy egy héttel ezelőtt még az erődben volt, s így ismernie kellene Owens őrnagy urat! De nem ismeri - tehát nem az erődből jött, s az egész história, amivel traktált minket, szemenszedett hazugság!

Stewart iszonyú zavarba esett, de igyekezett nyugalmát megőrizni.

- Jól van - hebegte -, annyit beismerek, hogy csapatom... nem a Fort Sillben... állomásozik. Hát aztán! Ez még nem ok arra, hogy csalónak nevezzen. Tudhatná, hogy egy katonatiszt köteles titokban tartani csapata tartózkodási helyét!

- Ne locsogjon már annyi zöldséget! Egyébként úgy rémlik nekem, hogy azt a bűbajos képét nem most látom először. Nem ült maga egyszer vonatrablás miatt vizsgálati fogságban? Azt hiszem, tagja volt annak a bandának, amely fel akarta tartóztatni a vonatot Las Animasban! Néhány hasonszörű gazfickó segítségével sikerült alibit igazolnia, pedig ludas volt, lefogadom! Az állami bíró kénytelen volt felmenteni, de csak ürge lábai mentették meg Lincsbíró kezéből!

- Az nem én voltam!

- Maga volt, hiába tagadja! Emlékszem, valami Stuartnak vagy Stewartnak nevezte magát akkor. Hogy ma miféle nevet visel, s milyen célból öltötte fel ezt a maskarát, persze nem tudhatom, s szerencséjére nincs is időm utánajárni. Tolja csak fel egy kicsit a bajuszát! Azt hiszem, egy szép kis nyúlszáj kerül majd napvilágra!

- Ki jogosította fel önt arra, hogy engem kihallgasson? Hisz ez valóságos vallatás! - tiltakozott Stewart, remegve tehetetlen dühében.

- Hogy ki jogosított fel? Én magam! Különben nem is vagyok kíváncsi a nyúlszájára! Itt vannak a pisztolyai, és hordja el magát, de egy-kettő! Örüljön, hogy ezúttal ilyen olcsón megúszta. De vigyázzon, nehogy még egyszer a szemem elé kerüljön!

A kilőtt pisztolyokat Stewart lába elé dobta. A bandita gyorsan felszedte őket a földről, övébe dugta, és így szólt:

- Amit ön itt ellenem felhoz, egyszerűen nevetséges! Kétségtelen, hogy összetéveszt valakivel. Papírjaim fent vannak a szobámban. Tüstént lehozom, és igazolom magamat.

Ezzel elsietett.

- Micsoda jelenet! - kiáltott fel Helmer. - Mondja, Sir: olyan biztos a dolgában?

- Teljességgel - felelte Old Shatterhand.

- Mindjárt gondoltam - szólt közbe a Bicegő. - Az a fickó nekem az első perctől kezdve gyanús volt. Meg is mondtam neki a véleményemet!

Egy ideig még erről a szélhámosról beszélgettek, aztán újra a Llano állapotaira terelődött a szó. Mindenki tudott néhány gyilkosságról, melynek tetteseai sohasem kerültek az igazságszolgáltatás kezére. Ekkor előjött Bob, és megkérdezte:

- Mit csinálni sok-sok lovakkal? Hová tesz, ha megérkezik?

- Miféle sok lóról beszélsz, te?

- Sok ló nemsokára jönnek... katonák lovai.

- Ki mondta ezt neked?

- Tiszt mondott, mielőtt ellovagol.

- A tiszt elment? Miért nem ezzel kezdted?

- Igen, gyorsan elvágta... de előbb azt mond, nemsokára sok katonát küldi sok lóval.

- Hallották ezt, uraim?! - kiáltott fel Helmer? - A kapitány úr sürgősen kereket oldott. Most már bizonyos, hogy nem tiszta a lelkiismerete. Merre lovagolt?

- Lovat felnyergel, és kivezet az istállóból... aztán felül, és istállót körüllovagol!

- No és azután?

- Aztán zutty!

- Mi az, hogy zutty?

- Gyorsan el, arra! - felelte Bob, és kinyújtott karjával észak felé mutatott. - Mi lesz sok lóval?

- Semmi se lesz, te szamár! Nem jön ide sok ló.

- Hát?

- Hallgass már! Nagy kedvem lenne utána nyargalni és megkérdezni tőle, miért nem búcsúzkodott el annak rendje és módja szerint.

- Nagyon udvariatlan gentleman - mosolygott Old Shatterhand. - De hiába nyargalna utána észak felé.

- Miért?

- Mert ez az irány is csak csalafintaság. Ennek a fickónak örökké cselezésen jár az esze. Amikor meglógott, nem abba az irányba indult el, amerre valóban menni akar. Vérbeli csaló.

- Most már magam is azt hiszem - bólintott a kissé hiszékeny Helmer. - Csak azt szeretném tudni, mi volt a szándéka, amikor szállást kért tőlem.

- Ezt én sem tudom, legfeljebb sejtem - felelte Old Shatterhand. - Úgy gondolom, azért jött a mindig forgalmas Helmer's Home-ba, hogy híreket szerezzen. Valamit meg akar tudni. De mi lehet az? Az ön háza afféle állomás, innen indul el mindenki, ha a Llanón akar átkelni. A gazfickó bizonyára azt akarta kikémlelni, megszálltak-e a házban olyan utasok, akik a Llanónak akarnak nekivágni.

- Ez bizony elképzelhető - bólintott Helmer. - De hisz akkor... ön csakugyan közönséges banditának tartja?

- Kétségtelenül bandita - felelte Old Shatterhand. - Hogy közönséges-e, azt nem tudom. Lehet, hogy nem közember, hanem a banda vezére... legalábbis a vezérek egyike.

- Akkor miért engedte futni? Ártalmatlanná kellett volna tenni. Igaz, megmondta, hogy nincs a kezében bizonyíték. Kár, nagy kár. Most megtudta, hogy Juggle Fred utasokat vár ide, akiket át fog vezetni a Llanón. Ó, a gazember! Csak nem a gyémántkereskedők ellen tervez valamit?

- Fölötte valószínű! - bólintott Old Shatterhand elkomolyodva. - Ez a fickó nem egyedül kószál ezen a környéken. Bandája itt ólálkodik valahol a közelben. Csak rá várnak meg a hírekre, amiket hoz. Igaza van, Helmer, jó lett volna torkon ragadni, de semmi jogom hozzá, hacsak tetten nem érem. Pedig sejtettem, hogy el fog illanni. De ha már kicsúszott a kezemből, legalább meggyőződöm arról, vajon balsejtelmem bevált-e. Pihenni akartam egy napig, de ördög vigye, lóra ülök megint. Követem a nyomait. Mikor szökött el?

- Talán egy óra meg egy fél - felelte Bob, akinek a kérdés szólt.

- Akkor sietnem kell - mondta Old Shatterhand. - Mit szólnak hozzá, uraim? Nincs kedvük velem tartani?

Helmer nem hagyhatta házáat gazda nélkül, de Juggle Fred és a Bicegő kijelentette, hogy örömet szerez egy kis sétalovaglásra. Nemsokára mindhárman lóháton ültek, és követték az eltűnt bandita nyomait.

Ezek egyelőre csakugyan észak felé vezettek, de csak egy kis darabig, azután előbb keletre, majd déli irányba kanyarodtak. Stewart ily módon egy körpályának majdnem háromnegyed részét tette meg, a kerülő mégsem volt túlságosan nagy, mert a kör sugara kicsi volt. Stewart, úgy látszik, sürgősen igyekezett célját elérni.

Old Shatterhand ügetett a társaság élén, erősen előrehajolva, nehogy a nyomokat elveszítse szem elől. Amikor meggyőződött róla, hogy ezek nem térnek el többé más irányba, hanem most már nyílegyenesen haladnak dél felé, megkérdezte:

- Mi a véleménye, Master Frank? Rábízhatjuk magunkat ezekre a nyomokra?

- Okvetlenül, Sir - felelte a Bicegő, aki észrevette, hogy Old Shatterhand egy kicsit vizsgáztatni akarja. - Úgy látom, a fickó itt már színt vall! Egyenesen a Llano felé vágat, ahol...

Tűnődve elhallgatott.

- Nos? - sürgette rövid szünet után Old Shatterhand.

- Ahol bizonyára sürgős dolga van - fejezte be mondatát a Bicegő. - A kerülő, melyet Helmer's Home körül leírt, nevetségesen kicsi. Ezzel ugyan nem téveszt meg senkit. De nem volt türelme nagyobb kerülőre pazarolni az időt. Innen már sebes vágatában tört előre. Valami kergette, hajtotta.

- Úgy? És mi az?

- Örülnék, ha meg tudnám mondani, Sir. De a tudományom, sajnos, kimerült. Talán ön ki tudja találni.

- Találgatásokba nem bocsátkozom. Jobb szeretnék biztosra menni. Nem bánom, ha még néhány órát kell is áldoznom rá, kövessük tovább a nyomot, amilyen gyorsan csak lehet.

Most ők is vágatába csaptak át. Megtehették, hiszen világosan lehetett látni a nyomokat.

Hamarosan megmutatkozott, hogy Helmer's Home a művelhető terület legszélén fekszik. A táj jellege itt már egészen megváltozott. A farmtól északra még erdő virult, de az ellenkező irányba nyargalva a fák előbb megritkultak, aztán majdnem teljesen eltűntek. A cserje is egyre inkább ritkult, majd a dúsabb fű helyét szegényes medvefű foglalta el, ami elárulta, hogy a föld errefelé egyre silányabb és silányabb. Nemsokára már csak csupasz földet lehetett látni, s az eddig hullámos terep száraz és egyhangú sztyepp-síksággá változott.

Végtelen homoktenger terült el a szemük előtt: csak néha szakította meg a medvefű egy-egy halványzöld szigete, majd ezek is végképpen eltűntek.

Ezután a *Cereus*-fajták,²⁶ vagyis kaktuszfélék következtek. Hosszan elnyúló, kígyószerűen kanyargó, furcsa növények. Stewart gondosan elkerülte ezeket a kaktusszal benőtt helyeket, mert tüskéik lova épségét veszélyeztették. Egyébként erősen hajszoa a lovát, csak ritkán engedett neki egy-egy rövid pihenőt, hogy kifújja magát. Azután, mint a homokba mélyen bemerülő patanyomok mutatták, a vágta újra folytatódott.

Tovább, egyre csak tovább! Jó két óra telt el, amióta a három lovas Helmer's Home-ot elhagyta. Legalább tizenöt angol mérföldnyi utat tettek meg, s még mindig nem sikerült az üldözött banditát utolérni, előnyét behozni.

Ekkor egy sötét csíkot vettek észre, mely bal kéz felől hegyesen belevágott a homokos síkságba. Egy kis magaslat volt, mely valamivel termékenyebb földdel dicsekedhetett, de csak igénytelen meszkvitófákat²⁷ tudott eltartani. A nyomok egyenesen az imént említett földnyelvhez hasonló dombhát felé vezettek. A három lovas néhány perc múlva odaért volna, de Old Shatterhand gyors elhatározással megállította lovát, és előremutatva így szólt:

- Vigyázat! Ott a bokrok mögött mintha emberek mozognának. Nem vettek észre semmi gyanúsát?

- Nem.

- Nekem pedig úgy rémlik, ott megmozdult valaki vagy valami. A lovam is megszimatolta. Tartsunk erősebben balra, hogy a meszkvitók eltakarjanak!

Most ők nyargaltak félkörben, vagyis megtévesztő kanyarban, a kellő óvatosság szabályai szerint. Jól megsarkantyúzták lovaikat, hogy minél előbb hátuk mögött hagyják a nyílt terepet, ahol megláthatják őket. Amikor elérkeztek a bokrok közé, Old Shatterhand leugrott a nyeregből.

- Maradjanak itt, és tartsák a lovamat - mondta. - Egy kicsit körülnézek. De kérem, uraim, tartsák puskáikat készenlétben, és ne legyenek könnyelműek. Ha kénytelen leszek fegyveremet használni, jöjjenek gyorsan utánam.

Előregörnyedt, s befúrta magát a bozótba. De három perc sem telt bele, s máris visszajött. Ajka körül elégedett mosoly bujkált.

²⁶ A *Cereus* nemzetségnek körülbelül kétszáz faja ismeretes, a legtöbb Mexikóban található. E fajták közt említésre méltó a *Cereus giganteus*, vagyis óriás oszlopkaktusz, továbbá a *Cereus grandiflorus*, melynek gyönyörű magyar neve: „az Éj királynője”

²⁷ A meszkvitófa Argentína száraz területeinek leghasznosabb fája. Hüvelye kitűnő marhatakarmány. Növényteni beosztása szerint a meszkvitó a *Proposis*, vagyis hüvelyesek genusába tartozik. Huszonöt faja él az Ó- és Újvilág tropikus és szubtropikus tájain, tövises fák és bokrok alakjában

- Nem a nagyságos kapitány úr - mondta gúnyosan. - Még csak nem is a cinkosai azok, akik a bokrokon túl bujkálnak. Örömmel jelentem, hogy két kedves, jó ismerősömet sikerült kikémlelnem az ellenség helyett, s társaságukban egy fiatal indián is fellelhető. Figyeljenek csak!

Két ujját a szájába dugta, és hosszan elnyújtott, éles, trillázó füttyöt hallatott. Választ nem kapott.

- Megdermedtek a meglepetéstől - mondta nevetve. - Próbáljuk meg még egyszer.

Megismételte a füttyöt, s alighogy ez elhangzott, máris felcsendült a vidám, örvendező, kiáltás:

- Halló! Ki van ott? Mit jelent ez a fütty a Llano magányában? Nem hiszek a fülemnek! Old Shatterhand lenne az?

- Az ám, nem is más! - ujjongott egy másik férfihang. - Futólépés előre! Én meg utánad! Bizony ő az, ki lenne más! És az én Frank barátom is vele van! A harmadik meg... nem tudom, ki a harmadik, de nem baj, mindjárt megismerkedünk!

Nagy recsegés-ropogás hallatszott a bokrok közül, s egyszerre csak előbukkant a két trapper, a két jeles prémvadász - elől Davy, mögötte meg Jemmy. Lelkendezve siettek Old Shatterhandhez, és a nyakába borultak - egyik jobbról, a másik balról, úgy ölelgették.

- Lassabban, fiúk, még agyonnyomtok! - védekezett a nagy vadász. - Szeretem, ha ölelgetnek, de nem tömegesen; szép sorjában, értitek? Micsoda két medve!

- Semmi vész, nem nyomunk agyon senkit! - nyugtatta meg Jemmy. - Nincs olyan sok nagy emberünk, hogy egyszerűen agyonnyomjuk őket! Kíméletesen kell bánni egy Old Shatterhanddel, azt mi is tudjuk! Igenis, szép sorjában. Most pedig Bicegő Frankot veszem munkába, Davy meg ösztövére csontvázához préselheti a harmadik urat, aki nem más, mint Juggle Fred! De mi jutott eszébe füttyülni, Sir? Miből sejtette meg, hogy a bozót mögött mi lapulunk?

- Sejtettem? Tudtam! - vágta rá Old Shatterhand. - Szép kis vadnyugati vadászok, mondhatom! Az ember nyugodtan odaosonhat hozzájuk, és kikémlelheti őket, észre se vesznek!

Ekkor előbukkant Vas Szív is, az ifjú komancs. Kilépett a bokrok közül, és így szólt Old Shatterhandhez:

- Shiba-big még túlságosan fiatal ahhoz, hogy egy olyan nagy harcos, mint Nina-nonton²⁸ figyelemre méltassa.

Miután ily módon bemutatkozott, az indián a fiatalok szokása szerint szerényen félrehúzódott. Ám Old Shatterhand gyorsan odalépett hozzá, vállára tette kezét, és így felelt:

- Én már régóta ismerlek, Shiba-big! Sok tél múlt el azóta, hogy láttalak, és közben szép, nagy, erős ifjú lett belőled. Apád, Tevua-shotte, a komancsok nagy főnöke mutatott meg nekem téged, amikor elszívtam vele a békepipát. Tevua-shotte bölcs főnök, bátor harcos és a fehér emberek barátja. Hol ütötte fel sátrát mostanában?

- Nem lakik már sátorban - felelte az ifjú sóhajtva. - Lelke útban van az örök vadászmezők felé, de csak akkor szállhat le oda, ha gyilkosainak skalpjait az övemre fűztem.

- Mit beszélsz?! Tűz Csillag halott? Megölték? Kik? Hol? - kiáltott fel Old Shatterhand megrendülten.

²⁸ Nina-nonton a komancsok nyelvén Pozdorja-ököl

- Shiba-big nem beszélhet erről. Kérdezd két fehér barátaimat, akik látták apám holttestét, és ma reggel segítségemre voltak az eltemetésében.

Megint visszahúzódott a bokrok közé. Old Shatterhand Dayyhez és Jemmyhez fordulva így szólt:

- Úgy látszik, valami szörnyűséges dolog történt. Itt nagyon tűz a nap. Keressünk egy árnyékos helyet, és ülünk le. Szeretnék megtudni mindent részletesen.

Davy és Jemmy behatolt a bozótba. A többiek megkerülték a sűrű bozótot, úgy vezették hátra a lovakat. A bokrok mélyén a fiatal komancs már leült a földre, s fehér barátai most körben helyet foglaltak mellette. Jemmy vette át a szót. Miután beszámolt a tegnapi nap megrázó élményeiről, így folytatta:

- Ma reggel megástuk az ideiglenes sírgödört, és elhelyeztük benne a nagy halottat. Egyelőre ott pihen majd, míg harcosai el nem jönnek, hogy méltóbb módon temessék el véglegesen. Következő feladatunk pedig nem lehet más, mint a gyilkosok üldözése és megbüntetése.

- Azt hittem, ti is a Helmer's Home-ba igyekeztek - mondta Old Shatterhand egy kis csalódással a hangjában.

- Úgy is lesz, de előbb ezzel az üggyel kell foglalkoznunk. Annál is inkább, mert a jelek szerint a Llano keselyűi valami nagyobb gazságra készülődnek. Így hát egyelőre a gyilkosok után vetjük magunkat.

- Ezt csak helyeselni lehet. Sikerült a nyomaikat felfedezni?

- Részben. A gazfickók déli irányba vágattak, egy bizonyos helyig, ahol szétszéledtek. Úgy látszik, afféle csatárláncot szerveztek, amelyen nem bújhat keresztül senki. Egy tábor van a közelben: azt akarják a kezükben tartani.

- És ki táborozik ott?

- Nem tudom pontosan. Alighanem kivándorlók, akik a Llanón túl szeretnének földhöz jutni és farmokat létesíteni. Ökrös szekerek keréknyomait fedeztük fel és nagyon sok ló nyomait is. Az emberek számát legalább ötvenre becsülöm. De mire odaértünk, már továbbvonultak.

- Merre?

- Délnyugati irányba.

- Tehát a Llano felé! Ökrökkel és társzekerekkel! A dolog sehogy sem tetszik nekem! Vagy rendkívül ügyes vezetőjük van, vagy pedig törbe akarják csalni őket. Mi a véleménye, Jemmy?

- Az utóbbi eshetőséget tartom valószínűnek. A rosszabbikat.

- Miért?

- Mert Tűz Csillag gyilkosainak a keze is benne van a dologban. Az öt bandita is délnyugati irányba sietett. A gyémántkereskedőket meg rávették, hogy a kivándorlók karavánjához csatlakozzanak. Ez a karaván a nyomok tanúsága szerint már éjjelkor tábor, bontott, és a reggelt be sem várva, nagy sebtében útnak indult. Sötét ügy. Azoknak, akik irányítják őket, csak egy céljuk lehetett: az utasokat sürgősen eltávolítani a Helmer's Home szomszédságából!

- Önök miért nem követték a karavánt, kedves uraim?

- Nem tehetjük. Minket most nem érdekel más, csak a komancs főnök gyilkosai. Viszont a nyomok azt mutatták, hogy a gyilkosok nem csatlakoztak a karavánhoz, hanem nyugati irányba lovagoltak. Így hát mi is a nyugat felé vezető nyomokat követtük. Közben észrevettünk valamit, amit sehogy sem tudunk megérteni.

- Mi volt az?

- Egy magányos lovas nyomai. Még tegnap este indulhatott el Helmer's Home-ból, hogy a karavánhoz csatlakozzék.

- Még tegnap este? Akkor az nem lehetett más, mint a derék Tobias Burton, a jámbor mormon misszionárius. Egyre több világosság derül az ügyre. Tovább Master Jemmy! Mit tapasztalt még?

- A fickók nagyon siettek, és nem volt idejük a nyomokat eltüntetni vagy felismerhetetlenné tenni. Így hát elég gyorsan tudtuk őket követni. De nemsokára újabb meglepetés várt ránk - valóságos rejtvény. Az öt bandita közül az egyik elvált társaitól, és az ő nyomai innen kezdve egyenesen észak felé vezettek. Egy darabig követtük, hogy az irány felől bizonyosak legyünk, aztán megint négy társa nyomait kergettük.

- Hm. Ez érdekes. Alighanem a dragonyosról van szó!

- Dragonyos? - csodálkozott Jemmy. - Nem találkoztunk semmiféle dragonyossal.

- Tudom. De a banditák talán magukkal hoztak egy tiszti egyenruhát, és valamelyikük felöltötte - töprengett Old Shatterhand. - Ti közelről láttátok ezeket a banditákat, beszéltek is velük. Nem volt köztük egy erős, zömök fickó, aki fekete körszakállt viselt?

- De mennyire! Ez a leírás pontosan ráillik az egyikre. Méghozzá a vezetőjükre!

- Úgy? És a bajuszát gondosan lefelé kefélte, hogy a száját eltakarja? Nem volt az ajkán valami szemölcs vagy más különös ismertetőjel?

- Volt bizony! A fekete körszakállas banditának nyúlszája volt. Rögtön észrevettem, amikor beszélni kezdett.

- Hát akkor ő az! Helmer házába sietett egy kicsit körülnézni. Kémkedni akart. Meg akarta tudni, nem fenyegeti-e a bandát valami veszély. Folytassa!

De Jemmy kelletlen arcot vágott és hallgatott.

- Nincs kedvem folytatni - mondta végre. - Az ember nem szívesen vallja be, hogy bakot lőtt. Folytasd inkább te, Davy!

- Köszönöm szépen! - méltatlankodott Davy. - Ha valami kellemetlenség adódik, mindig engem tolsz előre! Fejezd csak be magad, Köpcös!

- Húzzál ki a csávából, csak most az egyszer - könyörgött Jemmy.

- Jól van, legyen hát, elmondom én - bólintott Davy. - A dolog úgy történt, uraim, hogy később elvesztettük a nyomot, s hiába kerestük, nem tudtuk megtalálni.

- Lehetetlen! - kiáltott fel Old Shatterhand.

- Mégis megtörtént, Sir!

- Ha más mondja, minden további nélkül elhiszem. De Davy és Jemmy! A két híres nyomkereső!

- Köszönjük a jó véleményét, Sir! De ebben az esetben mi is felsültünk!

- Hogy történt?

- Egész egyszerűen, Sir. Ott elől, ahol a meszkvitóbokrok megszűnnek, köves talaj következik, s mérföldnyire nyúlik el keleti és déli irányba. Ha látná azt a helyet, Sir!

- Ismerem. A mexikóiak, akik még nálam is jobban ismerik - hiszen ez a vidék valamikor Mexikóhoz tartozott -, még ma is *Llano del diablo*, vagyis Ördögsíkság néven emlegetik.

- Találó elnevezés! Ez kissé megnyugtató, mert ha az ördög birodalma, nem csoda, hogy két egyszerű nyomkereső nem tud eligazodni rajta. Szóval a nyomok úgy eltűntek, mintha a szél fújta volna el.

- De négy lovast még a legnagyobb szél sem tud elfűjni!

- Én csak a nyomokról beszélek, Sir. A sima, kemény talajon a legkisebb karcolást sem tudtuk felfedezni, még ez a komancs sem, pedig fiatal kora ellenére már nagyszerű nyomkereső!

- Kíváncsi vagyok, vajon nekem is csődöt mondott volna-e a tudományom! - mondta Old Shatterhand.

- Hja, ön! Az egészen más! Mesterekkel nem vetekedhetünk! - ismerte be Davy. - Ott, ahol mi nem megyünk semmire, ön vagy Winnetou még könnyen észrevehet egyet-mást. Persze mi is megtettünk mindent, amit ilyen esetben tenni kell. Dél felől észak felé haladva alaposan megvizsgáltuk a sziklás talaj határait, és igyekeztünk megtalálni azt a pontot, ahol a banditák a kemény kövekről ismét puha homokba léptek. Ez olyan lassú munka volt, hogy még most sem készültünk el vele teljesen, bár eljutottunk a sziklapad másik oldalára, s most már északra vagyunk attól a ponttól, ahol az egyik fickó elvált négy társától, hogy - mint ön mondja - Helmer's Home-ba nyargaljon. Megjegyzem, hogy jóval később messziről láttunk egy magányos lovast, aki déli irányba vágatott. Hogy ki volt, mi volt, nem tudhatjuk, szinte csak tovasuhanó árnyképét vettük észre a látóhatáron. De arra határozottan emlékszem, hogy ennél a bozótnál megállt, alkalmasint pihenni.

Old Shatterhand figyelte erre a szóra. Néhány másodpercig mereven nézett a levegőbe, mintha erősen törné a fejét valamin. Aztán hirtelen felállt, és a meszkvitóbozót szélén a talajt kezdte vizsgálgatni. Közben meglehetősen eltávolodott a többiektől. Egyszerre csak átkiáltott hozzájuk:

- Mondja csak, Davy! Járt ön ezen a helyen is, ahol most én állok?

- Nem, Sir - mondta Davy.

- És Jemmy?

- Én sem - felelte a másik.

- Hát akkor legyenek szívesek idefáradni.

Felszólításának tüstént engedelmeskedtek. Amikor odaértek, Old Shatterhand a bokrokra mutatott, és így szólt:

- Itt világosan látható, hogy valaki ezen a helyen behatolt a bozótba. Egy ágacska leszakadt, és a törési felület még egészen friss, meg se száradt. Tehát nemrég törhették le. Kövessenek, uraim, még egy darabig!

Bámulatossággal követelő lassúsággal egyre mélyebben húzódtak be a sűrű bozótba, miközben gondosan megnézték a talaj minden tenyérszerű darabkáját. Végül megállt egy kis tisztáson, melyet sima homok borított. Ennek a tisztásnak a hossza három lépés volt, a szélessége körülbelül ugyanannyi. Semmiféle növény, még egy árva fűszál sem bújt ki rajta. Old

Shatterhand letérdelt, s olyan sokáig hajolt a kopár helyecske fölé, mintha minden porszemet sorra megszámolna. Amikor újra felegyenesedett, ajkán elégedett mosoly suhant át.

- Itt járt valaki - mondta a kis tisztásra mutatva. - Szinte látom magam előtt, hogyan történt. Az illető megállította lovát a bozót peremén, de még a bozóton kívül, ahol köves a talaj. Ott leugrott a lováról, és behatolt a bokrok sűrűjébe, éppen úgy, mint most mi. Ezek után két kérdést szeretnék feltenni. Meg tudná-e mondani, Master Davy, hol van az a hely, ahol az egyik bandita elvált négy társától? Engem csak az irány érdekel. Innen délre volt-e?

- Inkább kissé délkeletre, Sir.

- Nagyon jó. És most a második kérdés. Az a lovas, akit ön innen déli irányba elvágtatni látott, egyenruhát viselt-e?

- Nem.

- Akkor szilárd meggyőződéseem szerint a következő történt. Az öt bandita egyike, alighanem a bandavezér, amikor társaitól elvált, egyenesen idelovagolt erre a helyre, ahol mi most állunk. Minek jött ide? Hogy tisztí egyenruhába öltözzön, s úgy menjen Helmer's Home-ba. Később aztán, amikor onnan megszökött, újra idejött, levetette az egyenruhát, és valami más gúnyát öltött magára.

- Nem értem, Sir! Úgy beszél erről a kis tisztásról, mintha valami ruhaszekrény volna.

- Hát ha nem is szekrény, legalábbis egy láda vagy ahhoz hasonló. Afféle rejtek, amit a prém-vadászok odafenn Kanadában *cache*-nak²⁹ neveznek, ahová az elejtett állatok lenyúzott bundáját szokták eldugni, amíg haza nem szállítják. Vegyék elő a késeiket, uraim! A homok világosan mutatja, hogy nemrég gödröt ástak itt, aztán betemették, és felületét gondosan elsimították.

Bicegő Frank a következő pillanatban már a kis tisztáson térdelt, és pusztá kézzel ásta ki a földet, olyan buzgalommal, mintha Golkonda kincseit³⁰ akarná napvilágra hozni. Példáját társai is követték. Csak úgy repült a föld minden irányba, olyan gyorsan vájták és dobálták ki. Frank alig juthatott tíz hüvelyknél mélyebbre, amikor örömmel felkiáltott:

- Megvan, Mr. Shatterhand! Ujjaim valami kemény tárgyba ütköztek!

- Ássál csak tovább! - nógatta Jemmy. - Az a kemény tárgy szikla is lehet. Ássál, ássál!

- Látod, hogy árok, mit akarsz? - méltatlankodott Davy. - Egy vakondok sem túrhat buzgóbban! És az a kemény tárgy nem szikla, hanem fa! No tessék, már ki is húztam! Csupa vékony dorong!

- Úgy van - bólintott Old Shatterhand. - Szorosan egymáshoz kötözött kaktuszrudak. Deszkának is beillik. Alighanem a rejtekhely fedele.

Feltevése helyesnek bizonyult. Az egyenes rudacskákat indákkal erősen összekötözték, és az így készült négyszögletes fedéllel takarták be a majdnem szabályos négyzet alakú gödröt. A fedél pontosan ráillett a két rőf hosszú és két rőf széles gödörre, mely tele volt zsúfolva mindenféle kacattal.

Az első, amit kihalásztak belőle, egy kard és egy katonai zubbony volt, méghozzá lovastiszti díszzubbony. Egy újságlap hevert rajta gondosan összehajtogatva.

²⁹ Cache (ejtsd: *kas*) - rejtek. A francia *cache* ige jelentése: elrejtteni

³⁰ Golkonda - város és erőd Kelet-Indiában, ahol az egykori „nizám” (fejedelem) kincseit őrizték

- A kapitány úr vasárnapi zubbonya és félelmetes kardja! - jegyezte meg Frank, miközben kivonta a kardot hüvelyéből, és megsuhintotta a levegőben. - Kár, hogy a fickó nincs itt, mindjárt megkóstoltatnám vele!

- Hagyjuk ezt, kedves Frank! Lássuk inkább azt a papírt! - mondta Old Shatterhand.

- Parancsoljon, Sir! Ez valóban sürgősebb.

Old Shatterhand kibontotta az összehajtogatott újságlapot. Ceruzával telefirkált cédula volt benne. A nagy vadász felolvasta:

Venid pronto en nuestro escondito! Precaución! Old Shatterhand está en casa de Helmer.

- Fordítsd le, te nagy tudós, hisz gimnáziumba jártál! - fordult legkedvesebb pajtásához Davy.

- Old Shatterhandról meg Helmerről van szó benne - magyarázta Jemmy. - Nem értem egészen pontosan, mert félig arabul van, félig meg görögül, és én inkább latinul tanultam!

Nekiesett a díszzubbonynak, és sorra kifordította a zsebeit, hátha talál bennük valamit. Miközben így buzgólkodott, Old Shatterhand lefordította a se nem arab, se nem görög, hanem spanyol nyelvű üzenetet:

- „Gyertek gyorsan a búvóhelyünkre! Vigyázat! Old Shatterhand Helmer házában van.”

Egyelőre nem értek rá az üzenetet megvitatni. Első dolguk volt megnézni, mi van még a gödörben. Legkülönbélebb szabású, színű és nagyságú, viselt, de még használható ruhadarabokat találtak benne, aztán puskákat, pisztolyokat, késeket, ólmot, gyutacsokkal telt bádogdobozokat, végül egy hordócskát félig tele puskaporral. De a zubbony valamennyi zsebe üres volt. Újabb kotorászás után néhány indián ruha is előkerült.

- A ruhákat elégetjük - jelentette ki Old Shatterhand. - A többi közös zsákmány, és mindenki vehet belőle, amennyit akar. Ami megmarad, elviszem Helmernek. Azt hiszem, a Llano keselyűi több ehhez hasonló rejtekhelyet létesítettek, ahol készleteiket tárolják. Az egyenruhát alkalmasint egy tisztről húzták le, akit megöltek, az indián ruhákat pedig legyilkolt bennszülöttekről. Az egész holmiból engem csak ez a cédula érdekel. Tartalmából mire lehet következtetni, Master Fred?

- Én két következtetést vonnék le belőle - felelte Juggle Fred. - Az első, hogy a gazfickó úgy fél öntől, mint az ördög a tömjénfüsttől. Hosszabb időt szeretett volna Helmer's Home-ban tölteni, s csak azért szaladt el, mert ön is megjelent.

- Könnyen lehet. És a másik következtetés?

- A másik az, hogy cimborái itt vannak a közelben, s azért hagyta hátra ezt az üzenetet, hogy figyelmeztesse őket a veszélyre. Azok is a Llanóba készülődnek, de előbb eljönnek ide, és kibontják a rejteket. A bandavezér egy másik helyre rendeli őket, amelyet búvóhelynek nevez.

- Teljesen egyetérték önnel, Fred. S ha így áll a helyzet, teljesen fölösleges az elveszett nyomot tovább keresni. Az álkapitány útja minden bizonnyal társaihoz vezet. S hogy a bandát megtalálják, uraim, nem kell mást tenniük, mint engem követni. A gazfickó nyomai egészen biztosan elvezetnek arra a búvóhelyre, melyet üzenetében emleget. Gondolhatják, hogy banditáit miért rendelte oda!

- Csak egy célja lehet. A karavánt akarja megtámadni.

- Világos. És sietsége elárulja, hogy a gaztettet a legrövidebb időn belül szeretné végrehajtani, talán már holnap vagy holnapután. Bizonyára attól tart, hogy Helmer és barátai megszi-
matolnak valamit, és keresztülhúzzák a terveit.

- Akkor azt javasolom, Sir, hogy most mindjárt vágassunk utána, és érjük utol, még mielőtt beesteledik. Végére is ő a banda vezére és az egész aljas terv kieszelője. Ha sikerül ártalmatlanná tennünk, egy csapással megmentettük ötven ember életét. Nincs igazam, Sir?

- Nem egészen - vélte Old Shatterhand. - Igaz, hogy az öt bandita közt ő volt a leghangosabb, ő vitte a szót. De erősen kétlem, hogy ő lenne az igazi főkolompos, valamennyi Llano-keselyű fővezére. Beszéltem vele - ehhez nem elég okos. Ha őt elintézzük, még nem végeztünk az egész bandával. Pedig az lenne szép, ha sikerülne az egész társaságot felszámolni. Egyébként csöppet sem biztos, hogy a kapitány urat még a sötétség beállta előtt utolérjük. A nap már lemenőben van, és lovaink túlságosan fáradtak. Kénytelenek leszünk a döntő lépést holnapra halasztani.

- És hol üssünk tábort éjszakára? - kérdezte a Bicegő.

- Feltétlenül itt, a cache közelében. A banditák nem tudják, hogy rejtekhelyüket feldúltuk, s akadhat köztük néhány, aki az éjszaka folyamán valami okból idejön. Ezeket könnyű lesz elcsípniük.

- Elcsípnünk? - csodálkozott Jemmy. - Hát ön nem lesz velünk, Sir?

- Nem - felelte Old Shatterhand. - Én most visszanyargalok Helmer's Home-ba. Nem akarom, hogy Helmer aggódjék miattunk, ha hosszabb ideig elmaradnánk. Egyébként is jó, ha tudja, hol vagyunk, merre járunk. Együttal a zsákmány zömét is elviszem Helmer's Home-ba. Úgy látom, kitesz két lóra való rakományt. Kölcsönkérek két lovat; néhány órával éjfél után itt leszek újra, és visszahozom őket.

- Hozza magával Bobot is - kérte a Bicegő.

- Jól van, legalább egy harcossal többen leszünk - mosolygott Old Shatterhand. - Ha kenyértörésre kerül a sor, heten leszünk férfiak, s azt hiszem, nem riadunk vissza kétszer annyi keselyűtől sem!

Csöppet sem örültek neki, hogy Old Shatterhand magukra hagyja őket, de beletörődtek. A zsákmányolt fegyverekből mindenki elvette azt, amit magának akart megtartani. A ruhákat egy halomba rakták a homokon, és száraz meszkvitógallyak segítségével elégették. A többit Bicegő Frank és Bűvész Fred lovára pakolták fel. A máglya még javában égett, amikor Old Shatterhand a két vezetőket lóval elnyargalt. De előbb még megígérte, hogy visszajövet hoz magával kellő mennyiségű eleséget s tömlőben ivóvizet is. Amikor elindult, nyugatra mutatott és megjegyezte:

- Úgy látom, valami készül ott... vihar vagy olyasmi. Az a viharsarok, onnan jön mindig a zivatar! De esőt, sajnos, sohasem hoz, pedig a Llano tikkadt vándoraira ugyancsak ráférne!

Ezzel elkocogott észak felé. Figyelmeztetése nyomán a többiek nyugat felé fordultak, és tünődve nézték az eget. A már lefelé ballagó nap alatt könnyű vörös-szürke báránnyelű felhők úsztak az égen, aztán kört vagy gyűrűt formáltak, melynek közepén aranyos fénycsókák lengedeztek. Az egész olyan játékosnak és ártalmatlannak tetszett, hogy eszükbe se jutott Old Shatterhand szavait komolyan venni és akár a legkisebb veszélytől is tartani. Csak a komancs ifjú vágott aggódalmas arcot, és szemét a felhőcskék gyűrűjére függesztve ezt a két szót dünnyögte:

- *Tomb metan!* (A villám szája!)

HATODIK FEJEZET A KÍSÉRTETEK ÓRÁJA

Old Shatterhand távozása után a férfiak leültek a földre, és történetekkel szórakoztatták egymást. Egyebek közt megtárgyalták a Helmer's Home-ban lejátszódott eseményeket is. Beszélgetés közben gyorsan telt az idő, és senkinek sem jutott eszébe az eget figyelni, amely lassanként egészen más színt öltött. A komancs ifjú a többiektől elhúzódva kissé távolabb ült; ő volt az egyetlen, aki a változást észrevette.

Az a kis felhőgyűrű alul kinyílt, és egy patkó alakját vette fel. A patkó szárai szemlátomást megnyúltak, s két párhuzamos csíkjuk egészen a horizont vonaláig ért le. A patkó egyik szára még tovább nyújtózkodott, és narancsvörösre festette a látóhatárt. Messziről úgy tűnt, hogy ott, ahol a bengálitűz ég, vihar tombol. Viszont a patkó két szára közt azurszínben ragyogott az ég.

Keleten egészen beborult és elsötétedett az ég, de felhők nem mutatkoztak. Ekkor a komancs ifjú hirtelen felugrott, s megfélemezve az indiánok legfőbb erényéről, az önuralomról, rémülten felkiáltott:

- *Maho-timb-huavah!* (A Sivatag Szellemé!)

Karját kinyújtva a keleti ég sötét falára mutatott. Erre a fehérek is felugrottak helyükről, és a jelzett irányba néztek. Most vették csak észre, mennyire megváltozott az ég. De pillantásuk csakhamar megdermedt; valósággal megbénította őket a félelem, amint az égre meredtek.

Körülbelül háromembernyi magasságban a horizont vonala fölött egy lovas száguldott az ég alján. A fekete háttérből élesen emelkedett ki suhanó alakja, mint egy erősen megvilágított folt, melynek közepét a ló és lovasa foglalta el. A folt együtt suhant velük az ég alján. A ló legalább kétszer akkora volt, mint egy rendes földi ló, s a lovas alakja is emberfölötti nagyságú. Minden tagját jól fel lehetett ismerni. Jobbjában a gyeplőt tartotta, fejét hullámosan lobogó, hosszú haj vette körül, s indián fejék díszítette. A hátára akasztott puska himbálózva követte a vágatás ritmusát. A ló sörénye és farka vadul lebegett a szélben. A kísérteties ló úgy száguldott, mintha a pokolból kergették volna ki, s láthatatlan ördögök hajszoznak.

S mindez fényes nappal történt, legalább egy órával a naplemente előtt! Az öt ember borzongva bámulta a félelmetesen szép látványt. Ajkukat egyetlen szó, egyetlen hang sem hagyta el.

A déli ég olyan volt, mint egy meredeken alászakadó sötét sziklafal. A lovas egyenesen e sötét fal felé vágatott. Gyorsan közeledett hozzá, már csak tíz szökkenés kellett, hogy elérje - már csak öt, három, egy utolsó! A következő pillanatban ló és lovas eltűnt, mintha belezuhantak volna a semmibe. A fehér folt is eltűnt, mely eddig velük együtt suhant, s szinte bekeretezte őket.

Az emberek még mindig szótlanul álltak egymás mellett. Szemük az égnek arra a pontjára tapadt, mely elnyelte a lovat és a lovast. Aztán egymásra bámultak, még mindig dermedten. Végül Jemmy megrázkódott, mintha a hideg lelné, s felkiáltott:

- Jóságos ég és minden angyalai! Ne legyen Jemmy a nevem, ha ez nem a Llano Estacado Szellemé volt! Sohasem hittem benne. Mindig azt hittem, badarság, üres fecsegés! De most már én lennék a balga, ha tovább is kételkednék! Egész belsőm remeg az izgalomtól. Hát te hogy érzed magad, Davy?

- Mint egy pénzes zacskó, amiben egyetlen cent sincs! - felelte Davy. - Üres vagyok, egészen üres, semmi más, csak bőr és levegő! És nézzétek csak az eget, mit csinál megint! Ilyet még nem pipáltam!

Az említett fekete sziklafal felső peremén vérpiros csík jelent meg. A patkóból lángnyelvek csaptak ki. A patkó aztán lassan lesüllyedt, és közben elsötétült. A déli ég úgy hullámozott és kavargott, mint a tenger, ha vihar korbácsolja. A nap ferde sugarait lassan leereszkedő szürke függöny takarta el. A felhőgyűrű megmozdult, s mintha lezuhant volna az égből. Az emberek egyszerre csak dideregni kezdtek, olyan hirtelen hűlt le a levegő. A távolból fültépő rikoltás hallatszott.

- Uramisten, a lovak! - kiáltott fel Juggle Fred. - Egészen megfélemedeztünk róluk! Gyorsan oda! Le kell őket fektetni! Rántsátok le őket a földre, de ti is feküdjete le!

Mind az öten a három lóhoz rohantak; ezek rémülten ziháltak, és nem is vonakodtak, amikor lerángatták őket a földre. Szorosan egymás mellett feküdtek, s fejüket bedugták a bozótba. Most már kísérteties hangok hallatszottak. Az emberek gyorsan levetették magukat a földre, éppen az utolsó pillanatban, amikor kitört a vihar. Nyögés, füttyülés, süvöltés, recsegés és ropogás - mintha elszabadult volna a pokol! Az emberek úgy érezték, mintha egy több mázsás súlyú takarót borítottak volna rájuk hirtelen. Ez a láthatatlan takaró olyan erővel nyomta őket a földhöz, hogy akkor sem bírtak volna felállni, ha eszükbe jut ez az esztelenség! Jéghideg szél csapta meg őket, szemük, fülük, szájuk, orrlyukaik bedugultak, mintha hideg víz öntötte volna el őket, mely menten jéggé fagyott. Nem bírtak lélegezni, közel voltak a megfulladáshoz. És akkor a hideget egyszerre csak forró légáramlat követte, és a Llano Estacado titokzatos hangjai elhallgattak. Nem volt se nyögés, se üvöltés, se hosszan elnyúló vonítás - mindezt mintha egy pillanat alatt elnémították volna. Csak a lovaik nyerítettek fel megkönnyebbülten, feltápáskodtak és megrázkódtak. A hirtelen rájuk szakadt korai sötétséget megint ragyogó napfény és éltető meleg váltotta fel. Boldogan nyitották ki szájukat: lélegezni lehetett! Az öt ember mocorogni kezdett. Kitérölték szemükből a port, és körülnéztek.

Most látták csak, hogy lábnyi magasságban hideg homok borítja el őket. Ez volt a portakaró, amelyet a tornádó zúdított rájuk.

Mert tornádó volt, amit átéltek, egyike azoknak a dél-amerikai ciklonoknak, melyek Európában ismeretlen erővel söpörnek el mindent az útjukból. A pusztítás, amelyet egy ilyen viharos forgószelel okoz, félelmetes és egyszerűen hihetetlen. A szél sebessége száz kilométer óránként, s többnyire elektromos jelenségek kísérik, melyek a vihar lecsillapodása után is még sokáig éreztetik hatásukat. Az afrikai sivatagok számumjának ereje semmi a dél-amerikai tornádóhoz képest, s csak a Góbi-sivatag por- és hóviharainak borzalmassága versenyezhet vele.

De vége volt. Az öt ember felállt, és kirázta ruhájából a port. A bokrok szerencsére gátat emeltek a futóhomoknak, a bozót előtt kétrőfnyi magasságú homoktorlasz halmozódott fel.

- Hála istennek, a vihar elég könyörületesen bánt velünk - vélte Jemmy. - Jaj annak, akit ez a tornádó a Llano valamely szabad pontján ért, ahol nincs hová bújni. Minket is csak ez a bozót mentett meg. Aki most útban van a Llanón keresztül, mind elpusztul.

- Ne gondold - vitatta Fred. - E szörnyű viharok szerencsére csak egy keskeny sávra szoktak kiterjedni. Ez a sáv legfeljebb fél angol mérföld, s minél keskenyebb, annál erősebb a tombolás. Mi a dühöngő légáramlat szélén voltunk, minket csak oldalhullámai árasztottak el. Ha a közepére kerülünk, lovainkkal együtt messzire elsodort és szétzúzott volna!

- Jaj ám! - bólintott Davy. - Ismerem ezt. Egyszer odalenn a Rio Concho mellett alkalmam volt egy tornádó pusztításait megszemlélni. Nyílegyenes tisztást, valóságos utcát vágott egy őserdőn keresztül. Évszázados faóriásokat tépett ki gyökerestül, olyan fákat, melyeknek átmérője négy-öt méter! A kidöntött törzseket úgy egymásra dobálta, mint a rőzsét! És a különös tisztásnak, ahol egyetlen fa sem maradt állva, olyan éles pereme volt, mintha borotvával vágták volna le; jobbról és balról minden fa sértetlen maradt. A jenki ezeket a viharokat hurrikánnak nevezi, és az általa letarolt erdőkön éppoly kevésbé csodálkozik, mint az elsodort házakon és összetört hajókon.

- Szörnyű volt! - sóhajtott fel Bicegő Frank. - Egyszerűen elállt a lélegzetem, a belső klarinétom talán csak egyetlen lyukon sípolt még! Most látom csak, milyen boldogság jó lélegzetet venni!

A nap, mely nemrég még egészen elsötétült, jóságos sugaraival újra elárasztotta a földet. De a fény játéka még mindig a lezajlott viharra emlékeztetett. Mintha az egész világot sáfrány-sárgára festették volna.

A három hátszló még nem nyugodott meg egészen. Aggódva fűjtattak, és a földet kapálták. Meg kellett kötni őket, különben elszaladtak volna. Volt a levegőben valami, amit a tüdő vonakodott magába szívni. Bicegő Frank öröme korai volt - még mindig nem lehetett jó lélegzetet venni. Egészen parányi, mikroszkopikus méretű porszemcsék töltötték meg a levegőt, s azonkívül valami megnevezhetetlen, titokzatos nyomás nehezedett az ember szívére.

A komancs ifjú leterítette pokrócát a földre, és elnyúlt rajta. Még most, egy ilyen hatalmas természeti jelenség után is megőrizte nyugalmát, azt a tartózkodó önuralmat, mely az indiánokra annyira jellemző. A fehérek letelepedtek mellé a földre, és Jemmy megkérdezte:

- Átélt már fiatal testvérem egy ilyen vihart?

- Nem is egyet - felelte az ifjú. - Vas Szívet egyszer messze elsodorta az északi szél, és mélyen eltemette a homokba. De a komancs harcosok megtalálták és kiásták. Olyan kitépett fákat látott, melyeknek törzsét hat felnőtt ember is alig tudta átkarolni.

- De a Llano Estacado Szellemét most láttad először, nem igaz?

- Vas Szív őt is látta már - három téllal ezelőtt, amikor apjával a Llanón lovagolt keresztül. Egyszerre lövést hallottak. Amint közeledtek a helyhez, ahonnan a dörrenés jött, látták a Szellemet, amint fekete lován elszáguldott. De azon a helyen egy sápadtarcú feküdt kerek lyukkal a homloka közepén - ott ment be a golyó, mely megölte. A komancs törzsfőnök ismerte azt a sápadtarcút. Gonosz ember volt, kegyetlen, rettegett gyilkos.

- Nem tudnád leírni a Szellem külsejét?

- Feje és felsőteste olyan, mint a fehér bölényé, nyaka körül csapzottan leng hosszú sörénye. Iszonyatos látvány, pedig valójában jó szellem, különben nem vehetné fel egy szent állat alakját. A komancsok nagyon jól tudják, hogy csak gonosz embereket öl meg, a jókat pedig védelmébe veszi. Vas Szív ismer két komancsot, aki eltévedt a Llanóban, és már közel volt ahhoz, hogy a szomjúságtól elsenyvedjen. De a Llano Szellemé éjszaka odajött hozzájuk, húst és vizet hozott nekik, aztán a helyes útra vezette őket.

- Beszél is velük?

- Igen, saját nyelvükön szólt hozzájuk. Egy jó szellem minden nyelven beszél, mert a Nagy Manitou tanította. Uff!

Ezzel a felkiáltással azt akarta kifejezni, hogy eleget beszélt, és most már hallgatni akar. El is fordult fehér barátaitól.

Most a Bicegő vette át a szót, és megkérdezte Bűvész Fredet:

- Hát te mit szólsz ehhez a tüneményhez? Borsózik a hátam! Világos nappal, még beesteledés előtt egy eleven kísértettel találkozni! Brrr!

- Annyira mégsem kell rémüldöznöd - felelte Fred mosolyogva. - A jelenséget, melyet láttunk, természetes módon is meg lehet magyarázni. Gondolj csak a brocken³¹ látomásokra, melyekről később kiderült, hogy komoly tudományos alapjuk van.

- Tudom, tudom... ózondús levegő, lecsapódó szénsav, optikai csalódás! De ez egészen más! Csak nem gondolod, hogy kísérteteket ózomból meg szénsavból mesterséges úton is elő lehet állítani?

- Miért ne? - felelte Fred. - Amikor hivatásos csepürágó voltam, vagyis abból éltem, hogy vándorcirkusban bűvészmutatványokat adtam elő, magam is készítettem foszfor segítségével kísérteteket a nagyérdemű közönség rémítgetésére vagy mulattatására, s ez a kettő néha egyre megy.

- Hallgass már! - utasította rendre Frank, aki ebben a beszédben, ha nem is istenkáromlást, de afféle kísértetkáromlást látott, melytől egész lénye visszariadt. - Beszéljünk másról!

Rémüldözése olyan komikus volt, hogy Fred és Davy harsogó kacagásra fakadt. A komoly komancs ifjú megfordult, és hűledezve nézett rájuk.

Jemmynek sem tetszett, hogy a Bicegőt így kinevetik.

- *Silicium!*³² - rivallt rájuk szigorúan. - Nem szép dolog egy bajtársunkból csúfot üzni. Ha nem hagyjátok abba, velem gyűlik meg a bajotok. Uff!

Az indián szót a felháborodás hangján vágta ki, és indulatos kézmozdulattal adott neki nyomatékot. Aztán hátat fordított cimboráinak, és duzzogva belevette magát a bozót sűrűjébe. Nem mentek utána, nem is próbálták kiengesztelni. Ismerték Jemmyt. Most azzal bünteti a csúfolódókat, hogy nem érdemesíti őket társaságára. Ilyenkor csak egyet lehetett tenni: várni, míg a jó Jemmy kifújja haragját.

Így telt az idő, és beállt az este. Olyan sötét lett, hogy ötlépésnyire sem lehetett látni. Jemmy előbújt a bozótból - nem kívánt ilyenkor a bozót sötétjében egyedül lenni. De haragja még nem párolgott el. Egyetlen szót sem szólt senkihez, nem is hevert le társai mellé, hanem bizonyos távolságra tőlük becsavarta magát pokrócaiba, de nem aludt, élénken figyelte beszélgetésüket. Hallották, hogy mocomog, és időnként felül, mintha bele akarna szólni a vitába, hogy ellenvéleményét vagy rosszallását fejezze ki, de minden alkalommal meggondolta magát, és újra lefeküdt. A duzzogás, úgy látszik, nagyobb örömet okozott neki, mint gimnáziumban szerzett műveltségének fitogtatása.

³¹ Brocken (a nép nyelvén Blocksberg) a németországi Harz hegység legmagasabb csúcsa (1140 méter). A kopár, rideg, gyakran ködbe burkolózó hegyről számos legenda szól. A néphit szerint itt gyülekeztek a boszorkányok Valpurgis éjjelén (május elsején). A hegy csúcsán meteorológiai obszervatórium (megfigyelőállomás) épült

³² Tévedésből *siliciumot* mond a latin *silentium* helyett, ami annyit jelent: „csend legyen!” A *silicium* kémiai elem

A levegő közben teljesen kitisztult, s már nem volt nehéz lélegzethez jutni. Délnyugat felől könnyű szellő kerekedett, ami a tikkasztó nap után mindenkinek jólesett. Néhány csillag gyúlt ki az égen, mintha csak azért, hogy a szabadban háló embereknek az időt mutassa.

Most már abbahagyták a beszélgetést, és iparkodtak elaludni. Nem kellett tartani semmitől, ami megzavarhatná őket, s Old Shatterhand megérkezése sem volt még várható. A fehérek csakhamar el is aludtak, de a komancs ifjú nyitott szemmel bámult az égre, pedig előző éjszakán egy szemhunyaszt sem aludt. Apja erőszakos halálára kellett gondolnia, ez foglalkoztatta szüntelen bosszúra epekedő ifjú lelkét.

Így telt el egyik negyedóra a másik után. Egyszerre csak az indián ifjú hangos kiáltása verte fel őket álmukból. Mind a négyen riadtan felültek.

- *Mava tushta!* (Nézzetek oda!) - kiáltotta déli irányba mutatva.

Szemük már megszokta a sötétséget, és jól látták Vas Szív kinyújtott karját. Mindnyájan arra fordították tekintetüket. Ott, ahol az ég a látóhatárba veszett, hosszúkás félkör derengett. Nem világított erősen, egészen jelentéktelennek tűnt, mégis megdöbbenetette az álmukból felriasztott férfiakat.

- Hm - dünnyögött Jemmy. - Még ha keleten volna... akkor azt gondolnám, olyan soká aludtunk, hogy ránk pirkad a nap!

- Miket beszélsz! - szólt rá Davy. - A reggeli pirkadat egészen másképpen kezdődik. A világos részek körvonalai nem olyan élesek, mint ott.

- Persze hogy élesek, ha sötét éjszaka van!

- Éppen mert sötét éjszaka van, szó sem lehet még pirkadatról. Reggeli szürkületkor a nap és az éj egybefolyik, odaát meg élesen elválnak.

- Talán tűz van.

- Tűz a Llanon, ahol semmi fa sincs? Mi éghetne ott? S nézd csak, az a világos folt egyre nő. A szél is megfordult. Eddig délnyugatról jött, most meg nyugatról fúj, és egyre erősebb, egyre hidegebb. Mit jelentsen ez?

- Semmi esetre sem északi fény - mondta Fred -, mert a déli ég alján van, déli fényről pedig ezen a féltekén szó sem lehet.

Bicegő Frank eddig hallgatott, de most úgy érezte, hangot kell adnia annak, ami a szívét nyomja.

- Az a világos félkör sokat jelent - mondta. - Egészen biztos, hogy az Avenging Ghost jele. Hisz az előbb láttuk, hogy dél felé lovagol. Talán arra van a wigwamja, és most a saját tűzhelyénél melegszik.

A többieknek kedvük lett volna újra kacagni, de erőt vettek magukon. Ám Fred nem bírt magával, hogy oda ne vesse:

- Gondolod, hogy egy szellemnek wigwamja van, s hogy ő is szeret melegedni?

- Miért ne? Ha ilyen metsző, hideg szél fúj!

A levegő bizony éles volt. Most már északról fújt a szél. És odaát, a déli horizonton az a fényesség egyre feljebb hágott. Mintha egy nagy csillag korongja emelkedett volna fel az égboltozaton. Most már szabályos félkör volt, belsejében vérvörös maggal s körülötte sötéten gomolygó felhőkkel, melyekből tüzes szikrák pattantak ki. Hátborzongató, de gyönyörű látvány volt. Az öt ember ámult-bámult, s nem merte ajkát szóra nyitni.

Most már erős északi szél fújt. Egy negyedóra leforgása alatt száznolcvan fokok szögben változtatta meg irányát. De nem tombolt, nem zúgott, inkább alattomos csendben suhant a megvilágított égtáj felé, hideg leheletével embert és állatot megdermesztve.

- Kár, hogy Old Shatterhand nem látta ezt! - mondta Fred, akinek bűvészelke talán jobban élvezte a látványt, mint a többiek. - Sajnos, még nem lehet itt, hisz még csak éjfél van.

- Éjfél! - visszhangozta mély hangon Bicegő Frank. - A kísértetek órája! Odaát, ahol az a tűz ég, bizonyára borzalmas dolgok történnek!

- Miféle borzalmakról fantáziálsz? - kérdezte Fred.

- Ne kérdezz ilyen ostobán! Tudhatnád, hogy éjféltkor megnyílik az orcus³³ kapuja, és előjönnek a kísértetek. Egy teljes óra hosszat garázdálkodhatnak. Minden országnak más-más kísértetei vannak, mint ahogy más a nyelvük, más a népük jellege, mások a szokásaik. Az egyik országban a kísértet a hóna alatt viszi a fejét, a másik országban lepedőben jár, a harmadikban tüzet okád és így tovább.

- No, most már éppen elég sületlenséget beszéltél! - förmedt rá Davy bosszúsan.

- Sületlenség? Hát akkor oda nézz! Jóságos ég! Éppen ott száguld!

Hangja remegett rémületében. És amit most láttak, valóban elég rémes volt ahhoz, hogy a legbátrabb embernek is égnek álljon minden haja szála. Újra megjelent előttük a Llano Estacado Szellem!

Említettük már, hogy az a különös fényjelenség, mely kis félkörrel kezdődött, lassanként megnőtt, és betöltötte az egész déli égboltozatot. S alatta, ahol ennek a fényívnek a szárai a látóhatáron nyugodtak, egy óriási lovas alakja bukkant fel hirtelen. Paripája fekete volt, de a lovas maga fehér. Felsőteste olyan volt, mint egy bölényé. Tisztán lehetett látni a bölényfejet a szarvakkal, a vaskos nyakat a hosszú bozontos sörénnyel, mely lebegve úszott utána a szélben, a törzsét is, mely aztán összeolvadt a ló farával. Ennek a csodalénynek a körvonalai világítottak és szikráztak, mintha fénykeret venné körül.

A ló örült sebességgel vágatott, de nem sík vonalban, például a már többször említett félkör átmérőjén, hanem felvágatott a körívre, és azon száguldott tovább. De szemmel láthatóan szilárd talajon vágatott, mintha egy darab föld vele együtt tenné meg az utat.

Így vágatott a szellemlovas az égboltozaton felfelé, egészen az ív legmagasabb pontjáig, majd a másik oldalon újra le. Most megint a horizonton száguldott, s amint a végére ért, egyszerre eltűnt, éppen olyan hirtelen, mint ahogy előbukkant.

Hideg szél fújt, de az öt embernek, aki elbűvölten bámulta a különös égi jelenséget, egészen melege lett. Mi volt ez? Káprázat? Képzeldésről szó sem lehetett. Úgy érezték, hogy amit láttak, kézzelfogható valóság. Ez a meggyőződés még jobban felfokozta álmélkodásukat. Még az önfegyelemre oly sokat adó komancs ifjú is sűrűn felkiáltott - egyik „Uff!” a másik után hagyta el ajkát.

Ott álltak és várták: hátha a jelenség megismétlődik, de hiába lesték. Egy ideig még a régi fényességében lángolt a tüzes félkör az égen, aztán fokozatosan elhalványult, végül az égbolt elsötétült.

³³ Orcus - a régi rómaiak hite szerint az alvilág

Ekkor halk zörejt hallottak - lovak patáinak puha csapkodását a homokban. Lovasok érkeztek, megálltak mellettük, s leugrottak a nyeregből. Old Shatterhand és Bob érkezett meg, s nemcsak Frank meg Fred lovát hozták el, hanem még két vezeték lovat, ezek vizes tömlőkkel voltak megrakodva.

- Hála istennek, hogy még éltek! - kiáltott fel Old Shatterhand megkönnyebbülten. - Azt hittem, már végetek van. Nem csodálkoztam volna, ha betemetve talállak itt, s csak a hulláitokat áshatom ki a porból!

- A tornádó irgalmas volt hozzánk - felelte Fred. - Csak éppen, hogy meglegyintett minket. Ön bizonyára nagyon gyorsan vágatott, Sir, hisz jóval későbbre vártuk.

- Hát bizony erőltetett vágta volt, mert nagyon aggódtunk miattatok! A tornádó Helmer's Home közvetlen közelében zúgott el. Láttuk, milyen szörnyű pusztításokat okozott. Az irányából és a sebességéből kiszámítottuk, hogy titeket is érintett. Szerencse, hogy csak könnyedén.

Fred röviden beszámolt az égi lovas kétszeri megjelenéséről, és hozzáfűzte:

- Amit most jelentettem, Sir, nem képzelődés, öt szempár látta, de megérteni vagy megmagyarázni nem tudom. Szeretném látni azt az embert, aki be tudja bizonyítani, vajon élő embert láttunk-e vagy valami csalóka jelenséget!

- Pedig van olyan ember, mégpedig én magam! - vágott a szavába Bicegő Frank. - Csalásról szó sem lehet. Bebizonyosodott, hogy van szellem! Él és létezik, és lovagolni is tud! A kísértetek órájában megjelenik, és megteszi útját az égen az egyik világtájtól a másikig! Beszélhetnek, amit akarnak: amit a saját szememmel láttam, nem lehet a fejemből kibeszélni! Nem is ajánlom senkinek, hogy megpróbálja!

Zord és fenyegető hangon mondta ezt, de Old Shatterhand, úgy látszik, nem ijedt meg tőle. Nyugodtan megveregette Frank vállát, és barátságos hangon megkérdezte:

- Mondja csak, kedves Frank, mit csinálna azzal az emberrel, aki mégiscsak arra vetemednék, hogy ellentmondjon magának?

- Hogy mit csinálnék vele? Hm... ez persze attól függ, hogy az illető kicsoda. Jemmyt vagy Davyt például egyszerűen kupán vágnám, viszont önnel szemben, Sir, kivételt tennék. Beérném azzal, hogy meggyőzzem és... teremő atyám, nézzék csak... újra elkezdődik!

A déli ég újra megvilágosodott: előbb csak halvány fény derengett a horizonton, majd egyre fényesebb lett s két perc múlva az egész égboltozat egyetlen lángtengerré vált.

- A kísértetek órája még nem múlt el egészen! - kiáltott fel Frank. - Hátravan még néhány perc, és a kísértet ki is akarja használni! Természetfölötti látvány! - tette hozzá rajongó hangon.

- Zöldség! - kiáltott rá erélyesen Old Shatterhand. - Térjen észhez, Frank! Nincs itt semmi kísérteties vagy természetellenes. A látvány igen könnyen megmagyarázható.

- És az a tűz? Mi ég ott?

- Száraz, korhadó kaktusz! A Llanon vannak helyek, amelyeket olyan sűrűn benőtt a kaktusz, hogy lóháton teljesen lehetetlen keresztülvergődni rajta. Ezek a kaktuszbozótok néhol több négyzetméterföldnyi területet borítanak el. Ha a kaktusz nagyon kiszáradt, egyetlen szikra elég, hogy lángra lobbantsa. Nemcsak Ausztráliában vannak bozóttüzek, de itt is. Ha a kaktuszbozót kigyullad, percek alatt lángtengerré változik.

- Az ám - bólintott Fred. - Tudom, hogy a Llano déli és nyugati oldalán nagy területeket borít el a kaktusz.

- Így tehát a tűz nem rejtély többé - mosolygott Old Shatterhand. - A két állítólagos kísértetet is hamarosan nyakoncsípjük.

- Protestálok!³⁴ - kiáltott fel a Bicegő indulatosan. - Öten láttuk, nem lehet állítólagos kísértetnek nevezni! De miért beszél *két* kísértetről, Sir? Ugyanaz a kísértet jelent meg kétszer!

- Hát az nem olyan bizonyos. Az első kísértet, amely még napvilágnál jelent meg, talán a mi jeles dragonyos kapitányunk volt, ezúttal más maskarában! Ami meg a második kísértetet illeti, arról nem tudok nyilatkozni. Nem tudom, ki lehetett. De ember volt, nem kísértet!

- Ember volt! Nevetséges! - dohogott Frank. - Nincs ember, aki az égen tudna vágtatni! Száguldozni a levegőben! Öten láttuk!

- Képeket láttak a levegőben! Visszaverődött képeket! Akiről visszaverődtek, a földön nyargalt, az édes anyaföldön!

- Ne szédítsen, Sir! Ami sok, az sok! Mi idézhette elő azokat a képeket?

- Légáramlatok. Például a bozóttűztől felmelegedett levegő - vélte Old Shatterhand. - A levegő bizonyos körülmények közt úgy hat, mint egy tükör, vagy éppen úgy, mint...

Elhallgatott. Figyelmét megint a távoli tűz bilincselte le, mely olyan volt, mint sötétvörösén izzó parázstömeg a horizonton, míg fölötte óriási felhők gomolyogtak. És még magasabban, a tűztől innen különös kép lebegett vagy úszott a levegőben: fordított tájkép, fákkal, bokrokkal, ösvényekkel... de a fák koronája volt alul és a gyökerek felül! És az egészet izzó vörös fény vonta be!

S ennek a mesebeli tájnak a bal csücskében, ahol az eget még gomolygó felhők borították, egy lovas bukkant elő a homályból - ugyanaz a lovas, akit Frank és barátai már az előbb is láttak -, de most fordított helyzetben jelent meg, fejjel lefelé, míg lova lábai felfelé kalimpáltak.

- ... éppen úgy, mint az a kép amott! - fejezte be mondatát Old Shatterhand, a levegőben tükröződő látomásra mutatva.

De alighogy kimondta, még egy lovas tűnt fel az ég peremén, s vágtatva üldözte az első lovast.

- Teremtő atyám! - hüledezett Frank. - Hiszen ez ugyanaz a lovas, akit alkonyatkor láttunk, amikor a vihar kitört!

- Csakugyan? Ő az? - kérdezte Old Shatterhand. - Remélem, most már elhiszi nekem, amit az előbb mondtam, hogy valójában két lovasról van szó! De van még több is - ott jönnek, ni!

Az üldöző és üldözött mögött újabb lovasok bukkantak fel, négy vagy öt, vadul vágtatva, s valamennyi fordítva, fejjel lefelé.

- Ez már igazán sok! - méltatlankodott Frank. - Ha egyedül lennék itt, isten bizony félnék! Már hallottam olyan kísértetről, amelyik a hóna alatt viszi a fejét, de hogy öten-hatan száguldozzanak fejjel lefelé, az már nekem is sok! Rémes!

- Miért volna rémes? - vitatta Old Shatterhand. - A fénytörés játéka, semmi egyéb. De mindjárt alkalmunk lesz a kísértetekkel közelebbi ismeretségbe kerülni! Lóra, barátaim, lóra! Az első lovas minden bizonnyal nem más, mint a Llano Estacado Szelleme. És mivel mindig derék fickónak tartottam, segítségére szeretnék lenni üldözőivel szemben.

³⁴ Tiltakozom

- Megőrült? - kiáltotta Frank. - Beavatkozni a szellemek tusáiba? Gondolja meg!

Old Shatterhand feleletre se méltatta. A többiek sem hallgattak rá, hanem a felszólításnak engedelmességgel nyeregbe szálltak.

- A málháslovakat is vigyük? - kérdezte Davy.

- Feltétlenül! - felelte Old Shatterhand. - Hiszen csöppet sem biztos, hogy valamennyien visszatérünk ide.

Nemsokára indulásra készen állt a kis csapat a két vezetőklóval együtt; az utolsó percben Frank is meggondolta magát, s szabódva bár, de lóra ült. Elindultak, és szélesebben vágattak a síkságon át.

Old Shatterhand száguldott a csapat élén. Nem egyenesen a tűzfény felé, hanem kissé északibb irányban. A célt nem láthatta, ki kellett számíttania, márpedig ez nehéz feladat volt, mivel az imbolygó és időnként el-eltűnedező tükörkép nem nyújtott biztos alapot, s a lovasok, akiket el akart érni, nagy sebességgel suhantak tova.

Tíz perc leforgása alatt három angol mérföldnyi utat tettek meg, mégsem volt látszatja. Nem lehetett észrevenni, hogy közelebb jutottak volna a tűzhöz, melynek fénye - ahelyett, hogy erősödött volna, - egyre inkább elhalványult.

Újabb tíz perc telt el. Ekkor Old Shatterhand hangosan felkiáltott, s karját is felemelte, jelezve, hogy el akar térni az eddigi iránytól, s kissé jobbra húzódni. Így éppen szembe kerültek a két fényponttal, mely gyorsan közeledett feléjük; az egyik, az elülső, világosabb volt, mögötte a másik jóval homályosabb. Még hátrább sok apróbb és sötétebb pont mozgott feléjük; minden igyekezetükkel azon voltak, hogy le ne maradjanak. A pontok egytől egyig - lovasok voltak.

A tűz fénye úgy világította meg őket, hogy az első lovas bozontos alakját messziről is jól fel lehetett ismerni. Old Shatterhand megállította lovát, és leugrott a nyeregből.

- Lóról! - vezényelte. - Mivel mi a sötétségből jövünk, eddig még nem vettek észre minket, de mi jól látjuk őket, mert mögöttük még világít a tűz. Fektessük le lovainkat. De figyeljetelek rám: mihelyt újra nyeregbe szálltok, kövessétek példámat.

Mindenki szó nélkül engedelmeskedett.

Old Shatterhand körültekintő módon egy olyan helyen állt meg, ahol a talaj kissé behorpadt, és árnyék takarta. Amikor a lovak lefeküdtek, és a lovasok lehevertek melléjük, teljesen lehetetlen volt, hogy aki a tűzfényből az árnyék felé közeledett, észrevegye őket a horpadásban, hacsak nem az utolsó percben, amikor már egészen a közelükbe ért.

Ezzel szemben ők jól áttekinthették az előttük elterülő terepet. Az üldözött lovas már csak ötszáz lépésnyire lehetett tőlük, s vagy háromszáz lépéssel mögötte vágatott nyomában a másik, az üldözők éllovasa; még háromszáz lépéssel hátrább igyekezett előnyomulni a többi hat.

- Mit csináljunk velük? - kérdezte Jemmy. - Lőjük le őket?

- Nem - felelte Old Shatterhand. - Az gyilkosság volna. Eddig még nem vétettek ellenünk semmit. Én csak önvédelemből ölök. Egyelőre nem akarok mást, mint az üldözők vezetőjével néhány szót váltani. Ezt bízátok teljesen rám. A ti dolgotok csak az, hogy banditáit elkergezzétek.

Kibontotta lasszóját, melyet derekára csavarva viselt. Egyik végét, mely vaskos bogban végződött, a földön heverő lova nyeregkápájához erősítette. A lasszó másik végén fémgyűrűn átfűzött hurok volt - elég nagy ahhoz, hogy egy ember derekát vagy törzsét befogja. A lasszó középső része húszrőfnyi, öt ágból font, elszakíthatatlan szíjból állt. Ezt hüvelyk- és mutatóujja közt és könyökén át csomókba tekerte. A szíjcsomókat balkezébe vette, míg jobbájában az első hurkot tartotta oly módon, hogy hüvelyk- és mutató ujjával a fémgyűrűt erősen megragadta.

Mindez olyan gyorsan történt, hogy mire az elülső lovas a közelébe ért, Old Shatterhand már végzett a szükséges előkészületekkel. De most már megütötte fülét a patkók dobogása. Jól megtermett hollófekete mén száguldott felé. Lovasa egy fehér bölény koponyáját húzta a fejére. A bölény bozontos sörénye olyan hosszú volt, hogy a ló tomporát verdeste. A lovas úgy bedugta fejét a bölénykoponyába, hogy arcát nem lehetett látni.

Amikor a bölényfejű lovas tízlépésnyi közelségbe érkezett, Old Shatterhand felemelkedett. A lovas rögtön észrevette, de száguldó lovát nem bírta hirtelen lassítani, s csak akkor állt meg, amikor már szemtől szembe került az árnyékból felbukkanó alakkal.

- Állj! Ki vagy?! - rivallt rá Old Shatterhand.

- A Llano Szelleme! - felelte egy tompa hang a bölénykoponya alól. - És te?

- Én Old Shatterhand vagyok. Szállj le nyugodtan. Én és társaim megvédelmezzük.

- Az Avenging Ghost nem szorul védelemre. Minden esetre köszönöm!

Ezzel meglegyintette lovát, és máris továbbvágatott. Az egész szóváltás mindössze néhány pillanatig tartott, mégis elég volt ahhoz, hogy a második lovas is a földhorpasz közelébe érjen.

Old Shatterhand villámgyorsan lovához ugrott. Terpeszállásban helyezkedett el a földön fekvő okos állat törzse fölött, egyik lábával a nyeregtől jobbra, a másikkal balra. A lasszót mindkét kezébe fogva halkan csettintett, mire a kitűnően idomított ló egyetlen gyors mozdulattal négy lábára ugrott. Gazdája úgy ült most a hátán a magasban, a nyeregben, mintha a földből pattant volna elő.

A második lovas megrémült a felbukkanó sötét tömegtől, mely oly hirtelen elállta az útját. Ez a lovas sem bírta vágató lovát oly gyorsan fékezni, mint szeretne volna, sőt sokkal kevésbé uralkodott rajta, mint a Llano Szelleme a maga lován. Akarva, nem akarva, szinte odavágódott Old Shatterhand elé, s ha nem kapaszkodik meg erősen a nyeregben, megtorpanó lova le is vetette volna a hátáról.

- Megállj, rézbőr! - kiáltotta Old Shatterhand. - Ki vagy?

- Azt a kutya mindenit! Megint te állsz az utamba! - sziszegte a lovas eszeveszett haraggal. - Vigyen el az ördög!

Megsarkantyúzta lovát, s menekülni próbált, de Old Shatterhand rárivallt:

- Itt maradsz, ha mondom! Hadd nézzem meg közelebbről azt az indián pofádat! Kíváncsi vagyok, ki rejtőzik mögötte!

- Most nem érek rá, majd legközelebb! - felelte a lovas gúnyosan, s félrelökve Old Shatterhand kezét, elszáguldott.

Ebben a pillanatban az ifjú komancs talpra ugrott.

- Uff! - kiáltotta. - Ezt a hangot ismerem! Nekem is van egy-két szavam hozzá!

Célzásra emelte puskáját, de mindjárt le is eresztette, s így szólt:

- Kár a golyóért! Old Shatterhand megelőzött.

Az idegen tíz ugrást sem tett meg a lovával, amikor a nyomában vágató Old Shatterhand néhányszor megforgatta a lasszó első karikáját a feje körül, aztán erőteljes mozdulattal a menekülő után hajította. A szíj könnyedén leperdült a csomóról, amelyet Old Shatterhand lazán tartott a baljában, s a hurok, pontosan célba találva, a menekülő lovas fején át a mellére fonódott. A menekülő tüstént megállította lovát, de ez már nem segített rajta. Mivel a lasszó vége a nyeregkáphoz volt erősítve, a szíj villámgyorsan legömbölyödött, megfeszült, és lerántotta a menekülőt lováról.

Old Shatterhand tüstént leugrott a nyeregből, és a földön hempergő alakhoz rohant, aki kétségbeesetten igyekezett a mellét szorító lasszóból kiszabadulni, de erőlködése eredménytelen maradt.

Ugyanakkor kettejük mögött újabb drámai jelenet játszódott le. A többi hat lovas - valamennyi indiánnak álcázva - közben szintén odaérkezett. Erre Old Shatterhand társai gyorsan felállították lovaikat, és nyeregbe pattantak. A hat álindián megdöbbenése és rémülete határtalan volt, amikor váratlanul szembe találták magukat a földből előbukkanó ellenséges lovasokkal. Hogy össze ne ütközzenek velük, megpróbáltak kissé jobbra kanyarodva kitérni előlük és elvágtatni mellettük. Ekkor vették észre, hogy vezetőjüket a lasszó lerántotta lováról. Segíteni nem tudtak rajta, csak rémületük fokozódott, s szétszóródtak a szélrózsa minden irányába. Jemmy és társai futni hagyták őket, inkább a földön fetregő éllovast vették körül.

Old Shatterhand közben lefegyverezte ezt a fickót, és megkérdezte tőle:

- Megmondod végre, ki vagy? S mire való az indián maskara? Csak nem képzelted, hogy megtéveszted vele Old Shatterhandet? Azt hitted, valami ismeretlen törzsfőnöknek foglak tartani? Hol tettél szert ezekre a szép sastollakra? Kitől loptad?

A fickó összeszorította száját, és hallgatott.

- Nem vagy hajlandó válaszolni? Még ezt a kis szívességet sem teszed meg nekem? Hát ha nem mondod meg, ki vagy, megnézem magam!

Izmos karjaival felemelte és talpra állította, fejét a távoli tűzfény felé fordítva; ezután megragadta hosszú üstökét, és egyetlen mozdulattal lerántotta fejéről az indián álarccal együtt.

- A kiskésit neki! - kiáltott fel Juggle Fred. - Hisz ez régi ismerősünk, a dragonyos kapitány! Mi az ördögnek bújt most megint egy másik maskarába? Üdvözlöm, nagyságos kapitány úr! Nem is képzeli, mennyire örvendek a váratlan viszontlátásnak! Fájó szívvel értesítem, hogy ruhaszekrényét ott a bozótban felfedeztük és kirámoltuk, Sir! Miért nem vigyázott rá jobban? A kapitányi egyenruháját is megtaláltuk. S most mit gondol, mit csinálunk magával?

- Nem csinálhatnak velem semmit! - felelte a bandita szemtelenül. - Nem vétettem önök ellen egy fikarcnyit sem!

- Hát ez erősen vitatható. Nem kétes, hogy az életünkre tört, csak nem volt ideje terveit megvalósítani. A préri törvénye szerint jogunk lenne magát ártalmatlanná tenni. De nem vagyunk hóhérok, és futni hagyjuk.

- Nem is tehetnek egyebet! - jelentette ki a bandita hetykén. - Nem tudnak rám bizonyítani semmit.

- Hát én tudnék bizonyítani egyet-mást - vette át a szót Old Shatterhand -, de teljesen fölösleges. Úgy lesz, ahogy hallottad: futni hagyunk. Már tudniillik mi, fehér emberek. De van itt egy fiatal indián, aki azt mondja, hogy számadással tartozol neki. Nézd csak meg!

A komancs ifjú előlépett. A bandita végignézett rajta, és kijelentette:

- Ezt a fickót most látom először. Nem ismerem.

- Ne hazudj, nyomorult! - rivallt rá Davy. - Talán engem sem ismersz s ezt a köpcöst sem, mi? Tagadni mered, hogy cimboráiddal együtt megrohantál két békés komancs indiánt, s az egyiket megölted? A másikat is meg akartad ölni, utána eredtél, de mi közbeléptünk. Ne vesztessük az időt. Valld be bűneidet!

- Nincs mit bevallanom! - felelte a bandita fogcsikorgatva.

Old Shatterhand a bandita vállára tette nehéz kezét.

- Légy ésszel! - mondta neki nyugodtan. - Helyzeteden csak őszinte vallomás segíthet! Hallottál már rólam, tudhatod, velem nem lehet kukoricázni! Mit terveztek azokkal a kivándorlókkal, akiket a jámbor Tobias Burton kalauzol a Llanón keresztül? Hol van most a karaván? Miért gyújtottátok fel a kaktuszbozót? Ha becsületes választ adsz ezekre a kérdésekre, reményed lehet enyhébb ítéletre.

- Miféle ítéletre? Nem tudom, mit akartok tőlem. Ezt az indiánt nem ismerem, azt a hórihorgas alakot sem, a köpcöst sem! Ki az a Tobias Burton? Semmi közöm hozzá! A kivándorlókról sem tudok semmit!

- Miért kergetted a Llano Estacado Szellemét?

- Szellem? Nevetséges! Közöséges útonálló, aki egyik társunkat megölte! Egyszerűen kilőtte közülünk! A homloka közepébe fúródott a golyó!

- Más mondanivalód nincs?

- Nincs!

- Akkor végeztünk! Hiába titkolod aljas tervedet, nem lesz belőle semmi. A kivándorlók karavánját védelmünkbe vesszük. Mindjárt meglátod, hogy konok tagadásoddal csak magadnak ártottál. Most az indián ifjúé a szó. Fiatal testvérem mivel vádolja ezt az embert?

- A sápadtarcú közöséges gyilkos - felelte Vas Szív. - Minden ok nélkül hasba lőtte apámat, Tűz Csillagot, a komancs törzs főnökét, aki sebébe belehalt.

- Hiszek neked. A gyilkos ettől a perctől kezdve a tiéd. Tehetsz vele, amit akarsz.

- Tiltakozom! - kiáltotta a fogoly. - Lasszóval gúzsba kötözve nem tudok védekezni. Könnyű egy tehetetlen embert kivégezni! Gyáva kutyák vagytok!

Az indián megvető mozdulattal leintette, s így szólt:

- Vas Szív nem fogad el skalpot ajándékba. A gyilkost megbünteti ugyan, de oly módon, ahogy bátor harcoshoz illik. Testvéreimtől egy kis türelmet kérek.

Elsietett, s eltűnt az éjszaka sötéttségében. Néhány perc múlva újra előbukkant, Stewart lovát gyeplőszáron vezette. Ez a ló, amikor gazdáját lerántották róla, riadtan elszaladt, de nem nagyon messzire. Vas Szív indián ösztönével megérezte, hol találja meg a lovat, s el is hozta.

Most lerakta minden fegyverét a földre, csak a kését tartotta meg. Lovára ült, és így szólt:

- Fehér testvéreim oldják el ezt az embert, és bocsássák szabadon. A kését is adják vissza meg a lovát is. Üljön nyeregbe, és vágasson el, ahova akar. Vas Szív utoléri, és megküzd vele. Egyenlő fegyverekkel: kés kés ellen - élet élet ellen! Ha Vas Szív egy óra múlva nem tér vissza, akkor holtan fekszik a Llano Estacado porában.

A vadnyugati sivatag íratlan, de szent törvénye értelmében kívánságát tiszteletben kellett tartani. Stewartot kiszabadították a lasszó szorításából, visszakapta kését, és nyeregbe pattant. Miközben elvágatott, ezt dünnyögte magában:

„Ostoba fajankók! Tervemet azért is megvalósítom! Isten irgalmazzon nekik, ha újra találkozunk!”

Vas Szív ajkán elhangzott a komancsok fültépő csatakiáltása, s mint a kilőtt nyíl, úgy suhant lovával apja gyilkosa után.

A többiek újra leültek a földre, s hallgattak. Aminek szem- és fültanúi voltak, megrendítette őket, s lett volna hozzá néhány megjegyzésük, de a várakozás gyötrelme annyira szívükre nehezedett, hogy egyelőre mélységesen hallgattak.

Így telt el egy negyedóra s utána még egy. A tűz odaát a távoli látóhatáron elhalványult. Ekkor a várakozók fülét több ló patáinak dobogása ütötte meg. A komancs ifjú tért vissza, kantárszáron vezetve ellensége lovát. Derékövén egy egészen friss scalp függött. Végrehajtotta az ítéletet, s ő maga sértetlen maradt.

- Vas Szív az egyik gyilkost apja után küldte - mondta, amint barátai közelébe ért. - A többire is sor kerül hamarosan. Uff!

A kísértetek órája ezzel a véres bosszúval ért véget.

HETEDIK FEJEZET

A KÉT MEXIKÓI

Ott, ahol Új-Mexikó délkeleti csücske mélyen benyúlik Texas területébe, történetünk idején olyan állapotok uralkodtak, hogy csak rendkívül bátor emberek mertek útra kelni. Egyébként a komancsok és az apacsok vadászterülete is ott találkozott, ami az utazást még veszedelemesebbé tette.

Ez a két indián törzs sohasem tudott huzamosabb ideig megférni egymással. Ha időnként el is ásták a csatabárdot, a legkisebb nézeteltérés is elég volt ahhoz, hogy a háború lángját újra fellobbantsa. A gyűlölködés oka az volt, hogy a két vadászterület határai elmosódtak. A bizonytalan határvonal örökös villongásokat idézett elő, és ilyen hangulatban, ahogy mondani szokták, a puskák önmaguktól is elsülnek.

A jenkik ezt a területet „Olló” néven emlegetik, ami nagyon találó elnevezés, mert a vidék egyes sávjai hol összeszűkülnek, hol meg kitágulnak, akár csak az olló pengéi, s aki ilyenkor a pengék közé kerül, örülhet, ha ép bőrrel megmenekülhet.

Az Ördög-hegyekben eredő Togah-folyócska a Rio Pecosba ömlik. Akkoriban a Rio Pecosnak ez a szakasza volt a két említett indián törzs birtokának határa. A Pecosból nyugatra fokozatosan emelkedett a terep a Sierra de Guadalupe, a Sierra Pilaros és a Sierra del Diablo magasságáig, keletre pedig a *Staked Plains* nyújtózkodott - vagyis a hírhedt Llano Estacado.

De a Llano nem kezdődik mindjárt a folyó partján. Hosszú heglánc választja el tőle, melyet kisebb völgyek vágnak keresztbe. Ezek a szűk, gyakran csak szurdokszerű völgyek a folyótól a Llano felé vezetnek.

A folyó közelsége kedvez a növényzetnek, mely a part mentén dús és üde. Ez a sáv még nem sivatag jellegű. De még beljebb is akadnak vízmosások, melyek elég nedvességgel ajándékozzák meg a talajt ahhoz, hogy bokrokat, sőt facsoportokat tudjon táplálni. Így aztán zöld földnyelvek nyúlnak be a Llano kötengerébe, persze nem nagyon mélyen. De voltak, akik azt mesélgették, hogy a Llano kellős közepén is van egy zöld oázis, ami egy csodálatos forrásnak köszönhető: vize friss, iható és olyan bőséges, hogy valóságos tavacskába gyülemlik össze, melyet árnyas fák és sűrű bokrok vesznek körül. Öreg vadászok mesélgették ezt, de a forrás és tó helyét nem tudták közelebről megjelölni, s ha faggatták őket, bevallották, hogy ők is csak hallomásból tudnak róla, látni nem látták soha.

A Togah-folyócska partján négy ember üldögélt, kiknek külseje nem volt túlságosan bizalomkeltő. Hajuk hosszú, szakálluk bozontos, ruhájuk gyűrött és rongyos, naptól cserzett, viharvert arcuk is elárulta, hogy már hosszú ideje szabad ég alatt háltak. De fegyver dolgában nem álltak rosszul: mindegyiknek kitűnő, hátultöltő puskája volt, övében kés és két forgópisztoly.

Három közülük kétségtelenül jenki volt. Erre vallott szikár alakjuk, hanyag testtartásuk, éles arcvonásaik. De hogy negyedik társuk milyen nációhoz tartozott, már nehezebb lett volna kitalálni. Széles válla, alacsony termete, vaskos orra, nagy, nehéz barna keze egész lényét esetlenné tette. Ám a legkülönösebb az arca volt. Az ember első pillantásra négernek vélhette, mert fekete volt, helyesebben kékesfekete, de csak a homloka és a szeme környéke, az orrától le az álláig már barna volt. Tehát a feketeség valami égés, robbanás vagy hasonló sérülés következménye lehetett. Ettől eltekintve arca kellemes, rokonszenves volt; aki beszélt vele, úgy érezte, hogy derék fickóval van dolga. Így járt az ember a másik hárommal is. Elhanyagolt

külsejük talán arra készítette, hogy messziről kikerülje őket, néhány napi ismeretség után azonban kiderült volna, hogy kissé faragatlan, de tetőtől talpig becsületes fickók.

A négy ló vígan legelt a kövér fűben, mely a bokrok között zöldellt. Szegény állatok elég rossz bőrben voltak, rajtuk a lószerszám és a nyergek is ócskák, kopottak, szakadozottak.

Nemcsak a lovak, gazdáik is átengedték magukat a táplálkozás gyönyörűségének. A közelben elszórt csontok mutatták, hogy egy mosómedvét lőttek, rőzsetűznél megsütötték és elfogyasztották. Most már jóllakottan beszélgettek, de közben figyelő szemmel néztek minden irányba - nem felejtették el, hogy az „Ollóban” vannak.

Porter, a legidősebb jenki, aki a kis társaság feje volt, gondterhelt arccal ráncolta homlokát.

- Legfőbb ideje eldönteni, hogy melyik utat válasszuk - mondta. - Nyargaljunk a Llanon keresztül? Kétségtelen, hogy leghamarabb így jutunk célhoz, de sok veszéllyel kell szembenéznünk, nem is szólva arról, hogy jó néhány napig ez a rágós, öreg racoon³⁵ lenne az utolsó hús, amiben részünk volt. Viszont ha a Rio Pecos mentén nyargalunk, nem szenvedünk szükségét semmiben, de a nagy kerülő miatt majdnem egy héttel később érkezünk meg. Hogy vélekedel erről, Blunt?

Blunt, aki Porter mellett ült, tűnődve simogatta szakállát, és végül így nyilatkozott:

- Ha gondosan mérlegelek mindent, arra a következtetésre kell jutnom, hogy válasszuk a Llanót. Egyetértesz velem, Porter?

- Az érveidet szeretném hallani! - felelte az öreg jenki.

- Egy hét hosszú idő, és sajnálnám elvesztegetni. A Rio Pecos mentén sem veszélytelen az út, mert ott a komancsok és az apacsok törhetnek ránk, viszont a Llanón a „keselyűktől” kell tartani, így hát a kettő kiegyenlíti egymást. Aztán nem szükséges a Llano teljes szélességén átvágni. Ha délkeleti irányba tartunk, körülbelül a Rio Concho felé, akkor arra a karavánútra jutunk, mely a Fort Masonból a Fort Leaton felé vezet. A két erőd közt nem kell a „keselyűktől” tartanunk, de éhségtől, szomjúságtól se nagyon. Ez az én véleményem. Mit szólsz hozzá te, Fraser?

Fraser, a harmadik jenki így foglalta össze véleményét:

- Blunt javaslatára szavazok. Szerintem az Estacado nem olyan veszélyes, mint ahogy feltűntetik. Aki egyszer átvágott rajta, hősködésből eltúlozza megpróbáltatásait, s úgy beszél a Llanóról, mint a pokolról. Én csak annyit mondhatok, hogy szeretnék végre azzal a híres Llanóval megismerkedni!

- Csak meg ne bánd! - mondta Porter. - Nem tudod, mit beszélsz!

- Te talán tudod? Hisz még te se jártál ott!

- Nem. De olyanoktól hallottam róla, akiknek a szavára mérget lehet venni. Az ember hátán végigfut a hideg, ha a Llano állapotait ecsetelik. Most, hogy a Llano határához értünk, még szabad választásunk van. Ha egyszer nekivágtunk, nem lehet visszakozni. Ha eltévedünk a kősvatagban, vagy ha elfogy az ivóvizünk...

- Ejnye, de sok „ha” van nálad raktáron! Már unom őket! Aki így gondolkodik, soha nem fog bele semmibe! Tudom, hogy nem vagy gyáva, már sokszor bebizonyítottad - most egyszerre félsz?

³⁵ Racoon (ejtsd: *rekun*) - mosómedve

- Dehogy félek! Eszem ágába se jut! De félni és körültekintőnek lenni - két teljesen különböző dolog! Négyen vagyunk: ha a többség a Llano mellett van, én sem vagyok ellene. De egyelőre csak ketten szavaztak a Llanóra. Most te következel, New Moon.³⁶ Melyik nézethez csatlakozol?

A kérdés a fekete arcú embernek szólt. Kezét sapkájához illesztette, mint a katonák, ha tisztelegnek, és így felelt:

- Parancsára, Mr. Porter! Én nem vonom ki magam semmiből. Még a pokolba is utánatok megyek.

- Nagyon szép, de ezzel még nem mondtál semmit. Határozott választ kérek. A Llano vagy a Rio Pecos?

- Hát ha nem veszed zokon, legyen a Llano. Én is szeretném az öreg kőbányát megismerni.

- Kőbánya? Csak ne érjen csalódás! Ha azt hiszed, egyszerűen beszállsz és kiszállsz, akkor nagyon tévedsz. A Llano sokkal nagyobb, mint képzeled. Ha minden jól megy, akkor is négy-öt napba telik, amíg átvergődünk rajta. S ha a déli részén vágunk keresztül, majdnem biztos, hogy indiánokkal találkozunk.

- Bánom is én! Soha életemben nem bántottam egyetlen rézbőrűt sem, tehát semmi okom félni tőlük. S ha mégis ellenségesen viselkednek, itt a puskánk, nem? Négy olyan izmos legény, mint mi, aki már éppen elég puskaport szagolt, szükség esetén felveszi a harcot akár húsz indiánnal is!

- Jól beszélsz, New Moon! Persze ami a puskaapor szagolását illeti, ebben egy teljes lóhosszal vezetsz! Azt hiszem, kevés ember van, aki olyan közletről szagolta, mint te.

- Magam is azt hiszem.

- De hogy történt tulajdonképpen? Gyakran emlegeted, de csak célozgatasz rá, szeretném egyszer töviről hegyire hallani. Vagy talán titok?

- Miért volna titok? - felelte New Moon. - A történet szenvedő hőse vagyok, de nincs okom szégyenkezni miatta. Csak éppen nem szeretek beszélni róla.

- Egyszer mégiscsak el kell mesélned. Nem lenne jó most mindjárt túlesni rajta?

- Hát jó. Akkor bizony az életem forgott kockán, vagy legalábbis a szemem világa. Nem is úszom meg ilyen olcsón, ha történetesen nem lett volna ott egy régi jó barátom, Juggle Fred, aki rögtön kihúzott a csávából.

- Micsoda? Te ismered Bűvész Fredet? Mennyi érdekes történetet hallottam róla! Honnan ismered?

- Jó cimborák voltunk, egy időben sok kalandon estünk át együtt. Mennyi izgalmas élmény! Másnak talán elszorult volna a szíve, de mi szemébe neveltünk a veszedelemnek! De szeretném viszontlátni a hűséges cimborát! Sohasem hálálhatom meg, amit értem tett, amikor keresztülhúzta a gaz Pickpocket³⁷ számítását!

- Pickpocket? - álmélkodott Porter. - Hát te is összeakadtál ezzel a hétpróbás gazfickóval?

³⁶ New Moon (ejtsd: *nyú mún*) - újhold

³⁷ Pickpocket (ejtsd: *pikpakit*) - zsebmetsző

- Sajnos, én is. Talán még közelebbről ismerem, mint te. Igazi neve Pickering volt, legalábbis annak nevezte magát, de mindenki csak Pickpocketnak hívta, tudva, milyen enyveskezű. Persze lehet, hogy a Pickering sem volt az igazi neve - ki tudja, hány nevet viselt már életében! Ahol felbukkant, senki sem lehetett nyugodt a tulajdona felől. Legyen az ló, hódprém, hódcsapda, nugget - rejtélyes módon lába kelt! Olyan ravaszul eszelte ki lopásait, és olyan bámulatos ügyességgel hajtotta végre, hogy nem lehetett rajtakapni. És olyan gyorsan lépett meg mindig, hogy bottal lehetett ütni a nyomát! Istenem, ha egyszer szembetalálkoznék vele... Figyeljete csak!

Félig felkőnyökölt, és összehúzott szemmel figyelt egy pontra, a folyón felfelé. A lovak fülüket hegyezték. Közelgő lódobogást lehetett hallani.

A négy jó barát talpra ugrott, és lövésre készen kezébe kapta fegyverét.

- Indiánok? - kérdezte Blunt suttogva.

- Nem... fehérék... de csak ketten vannak - felelte New Moon, s a bokor mögül a jövevényeket kémlelte. - Mexikói ruhát viselnek... most megálltak, és a mi nyomainkat tanulmányozzák. Nyilván ezeket követték idáig.

Porter odalépett hozzá, hogy ő is megnézzé a két mexikóit. Lovait megállítva erősen kihajoltak a nyeregből, úgy vizsgálgatták a lábnyomokat a fűben. Ruhájuk és felszerelésük jellegzetesen mexikói volt - oldalt felhasított, bő nadrág, tarka mellény, ezüstszinórokkal díszített, rövid zeke, lobogó piros nyakkendő, derekukon piros selyem övkendő, melyből kések és pisztolyok markolata kandikált elő, fejükön széles karimájú sombrero és - *last not least*, csizmájukon óriási sarkantyú. Lovaik szemmel láthatóan kitűnő állapotban voltak, ami ezen a vidéken meglehetősen megütközést keltett.

- Ezekről nem kell tartani - mondta Porter halkán. - Bizonyára mexikói caballerók. Nyugodtan üdvözölhetjük őket.

Előlépett a bokrok mögül, és hangosan odakiáltotta a két lovasnak:

- Jó napot, uraim! Mi vagyunk azok, akiknek a nyomait nézegetik. Remélem, nincsenek rossz szándékaik!

A két mexikói észrevehetően megijedt, amikor a váratlan megszólítást meghallották, és a jenki hórihorgas alakját megpillantották. Gyorsan lekapták puskáikat a nyeregkapáról.

- Hagyják a flintájukat! - intett Porter nevetve. - Tőlünk nem kell félniük. Becsületes emberek vagyunk.

- Hányan vannak? - kérdezte az egyik mexikói.

- Négyen. Így hát a puska akkor sem érne sokat, ha kedvünk szottyanna önöket megtámadni. Győjjenek csak nyugodtan közelebb.

Néhány halk szót váltottak egymással, aztán lassan Porterék felé hajtották lovaikat. Bizalmatlanul méregették Portert és társait, a terepet is alaposan szemügyre vették, csak aztán ugrottak le a nyeregből.

- Az urak átkozottul óvatosak - jegyezte meg Porter. - Csak nem gondolják, hogy rablók vagyunk! Vagy talán úgy festünk?

- Hát ami azt illeti, a ruházatukkal nem dicsekedhetnek - felelte az egyik mexikói nevetve. - *Caramba!* Cirkuszbá is beleillik! Rongyosak, akár a koldusok!

- Ezen a vidéken nem lehet sokat adni az öltözködésre - mondta Porter. - Egy hétig kell lovagolni, míg a következő lakott helyre érkezünk! Ha az ember ilyen sokáig van úton, nem lehet olyan elegáns, hogy látogatást tehessen az elnökné asszonyánál Washingtonban. Ha ennek ellenére leereszkednek hozzánk egy kézszorításra, szívesen viszonzozzuk.

- Becsületes emberekkel találkozni ezen a vidéken nagy öröm. Szívesen parolázunk! Engedjék meg, hogy bemutatkozzunk. Mindketten a Pellejo névre hallgatunk, mivel testvérek vagyunk. Én Carlos vagyok, az öcsém meg Emilio.

A jenkik is megnevezték magukat, s kezet fogtak a két mexikóival. Porter igyekezett további felvilágosításokat szerezni.

- Mi a jó öreg Kaliforniából jövünk, és Austinba igyekezünk. Szabad érdeklődnünk, señores, önöket mi szél fújta a Llano szomszédságába?

- Ha csak a szomszédsága volna, még hagyján - felelte Carlos Pellejo. - De keresztül is kell vágnunk a Llanón. Mi egy nagy estancia alkalmazottai vagyunk San Diego közelében, mindketten számadó gulyások, ami ott fontos hivatal. Az estanciero³⁸ megbízott bennünket azzal, hogy bizonyos kintlevőségeit behajtsuk. Kissé veszedelmes megbízás, nem igaz? Ezért is keltünk útra kettesben.

- Inkább visszafelé lesz veszedelmes, amikor a pénzt hazaviszik, s nyilván nagyobb összeget. Kényes feladat más emberek pénzét a Llanón keresztülhurcolni. Nálunk is van pénz, amit Kaliforniában megtakarítottunk, de ez legalább a sajátunk. Csak magunknak tartozunk felelősséggel, s helyzetünk ezért könnyebb. De még így is arra gondoltunk, hogy megkerüljük a Llanót, pedig négyen vagyunk. Önök pedig ketten akarnak nekivágni? Kockázatos dolog.

- Nem túlságosan az, señor - felelte Carlos. - Önök jól ismerik a Llanót?

- Egyikünk sem járt még ott.

- Ez persze egészen más! Aki nem ismeri az Estacadót, jobban teszi, ha elkerüli. De mi ketten már legalább hússzor átnyargaltunk rajta, s olyan jól ismerjük, hogy minket a legkisebb veszély sem fenyeget.

- Úgy? Hm. Ez igazán nagyszerű! Ha már útirányunk ugyanaz, nem csatlakozhatnánk önökhöz? Persze csak akkor, ha nincs ellene kifogásuk.

Az előbb, amikor meggondolatlanul négyük megtakarított pénzét emlegette, Porter észrevette, hogy a két mexikói sokatmondó pillantást vált egymással. Most meg az volt a feltűnő, hogy Carlos túlságosan gyorsan és túl készségesen válaszolt:

- Kifogásunk? Ugyan! Mi kifogásunk lehetne? - mondta. - Éppen ellenkezőleg, nagyon örülünk a társaságuknak. Minél többen vagyunk, annál nyugodtabban vághatunk át a Llanón.

- Akkor jól van, señores! Együtt tesszük meg az utat, és nem fogják megbánni, hogy itt belénk botlottak. De hogy állnak a mai útszakasszal? Mekkora utat tűztek ki maguknak erre a napra?

- A Rio Pecosig szeretnénk eljutni, esetleg még tovább, a Juav-Kájig.

- Mi az a Juav-Káj?

³⁸ Estanciero (ejtsd: *esztanszjeró*) - földbirtokos

- Az utahok és komancsok nyelvén annyit jelent, mint Zengő Völgy. Azt mesélik, ebben a völgyben éjszakánként valami földöntúli, megmagyarázhatatlan hangokat lehet hallani. Elég gyakran nyargaltunk át rajta, de mi nem hallottunk semmit. Önök már éjszakázásra táboroztak le itt?

- Nem. Megbocsáthatatlan időpazarlás lenne. A nap hátralevő részét fel kell használni. Mi is a Pecos-folyót akarjuk elérni, a többit még nem határoztuk el véglegesen. Arra gondoltunk, hogy talán a folyó mentén poroszkálunk tovább, és megkerüljük a Llano Estacadót. De most, hogy önökkel találkoztunk, és megengedik, hogy önökkel tartsunk, mi is átvágunk a sivata-gon. Nem tartanak attól, hogy ott indiánokkal találkozhatunk?

- Kizárt dolog! Sokkal valószínűbb, hogy itt találkozunk velük, mint a Llanón! De mivel eddig egyetlen rézbőrűt sem láttunk, remélem, ezután sem keresztezik utunkat. A fickók most nyugton vannak, nemrég ásták el a csatabárdot, úgy hallom.

- No, ennek igazán örülnék. És mi van az úgynevezett keselyűkkel? Mindenki azt mondja, még az indiánoknál is veszedelmesebbek.

- Eh, ez csak szóbeszéd! Nem kell elhinni mindent, amit locsognak. Éppen elégszer lovagoltunk a Llanón keresztül, de még nem sikerült egy ilyen keselyűvel találkozunk. Lehet, hogy csak a gyáva, begyulladós emberek képzeletében élnek!

- És mi van a kísértettel, akit a Llano Szellemének neveznek?

- Éppen olyan agyrém, mint a többi. Gyerekmesék! A Llano egy óriási kiterjedésű sziklás és homokos terület, semmi egyéb. Annyira terméketlen, hogy nem lakja senki, még kísértetek sem. De ha utunkba esik, át kell rajta nyargalni. Ennek legfőbb akadálya a vízhiány. De még ezen is lehet segíteni. Vannak kaktuszfajták, melyekből lehet egy kis nedvességet kinyerni. Egyszóval nem látok semmi okot arra, hogy féljünk a Llanótól, vagy irtózzunk tőle.

- Érdekes felfogás - vélte Porter. - Eddig még mindig az ellenkezőjét hallottam. De mivel ön olyan jól ismeri a Llanót, természetesen önnek hiszünk. Ha nem akarnak itt megpihenni, készen állunk az indulásra akár rögtön is.

- Legjobb lenne rögtön. Remélem, a lovaik nem túlságosan fáradtak.

- Szívós lovak ezek, nem kell aggódni miattuk. Ha nem is éppen szemrevalóak, több van bennük, mint amit mutatnak.

A két mexikóival éppen fordítva állt a dolog. Külsőjük mutatós volt, de belsejük gyanús. A jenkik nem sok bizalmat éreztek irántuk, s már kezdték megbánni, hogy velük tartanak. Bizony könnyelműség volt hozzájuk csatlakozni anélkül, hogy előbb valami módon próbára tették volna őket. No de erre most már nem volt idő.

Csak egy volt köztük, aki okosabban viselkedett. Az, akit Újholdnak neveztek, mert kerek, fekete arca földünk hűséges csatlósára hasonlított. Talán tapasztaltabb volt három társánál. Mindenesetre úgy intézte a dolgot, hogy amikor elindultak lóháton a folyó felé, kissé lemaradt, s mindenkit maga elé engedve, utolsónak kocogott utánuk, s szemét szüntelenül a két mexikóin tartotta. Nem tudta volna megokolni, miért viselkedik ilyen bizalmatlanul, de valami homályos érzés azt súgta neki, hogy legyen résen, mert az óvatosság ebben az esetben nagyon is helyénvaló!

A Togah folyócska jobb partján nyargaltak a Pecos folyó felé. A Llano Estacado kopárságának itt még nyoma sem volt. A fű zöld pompája kaliforniai tájakkal versenyzett, fa és bokor is volt elég, sőt estefelé olyan helyre érkeztek, ahol a fák csoportjai valóságos erdőt alkottak. Itt a sűrű fák közt ömlött a Togah vize a Pecosba.

A Togah sok homokos üledéket sodort magával, s ezeket a Pecos medrébe rakta le. A Rio Pecos vízállása most úgyis alacsony volt, s a hordalék föld fövenytorlasszá gyűlt össze, mely ferdén húzódott a Pecos túlsó partjáig. A torlaszt sok helyen sekély bevágások szakították meg, s a Pecos vize ezeken áramlott le. A zátony kitűnő gázlót biztosított, mely nagyon alkalmas volt az átkelésre. Úsztatni csak ott kellett, ahol az említett bevágások a földpadot megszakították.

Mivel még nem volt sötét, elhatározták, hogy még ma átkelnek, s éjjel táborukat a túlsó parton, a Juav-Kájban ütik fel. A lovak remekül úsztak, s az egész társaság baj nélkül jutott át a túlsó partra, eltekintve attól, hogy a nadrágok szára átnedvesedett. Odaát egy darabig még folytatták útjukat észak felé, s közben érintették azt a helyet, ahol ma a texasi Pacific-vasút³⁹ hídja a Pecost keresztezi.

Végül a kis társaság egy magas hegyhez érkezett, melynek lábát zöld bozót lepte el, míg kúp alakú csúcsa teljesen kopár volt. A hegy oldalán egy szűk szakadékból sekély patak vize folyt alá. A két mexikói egyenesen a szakadék felé tartott.

Ez a hegyi szurdok lóháton is járhatónak bizonyult, mert csak lassan, fokozatosan emelkedett. A kis patak két oldalán ürömfű lepte el a parti szegélyt, ami arra mutatott, hogy a kopárságot nemsokára termőtalaj váltja fel. A sziklafalak közt nyíló rés, melyben a patak folyt, valóban kitágult, de az ösvényt még kavics és kötörmelék borította.

- Nem lett volna jobb odalenn, a hegy lábánál táborot ütni? - kérdezte Blunt. - Ott találtunk volna legelőt a lovak számára, rőzsét és gallyakat tűzrakáshoz. Erre itt a szurdokban semmi remény. Minél tovább megyünk, annál kevésbé.

- Türelem, señor, várja be a végét! - felelte Carlos Pellejo. - Van itt egy jó helyecske, mely táborozásra kiválóan alkalmas. Negyedóra múlva ott leszünk.

Tíz-tizenkét perc kellett csak hozzá, s olyan helyre értek, ahol a szurdok hirtelen kiszélesedett, és kerek katlant alkotott. A katlan alapja szinte szabályos kör volt, melynek átmérője talán háromszáz lépésnyi lehetett. Meredek sziklafalak határolták, egyetlen nyílás vagy oldalfolyosó nélkül. A jenkik már-már azt hitték, hogy zsákutcába jutottak, amikor észrevették, hogy a katlan mélyén, éppen velük szemben mégis van egy szűk kijárat, mely egy sikátorba nyílik. Ez volt hát a szurdok folytatása, ahol tovább lehetett jutni.

Itt, ebben a hegykatlanban fakadt a forrás, mely a patakot táplálta. A forrás egy horpadásban tört elő, mely valamivel mélyebb volt, mint a környezete. Itt a víz egy kis tóba gyűlt össze, melyet sűrű bokrok vettek körül. Igazán szép látvány volt - a tó szelíden hullámzó vize valóságos élő sövény keretében.

A tó túlsó oldalán, a háttérrel alkotó sziklafal közelében érdekes növényképződmény vonta magára figyelmüket. Különös fák emelkedtek öt-hat méternyi magasságban; nem volt rajtuk sem ág, sem levél, csak felfelé nyúló karjaikon tartottak számos fügeszerű dudort vagy csomót. Az egész olyan volt, mint egy óriási zöld csillár. Emilio Pellejo büszke mozdulattal az egymásba fonódó facsoportra mutatott, és így szólt:

- Íme, a vacsoránk, señores. Oszlopkaktusz. Gyümölcse ehető, kissé a fügére emlékeztet. Annyit szedhetünk belőle, amennyi jólesik. Szomjunkat forrásvízzel csillapíthatjuk, s elég zöld levél van itt a lovaink számára.

³⁹ The Pacific (ejtsd: *peszifik*) - a Csendes-óceán angol neve. De így hívták a két óceánt összekötő első vasutat is

Ezzel egyenesen a víz felé ügetett, s a többiek álmélkodva követték. Már csak hat lóhossz választotta el őket a bozótól, amikor egy harsány hang ezt kiáltotta feléjük:

- Állj!

Természetesen tüstént engedelmeskedtek.

- Ki az? - kérdezte Porter, s éppen úgy, mint társai, hiába meresztgette szemét abba az irányba, ahonnan a hangot hallotta, nem látott senkit.

- Fehér vadászok! - hangzott a válasz a bokrok sűrűjéből. - Hát maguk?

- Utasok vagyunk.

- Honnan jöttetek?

- Kaliforniából.

- Hova igyekeznek?

- Austin városába.

- A Llanón keresztül?

- Úgy van!

- Akkor mi is önökkel tartunk, uraim!

A bozót szétvált. Előbb két puskacsövet lehetett látni, aztán előbújtak a pusák gazdái is. Az egyik széles vállú, szakállas, meglett férfi volt, a másik csupasz képű, szőke ifjú, legfeljebb húszéves, vagy inkább annyi sem. Annyira hasonlítottak egymáshoz, hogy nyilvánvaló volt: apa és fia lépett eléjük. Teljesen bőrruhába öltöztek, s fejükön széles karimájú hódprémes kalapot viseltek.

- A teremtsüket! - szitkozódott Porter. - Hány katonájuk bujkál ott a bozótban?

- Egy se. Csak ketten vagyunk.

- Micsoda! És volt bátorságuk hat jól felfegyverzett embert megállítani, pusát szegezni ránk?

- Ugyan! - legyintett az idősebb férfi. - Dupla csövű pusánk van. Ha ellenségesen viselkednek, négyet tüstént leszedünk a nyeregből, a hátralevő kettőt meg revolverrel intézzük el. Ügyeljenek hát a békességre. Most már közelebb jöhetnek.

A hat lovas a tó partjáig nyomult előre, s ott ugrottak le lovaikról. A tó közelében dús fű zöldellt. A két idegen lova is ott legelészett. Hátrább kis halom hamu mutatta, hogy ott nemrég tűz égett. Apa és fia a kihamvadt tábor tűz mellett lehevert a fűbe.

Nem úgy festettek, mintha újoncok lennének itt a Vadnyugaton. Az apa erős, bátor, tapasztalt vadász benyomását keltette, a fiú sima, piros arcán fegyelmezett nyugalom, komolyság és megfontoltság tükröződött, elárulva, hogy ha nem is ült iskolapadban, jó iskolába járt, ahol embert faragtak belőle.

Az újonnan érkezett társaság tagjai egytől egyig kíváncsian és gyanakodva figyelték ezt a két embert, végül aztán vállat vontak, és letelepedtek melléjük a fűbe, s mivel alaposan megéheztek, előszedték elemózsiájukat, és majszolni kezdték a hideg szárított húst.

- Ha nem titok, árulják el nekünk: mióta táboroznak itt? - kérdezte Porter, aki társai hallgatólagos megbízásából átvette a szóvivő szerepét.

- Tegnap este óta - felelte az idősebb vadász.

- És a jelek szerint hosszabb ideig szándékoznak itt maradni, nem igaz? - folytatta Porter a kérdezősködést.

- Úgy van - hagyta rá a másik.

- Arra nem gondol, hogy ez a hely kissé veszélyes? Nem tartanám alkalmasnak arra, hogy itt üssem fel a wigwamomat.

- Mi jól érezzük itt magunkat, uram. Egyelőre nem is mehetünk el. Találkozónk van odafenn a hegyekben. S akiket várunk, a Llanón keresztül érkeznek, mégpedig ennek a völgyatlannak az érintésével. Mi kissé korábban érkeztünk a találkozó helyére, és eluntuk a várakozást. Ezért elébe jöttünk barátainknak eddig a katlanig.

- S mikor jönnek meg ők is?

- Két, legfeljebb három nap múlva.

- Ha olyan sokáig időznek itt, más látogatót is kaphatnak. Úgy értem - komancsokat, apacsokat.

- Az se baj. Nem állunk velük hadilábon. Azonkívül van velünk még valaki; olyan ember, aki felér legalább húsz indiánnal.

- Mi a szósz! Azt hittem, csak ketten vannak.

- Most csak ketten. A harmadik ellovagolt, hogy egy kis terepszemlét tartson. De hamarosan visszajön.

- Kíváncsi vagyok rá! Egy ember, aki felér legalább húsz indiánnal! Akkor nagyon kiváló vadász lehet, olyasféle, mint Old Shatterhand... bizonyára hallott róla.

- Hogyne! Jól ismerem. De most nem róla beszélek.

- Hát kiről?

- Majd meglátja, ha itt lesz. Ha kedve tartja, majd bemutatkozik önöknek. Ami engem illet, nevem Baumann. Ez a legényke meg a fiam, Martin.

- Köszönöm, Sir. Akkor illő, hogy mi is megnevezzük magunkat. Én Porter vagyok, ez a két bajtársam meg Blunt és Fraser. Az a sötét, kerek arcú New Moon néven ismeretes. Láthatja, hogy képe olyan, mint a legsötétebb újhholdé. A két utolsó úr nem tartozik a mi szűkebb társaságunkhoz: csak ma délután ismerkedtünk meg velük. Egy estancián élnek San Diego és Cobledo közelében. Most át akarnak kelni a Llanón, hogy gazdájuk megbízásából tartozásokat hajtsanak be. Nevük: Carlos és Emilio Pellejo. Mindketten vaquerók, persze fő-vaquerók.

Valahányszor megnevezett valakit, ujjával rámutatott, s Baumann minden egyes esetben alaposan szemügyre vette az illetőt. De leghosszabb ideig a két mexikóit vizsgálgatta tekintete. Szemöldökét összehúzta, s szakállá megrándult az ajka körül. Egyszerre csak Carloshoz fordult és megkérdezte:

- Az estancia, ahol dolgozik, San Diego és Cobledo környékén terül el? Hogy hívják azt a birtokot?

- Estencia del Cuchillo.

- És a tulajdonosát?

- Az ő neve... ő... ő... señor Montano.

Mielőtt állítólagos gazdája nevét kimondta, megakadt egy pillanatra, mintha gondolkoznia kellene rajta. Baumann tovább kérdezgette anélkül, hogy gyanakodását máris szavakba öntené:

- Önök tehát señor Montano *peonjai* vagy fő-vaquerói?

- Igen.

- Még több ilyen főembere van?

- Nem, csak mi ketten.

Baumann most kihúzta övéből revolverét, és ujjaival babrálgatta, mintha csak játszana vele; s miközben fia is ugyanezt tette, Baumann így szólt:

- Azt hiszem, mindketten hazudtok.

A két mexikói felpattant, s kirántotta kését az övéből.

- Azonnal vonja vissza, señor! - kiáltotta Carlos fenyegetően.

Baumann nyugodtan fekvé maradt, ám a kicsiny, de mégis veszedelmes fegyver csövét Carlosra szegezte.

- Egy lépést se közelebb, Master Pellejo! Ha megmoccan, golyóm állítja meg s fiam revolvere a fivérét! Ha pisztolyához kapna, vagy egy gyanús mozdulatot tenne, abban a pillanatban már a másvilágon üdül, érti? Ez olyan biztos, ahogy engem Baumann-nak hívnak. Nem hallotta még ezt a nevet? A sziúk Mato Pokának hívnak, a komacsok Vila-jálónak, a spanyol telepesek El cazador del osónak, az angol vadászok meg Bear-hunternek, ami körülbelül egyre megy, mindegyik Medveölőnek felel meg.

- Hogyan! - kiáltott fel New Moon. - Ön a híres Medveölő? Akinek a Fekete-hegyek közelében vadászboltja és fogadója van? Aki minden grizzly halálos ellensége?

- Igen, az vagyok, Sir.

- Akit a sziúk foglyul ejtettek és elhurcoltak?

- Úgy van, elhurcoltak. De Old Shatterhand és Winnetou kiszabadított. A fiam is ott volt.

- Tudom, hallottam, minden részletét ismerem a történetnek. Nagyon örülök, hogy a véletlen így összehozott önnel. Remélem, hogy ez a kis nézeteltérés a mexikói señorokkal elsimul, és helyreáll a béke. Hisz azt, amivel vádolja őket, úgysem tudja rájuk bizonyítani.

- De igen. Ha egy állattenyésztő földbirtokosnak két számadója vagy intézője van, nem küldi mindkettőt a Llanóba; legalább az egyikre szüksége van otthon. S ha az egyiket inkasszóval⁴⁰ bízza meg, egy markos vaquerót ad mellé, egyet a sok peonja közül. Egyébként nemrég két hónapot töltöttünk azon a vidéken, El Paso és Albuquerque között. Minden estanciára és haciendára betértünk, különösen éppen San Diego és Cobledo környékén, de Montano nevű földbirtokossal nem találkoztunk.

- Talán kihagyta a mi estanciánkat - vélte Emilio. - Véletlenül ellovagolt mellette, és nem vette észre.

⁴⁰ Pénzbeszedés

- Alig hinném. De ha úgy is lenne, arról a birtokról és gazdájáról okvetlenül hallottam volna. Eh, hagyjuk ezt! Dugják vissza a késeiket, és üljenek le! Nem bántom magukat. Még a táborhelyemről sem kergetem el, ha már ezekkel az urakkal jöttek, akiket becsületes embereknek tartok. További sorsuk attól függ, hogyan viselkednek! A Llano határán az ember nem lehet elég óvatos. Nagyon szomorú, hogy nemcsak az indiánoktól kell óvakodnunk, hanem sok fehér embertől is.

- Csak nem tart minket „keselyűknek”?

- Erre a kérdésre később válaszolok majd, mielőtt elválunk. Addig kissé megismerem magukat, míg a mostani véleményem csupán sejtéseken alapszik. Ha csakugyan tisztességes emberek, amit szívből kívánok, úgy válunk majd el egymástól, mint jó barátok.

A két mexikói összenézett. Kérdő pillantásuk azt jelentette: te mit szólna hozzá, koma? Aztán egyszerre biccentették meg fejüket, szinte észrevehetetlenül. Ez meg azt jelentette: egyezzünk bele mindenbe, hiszen ők az erősebbek! A választ Carlos adta meg a következőképpen:

- Köszönöm, Sir! Utolsó szavaival jóvátette előbbi elhamarkodott sértését. Becsületes emberek vagyunk, és reméljük, ön is jobb meggyőződésre jut, és belátja, hogy igazságtalan volt hozzánk.

Visszaült a helyére, és fivére követte példáját. Baumann elküldte fiát a kaktuszfákhoz, hogy szedjen a gyümölcssejkből, és hozza el: kitűnő desszert⁴¹ lesz a vacsora után.

Miközben ezt a csemegét elfogyasztották, teljesen beesteledett, és az emberek tábortűzet gyújtottak. Fa akadt elegendő.

Azonkívül, hogy a világosság uralmát a sötétség váltotta fel, még egy változás következett be. A magas sziklafalak elzárták a katlant a külvilágtól; a völgyben megmozduló légáramlatoknak három oldalról útját állták ezek a sziklafalak, s a szél csak a negyedik oldalról hatolhatott be, abból az irányból, ahonnan a jenik és a mexikóiak érkeztek ide. De még a katlan negyedik oldaláról is csak akkor hatolhatott be a légáramlás, ha a szél éppen abból az irányból fújt, és elég erős volt ahhoz, hogy ne akadjon el a szurdok elején, a vízmós alsó részén.

Most, hogy besötétedett, a légáramlat éppen abból az irányból tört utat magának a katlanba. Még így is csak elenyésző része tudott behatolni oda, a szél dandárját felfogták a szurdok magas sziklafalai. A katlanban észrevehető légmozgás keletkezett, amint a beáramló szél rögtön kifelé tört azon a keskeny résen, amelyet a jenik még délután felfedeztek. Az emberek kissé megborzongtak ettől a kis szellőtől, mely nem volt elég erős ahhoz, hogy a tábortűz lángja fellobogjon tőle. A szél sóhaját sem lehetett hallani, nemhogy azt a vad sivítást és tomboló üvöltést, mely ugyanakkor a közeli fennsíkot és utasait megremegette. Itt a katlanban csak annyit lehetett érezni, hogy a lélegzés más, mint egyébkor; nem tudták, vajon könnyebb-e vagy nehezebb, csak azt hogy egészen különös.

A gyümölcs elfogyott, s a Medveölő fia másodszor is hátrament, hogy a kaktuszokat kifossa. De még át se tört a bokrokon, amikor hangosan felkiáltott:

- Hát ez mi? Jöjjenek! Ilyet még sohase láttam!

Engedelmeskedtek a felszólításnak. Amikor átevickéltek a bozóton, meglepő látvány fogadta őket. A katlanra és az egész völgyre sötétség borult, hiszen az a kis tábortűz már alig pislogott, de az oszlopos kaktuszok fényben fürödtek. Most aztán igazán olyan volt ez a facsoport,

⁴¹ Utóétel

mint egy óriási csillár: minden kinyúló kar végén egy-egy fénypamacs ragyogott, minden ág hegyén egy-egy lángocska égett. Ámuldozva nézték a szép, de kísérteties jelenséget.

- Mi lehet ez? - kérdezte Porter.

- Még sohase láttam ilyet - mondta Blunt is. - Hátborzongató! Szinte félek!

Ekkor egy mély, de csengő hang szólalt meg mögöttük.

- Nem kell félni - mondta. - Ez a *Ko-harta-nátó*, a Nagy Szellem tüze. Nem bánt senkit, csak a veszélyre figyelmeztet, és óvatosságra int.

- Caramba! - kiáltott fel Emilio Pellejo rémulten. - Ki az ott a hátunk mögött? Csapdába estünk volna?

- Dehogy is! - nyugtatta meg Medveölő. - A barátom érkezett meg, akit vártam. Csak a maga módján állított be ide: nesztelenül és észrevétlenül.

Mindnyájan hátrafordultak. És lám, a bokrok mögött, éppen a kihamvadó tábortűz mellett egy lovas alakja ötlött a szemükbe. Hogy miként tudott teljesen észrevétlenül egészen idáig eljutni, méghozzá lóháton, mintha az égből pottyant volna le - senki se tudta megmagyarázni. Indián módra felkantározott, pompás fekete mén hátán ült mozdulatlanul, mint egy szobor. De indián jellegű volt a lovas ruhája és sima, szakálltalan arca is. Viszont dús fekete haja volt, s hosszú fürtjei a válláig értek le. Kezében kétsövű puskát tartott, melynek fája ezüstszőgekkel volt kiverve.

A négy jenki és a két mexikói tátott szájjal bámult rá.

- Ki ez? - kérdezte Porter.

- Egy indián! - kiáltott fel Fraser álmélkodva. - Talán több is van itt!

- Nem, egyedül jött - mondta Baumann. - Köszöntsék Winnetout, az apacsok törzsfőnökét.

- Winnetou! Winnetou! - hangzott el minden oldalról körös-körül.

Winnetou leugrott lováról, s a reá szegeződő kíváncsi pillantásokkal mit sem törődve előlépett, s a lángocskákra mutatott.

- Ez is egyik jele annak, ami odalenn történt - mondta. - A sápadtarcúak ebben a zárt katlanban nem láttak belőle semmit. A Nagy Manitou azért küldte nekik ezt a totemet, hogy eszükbe se jusson kilépni a védett katlanból.

- Miért? Mi történt?

- Az Incsa-uncsa-gul⁴² száguldott a Llanón keresztül - felelte az apacs főnök. - Winnetou messziről látta fekete sörényét északon. Jaj annak, aki találkozott vele. Útját halottak kísérik, emberek és állatok egyaránt.

- Tornádó? Hurrikán? - kérdezte Medveölő. - Hol? Melyik irányba tört?

- Innen délkeletre kezdődött. Az egész Llano mintha a levegőbe emelkedett volna. Sötét éjszaka lett egyszerre. A nap vérvörös sugarakkal ölelte körül a sötétséget. Az éjszaka vakon rohant előre, míg el nem nyelte a látóhatár. Winnetou látta eltűnni az északi égbolton.

- Tehát dél felől tört észak felé?

- Ahogy testvérem mondja.

⁴² Tornádó

- Isten irgalmazz! Mi lett a barátainkból? Csak nem sújtotta őket is a vihar?

- Winnetou szívét is balsejtelmek kínozzák. Csak azt remélem, hogy barátaink okosak és tapasztaltak, talán idejében meghúzódtak valami biztos helyen. Old Shatterhand ismeri a szeleket, s tudja, mi az Incsa-uncsa-gul! Csak az a baj, hogy ez hirtelen szokott jönni, és nem küld követeket maga előtt, akik közeledését jeleznék. Olyan gyorsan száguld, hogy a leggyorsabb ló sem tud megszökni előle. Old Shatterhand az este érhetett el a Llanóba, s lova éppen azon a vidéken kavarta fel patáival a homokot, amerre a tornádó száguldott. Nagyon aggódom miatta.

- Akkor siessünk a segítségére! - kiáltotta Medveölő. - Most mindjárt! Ne késlekedjünk egy percig sem!

Winnetou lemondóan legyintett.

- Testvérem ne hamarkodja el a dolgot. Ha Old Shatterhand a vihar útjába került, már nem lehet segíteni rajta. De ha a vihar útjának szélén tartózkodott, akkor sértetlen marad, s csak az a veszély fenyegeti, hogy eltéved, mert a tornádó annyira megváltoztatja a Llano arculatát, hogy nincs ember, aki el tudna igazodni rajta. Igen, elébe megyünk és megkeressük, de nem most, éjszaka, hanem világosságban, mert különben csak tetézzük a bajt. Aki a Llanóban tévelygőket meg akarja találni, annak vigyáznia kell, nehogy maga is hasonló sorsra jusson. Így hát azt tanácsolom, hogy testvéreim pihenjék ki magukat a tűz mellett. A nap első sugarainál útra kelünk.

Lehevert a tűz mellé, s mindenki követte példáját. De egy kis szabad helyet hagytak közte és maguk között, mintegy tiszteletből az apacsok híres törzsfőnöke iránt. Ugyanebből az okból sokáig mély hallgatásba merültek. Végül New Moon törte meg a csendet, s Medveölőhöz fordulva megkérdezte:

- Ön is Old Shatterhanddel készült találkozni?

- Vele és más barátaimmal, akik vele vannak.

- Szabad tudnom, kik azok?

- Köpcös Jemmy és Hosszú Davy. Bizonyára hallott már róluk, nem?

New Moon természetesen hallott már róluk, ha személyesen nem is, de hírből ismerte a két kiváló vadászt.

- Csak ők ketten vannak Old Shatterhand kíséretében? Vagy mások is talán?

- Jól sejti. Még két ember van vele, akikről szintén hallhatott egyet-mást, ha már megtudta az én megmenekülésem történetét. Ez a kettő is ott volt a Sárgakő-folyónál. Az egyik Bicegő Frank, a másik meg a hűséges néger szolgánk, Bob. Winnetou ugyanis annak idején, amikor a Yellowstone partján elváltunk egymástól, meghívott bennünket, hogy látogassuk meg egyszer az apacsok vadászterületén. A meghívás az egész társaságnak szólt - a kiszabadított foglyoknak és megmentőiknek egyaránt. Fiammal együtt ennek a meghívásnak akartunk most eleget tenni, de kissé előbb indultunk el, mint a többiek, mert volt még egy kis elintéznivalónk a Sierra Verde táján. Old Shatterhand és társai is erre a találkozóra igyekeznek, s remélem, már jönnek utánunk. Az indulási időnköt és útirányunkat előre megbeszéltük és összeegyeztettük, ezért bízom a találkozás sikerében, hacsak a tornádó keresztül nem húzta számításainkat - tette hozzá sóhajtván.

- Kár, végtelenül kár, hogy mi hatan reggel más irányba indulunk el, de folytatnunk kell megkezdett utunkat. Pedig boldogan ismerkedtem volna meg az ön híres és kiváló barátjaival!

- Sajnos, erre nincs lehetőség, hiszen önök Austinba igyekeznek. Egyébként is, azt hiszem, mi korábban indulunk el, mert már pirkadatkor útra kelünk. De mielőtt elválunk, szeretnék kérdezni valamit, ha nem veszi rossz néven. Amióta megláttam, folyton azon töröm a fejemet, miféle balesetnek köszönheti megpörkölt arcát és a New Moon nevet, ahogy barátai becézik.

- Köszönhetem? - mondta New Moon keserűen. - Hát igen. A legnagyobb gazembernek köszönhetem, akit hátán hord a föld, a legaljasabb gonosztevőnek, aki a Vadnyugaton garázdálkodik. Remélem, még módomban lesz köszönetemet késsel vagy pisztollyal kifejezni!

- Hogy hívják azt a fickót?

- Akkoriban Pickeringnek nevezte magát, de mindenki csak Pickpocketnek mondta, mert enyveskező volt. Korábban Weller névre hallgatott, s ki tudja, hány nevet viselt még, amióta először lopott, csalt, rabolt vagy gyilkolt!

- Ismerem, mint a rossz pénzt! Én is szeretnék újra belebotlani!

- Miért? Már volt dolga vele?

- Igen, valamikor régen, amikor alaposan meglopott. Minden megtakarított pénzemet elvitte. Akkor csakugyan Wellernek nevezte magát. Hát ő az a hírhedt Pickpocket? Sohasem tudtam a nyomára akadni, de legutóbb, odaát Új-Mexikóban beszéltem néhány emberrel, aki tudott róla. Azt mesélték, még él és virul, de most már Tobias Burtonnak hívják. Jámbor mormon misszionárius, illetve annak álcázza magát. Azt is mesélték, hogy ebben az álruhában egy nagyobb társaságot próbált a Llanóba csalni és ott a „keselyűknek” kiszolgáltatni. De valaki felismerte és leleplezte, mire sürgősen kereket oldott.

- A kutya teremtsit! Hogy én nem voltam ott! Micsoda gyönyörűség lett volna leszámolni vele!

- Mit vétett ön ellen? Az életére tört?

- Az életemre és a vagyonomra. Ez odafenn Coloradóban történt, a Timpa Forknál, a folyó két ága közt. Éppen Arizonából jöttem, ahol az aranyásók közt dolgoztam. Sokat nélkülöztem, de szerencsém volt, és végül jó nagy zacskó nuggettel és aranyporral mondtam búcsút annak az átkozott mesterségnek. Munkám eredményét beváltottam, és egy vaskos fekete bőrtárcát melengettem a szívem fölött, olyan bőrtárcát, melynek mindkét zsebe dollárbankjegyekkel volt tömve. Útközben egy állítólagos prémvadász csatlakozott hozzám, aki szintén Coloradóba tartott. Külseje és beszéde bizalomkeltő volt, s eszem ágába se jutott volna valami rosszat gondolni róla. Az ember nem szeret egyedül poroszkálni a Vadnyugaton, így hát örültem neki, amikor mellém szegődött.

- Csak nem fecsegte el neki, hogy mennyi pénzt hord magánál?

- Nem vagyok bolond! Egyetlen szóval sem említettem, de valahogy magától is kitalálta, mert éjjel arra ébredtem fel, hogy a zsebemben kotorászik. Azzal mentegetőzött, hogy álmomban rettenetesen nyögtem és sóhajtoztam, s azt hitte, nem kapok levegőt, ezért ki akarta gombolni az ingemet, hogy jobban tudjak szuszogni. Természetesen nem hittem el neki, s attól kezdve örökösen résen voltam. Képzelterti, milyen kellemes társasutazás volt!

- Szörnyű lehetett - bólintott Baumann. - Az ember éjjel-nappal együtt van valakivel, akiről már tudja, hogy csirkefogó! Méghozzá kettesben a Vadnyugaton! Utóvégre aludni is kell, s közben szüntelenül résen lenni, nehogy meglopják... nehéz ügy, a legnagyobb ellenségemnek sem kívánnám. És jól mondta, hogy életét és vagyonát egyaránt fenyegette. Aki ily módon akar pénzhez jutni, nem riad vissza egy késszúrástól, igaz?

- Hm... nem tudom. A fickó alapjában gyáva volt. Lopás és csalás, ez volt a mestersége... de embert ölni? Ha meg is próbálta, nagyon ravaszul és alattomosan fogott hozzá, mint ahogy rögtön hallani fogja, Sir. Szóval megérkeztünk a Timpa Forkba, és elhatároztuk, hogy ott megpihenünk. Forró nap volt, de szerencsére fűjt a szél, és elviselhetővé tette a hőséget. Mindig szenvedélyes dohányos voltam, s első dolgom volt megtömni a pipámat. Rövid szárú pipa volt, de jó öblös, gondolhatja: belefért egy negyed zacskó dohány egyszerre. Azért vásároltam olyan nagy pipafejet, hogy ne kelljen minduntalan megtömni. Éppen rá akartam gyújtani, amikor útitársam azt mondta, vadpulyka kurrogását hallja a bozótból. Rögtön félretettem a pipát, s kezembe kaptam a puskámat, úgy ugrottam a bokrok közé, abban a reményben, hogy talán sikerül jó vacsorához jutnom. De pulykának nyoma sem volt, csak egy oposszummal találkoztam, és le is lőttem. Fél órába telt, amíg visszajöttem vele. Társam rögtön nekilátott, hogy a silány zsákmányt megnyúzza, én pedig megkerestem pipámat a fűben, ahol hagytam, hisz már alig vártam, hogy rágyújthassak.

- És? - kérdezte Medveölő kíváncsian.

- A szél miatt nem tudtam rágyújtani. Erre elnyúltam a fűben, arccal a föld felé, kalapommal gátat emeltem a szélnek, s szikrát csiholtam a taplóra. Ezúttal sikerült. Most rányomtam a taplót a dohányra, néhányszor nagyot szippantottam a pipából, és - sziszegő hang, durranás, láng! Tűz csapott fel szemembe és arcomba. Ugyanakkor útitársam baljával megragadta tarkómat hátulról, s fejemet lenyomta, jobbjaival pedig a zekém belső zsebébe nyúlt. Első meglepetésemben és rémületemben nem tudtam védekezni, s így sikerült fekete bankótárcám a belső zseemből kirángatnia. Ám ekkor magamhoz tértem, megragadtam karját, és nem eresztettem el. Erősebb voltam nála, de pillanatnyilag szinte vak. Így tusakodtunk a tárca birtokáért, ő jobbra rántotta, én balra. A tárca végül elszakadt, és egyik fele az ő kezében maradt; a fele vagyonom volt benne. Felugrottam, és gyorsan előhúztam késemet. A pipa felrobbanásánál szerencsém volt: amikor a tűz arcomba csapott, abban a pillanatban ösztönszerűen behunytam szememet, különben valóban megvakultam volna. Így csak a pilláim perzselődtek le. De most már ki tudtam nyitni a szememet annyira, hogy támadómat megpillantsam. Késemmel rontottam rá. Most ő ijedt meg, s talán a kétségbeesés adott neki bátorságot ahhoz, hogy fölkapja a földről puskáját, és célba vegyen. Megint égő fájdalom nyilallt a szemembe, s kénytelen voltam összehúzni. Tudtam, hogy végem van. A lövés eldördült, de legnagyobb csodálkozásomra nem talált el. Megtöröltem a szememet, és nagy erőfeszítéssel kinyitottam - a fickót nem láttam sehol. Eltűnt. Ugyanakkor a folyóág túlsó partján hang csattant fel: „Megállj, gyilkos!” Utána egy ló patáinak gyorsan távolodó dobogása ütötte meg fületem. A gazembernek sikerült nyeregbe ugrania és elvágatnia, bőrtárcám és pénzem felével együtt.

- Érdekes! - mondta Baumann. - Úgy látszik, valaki megzavarta.

- Úgy van. Egy közismert vadász és nyomkereső, Búvész Fred véletlenül arra járt. Amikor elejtettem az oposszumot, meghallotta puskám dörrenését. Kíváncsiságból elindult a folyó túlsó partján a mi pihenőhelyünk felé, és éppen abban a pillanatban vett észre minket, amikor a gazfickó puskáját rám szegezte. Búvész Fred megelőzte: villámgyorsan rálőtt, és eltalálta a karját. A rabló erre lóra kapott és elmenekült.

- Ó, a nyomorult! - kiáltott fel Baumann izgatottan, New Moon pedig így folytatta:

- Juggle Fred előhozta lovát, és átjött hozzám. Neki köszönhetem életemet, no meg a véletlennek, mely éppen a kellő pillanatban vezette közelembe. A rabló üldözéséről le kellett mondanunk. Én még alig tudtam mozdulni, s Fred nem mert magamra hagyni, mellettem maradt és ápolt. Néhány napig éjjel-nappal hideg vízzel borogattam a szememet. Körülbelül

egy hétig táboroztunk együtt a Timpa-folyó két ága közt. Nagy fájdalmaim voltak, s a pénzt is sajnáltam, amit elraboltak tőlem, de ha arra gondoltam, hogy a szemem világát is elveszíthettem volna, fűtörészttem örömben. De megfogadtam, hogy megfizetek a gazfickónak.

- Micsoda ravaszság! Amíg ön távol volt, arra használta fel az időt, hogy az ön otthagyt pipáját puskaporral tömje meg!

- Méghozzá milyen alattomosan! Alul puska, fölül meg egy vékony réteg dohány, hogy eszembe se jusson gyanakodni. A vadpulykát azért találta ki, hogy mindent otthagya, azonnal utána siessek, mert sokkal jobb vadász voltam, mint ő. Igazában ügyetlen ember volt, hosszú, szikár, esetlen, arca, orra, minden vonása éles és hegyes. Nem lehet elfelejteni! Ha újra szemem elé kerülne, ezer közül is tüstént felismerném.

New Moon történetét nemcsak Medveölő hallgatta végig, hanem a két mexikói is. Feszült figyelemmel hallgatóztak, és időnként sokatmondó pillantásokat váltottak egymással. Azt hitték, senki se veszi észre. Pedig volt a közelben egy ember, aki lopva figyelte őket - Winnetou.

Ott feküdt, látszólag közömbös tekintettel a tó vizén merengve, de sűrű, hosszú szempillái alól időnként egy-egy éles pillantást vetett a két mexikóira. Az apacs törzsfőnök nem bízott bennük, annyi bizonyos.

Medveölő fia az előbb azért kelt fel, hogy újabb gyümölcsöt hozzon, de az oszlopos kaktuszok csillárfényei annyira megzavarták, hogy álmélkodásában elfelejtette, tulajdonképpen miért is ment oda. Ez most kapóra jött a mexikóiaknak. Nagyon szerettek volna néhány szót váltani négyszemközt, ami csak úgy volt lehetséges, ha félrevonulnak a többiektől. Ezért Emilio Pellejo felállt, és így szólt:

- Én még éhes vagyok. Hát nem hozott senki repetát a kaktuszgyümölcsből? Akkor hozok én. Nem jössz velem, Carlos?

- Hogyne mennék! - felelte Carlos gyorsan talpra ugorva. - Gyerünk!

Medveölő kitalálta, hogy miben sántikálnak. Úgy látszik, tanácskozni akarnak egymással a többi útitárs háta mögött. Ezt nem szabad megengedni. Már-már kinyitotta száját, hogy tiltakozzék, de nyelt egyet, és hallgatott. Winnetou ugyanis ajkához emelte ujját, s így figyelmeztette, hogy ne beszéljen.

A két fivér elosont. Mihelyt a bozót becsukódott mögöttük, Winnetou halkán megjegyezte:

- Ennek a két fehér embernek az arca nem becsületes. Gondolataik rosszra törekednek. Winnetou kikémeleli, mit terveznek.

Ezzel felállt, és nesztelenül elindult a bokrok felé.

- Úgy látszik, nem bízunk bennük - csodálkozott Porter. - Én meg lefogadnám, hogy tisztességes emberek.

- Alkalmasint elveszítenéd a fogadást - felelte New Moon. - Nekem az első pillanattól kezdve gyanúsak és ellenszenvesek voltak.

- Erre nem adok semmit. A gyanú csak akkor jogos, ha van a kezünkben valami bizonyíték.

- Sok minden szól ellenük - jelentette ki Baumann. - Nézze meg például a lovaikat, Sir. Olyan állapotban vannak-e, mintha egyfolytában ügettek volna San Diegótól idáig? A távolság, ha nem tévedek, legalább háromszáz angol mérföld. Azok a lovak, amelyek ekkora utat tettek meg, méghozzá majdnem vad vidéken, egészen másképp festenek! Bizonyos vagyok benne,

hogy ez a két ló nem messziről jött, s állandó szállásuk van valahol a közelben. Ön az előbb fogadást ajánlott fel, Mr. Porter. Én meg száz dollárt teszek tíz ellen arra, hogy a két fickó nem egyéb, mint közönséges felhajtó - egy húron pendülnek a Llano Estacado keselyűivel, és áldozatokat hajtanak fel, akiket törbe lehet csalni!

- Ezer ördög és vasvilla! - kiáltott fel Porter. - Ezt komolyan gondolja, Sir?

- Eszemben sincs tréfálkozni!

- De hisz akkor remek társaságba keveredtünk! Megbeszéltük velük, hogy ők vezetnek át a Llanón. Lehetséges, hogy visszaélnék a bizalmunkkal?

- Nemcsak lehetséges, hanem egészen bizonyos - szólt a vitába egy új hang, a fiatal Martiné, aki eddig szerényen hallgatott. - Ne áltassa magát, Mr. Porter, ezek minden hájjal megkent gazfickók. A szemükbe vágom, ha kívánja.

- A szemükbe? Hogyan? Milyen alapon? Az ilyesmit mégiscsak meg kell gondolni, fiatalember!

- Hát nem vette észre, hogy összenéztek, amikor New Moon először említette meg Pickpocketot?

- Nem láttam semmit, én az elbeszélésre figyeltem.

- Hát ami engem illet, egy pillanatra se vettem le róluk a szememet. Nyugodtan figyelhettem őket, mert ügyet se vetettek egy olyan tapasztalatlan gyerekre, amilyennek engem vélnek. De láttam, ahogy összenéztek, és ebből arra következtetek, hogy jól ismerik Pickpocketot.

- Igazán? Hm... lehetséges! A dolgok úgy alakulnak, hogy aggódni kezdek. És ez a sok figyelmeztetés! A kísérteties lángok a kaktusz ágainak végén! Nem vagyok babonás, de az ilyen különös jelenségek mégis gondolkodóba ejtik az embert, nem? Csodálnám, ha nem lenne semmi jelentőségük.

- Hogyne lenne! - felelte mosolyogva Medveölő.

- És mi legyen az?

- Csupán annyi, hogy a levegő tele van villamos feszültséggel.

- Villamos feszültség? Ehhez nem értek. Hallottam már, hogy valakit megvillanyoztak. De a kaktusz leveleiből kipattanó szikrák? Csak nem akarja ezt is az elektromosság nyakába sózni?

- Só nem kell hozzá, Mr. Porter, csak egy kis jártasság a természettudományokban. A villám is tűz, nem?

- Persze.

- Nos, ezt a tüzet is az elektromosság idézi elő. Ezt mindenki megérti hosszas magyarázatok nélkül is. Ami meg azokat a kis lángocskákat illeti, amiket az előbb láttunk, sokan észrevették már előttünk. Például matrózok, tengerészek a hajó árbocainak csúcsán. Ugyanúgy templomtornyok csúcsán is, fák csúcsán, no meg villámhárítók csúcsán. Szent Elmo tüzeinek nevezik. Sok ilyen villózással találkozunk. Aztán itt van a délibáb. Ezek mind csodálatos és mégis természetes jelenségek. Vagy bizonyára hallott már a Llano Estacado szelleméről, nem?

- Többet is, mint kellene.

- Nem mesélték önnek, hogy ez a titokzatos lény éjszakánként tüzes keretben vagy lángok közt szokott megjelenni?

- Hallottam, de nem hiszem el.

- Pedig nyugodtan elhiheti. Odaát Montanóban történt velem egyszer, hogy egy nagy síkságon álltam, mégpedig az éj közepén. Ekkor villanásokat láttam körös-körül, de vihar nem tört ki. Egyszerre csak nagy megrökönyödésemre apró lángokat pillantottam meg a lovam füleinek hegyén! Felemelem a kezem, és látom, hogy hasonló lángocskák égnek az ujjaim hegyén is. Éreztem is őket - mondhatom, egészen különös érzés volt. De nem kell mindjárt babonára gondolni. Tudomásul vettem rémüldözés nélkül. Ugyanez áll az Avenging Ghostra is. Ha a Llanón száguldozik éjnek idején, akkor a terepen az ő teste a legmagasabb pont. Ha villamos feszültség van a levegőben, a bolygó tűz vagy lidércfény az ő alakját keretezi be.

- Érdekes! És mondja, Sir, ön valóban hisz a Llano Szellem létezésében?

- Eszembe se jutna kételkedni benne.

- És embernek tartja? Élő embernek?

- Csakis! Hát mi egyébnek?

- Hm. Sokat hallottam róla, de nem törtem rajta a fejemet. De most, hogy a Llano közelébe kerültem, mégis szeretném tudni, hányadán állunk ezzel a híres szellemmel. Hiszen az is lehetséges, hogy egy éjjeli lovaglás alkalmából személyesen találkozunk vele. Mit kell ilyenkor tenni?

- Én, ha találkozna vele, kezet nyújtana neki, és a legnagyobb tisztelettel beszélnék vele. Meggyőződéseim szerint derék fickó, és megérdemli. Tudni kell ugyanis...

A magyarázat félbeszakadt, mert Winnetou éppen a pillanatban jött vissza, gyorsan, de egészen nesztelenül, mint egy kígyó, ha elsuhan az ember mellett. Szótlanul visszaült a helyére, s arca sem árult el semmit.

Az történt, hogy az előbb, amikor a két mexikói a sötétben a kaktuszok felé osont, Winnetou utánuk ment. A bokrok mögött leereszkedett a földre, és gyorsan, négykézláb kúszva megelőzte a fivéreket; valamivel előbb ért oda, mint ők, és elbújt a kaktuszcsoporthoz. Mozdulatai olyan gyorsak, ügyesek és nesztelenek voltak, hogy a két mexikói nem vett észre semmit, pedig közvetlenül mellettük kúszott el. Most is csak néhány lépés választotta el tőlük. A fénypamacsok, amelyek az oszlopos kaktuszokat égő csillárokhoz tették hasonlóvá, azóta már kialudtak, teljesen eltűntek. Olyan sötét volt, hogy a két fivér csak találomra, vaktában tapogatózva tépte le a kaktuszfügeket.

Közben beszélgettek, hisz ez volt a tulajdonképpeni céljuk - nem a gyümölcs kedvéért jöttek ide. Winnetou minden szavukat tisztán értette. Legfeljebb az volt a hiba, hogy nem most kezdték, hanem az útközben elkezdett beszélgetést folytatták. No de nem volt nehéz kitalálni, hogy miről van szó.

- Undok alak! - mondta Carlos.

- Medveölőnek nevezi magát! - tette hozzá Emilio.

- Nagyon szemtelen volt hozzám. De majd visszafizetem neki. Persze most már nem olyan egyszerű a dolog. Az átkozott apacs megjelenése megnehezítette a feladatunkat.

- Sajnos, nagyon... őt aztán nem lehet máshova betűzött cölöpökkel tévútra vezetni.

- Nem. Legokosabb lenne az egész társaságot még az éjszaka folyamán, mihelyt elaludtak, gyorsan elintézni.

- Azt hiszed, lehetséges? Amikor már gyanakodva néznek ránk? Nekik is van annyi eszük, hogy vigyázzanak a bőrükre. Bizonyára öröket fognak kijelölni, hogy felváltva virrasszanak. Minket persze kihagynak ebből.

- Majd meglátjuk. Még mindig nem mondok le a gyors elintézésről. Csak késsel dolgozhatunk, az gyors, biztos és nesztelen. Az illető szívébe szúrni, pontosan a szíve közepébe, érted?

- És ha nem megy?

- Nagy kár lenne! Gondolj csak a zsákmányra! Hét ló, köztük az apacs remek ménje! A sok fegyver! Pénz is van náluk egész biztosan! De ha látjuk, hogy túlságosan kockázatos, segítséget hívunk. Valami ürüggyel elválnak tőlük. Winnetou azt tervezi, hogy Medveölővel meg a szőke kamasszal elébe megy Old Shatterhandnek. A jenikik most már bizonyára hozzájuk fognak csatlakozni, különösen ha mi eltűnünk.

- És mi hova ügetünk?

- Még kérde? Természetesen a Gyilkos-völgybe, ahol mindig van egy cimboránk készenlétben. Elszalasztjuk a bandához, és megízenjük, miről van szó. Akkor aztán ugrálhat Medveölő meg Winnetou meg a többi, hidegre tesszük valamennyit, még Old Shatterhandet is! De most már iszkoljunk vissza. Nem szabad olyan sokáig elmaradnunk, nehogy gyanút fogjanak. A kalapom tele van fügével.

- Az enyém is.

- Akkor gyere!

Elindultak visszafelé, de lassabban, mint Winnetou, aki nagy kerülőt tett ugyan, mégis előbb ért vissza, mint ők. Most is kígyó módjára, nesztelenül kúszott, hihetetlen gyorsan és észrevétlenül. A kihamvadtt tábornúthoz érve, mint már láttuk, nyugodtan leült a földre.

Nemsokára megjött a két cégéres gazfickó is. Fel sem ötlött bennük a gondolat, hogy valaki kihallgatta őket. Kalapjukkal sorra odamentek útitársaikhoz, és kiosztották a fügéket. Mindenki vett belőle, csak Winnetou nem. Ezekkel a szavakkal utasította el:

- Az apacsok főnöke nem eszik szömörécét.

- De hisz ez kaktusz, nem szömörce! - mondta Emilio Pellejo csodálkozva. - Az apacs főnök összetéveszti a kaktuszfügét a szömörce gyümölcsével?

- Nem tévesztem össze. Csak azért nevezem szömörécének, mert ez is mérges gyümölcs.

- Hogy lenne mérges? Az előbb mindnyájan ettünk belőle, nem ártott meg senkinek.

- De ezt a fügét olyan kezek szedték, melyek pusztulást hoznak mindenkire! - mondta Winnetou.

A vérig sértő szavakat olyan megvető hangon vágta oda, hogy Emilio felfortyant.

- Nem tűrhetem! - kiáltotta. - Követelem, hogy rögtön vonja vissza!

- *Pshaw!*⁴³ - felelte Winnetou, fejét elfordítva.

Mozdulatából, hangjából, egész viselkedéséből olyan fölényes, magabiztos nyugalom áradt, hogy a két bandita meghökkent tőle. Megint arra a meggyőződésre jutottak, hogy nem tanácsos feszegetni a húrt. Jobb lesz a sértést zsebre vágni. Ha csupán Winnetouval állnának szemben, akkor is háromszor meggondolnák, hogy nyílt küzdelembe bocsátkozzanak vele. De itt vannak a többiek is - ha kenyértörésre kerül a sor, habozás nélkül Winnetou mellé állnak. Ilyen körülmények közt okosabb engedni - gondolta Carlos, és közbevetette magát.

⁴³ Pshaw (ejtsd: psó) - indulatszó, mely megvetést, sőt undorodást fejez ki

- Ne ugrálj annyit! - förmedt a fivérére. - Mit kell felfújni minden semmiséget! Egy indián szavait nem érdemes komolyan venni!

- Igazad van! - felelte Emilio. - A békeesség kedvéért tegyünk úgy, mintha nem történt volna semmi.

Winnetou hallgatott. Elnyúlt a fűben, s behunyta szemét, mintha aludni akarna.

A kis összetűzés, ha el is simult, megtette hatását a többiekre. Nyugtalanul gondoltak arra, hogy Winnetou bizonyára tudja, mit beszél, s ha ilyen szavakat enged meg magának, a két mexikói alighanem megérdemli. Talán kihallgatta a beszélgetésüket, és meggyőződött gonosz szándékaikról? De ha veszedelmesnek tartaná, nem feküdne le ilyen nyugodtan aludni. Úgy látszik, ma éjszaka még nem kell tőlük tartani. De akárhogy okoskodtak is, a gyanú már befészkelődött a szívükbe, és hangulatuk elromlott. Senkinek se volt kedve tréfálkozni vagy beszélgetni. Mély csend lett, s ez majdnem annyit mondott, mintha hangosan tárgyalták volna meg aggodalmaikat.

Medveölő és fia követte Winnetou példáját: ők is leheveredtek, s röviddel rá a többiek is. Látszat szerint nemsokára mindenki álomba merült, de valójában nem így volt. A két mexikói behunyt szemmel is éber volt, s csak az alkalmat leste, mely a tömeges orgyilkosságot lehetővé tenné. A többiek pedig azért virrasztottak, mert nyugtalanok voltak, és nem érezték magukat biztonságban.

NYOLCADIK FEJEZET

A ZENGŐ VÖLGY HANGJA

Így telt el majdnem egy teljes óra.

Akkor sem tudtak volna aludni, ha egyetértésüket nem zavarja meg semmi. A levegő tele volt feszültséggel, ami egyre erősebben érezte hatását. Valami halk, alig észrevehető ropogás futott végig a bokrokon. Gyenge szellő kerekedett, az rezegettette meg a bokrok leveleit, s a kis ágacskák is egymáshoz verődtek. Az ágak vége mintha szikrázott volna, újra megjelent a korábban már megcsodált villanás.

Egyszerre csak mindenki felült, felegyenesedett: titokzatos hang csendült meg a magasban, mintha egy harang kondult volna meg. Talán fél percig tartott, a magasból aláereszkedett a tóra, és elhalt a víz fölött.

- Mi volt ez? - kérdezte New Moon. - Hisz itt nincs templom vagy kápolna! Ha nem tudnám, hogy...

Torkán akadt a szó meglepetésében, mert most meg egy harsona szólalt meg a levegőben. Mintha valaki egy óriási puzont fűjt volna. A hang magasan szárnyalt, aztán lassan, fokozatosan halkult, és végre elhallgatott. Olyan finom diminuendo⁴⁴ volt ez, hogy egy zeneművésznek is becsületére vált volna.

- Ez a Jalte Juav-Káj, a Zengő Völgy hangja - mondta az apacsok törzsfőnöke.

- Végre, hogy én is meghallom! - kiáltott fel Baumann örvendezve. - Figyeljünk csak!

Mintha finom, halk sóhajlás szállt volna el a fejük fölött. Kristálytisza zenei hangokból tevődött össze. Legjobban egy orgona hangjához hasonlított, mely hosszasan kitartott, majd egy másik, lágyabb hangba ment át, s végül ez is elhalt.

Különös természeti jelenség volt. Mintha valahol a felhők között egy láthatatlan titán próbálta volna ki óriási hangszerét. Idelenn a kis társaság megborzongott, s talán meg is rémült volna, ha a hang nem olyan fönséges és magasztos, hogy inkább megnyugtatta az ember idegeit, semmint pattanásig feszítette.

Amikor csend lett, az emberek is hallgattak. Némán, mozdulatlanul lesték, hátha folytatódik a szférák zenéje. És csakugyan így is volt. Érezhető légáramlat futott végig megint a bokrokon, s ugyanakkor újabb hangok szólaltak meg, egymást tökéletes összhangban követve.

Aztán harmadszor is felhangzott a láthatatlan orgona vagy eolhárfa, egészen lágy, majdnem emberi hangon, szívhez szólóan, dallamosan. Mintha egy magasztos zenemű szólalt volna meg, amelyet nagy művész komponált, és nagy virtuóz tolmácsolt. Hangjai betöltötték az egész völgyet, és a távolban haltak el.

Az emberek nem merték megtörni az újra beálló csendet. Még a két durva lelkű mexikóit is furcsa áhítat fogta el. A hegykatlanra úgy borult az ég, mint egy hatalmas kupola, melyet sziklafalak tartanak. Ezek a falak is részei voltak a csodálatos zenekarnak, amint visszaverték a szférák zenéjét.

⁴⁴ Diminuendo - egyenletesen csökkenő hangerővel játszott zeneműrészlet

De még nem volt vége. Most újabb természeti jelenség következett, éppen olyan ritka, mint az előbbi, csak ezt nem füllel, hanem szemmel lehetett észlelni és ámuló gyönyörűséggel tudomásul venni.

Az ég mintha hirtelen magasabbra emelkedett volna. A csillagok a szokottnál kisebb, egészen apró pontokká zsugorodtak össze és elhalványultak. S ezen a magas égboltozaton - a déli látóhatáron, ahol látszólag egy hegyháton nyugodott - telihold nagyságú, aransárga korong jelent meg. Belülről lángolt, tüzesen ragyogott, szélei pedig élesen elhatárolódtak a környező égboltozattól. A korong mozgásban volt, de nem ív alakban hágott fel az égre, vagy szállt alá, hanem a csillagok világából tört elő, és nyílegyenesen száguldott a föld felé. Közben egyre nagyobb lett, és úgy tűnt, hogy éppen a fejükre készül zuhanni. S amint közeledett, kiderült, hogy nem korong, hanem gömb - kidomborodását jól észre lehetett venni.

Amint közeledett, körvonala elmosódott: belsejéből villámszerűen cikázó fénysugarak törtek elő, s egyik oldala megnyúlt, mint egy üstökös uszálya.

A fénygömb most már nem volt sárga, hanem égőpiros, mintha folyékony tűzből állna; a benne kavargó izzó tűz a szivárvány minden színében tündöklő szikrákat bocsátott ki. Gyorsasága félelmetesen nőtt, aztán hirtelen megállt. Most igazán úgy érezték, hogy a fejük fölött lebeg, a sziklakatlan közepén. Ekkor hatalmas robaj hallatszott, mintha egy óriási ágyút sütöttek volna el; a robbanás hangja sokáig visszhangzott, de a tűzgolyó már nem volt sehol. Ezernyi darabra tört, melyek lezuhantak, s közben elvesztették fényüket, csak az uszály ragyogott még néhány percig az égen. Végül ez is lehullott, mégpedig a közelükben, a kis tó közepébe. A víz nagyot csobbant, mintha valami súlyos tárgyat dobtak volna bele egy templomtorony magasságából. De ez nem volt a képzelet játéka, mert a szétfröccsenő víz valóban az emberekre hullott.

Az ég megint sötét lett, újra megjelentek a csillagok, előbb halványan, végül olyan ragyogóan, mint máskor. Az emberek megdöbbenve összenéztek.

Winnetou volt az egyetlen, aki szokásos nyugalmát megőrizte.

- *Ku-begaj*, a tűzgolyó - mondta. - A Nagy Manitou dobta le az égről.

- Golyó? - vitatta Blunt. - Én úgy láttam, hogy tüzes sárkány. Azt hiszem, a sátán szabadult el a pokolból.

- Pshaw! - felelte az apacs főnök, s vállat vonva elfordult. Nem érdekeltette a babonás embert arra, hogy vitakozzék vele.

- Úgy van, Belzebub volt - csatlakozott társa véleményéhez Porter is. - Nagyanyám gyakran mesélgette, hogy néha felszökik a föld alól, és összeszedi az elkárhozott lelkeket, aztán magával viszi mind, vissza a pokolba.

- Ugyan, ne tegye magát nevetségessé, Sir - szólt rá Baumann, a Medveölő. - Nem élünk a sötét középkorban, amikor tíz ember közül kilenc szentül hitt sárkányokban, kísértetekben, ördögökben és angyalokban. Csupa ostoba dajkamese!

- Nekem meg úgy rémlik, hogy ön túlságosan okos embernek tartja magát! - felelte Porter bosszúsan.

- Nem vagyok az átlagosnál okosabb, még tanult ember se vagyok, de ahhoz igazán nem kell nagy ész, hogy egy ritka jelenséget, akármilyen szokatlan is, a természet művének tekintsek s nem a képzelt ördög művének! Nem hallott még hullócsillagokról?

- Azt hiszi, ez hullócsillag volt?

- Nem tudom. Talán egy csillag darabkája. Egy égitest, mely kisiklott pályájáról, és földünk vonzóerejének körébe jutott.

- Ki mesélte ezt önnek?

- Véletlenül éppen Old Shatterhand, akivel együtt néztünk végig egy hasonló látványt. Akkor ő mondta nekem, hogy sok dolog van, amit még nem tudunk megérteni vagy megmagyarázni, de csak idő kérdése, hogy titkát felfedezzük.

- Beszélhet nekem ítéletnapig, akkor sem győz meg! - heveskedett Blunt. - Mégis azt mondom, hogy az ördög volt!

- Ha az ördög volt, és a tóba esett, hisz a loccsanását hallottuk, akkor bizonyára belefulladt. Talán ki tudjuk halászni a hulláját.

- Ilyen dolgokkal nem kell tréfálkozni. Az ördög nem fullad meg, csak visszaszáll a pokolba.

- Jó neki - nevetett Medveölő. - Ott mindig ég a tűz, leül és megszáritkozik, még csak náthát se kap! Én meg azt mondom, ha sikerülne kimerni a tó vizét, lehet, hogy a fenekén egy nagy lyukat találunk, de az nem a pokol kapuja, hanem a meteorkő ütötte. Mert amit láttunk, egy meteor volt.

- Szóval egy darab kő? Hm... agyon is üthetett volna minket, nem?

- Úgy bizony. De szerencsére a tóba esett s nem a fejünkre.

- És a hangok, amiket az előbb hallottunk? Az égzengés? Old Shatterhand talán ezt is megmagyarázta önnek?

- A Juav-Kájról nem beszéltünk. De emlékszem, szóba került a híres hágó a Rattlesnake-hegyekben.⁴⁵ Ha a szél iránya olyan, hogy egyenesen befúj a szurdok szűk torkolatába, olyan hangokat ad, mintha száz harsona szólalna meg egyszerre. De az ördögnek semmi köze hozzá. Egyszerűen az történik, hogy a szél a muzsikusz, a szurdok meg a hangszere.

Most végre Winnetou is beleszólt a vitába.

- Medveölőnek igaza van - mondta. - A magasabb hegyek közt sok olyan völgy van, mely időnként megszólal, énekel, hangokat ad. S Winnetou nem most látott először olyan követ, amelyet a Nagy Szellem dobott le az égből. A jó Manitou megszabta minden csillagnak a maga útját, s ha valamelyik letér erről a pályáról, darabokra zúzódik. Megnézem, hátha sikerül felfedeznem a csillagdarabot a tó vizében!

Winnetou jó hangosan, szinte szavalva mondta el ezt, pedig máskor inkább halkán szokott beszélni. S amint befejezte, elindult a tó felé, majd eltűnt az éj sötétjében.

A többiek leültek a fűbe, és várták az apacs főnök visszatértét. Mindenki gondolataiba mélyedt és hallgatott, csak Martin suttogta apja füléhez hajolva:

- Mi ütött Winnetouba? Olyan hangosan beszélt, mintha azt akarta volna, hogy rajtunk kívül valaki más is meghallja. Nem hiszem, hogy meg akarja keresni a meteorkövet a tóban. Ezt bizonyára csak cselből mondta.

- Természetesen - felelte Medveölő. - Bármibe fogadok, hogy a közelben leselkedik valaki, és kihallgatta beszélgetésünket. De Winnetou észrevette, és most elébe ment, hogy nyakon csípje. Várjunk csak egy kicsit. Mindjárt meglátjuk, mi lesz ebből.

⁴⁵ Csörgőkígyó-hegyek

Nem kellett soká várniuk. Már néhány perc múlva olyan zaj hallatszott a bokrok mögül, mintha egy nagy állat törtetne a bozótban keresztül. Ezt rövid, rémült felkiáltás követte, s újabb két perc múlva előbukkant Winnetou, de nem egyedül: egy embert vonszolt maga után, kinek ruhája első pillantásra elárulta, hogy indián.

Milyen éles szem és megfigyelőképesség kellett ahhoz, hogy valaki az éjszaka sötétségében észrevegyen egy indiánt, aki a bokrok mögött lapul és hallgatózik! Ez csak Winnetounak sikerülhetett. S csak ő volt képes arra, hogy nesztelenül a lopakodó mögé lopakodjon, és ártalmatlanná tegye. Ezt is nagyszerűen vitte végbe: úgy torkon ragadta, hogy szó sem lehetett semmiféle ellenállásról.

A két embert egy pillanat alatt körülvette a többi. A fogoly nem hozott magával más fegyvert, csak egy nagy, hegyes vadászkést, de Winnetou már kicsavarta a kezéből. Az indián alacsony, sovány, satnya ember volt, arcát a homályban nem lehetett megfigyelni.

De Winnetou szeme megszokta a sötétséget, s látta, kivel van dolga. A legbarátságosabb hangon szólt hozzá:

- Fiatal testvérem miért nem jött hozzánk nyíltan? Semmi bántódása nem esett volna.

A fogoly nem felelt. Winnetou így folytatta:

- Fiatal testvérem csak magának köszönheti, hogy most fogoly. Ha nem ólálkodik a bokorban, barátságos fogadtatásban részesült volna. De így sem éri semmi baj. Íme, itt a kése, visszaadom. Most pedig visszatérhet testvéreihez, és elmondhatja nekik, hogy várjuk és szívesen látjuk őket. Nálunk nyugodtan pihenhetnek.

- Uff! - kiáltott fel a fiatal indián csodálkozva, amikor kését visszakapta. - Honnan tudod, hogy a mi harcosaink a közelben vannak?

- Winnetou tapasztalatlan gyerek lenne, ha ezt sem tudná.

- Winnetou? Az apacsok törzsfőnöke? - kérdezte az indián ifjú a legnagyobb álmélkodás hangján. - És visszaadod a késemet? Talán azt hiszed, én is apacs vagyok?

- Hogy hinném azt? Fiatal testvérem nem viseli ugyan törzse hadi színeit, mégis sejtem, hogy a komancs nép fia. Mondd csak: a te néped harcosai kiásták a csatabárdot az apacsok ellen?

- Nem! Dehogyan! A hadinyilakat hegyükkel lefelé dugtuk a földbe, most is úgy vannak ott változatlanul. De nagy szeretetet mégsem érzünk az apacsok iránt. Azt hiszem, Winnetou sem szeret minket.

- Fiatal testvérem téved. Winnetou szereti az embereket, akármilyen a bőrük színe, és akármilyen néphez vagy törzshöz tartoznak is. Winnetou kész még ma este tüzet gyújtani és elszívni veletek a békepipát. Nem kérdezi, hogy a komancsok miért jöttek el a Zengő Völgybe, és mit keresnek itt. A komancsok tudják, hogy akit ebben a völgyben ér utol az este, itt a víz mellett táborozik le. Ezért a komancsok felderítőt küldtek, hogy kikémlelje, kik táboroznak a kis tó mellett. Ez a felderítő te vagy - igaz?

- Igaz - ismerte be a komancs ifjú.

- Rendben van. De legközelebb, ha megint a bokrok alá fekszel, hogy idegen harcosokat kikémlelj, ügyelj valamire, amire eddig még nem ügyeltél. Szempilláidat tartsd leeresztve, hogy szemedet eltakarják. Mert most is a szemed csillogása árulta el nekem, hogy a bokrok alatt leselkedel. Most nyugodtan megmondhatod nekem harcosaitok számát. Hányan vagytok itt a közelben?

- Kétszer tízen.

- Akkor menj vissza hozzájuk, és mondd meg, hogy Winnetou és nyolc sápadtarcú táborozik itt, s hogy várjuk őket. Jöjjenek ide, úgy fogadjuk őket, mint jó barátainkat. Hogy foglyom voltál, arról hallgass. Én sem fogom megemlíteni senkinek.

- A nagy főnök jósága megörvendezetteti szívemet - felelte az ifjú komancs tisztességtudóan. - De nem hallgatok el semmit, hanem elmondom majd az igazat; ez fogja testvéreimet meggyőzni arról, hogy nem ellenséges szándékkal várjátok őket. Hogy Winnetou szeme felfedezett leshelyemen, nem szégyen - ezt senki sem vetheti szememre. De a nagy apacs főnök tanácsát megszívlelem, s hasonló helyzetben nem felejttem el.

A kör kinyílt, hogy utat engedjen neki, s az ifjú komancs elsietett.

A fehérek, különösen a mexikóiak úgy vélekedtek, hogy túlságosan kockázatos húsz felfegyverzett komancsot a tábor közelébe engedni. Ám az apacs törzsfőnök határozott hangon kijelentette:

- Winnetou mindig tudja, mit tesz, s nem beszél megfontolatlanul. A komancs harcosok nem azért jöttek a Zengő Völgybe, hogy az apacsokat és az apacsok barátait megtámadják. A völgyön túl van egy sír, melyet nagy tiszteletben részesítenek; legnagyobb főnökeik egyikét temették el ott, s minden évben egyszer felkeresik a sírját, hogy halotti énekkel hódoljanak emlékének. Mi most jó nagy tüzet rakunk, hogy látogatóink arcát világosan láthassuk. A teljes biztonság kedvéért nem itt fogadjuk őket, hanem odakünn, a bozót mögött.

A tábortüzet újra megrakták és meggyújtották. Miközben ezzel foglalatostkodtak, Winnetou karon fogta Medveölöt és fiát, s kísértált velük a bokrok mögé, mintha a terepet akarná szemügyre venni.

A bokrokon túl megállt, és egészen halk hangon a következőket közölte velük:

- A két mexikói nem az, akinek kiadja magát. A Llano Estacado keselyűi közé tartoznak, s az a tervük, hogy meggyilkoljanak minket. Winnetou sejti, hogy a komancsok a Llanóba igyekeznek. A két mexikóinak ezt nem szabad megtudnia. Azért mondtam nekik, hogy a völgyünkön túl egy komancs törzsfőnök sírja található, pedig hát ez nem igaz és csupán...

Nem fejezhette be, mert most már a többiek is odajöttek, miután olyan nagy tüzet raktak, hogy fénye megvilágította az egész bozótot, sőt még a bokrokon túl elterülő sávot is. Természetesen magukkal hozták fegyvereiket is, hogy kéznél legyenek arra az esetre, ha a komancsok Winnetou minden várakozása ellenére támadó szándékkal közelednének.

Nemsokára közelgő lovascsapat zaját, lópaták erősödő dobogását lehetett hallani. Aztán feltűntek a komancsok, s bizonyos távolságra megálltak. Vezetőjük leugrott a nyeregből, és lassú léptekkel odajött hozzájuk. Winnetou elébe ment, és kezét nyújtotta felé.

- Üdvözljük a komancsok vitéz harcosait - mondta. - Winnetou nem kérdi, mit keresnek itt, mert jól tudja, mi a szándékuk; nagy törzsfőnökük sírját akarják meglátogatni, aztán békésen visszatérni wigwamjaikba.

Ezt jó hangosan, szinte kiabálva mondta, aztán suttogó hangon gyorsan hozzátette:

- Kérem testvéremet, ne hazudtoljon meg. Megokolom, mihelyt titokban beszélhetünk.

A komancs nem esett a feje lágyára. Gyorsan feltalálta magát, és dörgő hangon válaszolta:

- Kezem örömmel szorítja meg Winnetou kezét, aki az apacsok legnagyobb harcosa és mégis mindig a béke hirdetője volt. Készek vagyunk elszívni vele a béke kalumetjét, hiszen nem hadiösvényen járunk, csupán nagy halottunk medicináját kívánjuk tiszteletben részesíteni.

- Winnetou elfogadja biztosítéku szavait, s meghívja őt és harcosait, hogy foglaljanak helyet a mi tábornakunknál, s szívjuk el ott a békepipát.

A két főnök ünnepélyesen kezét fogott, ez egyelőre elég biztosítéku szolgált arra, hogy a komancsoknak nincsenek rossz szándékaik. Winnetou karon fogta vezetőjüket, és a tűzhöz vezette, harcosai ellenvetés nélkül követték. De előbb lovaikról gondoskodtak: a kis tó mellett, a füves partsávon cölöpöcskéket vertek a földbe, és kipányválták a lovakat úgy, hogy kényelmesen lelegelhesse, és inni is tudjanak. Miután ezt elintézték, egyenként a tűzhöz léptek, s helyet foglaltak körülötte.

A tábornak körül szűk volt a hely, mert a bozót és a tó közt csak keskeny sáv maradt. Zsúfoltan ültek egymás mellett, hogy senki se szoruljon ki a körből, melynek közepén Winnetou és a komancs csapat vezetője a tűz közvetlen közelében foglalt helyet.

Az egyik komancs hosszú ideig bíbelődött lovával, és utolsónak érkezett a tábornakhoz. Mielőtt leült volna, sorra szemügyre vette azokat, akik körben ültek. Amikor pillantása a Pellejo fivérekhez ért, sötét arca még jobban elsötétült, és megrándult haragjában.

- Uff! - kiáltotta - *Alete kua ekvan mava?* (Ezek a kutya hogy kerülnek ide?)

A kör még nem rendeződött el teljesen, s a legtöbb komancs azzal volt elfoglalva, hogy ha szűken is, de elhelyezkedjék, s ezért társuk szavaira nem is hederítettek. De a komancsok vezetője meghallotta, gyorsan felállt, és ordító harcosához lépve megkérdezte:

- *Hang tucstaha nai?* (Kit látsz te?)

- *Heh-elbak, enkola ua-tuhova!* (Ezeket, a Llano Estacado keselyűit!)

- *Hetecsa enuka heh-elbak?* (Hol vannak ők?)

- *Mava kenkla!* (Ott ülnek!) - felelte a komancs harcos, és a két mexikói-ra mutatott.

Mivel az egész jelenet nyíltan és hangosan játszódtott le, s a vezető kérdésére adott válaszokat indulatos mozdulatok kísérték, nem csoda, hogy mindenki felfigyelt. Amikor elhangzott a kijelentés, mely a Llano Estacado keselyűit emlegette, a komancsok valamennyien felpattantak helyükről, s fenyegetően előrántották késeiket. A kép egy perc alatt megváltozott, s most már egyáltalán nem volt olyan békés, mint az előbb.

A fehérek nem értették meg a szavakat, mert sem a komancsok nyelvét, sem a tonkava nyelvjárást nem ismerték. De mivel az indiánok arckifejezése és heves mozdulatai semmi jót nem ígértek, a fehérek is felugrottak, és fegyvereik után kaptak.

Csak Winnetou ült nyugodtan a helyén.

Amikor szóhoz tudott jutni, felemelte kezét, és parancsoló hangon ezt mondta:

- Testvéreim csillapodjanak le! Ha a komancs harcosok két ellenségüket fedezték fel közöttünk, ez ne tévessze meg őket. Kijelentem, hogy semmi közünk hozzájuk. Kár volna, ha miattuk akár egy csepp vér is folyna ereinkből. Kérem a komancs harcost, közölje velem, miféle vádat emel ellenük.

Azon a Vadnyugaton használatos keverék nyelven beszélt, mely angol, spanyol és indián szavakból tevődik össze. A megkérdezett komancs ugyanezen a keverék nyelven válaszolt, melyet a jelenlevők mindegyike ismert:

- Odafele a Tovi-csuna közelében vadásztam, amelyet a sápadtarcúak Bögöly-folyónak hívnak. Észrevettem két fehér lovas nyomait, és követtem őket. Később letelepedtek egy fa alá pihenni, én meg hason csúszva közelükbe férkőztem, hogy kikémleljem őket. A Llano

Estacadóról beszéltek meg arról, hogy néhány nap múlva egy nagyobb karaván érkezik oda, mely csupa fehér utasból áll. Megtudtam, hogy a Llano keselyűi gyülekeznek, s ezt a karavánt készülnek megrohanni. A két lovas szavaiból kivettem, hogy a keselyűkhöz tartoznak, és szívem azt parancsolta, hogy tüstént öljem meg őket. De eszem azt parancsolta, hogy türtőztessem magam, mert csak így lehetséges, hogy...

Mondani készült valamit, de Winnetou nem akarta, hogy a két mexikói meghallja. Ezért gyorsan a komancs szavába vágott:

- Tudom, testvérem mit akar mondani, ne vesztegessük hiába az időt! S most itt ismertél rá arra a két lovasra? Biztos, hogy ők azok? Nem tévedsz?

- Ők azok!

Winnetou most a két mexikói felé fordult.

- Mit szól ehhez a vádhoz a két sápadtarcú? - kérdezte.

- Azt, hogy szemenszedett, ostoba hazugság! - kiáltotta Carlos Pellejo. - Sohasem jártunk a Bögöly-folyónál.

- Ők azok! - erősítette meg a komancsok vezetője is. - Hiszen mi éppen azért...

- Majd erről később, hadd fejezzem be előbb én! - szakította félbe Winnetou szaporán, nehogy kimondhassa azt, amit a két mexikóinak szerint nem lett volna szabad megtudnia.

Ám a komancs vezetőt felbosszantotta, hogy a szavába vágta, ami az indiánoknál egészen szokatlan, mert nem fér össze az udvariassággal és tapintatossággal. Nem volt elég okos ahhoz, hogy kitalálja, a nagy Winnetou miért szegi meg ilyen feltűnően az indián illem-szabályokat.

- Miért ne beszéljek? - kiáltotta haragosan. - Aki gyilkosokkal barátkozik, maga is gyilkos! Az apacsok főnöke azért csalogatott ide, hogy eláruljon minket?

Ekkor Winnetou minden fegyverét lerakta maga elé a földre, felállt, és így szólt:

- Hallotta testvérem valaha is, hogy Winnetou áruló? Az apacs törzsfőnök szava olyan, mint a szikla, melyre biztosan rá lehet állni. Én fegyvertelenül állok itt. Testvérem kövessen, és hozza magával fegyvereit is.

Elhagyta a kört, és lassú léptekkel elindult a bokrok felé, majd a bozótan át a szabadba. A komancs vezető egy pillanatig gondolkodott, aztán utána ment. A bozótan túl Winnetou karon fogta, kissé messzebbre vezette, aztán megállt, és így szólt:

- Testvérem nem értett meg engem. Winnetou már itt táborozott, amikor a sápadtarcúak a tóhoz érkeztek. Megfigyelte őket, és maga is rájött arra, hogy kettő közülük Llano-keselyű. Tehát teljesen egyetértek a te harcosoddal. De miért tudja meg a két mérges kígyó, hogy átlátunk rajtuk? Hiszen akkor el kellene taposnunk őket, pedig okosabb, sokkal okosabb, ha egyelőre élni hagyjuk mindkettőt. Hadd gondolják csak, hogy a komancsok néhai főnökük sírjához igyekeznek gyászdalokat énekelni. De nekem megmondhatja testvérem, valójában miért követte a két gonosztevőt.

A komancs elszégyellte magát, és így felelt:

- Tűz Csillag, a komancsok törzsfőnöke fiával, Vas Szívvel együtt keletre lovagolt, hogy megtekintse a sápadtarcúak wigwamjait. A Llanón keresztül térnek vissza, s most ott vannak valahol. Bizonyára találkoznak a fehér utasok karavánjával, s könnyen lehet, hogy egy ideig náluk tartózkodnak. De ebben az esetben az ő életük is veszélyben forog, ha a keselyűk

megrohanják a karavánt. Ezért szeretnénk gyorsan felkerekedni és Tűz Csillag elé nyargalni, főnökünket és fiát az orvtámadóktól megvédeni. Winnetou bölcs tervét most már megértem és elfogadom. Hadd maradjon életben a két mérges kígyó, hogy nyomaikat követve rátaláljunk a keselyűk fészkére. A Togah-folyónál ennek a kettőnek a nyomai egyesültek négy másik fehér lovas nyomaival. Ez a másik négy alighanem a cinkosuk, gondoltuk. Most meg Winnetoura bukkantunk. Testvérem mit szándékozik tenni?

- Veletek tartok, mert én is várom néhány barátomat, akik szintén a Llanón jönnek keresztül, s mit sem tudnak a galád tervről, melyet a keselyűk kieszelték. A fészük egy eldugott helyen van, melyet Gyilkos-völgynek neveznek. Mivel nem tudom, hogy ez a Gyilkos-völgy hol van, előreengedem a két mexikóit. Megengedem nekik, hogy tőlünk megszökjenek, s így anélkül, hogy tudnák, a vezetőim lesznek. Nyomaikat hiába próbálnák eltüntetni.

- Kik azok a barátaid, kiknek megérkezését várod?

- Old Shatterhand és még egy-két derék sápadtarcú.

- Old Shatterhand, a nagy vadász, a sápadtarcúak híres harcosa? Ha megengeded, veled tartunk. Együtt lovagolnánk oda.

- Nemcsak megengedem, de kérek rá, szerezd meg nekem ezt az örömet! Úgy látszik, a máskor szétszórtnan garázdálkodó keselyűk most egy nagyobb vállalkozásra egyesülnek. Fel kell használni ezt az alkalmat, hogy egy csapással valamennyit megsemmisítsük. Azt gondolom, hogy...

Elhallgatott, mert a tó felől nagy lármát hallatszott: izgatott kiabálás, szaladgálás. Néhány lövés is eldördült, és száguldó lovak patái kopogtak a táboron túl.

Winnetou és a komancs átvette magát a bokrokon, hogy mielőbb megnézhesse, mi történt a tábornál mellett. Mozgalmas kép tárult ki előttük. A komancsok lovaikhoz rohantak, és éppen el akartak vágatni. A két mexikói eltűnt. New Moon, Porter, Blunt és Fraser gyámoltalanul téblábolt ott, mintha nem tudná, mihez kezdjen. Csak Medveölő ült továbbra is nyugodtan a tűz mellett.

- A két jómadár elillant - mondta Winnetounak.

- Hát ez hogy lehet? - kérdezte az apacs főnök.

- Hirtelen felugrottak, és lóra kaptak. Olyan váratlanul vetették be magukat a bozótba, hogy senkinek sem volt ideje puskát ragadni és utánuk löni. Alkalmasint már a komancsok megérkezése előtt veszélyt szimatoltak, mert lovaikat idejekorán eloldották, hogy kellő pillanatban gyorsan eliszkolhassanak.

- Hagyjátok őket futni! Hiszen a saját vesztükbe rohannak, s valamennyi társukat pusztulásba döntik. A komancs harcosok szálljanak le lovukról, és maradjanak itt. De pirkadatkor elhagyjuk a Zengő Völgyet, s hajtóvadászokat indítunk a Llano Estacado kétlábú ragadozóira ellen!

KILENCEDIK FEJEZET LEHULL AZ ÁLARC

*My darling, my darling,
My treasure, my dear,
My joy and my smile,
My pain and my tear*⁴⁶

- így kezdődött egy régi bölcsődal, amit Tennessee államban a néger rabszolgák szoktak énekelni. Ez a százéves dal csendült fel most egy álomszerű, szinte mesebeli kis tó mellett, egy szintén majdnem mesebeli néger öregasszony ajkán, aki a tóparton ült, és halkán, önfeledten énekelt. A közeli babér- és mandulafák ágai ütemesen hajladoztak hozzá, s az ágak közt száz meg száz parányi kolibrimadár cikázott ide-oda, mint megannyi színesen tündöklő szikra.

A nap éppen most kelt fel az alacsony látóhatár fölött, s szórta szét meleg, ragyogó, szívderítő sugarait az éjszaka fagyos karjaiból dideregve kibontakozó világba. A tó sima, tiszta tükre játékosan verte vissza az aranypiros sugarakat. Egy királysas körözött magasan a levegőben, odalenn a tóparton pedig néhány ló rágcsálta lassan, ínyenc módra a magasra nőtt, élénkzöld színben pompázó dús fűvet. Az egyik ciprusfa csúcsán ülő mocking bird⁴⁷ fejét ferdén oldalra hajtva, szinte emberi figyelemmel hallgatta a néger öregasszony énekét, s amikor a vége is elcsendült, felcsattanó hangon utánozta a strófa utolsó szavait:

- Trrr... mitirrr... mitirrr!

A vízben tükröződő alacsony pálmák levelei fölött cédrusok és szikamórfák nyújtózkodtak a magasba. Ágaik közt tarka legyek, szitakötők és más csillogó rovarok százai röpködtek és cikáztak szüntelenül, fáradhatatlanul. A tó partján, közvetlenül a víz mellett álló házikó mögött színes törpepapagájok marakodtak pörölve az aranyárga kukoricaszeméért.

Kívülről nem lehetett látni, milyen anyagból épült a kedves kis házikó, mert mind a négy falát, de még a tetejét is teljesen elborították a pirosan erezett fehér golgotavirág sűrű indái, karéjos levelei tömegéből itt-ott előcsillantak a növény sárga, édes, tyúktojáshoz hasonló gyümölcsei.

Mindez olyan benyomást tett az utasra, mintha tropikus égőbe csöppent volna hirtelen. Az ember már-már azt képzelte, hogy Dél-Mexikóban jár vagy Bolíviában, pedig tudta, hogy ez a kis tó, a mellette meghúzódó kis viskó és az egész buja délszaki növényzet nincs máshol, mint a rettegett Llano Estacado kellős közepén! Ez volt az a titokzatos víz, melyről annyit beszéltek, de mivel tulajdon szemével még senki sem látta, inkább mesének, mondának tartották.

*My baby, my sweetheart,
My life's better share,
My sorrow, my pleasure,
My smile and my care!*⁴⁸

- hangzott a dal folytatása a fekete anyóka ajkán.

⁴⁶ Drágám, drágaságom, kincsem, drágaságom - örööm, mosolyom, gyötrelmem, szemem könnye!

⁴⁷ Mocking bird (ejtsd: making börd) - csúfolódó rigó, amerikai madár

⁴⁸ Gyermekem, szerelmem, életem legjobb része - bánatom, örööm, mosolyom, gondom!

- Trrr... mikirrr... mikirrr! - csúfolódott a madár.

De a néger asszony nem törődött vele, talán nem is hallotta. Kezében egy kopott, elmosódott, régi fényképet tartott, azt nézegette és csókolgatta felváltva, elbűvölten, minden egyébről megfeledkezve.

Számos év óta sok-sok könnyet hullatott már erre a fényképre, s annyi csókkal halmozta el, hogy rajta kívül már senki sem tudta volna kivenni, kit vagy mit ábrázol. De ő a lelki szemével is látta, mi van rajta - egy néger fiatalasszony, karján egy fekete fiúcskával. A gyermeket mintha lefejezték volna, pedig csak az történt vele, hogy édesanyja csókjai és könnyei teljesen elmosták a fejét.

- Édes Bob, drága Bob, kicsike Bobom, szépségem, egyetlenem - becézgette duruzsoló szeretettel. - Én az édes anyácskád, a dear mother mindig jó volta hozzád, és téged soha el nem felejt. Milyen jó, hogy a miszter fotográfus akkor eljött, és megcsinálta ezt a képet! Mert pár nap múlva beteg Misziz meghalt, és szigorú, gonosz Master mindent elad, házat, földet, rabszolgákat elad, szegény Sannát is elad. Ó, my darling, ó, my love! Szegény Sanna sírja, és könyörög, hogy a kis Bob nála maradjon, de gonosz Master kiabál, és azt monda, buta nigger asszonynak minek az a poronty! Aztán kitép karjaiból édes kis Bob, és külön elad. Szegény Sannát sok héttel később külön elad, amikor valaki megsajnál és megvesz. De a jóisten segít, és jó új gazdát küld...

Elpityeredett, egy darabig sírdogált, aztán így folytatta monológiáját, vagyis így beszélgetett tovább önmagával:

- Sanna mamának most már nincs semmi a fiából, csak ez a fénykép... ezt az egyet jól eldug, vigyázza rá, mint a szeme fényére... mindig, mindig! Akkor is, amikor Master Fox szegény Sannát megvenni. És a jó Master Fox idehoz Sannát ebbe a szép kis házba, és azt mond: most már nyugodtan itt marad, amíg meg nem halja... itt marad, és nem dolgoz sokat, csak ami a ház körül szükséges. Meg főz a jó Massa Foxnak, és vár, hogy egyszer a Bob gyerek is előkerüljön... már szép, nagy, erős ember, de jó mamáját soha el nem felejt... visszajövi hozzá, megkeres, megtalál! Úgy leszi, my darling, úgy leszi, my dear...

Megint abbahagyta a monológot, és felkapta fejét, úgy figyelt, hallgatózott. Hófehér gyapjas haja érdekesen elütött sötét, majdnem fekete arcától. Közeledő léptek zörejét hallotta. Gyorsan felugrott, eldugta a fényképet kalikóruhája⁴⁹ mély zsebébe, és felkiáltott:

- Istenem, Jézuskám, Sanna hogy örülni! Édes jó gazdám megint hazajött! Igen ő jött, Master Fox, Master Bloody Fox! Sanna gyorsan asztalt terít vacsorára... adja finom sült húst, és süti friss kukoricalepényt!

Gyors, apró léptekkel sietett a házikó felé, de még mielőtt odaért volna, Bloody Fox már felbukkant a fák közt, lovát kantárszáron vezetve. Sápadt és fáradt volt, lován is meglátszott a kimerültség: a szegény állat verítékben úszott, s csak botorkálva tudott járni. Nyilván nehéz út állt mögöttük.

- Isten hozott, Massa! - köszöntötte az öregasszony. - Sanna mindjárt hoz finom vacsora. Massa éhes, Sanna nagyon siet.

- Nem, Sanna - felelte Bloody Fox, s szánakozva megsimogatta lova kókadts nyakát. - Hagyd a vacsorát. Előbb töltsd meg a tömlőket vízzel, minden tömlőt, amennyi csak van. Ez most a legsürgősebb és a legfontosabb!

⁴⁹ Kalikó - olcsó pamutszövet

- Tömlő! Minek tömlő? Kinek? Minek? Amikor Massa Fox még nem ette semmit? Pedig Massa Fox nagyon éhes, Sanna tud!

- Igazad van, Sanna, rettentő éhes vagyok, mégis azt mondom, a tömlő sürgősebb! Tedd azt, amit mondtam, Sanna. Én majd előszedem az ennivalót. Neked most nincs rá időd. Törődj a tömlőkkel, töltsd meg őket, mert mindjárt útra kelek megint, és a tömlőket is magammal viszem.

- Istenem! Megint útra kelni! Az öreg Sannát mindig magára hagy a nagy Estacado közepén! Miért újra elmenni?

- Mert egy nagy csapat emberen kell segítenem! Csupa szegény kivándorló, aki a Llanón túl akar új életet kezdeni. De sohasem jutnak el oda, mert szomjan halnak, ha nem segíték rajtuk a legsürgősebben. A keselyűk tévútra vezették őket, becsalták a Llano mélyébe.

- Massa Fox miért nem mutat meg nekik a jó utat?

- Mert nem tudok a közelükbe férközni. Sok-sok keselyű veszi őket körül, nem merek odamenni.

- Szegény emberek! A keselyűk megölnék őket? El kell nekik pusztulni?

- Nem! Északról néhány bátor, erős fehér vadász közeledik. Biztosan számítok a segítségükre. De mit ér a segítség, ha nincs víz! Megszabadulnak a keselyűktől, de jártányi erejük sem lesz, elsenyvednek a szomjúságtól! Ezért kell a víz! Sok-sok víz! Töltsd a tömlőket, Sanna, siess, siess! Ahány ló csak van, mind megrakom tömlőkkel! Csak a Kormost hagyom itt! Szegény jó lovaskám már alig áll a lábán, neki pihennie kell!

Bloody Fox a ház felé sietett, és belépett a golgotavirágokkal körülött, szinte bekeretezett ajtón. A ház belseje egyetlen szobából állt. A négy falat nádpallóból építették, és a kis tó finom iszapjával tapasztották ki. A tető is hosszú, erős nádból készült. A sarokban sárból tapasztott tűzhely állt, kéményét is vályogból rótták össze, csak a tűzhelybe épített üst volt vasból. A tűzhely és az ajtó elfoglalta a szoba egyik falát: a többi három fal közepén egy-egy kis ablak nyílt. Nem volt könnyű dolog a kűszónövényektől szabadon tartani.

A mennyezet alatt nagy darab füstölt húsok lógtak alá, a falakon pedig a legkülönbébb fegyverek, amiket a Vadnyugaton csak találni lehet. A padlót prémek takarták. A két ágy földre vert oszlopokból állt, melyekre kifeszített medvebőröket akasztottak. De a szoba legszebb ékessége egy fehér bölény bozontos bundája volt, melyet úgy nyúztak le, hogy rajta hagyták az állat szép, hatalmas fejét. Ez a maskarának vagy álarcnak is beillő állatbőr a bejárattal szemközt függött a falon, s tőle jobbra meg balra húsz-huszonöt kést dugtak be hegyükkel a falba; a kések fából vagy szaruból készült nyelébe mindenféle jeleket véstek.

A golgotavirággal belepett házikó egyéb bútorzata egy asztalból, két székből és a mennyezetig érő létrából állt.

Bloody Fox most a fehér bivaly bőréhez lépett, gyengéden megsimogatta, és hangosan eltűnődve morogta:

- A Llano Szellemének maszkja! Jó barátom, hűséges bajtársam! És mellette a kések, a gyilkosok kései, akiket én ítéltem százszor megérdemelt halálbüntetésre, amit jó puskám és biztos golyóim hajtottak végre! Huszonhatot küldtem már közülük a pokolba! De mikor találom meg a banda vezérét, a főbűnöst, aki jobban megérdemli a halált, mint a többi együttvéve? Már csak abban reménykedem, hogy a gonosztevők szeretnek visszatérni gaztetteik színterére... talán ő is megteszi, és akkor elcsípem! No, egyelőre pihenjünk egy keveset...

Az egyik függőágyra vetette magát, és behunyta szemét, de nem akart elaludni. Nagyot sóhajtott, és homloka ráncokba futott. Ki tudja, milyen fájó emlékek gyötörték a még fiatal, de komor férfi lelkét!

Fél óra múlva bejött Sanna, és jelentette, hogy a tömlőket megtöltötte. Bloody Fox felugrott fekvőhelyéről, és felemelte a padlót borító állatbőrök egyikét. Alatta egy kis rejtett üreg volt, melyből egy bádoggal bélelt ládát emelt ki. Ez a láda lőszerrel volt tele. Fox megtömte puskaporos zacskóját, és elegendő golyót is rakott az övéről lecsüngő töltényszacskóba. Ezután a létrán felmászott a tető alá, és ellátta magát füstölt hússal. Amikor mindezt elintézte, kiment a tópartra, ahol nyolc nagy bőrtömlő hevert vízzel megtöltve. A tömlőket párosával négy széles heveder fogta össze, s ezekről szíjak lógtak le. Az egész szerkezetet Bloody Fox eszelte ki; segítségükkel már sok eltévedt vagy tévútra csalt utast mentett meg a szomjhaláltól.

A tóparton öt pihent ló állt. Az egyikre felrakta azt a nyeret, amelyet fáradt ménjéről vett le, a többi négy lóra a hevedereket szerelte fel oly módon, hogy minden ló két-két tömlőt cipeljen; ezek jobbról-balról kissé lelógtak oldalt. A lovakat végül összefűzte, hogy egy úgynevezett *tropa* alakuljon belőlük: a málhahordó lovak ilyen csoportját úgy szokták összeállítani, hogy minden ló szügyelőhámját az előtte haladó ló farhámjához kapcsolták, s legelől a hátsó maradt, az vezette az egész tropát.

A néger öregasszony ügyes kézzel segített mindenben, nem ma indította el a segélyszállítmányt először. Amikor Fox már nyeregbe szállt, megkérdezte:

- Massa Fox alig hazajött, máris újra veszélybe rohan? Szegény öreg Sanna mit csinálja, ha Massa Fox egyszer nem hazajön? Ha rossz emberek agyonlő?

- Nyugodj meg, kedves Sanna, most is hazajövök, mint eddig mindig - felelte Bloody Fox. - Az én életem a gondviselés különleges védelme alatt áll; ha nem így volna, már régen nem élnék, elhiheted.

- Igen, igen, éppen ezért aggód... szegény Sanna egyedül a világon! Senkivel se beszél, csak kis papagájokkal meg lovakkal... Istenem! Ha nem lenne itt az édes kis Bob fényképe...

- Lehet, hogy most nem egyedül jövök majd haza, s lesz egy kis társaság a házban. Néhány derék emberrel fogok találkozni, akiknek szívesen megmutatnám az otthonomat, bár eddig gondosan titkoltam és rejtettem. Van köztük egy néger is... Bobnak hívják, éppen úgy, mint a te elvesztett fiacskád.

- Néger és Bobnak hívja? Istenem, istenem! Van neki mamája, akit Susannának hívja vagy röviden csak Sannának?

- Azt már nem tudom.

- Az első gazdája Tennesseeben élte, és őt elad Kentuckyba?

- Honnan tudnám, Sanna? Erről még nem beszéltem vele.

- Tessék beszélni! Nem elfelejt! Istenkém, istenkém, ha az én darlingom lenne!

- Ne bomolj, Sanna! Azt hiszed, a te darlingod az egyetlen Bob a világon? Verd ki a fejedből ezt a csalóka reményt! Talán magammal hozom, és akkor beszélhetsz vele. Isten veled, Sanna. Ne felejtsd el a Kormost megcsutakolni.

- Isten vele, Massa! Jaj, jaj, szegény Sanna megint egyedül maradj! Tessék hamar hazajösz! És azt a néger Bobot is elhozni!

Bloody Fox barátságosan búcsút intett neki, s elindította a lovakat. Hamarosan el is tűntek valamennyien a fák mögött.

A ciprusok, a cédrusok, a szikamorok a kis tó körül öreg fák voltak egytől egyig; a babér- és mandulafákat Bloody Fox ültette, éppúgy, mint a kis gesztenyeligetet, amelyen most keresztüllovagolt. Aztán egy jókora sáv sűrű bokor következett, melynek az volt a rendeltetése, hogy megvédje a kis oázist a porfelhőktől és szelektől. Az ügyes és szorgalmas fiatalember kis öntözőárkokat ásott a tótól idáig, hogy a bokorsávot öntözze. Innen még kijebb, ahol a talaj nedvessége megszűnt, a bokorsáv sűrű kaktuszbozótban folytatódott, aztán már csak a Llano kopár kő- és homoksivatagja következett.

Most, hogy kiért ide, ahol a gyors haladást már nem akadályozta semmi, Fox tropájával vágta csapott át. Az öt ló, a bozótból nézve, csakhamar öt apró fekete ponttá zsugorodott, végül azok is eltűntek a távolban.

Ugyanennek a napnak a déli órájában - a golgotavirágos házikótól talán félnapnyi lovaglótávolságra - erős lovascsapat nyargalt nyugat felől északkeleti irányba a Llano Estacadón keresztül. Elöl Winnetou lovagolt a komancs főnökkel, mögöttük Medveölő a fiával, Martinnal, a harmadik sorban New Moon haladt Porterrel, Blunttel és Fraserrel, a csapatot a komancsok harcosai zárták le.

Olyan némán nyargaltak, mintha a legkisebb zaj mindannyiuk életébe került volna. A hátul ügető harcosok szeme kutatóan járt ide-oda az előttük elterülő homokos lapályon, vagy vezetőiket figyelték, kiváltképpen Winnetout, aki úgy ült a lován, hogy oldalt mélyen kilógott a nyeregből; nyilván azért tette ezt, hogy tüzetesen figyelhesse a nyomot, amelyet követtek; a két Pellejo testvér nyomai voltak ezek, s Winnetou azt várta tőlük, hogy elvezetik a Gyilkos-völgybe, a keselyük gyülekezőhelyére.

Winnetou hirtelen megállította lovát, és leugrott a nyeregből. A könnyű homokkal borított talajon itt sokkal több nyom mutatkozott, mint eddig. Olyan látszatja volt a dolognak, mintha itt körlovaglást rendeztek volna, melyen számos lovas vett részt. De a patanyomokon kívül emberi lábnyomokat is lehetett látni. A lovasok, akik itt jártak, nyilván leszálltak lovaikról ezen a helyen, hogy a talajt jobban megvizsgálják. Talán a megfelelő ösvényt keresték.

Mialatt társai egy helyben topogtak, Winnetou tüzetesen megvizsgálta a megbolygatott terep minden tenyérszerű darabkáját. Aztán erősen előrehajolva jobbra fordult, és lassan vagy száz lépést tett abban az irányban. Amikor visszajött, így szólt a komancs főnökhöz, de jó hangosan, hogy mindenki hallja:

- A két sápadtarcú, akit követünk, itt egy kitaposott ösvényre bukkant, s leszálltak, hogy jól megnézzék. Az ösvényt öt ló taposta ki, öt egymáshoz fűzött ló, egyik a másik mögött. Ha több lovas lett volna, akkor a lovakat nem kapcsolták volna egymáshoz. Ez tehát öt lóból álló tropa volt, melyet egyetlen lovas vezetett, s ez természetesen az első lovon ült. Még nincs három órája, hogy ez a lovas itt elhaladt. A két mexikói pedig alig két órája bukkant rá, és követte a nyomait. Testvéreim láthatják, hogy a nyomok széle részben még éles, másoké már kissé elmosódott.

A komancsok főnöke, aki Winnetou példáját követve leugrott a nyeregből, és maga is megvizsgálta a nyomokat, mindenben egyetértett az apacs főnök megállapításaival.

Erre aztán Medveölő is leszállt lováról, ő is mélyen lehajolt, és görnyedezve vizsgálta a talajt, lassan haladva lépésről lépésre. Valamivel tovább ment, mint az apacs főnök, aztán intett neki, hogy jöjjön oda. Amikor Winnetou odalépett, Medveölő a földre mutatott, és így szólt:

- A lovas itt leszállt a nyeregből. Vajon miért tette ezt? - Winnetou lekuporodott, tüzetesen szemügyre vette a nyomokat, amelyek itt jobbra fordulva eltértek a többi nyomtól.

- Sápadtarcú volt, mint nyomaiból látom - mondta Winnetou. - Még a korát is sejtem, azt hiszem, fiatalabb ember. Vízet hozott magával, de elcsurgatta, amint a lópaták nyomai mellett világosan látható. De innen kezdve a csurgás vagy csöpögés megszűnt. Nyilvánvaló, hogy mi történt. Azért szállt le, hogy a szivárgó hordót vagy tömlőt, amiben a vizet hozta, elzárja vagy megjavítsa.

- Azt gondolja testvérem, hogy csak egy hordó vagy tömlő volt?

- Csak egy folyt vagy csöpögött. Egyébként nyolc tartályfélét hozott magával: négy lovat, s mindegyiknek a hátán két-két tartályt. Az ötödik lovon ő maga ült, s ez ment elől.

- De miért vitt magával olyan sok vizet? Saját magának és hátraslovának kevesebb is elegendő lett volna.

- Ez bizony igaz. Egy olyan helyre lovagolt, ahol sok vízre volt szükség. Vagyis ahol sok ember várta a vizet. Így hát vagy keselyű volt, aki cinkostársait akarta megitatni, vagy pedig tisztességes ember, aki a keselyűk kiszemelt áldozatain akart segíteni. Bizonyára tudta, hogy sok ilyen ember van a Llano valamelyik elhagyott zugában. Vajon hol lehetnek a szerencsétlenek?

- Talán a nyomok éppen oda vezetnek - vélte Baumann. - Alighanem a kivándorlók karavánjáról van szó.

- Testvérem jól gondolja. Így hát legjobb lesz, ha újra lóra ülünk, és gyorsan követjük a két kitaposott ösvényt, mely innen kezdve együtt halad tovább.

Így is történt. Hogy az idővesztésüket behozzák, élénk ügetésben követték az egyesült nyomokat, amelyek most már nem északkelet, hanem egyenesen észak felé vezettek.

Szemük előtt nem terült el más, csak homok és megint csak homok, melyben a lábnyomok élesen kirajzolódtak. Csak itt-ott akadtak olyan helyre, ahol a lovak patái csupasz sziklaköveken koppantak. Egyébként a Llanónak ez a része olyan volt, mint egy évszázadok vagy évezredek óta kiszáradt óriási tó feneké. Néha meg-megpillantottak - hol jobb kéz felé, hol meg balra - egy-egy hosszan elnyúló szürkésbarna foltot a látóhatáron.

Ezek a kaktuszbozótok voltak, kaktusszal benőtt zöld sávok, amiket minden lovas gondosan elkerült.

Csak ügettek, ügettek fáradhatatlanul.

A nyomok egyre frissebbeknek tűntek, ami biztos jele volt annak, hogy csökken a távolság köztük és azok között, kiknek a nyomait követték.

A délután már vége felé járt, amikor egy olyan helyre érkeztek, ahol a nyomok újra meg-sokasodtak, nem azért, mintha újabb nyomok csatlakoztak volna a régiekhez, inkább mert azok, akiket Winnetou és társai követtek, itt valami okból megálltak. Winnetou is leugrott lováról, hogy megvizsgálja a terepet. Jó darabot baktatott észak felé, aztán visszajött, és kelet felé tett meg egy körülbelül ugyanakkora utat, ugyanúgy hajladozva, görnyedezve. És amikor megint visszatért társaihoz, a következőket közölte velük:

- A vizesember itt egyenesen észak felé ügetett tovább. A két mexikói ideérve tanakodni kezdett azon, hogy kövessék-e. Végül úgy határoztak, hogy napkeleti irányban folytatják útjukat. Most az a kérdés, hogy mi kit kövessünk.

- Ezt testvérem döntheti el a legjobban - felelte a komancsok főnöke udvariasan és szerényen.

- Winnetou megmondja, mi a véleménye - felelte az apacsok főnöke. - Azok, akiknek a fiatal sápadtarcú a vizet viszi, tőlünk északra táboroznak. Úgy gondolom, ez a sápadtarcú jó ember, és kötelességünk lenne figyelmeztetni, hogy vigyázzon magára, mert nyomait rajtunk kívül gonosztevők is követték idáig. Ettől a ponttól kezdve a banditák nyomai hirtelen más irányba fordultak. Ez arra mutat, hogy tanyájuk, a Gyilkos-völgy már nem lehet messze. Azért fordultak el, hogy a bandával találkozzanak, és jelentést tegyenek mindenről. Többek közt arról is, hogy egy vízfordó ember nyomaira bukkantak. A banda ezután megkeresi a vízfordót, és megakadályozza, hogy segítsen azokon, akiket ők szomjazásra és végkimerülésre ítélték.

- És mit tegyünk mi? - kérdezte a komancs vezető.

- Winnetou úgy véli, hogy leghelyesebb, ha a két mexikói nyomait követjük, és mi is a Gyilkos-völgybe nyargalunk - felelte az apacs törzsfőnök. - Kérem komancs testvéremet, mondja meg, vajon egyetért-e velem.

A komancs helyeslően bólintott, mire Winnetou befordult a kelet felé vezető ösvényre. Ha most vágta be, és társai is vágatva követik, bizonyára sikerült volna a két mexikóit utolérniük - ám ez semmiképpen sem állt szándékában Winnetounak. Hiszen ha utoléri a két keselyűt, sohasem tudja meg, hol van a Gyilkos-völgy és a banditák gyülekezőhelye. Pedig nagyon fontos volt, hogy megtudja. Így hát igyekezett pontosan abban a tempóban nyargalni, mint a nyomok tanúsága szerint a két mexikói.

Körülbelül egy teljes napi lovaglásnyira a golgotavirágos házikótól északkeletre hosszú kígyó vánszorgott lassan a Llano Estacado itt nagyon mély porában. A kígyó megjelölést most képletesen használjuk, mert valójában húsz-egynéhány ökrösszekér baktatott ott, egyik a másik mögött, fegyveres lovasok kíséretében. A hosszan elnyúló sor csak messziről vagy a magasból hasonlított egy olyan kígyóhoz, mely kivételesen nem kanyarog, hanem nyíl-egyenesen vánszorog, egyre lassabban, bizonytalan célja felé.

Erős szekerek voltak, s mindegyik elé hat vagy nyolc ökröt fogtak be, mégis nehezen vonszolták terhüket a fáradt, kimerült, teljesen elcsigázott állatok. A kísérők lovai sem voltak jobb bőrben, alig bírták lovasaikat cipelni. A lovak nyelve kilógott, oldaluk verdesett, lábaik remegtek járás közben.

A kocsisok bágyadtan baktattak a botorkáló ökrök mellett. Lehorgasztották fejüket, s annyi erejük sem volt, hogy óriási ostoraikat megsuhogtatva, sietésre nógassák az utolsó erejüket megfeszítő állatokat. Az egész karaván a teljes elsenyvedés határán volt. Még a nagy hangú Gibson ügyvéd is, aki társaival együtt a karavánhoz csatlakozott, felhagyott a hetvenkedéssel, és csüggedten hallgatott.

Csak a karaván élén poroszkáló vezető lova volt friss, s mozdulatai a legkisebb fáradtságot sem árulták el. Ám lovasa éppen olyan petyhüdt, lötyögve, előre kókadva ült a nyeregben, mint a többiek, mintha őt is megviselte volna a rettenetes szomjúság és vízhiány. De valahányszor megütötte fülét a szekerek mélyén aléltan üldögélő asszonyok vagy gyerekek panaszos jajgatása, a karaván élén haladó lovas önkéntelenül is felegyenesedett, s kihúzta magát, mintha erejét fitogtatná, s ajaktalan szája körül ördögi meglepődés visszataszító mosolya jelent meg.

Ez az ember fekete bőrruhát és széles karimájú puhakalapot viselt, tiszteletre méltó, szelíd arca és nagy szemüvege erősen elütött ettől az öltözéktől. Mondanunk sem kell, hogy a karaván vezetője nem volt más, mint Tobias Burton, a jámbor mormon misszionárius. Maga ajánlkozott a karavánhoz vezetőnek, s mindent elkövetett, hogy a hiszékeny embereket, akik

sorsukat reá bízták, a biztos pusztulásba vezesse. Az első szekeret kísérő lovas megsarkantyúzta fáradt lovát, s végső erőfeszítéssel Burton mellé ugratott.

- Ez nem mehet így tovább! - mondta a vezetőnek. - Mi, emberek, tegnapelőtt óta egyetlen kortyot sem ittunk, mert az utolsó csepp vizet is az állatoknak adtuk oda. S tegnap a végső tartalék is elfogyott! De nem is fogyott el, hanem kárbaveszett! Az utolsó két hordóból a víz érthetetlen módon kiszivárgott!

- Ez a rendkívüli hőségtől van - magyarázta Burton. - A hordók dongái a melegtől összezugorodtak, és nem illeszkednek egymáshoz.

- Dehogyan! Nem ez az oka! Megvizsgáltam a hordókat. Amíg víz van bennük, a dongák jól zárnak. De valaki megfürta ezeket a hordókat, s tartalmuk az éjszaka folyamán lassan, észrevétlen kicsöpögött. Úgy látszik, van valaki köztünk, aki a romlásunkra tör.

- Lehetetlen! Hisz aki titokban kifolyatja a vizet, tudhatja, hogy maga is szomjan pusztul!

- Én is ezt gondoltam, de nem így van. Persze nem kürtöltem ki, amit észrevettem, egy szót sem szóltam róla senkinek, nehogy még növeljem a gondot és kétségbeesést. De titokban sorra megfigyeltem mindenkit - hiába! Semmi jelet sem tudtam felfedezni, mely elárulná, ki követte el ezt a gátságot! Most már minden hiába! Az állatok elsenyvednek, már jártányi erejük sincs. A gyerekek vízért sírnak, és az anyák szíve megszakad. Nem tudunk segíteni rajtuk - egy csepp víz sincs sehol! Nézzen csak fel a magasba! Keselyük körözik a fejünk fölött. Mintha tudnák, hogy nemsokára zsákmányul esünk nekik. Mondja csak: biztos benne, hogy a helyes irányba megyünk?

Burton maga volt az, aki a két hordót az éjszaka megfürta, de előbb teleitta magát vízzel, és a lovát is megittatta, sőt a gyerekek szájától elvont vízzel megtöltött egy nagy kerek bádogdobozt is, melyet nagy óvatosan egy állatbőrbe rejtve s nyerge mögé szíjazva mindig magánál tartott, csak az éjszaka beálltával, a sötétben vette elő szomjúsága oltására és lova felfrissítésére.

- A helyes irányba? Természetesen! - felelte a kis facölöpökre mutatva, melyek egymástól bizonyos távolságra kiálltak a földből. - Itt vannak az útmutató oszlopocskák, ezekre minden körülmények közt rábízhatjuk magunkat.

- Csakugyan minden körülmények között? De hiszen hallottam, hogy elvetemült banditák néha kihúzgálják ezeket a cölöpöket, aztán máshol verik be a földbe, hogy az utasokat megtévezzék, és törbe csalják.

- Igen, azelőtt megesett az ilyesmi, de az régen volt. Azóta kezére ütöttek az ilyen gazembereknek, s nem merik többé megcsinálni. De különben is pontosan ismerem a tájat, s tudom, hogy jó úton megyünk.

- Akkor nem értek valamit. Ma reggel azt mondta, hogy most következik a Llano legfélelmetesebb szakasza. Miért verték le az útmutató cölöpöket a sivatag legkietlenebb részén? Ha másfelé megyünk, lépten-nyomon kaktuszbozótba botlanánk, ahol nem kell rettegni a vízhiánytól, mert a kaktusz gyümölcsében mindig akad annyi nedvesség, hogy ember és állat szomjan ne pusztuljon! Miért nem vezetett minket inkább arra?

- Mert az óriási kerülő lett volna. Megnyugtatóul biztosíthatom, hogy estére így is eljutunk egy ilyen kaktuszligetbe. Holnapra pedig, ha egy kicsit jobban sietünk, egy forráshoz érkezünk, mely egy csapásra véget vet minden gondnak és nélkülözésnek.

- Ha egy kicsit jobban sietünk! Hisz látja, hogy az állatok már alig vánszorognak! Még ezt a tempót se bírják már!

- Akkor álljunk meg, hadd pihenjék ki magukat egy kicsit.

- Nem, nem, azt semmiképpen sem szabad megtennünk. Ha egyszer megálltunk, akkor végleg itt rekedünk. Ha a lovak és ökrök leheverednek, pontosan annyi, mintha kidőlnének - nincs olyan hatalom, mely rábírná őket, hogy újra felálljanak! Szüntelenül ösztökélnünk kell őket, hogy továbbtámolyogjanak, amíg csak el nem érjük azt a kaktuszligetet, amellyel biztat.

- Ahogy gondolja, Sir! Én sem szomjazom kevésbé, mint önök, de nem csüggedek. Örömmel látom, hogy mások is megtették már ezt az utat mielőttünk, ami mindenesetre biztató és vigasztaló. Gondoljon csak azokra a nyomokra, amelyeket néhány órával ezelőtt láttunk. Nagy lovassapat haladt el előttünk, s bizonyára nem választották volna ezt az utat, ha nem tudnák, hogy a legjobb és legrövidebb. Nem kell félnünk az égvilágon semmitől. Holnap ebben az időben minden szenvedésünk véget ér.

Ebben igaza volt, mert úgy gondolta, hogy holnap ilyenkor a karavánból már senki sem lesz életben, hiszen a rajtaütést éppen arra az időre tervezték. Arról is hallgatott, hogy a nagy lovassapat, melynek nyomaira oly büszkén hivatkozott, éppen a gyilkosbanda volt, mely az útjelző cölöpöket áthelyezte. S csak mosolygott magában, amikor látta, hogy kétértelmű szavai némileg megnyugtatták az aggódó utast.

A már többször említett két hely: a golgotavirágos házikó és a Gyilkos-völgy között hatalmas kiterjedésű, sűrű, járhatatlan kaktuszbozót terül el. Ellovagolni mellette akár hosszában, akár keresztben legalább két óráig tartott. De áthatolni rajta sem ló, sem lovas, sem gyalogos nem bírt volna. Ez volt az oka annak, hogy Bloody Fox mindig más irányt választott, ha házikóját elhagyta, s mindig más úton tért vissza otthonába, s így a Gyilkos-völgyet nem ismerte, nem is járt még arra soha. Ma a nagy kaktuszbozót nyugati peremén ügetett tropájával észak felé. Ha a bozót északi végén kelet felé kanyarodott volna, akkor okvetlenül felfedezi a Gyilkos-völgyet, azt a mélyen fekvő lapályt, mely már annyi gyanútlan utas vesztét okozta. De Bloody Fox tudta, hogy azok, akiket meg akar menteni, északkeletre vannak tőle, s ezért, mihelyt a kaktuszbozót háta mögött hagyta, útját északkeleti irányban folytatta.

Perzselően sütött a nap. Bloody Fox eltikkadt, és lovai verítékeztek. De arra gondolt, hogy a szomjazó utasok sokkal többet szenvednek a hőségtől, s ezért rövid pihenőt sem engedélyezett magának. Szüntelenül a látóhatárt vizsgálgatva, kitartóan kocogott tovább.

Most északkelet felé, ahol az ég a földdel látszólag találkozott, szétszórt fekete pontokat vett észre. Talán csak nem a karaván elmaradozó tagjai - a szegény, eltikkadt kivándorlók? Megsarkantyúzta hátaslovát, s hangos szóval nógatta az utána poroszkáló igáslovakat, hogy gyors ügetésbe csapjanak át. A tropa, mint a szélvész, úgy száguldott a kissé lefelé lejtő síkságon.

Kis idő múlva észrevette ugyan, hogy csak lovasok jártak előtte, s nem szekerek, de azzal nyugtatta meg magát, hogy bizonyára a kivándorlók előőrsei azok, míg a főcsapat a szekerekkel, málhával, asszonyokkal és gyerekekkel hamarosan nyomon követi az előcsapatot. Így hát egyenesen a vélt előcsapat felé ügetett.

Már a közelükbe ért, amikor feltűnt neki egy és más, ami szöget ütött a fejébe. Először is az előőrsök túlságosan sokan voltak, másodszor pedig nagyon gyanúsán viselkedtek. Ezek a lovasok is megpillantották a közeledőt, mint ő azokat. De ahelyett, hogy szép nyugodtan megvárták volna, csapatukat három részre osztották. Az egyik raj megállt, a másik kettő jobbra és balra kanyarodott, mintha az lenne a tervük, hogy a tropát bekerítsék, és visszavonulásának útját elvágják. Bloody Fox felágaskodott a nyeregben, és aggódva áttekintette a helyzetet.

- Jóságos ég! - kiáltott fel. - Több mint harminc lovas! A kivándorlók elővédje nem lehet ilyen erős! Málháslovakat is visznek magukkal, cölöpöket, karókkal megrakodva! Ördög és pokol! Hiszen ezek Llano-keselyűk, és éppen az ő karjaikba szaladok! Már észre is vettek, és el akarnak fogni. No, azt leshetik! De mindenesetre menekülnöm kell!

Megfordult, és visszafelé nyargalt. De az egymáshoz fűzött lovakkal nem tudott olyan gyorsan vágtatni, mint kellett volna, nem is szólva arról, hogy lovai már meglehetősen fáradtak voltak. A távolság közte és üldözői között szemlátomást csökkent. Hiába nógatta és sarkantyúzta hátslovát, a mögötte kocogó, ráakasztott málháslovak visszatartották, sőt berzenkedni kezdtek. Idegesen rángatták szíjaikat, ágaskodtak, kirúgtak a hámból. Miattuk meg-meg kellett állni, s a késlekedés, a huzavona könnyen végzetessé válhatott volna, hiszen az üldözők egyike-másika már lőtávolságon belül közeledett a telt víztömlőkkel megrakott lovakhoz. Végül a hátsló farhámja, melyre az első málhásló szügyelőjét erősítették, hirtelen elszakadt. A négy málhásló elszabadult, és balkéz felé kitért.

- No, ezeknek búcsút mondhatok, meg a víznek is! - kiáltott fel Bloody Fox elkeseredve. - De most mindjárt megfizetek érte!

Megnyugtatta lovát, és megállította, majd dupla csövű puskáját vállához emelte, gondosan célzott... egy dörrenés, utána rögtön még egy, s üldözői közül a legelső kettő lefordult lováról.

„Ez is valami - dünnyögte Fox -, többre nincs idő. Most aztán előre! Remélem, a gazfickók ezután óvatosabbak lesznek, és nem merészelnek túlságosan közel jönni. Szép, szép, de mi lesz a kivándorlók karavánjával? A szegény szomjazókkal? Most már nem tudok rajtuk segíteni. De igen! - gondolta tovább. - Megkeresem Old Shatterhandet, s útbaigazítom a karavánhoz!”

Miközben így tépelődött és dühöngött magában, lóhalálában vágtatott észak felé. A keselyűk ordítva és szitkozódva üldözték egy darabig, de lassanként lemaradtak. Amikor végképp meggyőződtek róla, hogy lovaik nem vehetik fel a versenyt az üldözöttével, visszafordultak arra a helyre, ahol két lelőtt társuk holtan hevert a földön.

És ugyancsak egy napi lovaglásnyira a golgotavirágos háztól, de északra tőle, még egy lovascsapat bukkant elő, s ez déli irányba ügetett. Csoportos nyomokat követett, amelyek erősen bemélyedtek a homokos talajba. A karaván megtámadására készülő banditák nyomai voltak ezek, akiknek előbb még egy gyalázatosan aljas feladatot kellett végrehajtaniuk: a karaván előtt az útjelző cölöpöket kirángatni, és úgy verni be újra, hogy az utasokat a Gyilkos-völgy felé tereljék.

A nyomokat követve Old Shatterhand nyargalt elől, s mellette Vas Szív, a fiatal komancs lovagolt. Mögöttük Bicegő Frank és Köpcös Jemmy. A kis csapatot Hosszú Davy, Bűvész Fred és Bob zárta le.

Az első kettő némán figyelte a kitaposott ösvényt, valamint a horizontnak azt a pontját, amerre a nyomok mutattak. Még ha lett volna is mondanivalójuk egymás számára, mélységesen hallgattak, annyira lekötötte minden figyelmüket az igyekezet, hogy ne veszítsék el a nyomokat szemük elől.

Másképp állt a helyzet a többiekkel. Teljesen rábízta magukat Old Shatterhandre és a fiatal komancsra, tehát nyugodtan diskurálhattak. Bicegő Frank volt a lehangosabb köztük. A beszélgetés kedvenc témája körül forgott - megint a kísértetek és szellemek meg a titokzatos égi jelek kerültek szóba. Hiába csúfolódtak vele, a Bicegő nem tágitott babonáitól.

- Nem megy ki a fejemből a tűzgolyó, amelyet láttunk - mondta. - Vajon mi a jelentése? Mert biztos, hogy égi üzenet.

- Égi üzenet az eszed tokja! - torkolta le Jemmy. - Egyszerű természeti jelenség. Igaz, hogy ritkán lehet látni, de csodát nem kell keresni mögötte. Megvan a természettudományos magyarázata.

- Már megint a tudománnyal hozakodsz elő! Azt hiszed, mert gimnáziumba jártál...

- Nem kell ehhez gimnáziumba járni. Elég a józan ész is.

- Én is azt mondom - makacskodott Frank. - Beismerem, hogy műveltség dolgában egy Celsius-fokkal magasabban állsz, de ami a természetes eszemet illeti, nem cserélem el a tieddel.

- Ki tett neked ajánlatot a cserére? Nem irigylem a fejedet, csak megpróbálom kitágítani egy kicsit. A fénygolyó úgy keletkezett, hogy a foszfor és a levegő villamossága...

A tudományos fejtegetésnek hirtelen véget vetett Old Shatterhand felkiáltása. Kinyújtott karjával déli irányba mutatva hívta fel figyelmüket valamire.

- Nézzétek csak! Egy magányos lovas közeledik ott! Hű, az áldóját! Vakmerő fickó lehet, hogy egymagában neki mer vágni a Llanónak! Vagy úgy ismeri az egész sivatagot, mint a tenyerét!

- Vajon ki lehet az? - tűnődött Fred. - Egyenesen felénk tart! Méghozzá gyorsan, mint az istennyila!

Old Shatterhand megállította lovát, s nyeregkapájából előszedte látsövét, megigazította, egy-két pillanatig belenézett, aztán leeresztette a kitűnő műszert.

- Úgy látom, Bloody Fox! Az az ember, akiről annyit meséltek nekem. Versenyvágóban jön felénk. Azt mondom, várjuk meg itt!

Nemsokára Fox is ráismert a békésen várakozó társaságra. Karját lengetve, lelkesen üdvözölte őket, s már messziről kiáltozott feléjük:

- Micsoda szerencse, hogy találkoztunk! Éppen önökre van szükségem! Segítségüket kérem!

- Kinek a részére? - kérdezte Old Shatterhand.

- Egy nagyobb csoport utast kellene megmenteni. Szegény kivándorlók, akiket a keselyűk ma éjjel készülnek megtámadni.

E szavaknál már oda is ért hozzájuk, megállította lovát, és sorba kezét szorított mindenkivel.

- Nyilván azokról a haramiákról van szó, akiket mi is keresünk - jelentette ki Old Shatterhand.

- Csak tudnám, hol vannak!

- Én tudom - felelte Bloody Fox. - Innen délkeletre. Úgy látszik, egyenesen a nagy kaktusz-bozót felé tartanak.

- Ott is van kaktuszbozót? Nem ismerem.

- Pedig a legnagyobb az egész Llanóban. Valóságos erdő. Több mint harminc banditát számoltam meg, s kettőt közülük lelőttem. Kihúzgálták a cölöpöket, és most úgy verik be újra, hogy a kaktuszerdőbe vezessenek. Keresztül törni rajta teljesen lehetetlen.

- Mennyit kell lovagolnunk, hogy utolérjük őket?

- Vágtatva három óra.

- *Well*, akkor hát rajta! Ne vesztegezzünk el egy percet sem. Amit meg kell beszélni, megtárgyalhatjuk útközben.

A kis csapat elindult, és szélvészfényként száguldott a sík terepen. Bloody Fox tüstént Old Shatterhand mellé szegődött, s elmondta neki, hogyan találkozott a banditákkal s hogyan vesztette el négy jó igáslovát. A nagy vadász éles pillantást vetett rá, s jelentős mosollyal megkérdezte:

- Öt lóval indult útnak, kedves Fox? Hm. Öt lóval itt, a Llano kellős közepén? Talán az a ló is köztük volt, amelyen az Avenging Ghost nemrég elvágatott mellettünk?

- Nem tagadom, Sir - bólintott Fox.

- Mindjárt gondoltam. Mindenesetre érdekes.

- Ismerem önt, Sir, és bizalmam van Old Shatterhandben. A titkot már úgysem lehet megőrizni, hiszen önök bizonyára házam vendégei lesznek, s még ma megismerik azt a bizonyos szellemtanyát. Különbözik sem lesz már szükség arra, hogy a komédiát tovább űzzem, mert remélem, ma sikerül az egész bandát pokolba küldeni, az utolsó szálig! De akire legjobban fáj a fogam, az az egy ember még nem került a szemem elé.

- És ki legyen az?

- Annak a bandának a vezére, amely szüleimet meggyilkolta, amikor én maradtam életben egyedül.

- Ki tudja, él-e még? Hátha itt fehérednek a csontjai valahol a közelben? Ön aztán hős a javából, kedves Fox. Büszke lehet arra, amit tett. Remélem, elmondja nekem töviről hegyire. De ha annyi ló van, s kedve szerint bukkan fel bármelyik pillanatban, vagy tűnik el nyomtalanul, mintha a föld nyelte volna el, akkor okvetlenül van egy támaszpontja vagy tanyája vagy búvóhelye valahol a Llano Estacado kellős közepén, ahol ennivalója megterem, és víz is található bőségesen.

- Mindez megvan, Sir, s hamarosan meglátja. Van egy kis házam egy szép kis tó partján, a nagy kaktuszerdőn túl.

- Igazi ház? Még tó is? Hát akkor van alapja a legendának? Kérem, mesélje el részletesen.

Bloody Fox elmondta, milyen a házikója és a kis oázis, ahol egy-egy büntető kirándulása után ki szokta pihenni fáradalmait. De megkérte Old Shatterhandet, hogy ne beszéljen róla senkinek, mert titkát egyelőre még meg akarja őrizni.

- Jól van - bólintott a nagy vadász. - Kevés ember tud úgy hallgatni, mint én.

Éppen lement a nap, amikor a karaván nyomaira bukkantak. A nehéz szekerek mély nyomot vágtak a talajba ott, ahol nem volt sziklás. Ezek a nyomok egyenesen déli irányba vezettek. Könnyű volt követni őket, annál is inkább, mert nemsokára megjelent az égen a hold vékony sarlója, s derengő fénye elég volt ahhoz, hogy a nyomokat ne veszítsék el szem elől. Még egy órát sem nyargaltak a gyenge holdfényben, amikor Old Shatterhand hirtelen megállította lovát, és előremutatva így szólt:

- Helyben vagyunk. Ott pihen a karaván. Akinek jó szeme van, innen is láthatja a szekértábor. Maradjatok itt. Én odaosonok, körülnézek, aztán beszámolok nektek arról, amit láttam.

Leugrott a nyeregből, és eltűnt. Csak fél óra múlva került újra elő, s a következőkről számolt be:

- Tizenkét nagy ökrös szekeret jókora négyszögbe toltak össze, s a négyszög közepén üldögélnek a kivándorlók, asszonyostul, gyerekestül. Élelmiszerük elfogyott, s már aléltak a szomjúságtól, tüzet sem tudnak rakni, mert nincs mivel. Minderről vezetőjüknek kellett volna gondoskodni, de nyilván elárulta és félrevezette őket. A tehenek erőtlenül hevernek a porban, már nem sok hiányzik ahhoz, hogy elpusztuljanak a szomjúságtól. Hogy holnap reggel folytathassák útjukat, arról már szó sem lehet. Mi sem segíthetünk rajtuk. Az a kevés víz, amit magunkkal hoztunk, még a gyerekeknek sem elegendő. Hogy mindenki lábra álljon, még az állatok is, ahhoz egy kiadós zápor kellene. Nincs más megoldás - esőt kell csinálnunk.

- És azt hiszi, Sir, hogy csak ki kell adnia a parancsot, s máris itt az eső? - kérdezte a Bicegő.

- Igen, azt hiszem, vagy legalábbis remélem - felelte Old Shatterhand.

- Micsoda? Reméli? Valóban? Hát ez nekem magas. Tudom, hogy ön kiváló ember, hallottam is, tapasztaltam is, de azt már nem tudom elképzelni, hogy vizet tudna fakasztani a kősziklából.

- Hát ha a kősziklából nem is, de a felhőkből talán.

- A felhőkből? Hiszen egy fia felhő sincs az égen.

- Majd lesz.

- Fűttenek nekik, hogy jöjjenek ide a világ más tájairól? Vagy idevarázsolja őket? Valami varázspálcával?

- Nem, hanem az elektromosság segítségével.

- Megint csak azt mondom: ez nekem magas.

- Most nincs időm megmagyarázni. De azért segíthet, ha akar. Hogy felhőket gyűjtsunk, ahhoz tűz kell, óriási tűz, óriási égő felület. Bloody Fox azt mondja, tőlünk délre hatalmas kaktusz-erdő terül el. Talán megajándékoz egy jó kiadós záporral, ha szépen megkérem.

- Hogyan? - hűledezett Bicegő Frank, már-már valami csodára gondolva.

- Majd meglátja - felelte Old Shatterhand kurtán.

Újra lóra ült, és a szekérvár felé poroszkált. Társai kíváncsian követték.

A szekereket úgy tolták össze, hogy lóval nem lehetett keresztüljutni rajtuk, még gyalog is bajosan. De a lovasok közeledését meghallották. Amint a szekérvárhoz érkeztek, leugrottak a nyeregből. Hallották, hogy odabenn valaki felkiált:

- Figyeljete csak! Jönnék! Istenem, talán segítséget kapunk! Vagy rablók, akik fosztogatni akarnak?

- Ne féljete, nem vagyunk rablók - felelte Old Shatterhand jó hangosan. - Segíteni jöttünk, és ami a legfontosabb, egy kevés vizet is hoztunk. Engedjete be!

- Mi az ördög! - szólalt meg egy bosszús hang. - Várjatek csak! Ne mozduljon senki! Majd én megnézem előbb.

Belülről odalépett valaki a szorosan egymáshoz tolt kocsikhoz, áthajolt egy szekérrúdon, és megkérdezte:

- Kik vagytok? Mit akartok itt?

- Engem Old Shatterhandnek szoktak nevezni, ezek meg a társaim csupa becsületes ember.

- Old Shat... a fene essen beléd! Menjete a pokolba!

Aki a megmentőket így fogadta, ahelyett, hogy boldogan a nyakukba borulna, nem volt más, mint a karaván tiszteletreméltó vezetője.

- Ejnye, ejnye! Maga az, Tobias Burton uram? - kérdezte Bűvész Fred, aki a sötétség ellenére is ráismert a jeles férfiúra. - Szívből örülök, hogy újra találkozunk!

De Burton már nem volt ott. Ráeszmélt a veszélyre, és megértette, hogy egy pillanatot sem szabad elvesztegetnie. Villámgyorsan átosont a szekértábor túlsó oldalára, ahol a lova állt, felcsapta az egyik szekérrudat, hogy ki tudjon jutni a négyszögletes szekérvárból, nyeregbe vetette magát, és elvágatott.

Fülét megütötte az örömkialtás, az emberek ujjongása, akiket romlásba akart dönteni, s fogcsikorgatva hátrakiáltott:

- Várjatok csak! Nemsokára visszajövök, és akkor jaj nektek! Meg annak a híresnek is, aki segíteni akar rajtatok!

Nem is kellett messzire száguldania. Negyedóra múlva eljutott cimboráihoz, a cölöptologatókhoz.

Nem is csodálkoztak túlságosan, amikor megtudták, hogy Old Shatterhand a karavánhoz csatlakozott. Olyan sokan voltak, hogy nem féltek senkitől. Sőt örültek, hogy egy csapásra a híres vadásszal is végeznek, aki már régen a begyükben volt. Hogy a rajtaütés esetleg még rosszul is végződhet, eszükbe sem jutott. Legfeljebb arról lehet szó, gondolták, hogy a dolog nem megy egészen simán, hanem verekedni is kell a zsákmányért.

A két mexikói már ott volt a bandában. Előbb a Gyilkos-völgybe vágattak, de ott csak egy őrszemet találtak, aki aztán ide vezette őket. Most részletesen elmesélték cimboráiknak, mit tapasztaltak a Zengő Völgyben. Nem sejtették, hogy Winnetou komancsaival nyomon követte őket.

Az apacs törzsfőnök és maroknyi csapata eljutott ugyan a Gyilkos-völgybe, de a bandát már nem találta ott. Ez a kis völgy egy rendkívül mély földhorpadás volt, melyet meredek sziklafalak zártak körül. Alján zavaros víztócsa volt - alkalmasint a „szellemtanya”, vagyis a golgotavirágos házikó mellett csillogó tiszta tó vize szivárgott le valami úton-módon ide. A Llanón a víz ritka kincs, még ha zavaros is: ez volt egyik oka annak, hogy a banda ezt a hegyteknőt választotta találkozóhelyéül, persze az is alkalmassá tette a célra, hogy félreeső fekvése számukra biztonságot nyújtott. Valahányszor sötét céljaik érdekében szétszóródtak a Llanón, mindig ide tértek vissza, itt találkoztak. S többnyire itt hagytak egy őrszemet, akinek az volt a feladata, hogy a híradó és futárszolgálatot ellássa.

Ma ez az őrszem a két mexikóival együtt nyargalt el, s Winnetou ezért nem talált a Gyilkos-völgyben senkit. De éles szeme gyorsan felfedezte az ösvényt, melyen a jómadarakat utolérheti. Nyomaikat követve alkonyatkor eljutott arra a helyre, ahol a keselyűk ma éjszakára táborot ütöttek.

Winnetou kellő távolságban megállította csapatát: ő maga hasra feküdt a földön, s kígyó módjára kúszott a banda felé, hogy kilesse őket. A gazfickók ma többnyire indián ruhába öltöztek. Winnetou megpillantotta köztük Burtont; a karaván áruló vezetője éppen akkor érkezett meg sietve, a bandához, és izgatottan jelentett nekik valamit. Winnetou, sajnos, nem csúszhatott annyira a közelükbe, hogy a szavakat is megérthesse, de legalább sikerült a keselyűket megszámolnia, s ezzel az eredménnyel tért vissza embereihez.

- Harminc és öt keselyű - közölte velük. - Remélem, holnap ilyenkor már igazi keselyűk lakmároznak a hulláikon.

- Vajon mire készülődnek ott? - kérdezte New Moon.

- Zsákmányukra leselkednek. Kiszemelt áldozataik valószínűleg északra vannak innen, mert a két mexikói abba az irányba nyargalt el, s éppen most abból az irányból jött a bandához egy hírnök valami fontos jelentéssel. Azt javaslom, hogy testvéreim kövessenek most észak felé. Remélem, megtaláljuk azokat az utasokat, akiket a keselyűk kiszemeltek áldozatul. Meg fogjuk akadályozni, hogy legyilkolják és kifosszák őket.

Megint lóra ült, és előbb meglehetősen nagy kerülőt tett, csak azután fordult az igazi irányba; ezt az óvatossági rendszabályt sohasem mulasztotta el.

Kis idő múlva megpillantották a szekérvár körvonalait a félhomályban. Most örök álltak a várnégyszög előtt, ez már Old Shatterhand intézkedése volt. Amikor az örök megállították a közeledőket, Winnetou így válaszolt:

- Sápadtarcú testvéreim ne tartsanak tőlünk. Itt Winnetou beszél, az apacsok főnöke. Azért jött, hogy a segítségetekre legyen.

Kellemes csengő hangját jól lehetett hallani. Még ki se mondta az utolsó szót, már élénk visszhangja támadt a várnégyszög belsejében.

- Winnetou?! - kiáltott fel Bicegő Frank örvendezve. - Akkor már nem lehet semmi baj, és a jelszó: gloria, victoria!⁵⁰ Mert ahol Winnetou megjelenik, ott barátaira üdv vár, ellenségeikre meg csihi-puhi! Nem is szólva arról, hogy bizonyára vele van a két Baumann is, Medveölő meg a kis Martin! Eresszetek ki! Nem bírom türtőztetni ölelni vágyó karjaimat!

A nyaktörő tornászmutatvány veszélyeinek fittyet hányva, gyorsan és türelmetlenül átmászott az egyik szekéren, s leugrott a túlsó oldalon. De amint földre pottyant, és újra föltápászkodott, gyanakodva meresztette szemét a komancsokra, akik körülvették.

- Mennydörgős mennykő, hát ez mi? Jöjjön csak ide, Mr. Shatterhand, nézze meg, miféle népség jön itt a nyakunkra! Csak nem lóháton járó kísértetek?

De nem volt lehetősége tovább sopánkodni, mert Martin Baumann már a nyakába ugrott, s elhalmozta csókjaival. S mielőtt egy kis levegőhöz jutott volna, Medveölő esett neki, és félholtra ropogtatta erős karjaival. Winnetou is hozzá lépett, és megrázta a régi jó barát kezét, aki majdnem kiugrott a bőréből nagy örömeiben.

Winnetou is mosolygott, de mégis elégedetlenül nézett körül.

- Hát Old Shatterhand hol marad? - kérdezte csodálkozva. - Nem hallotta meg Winnetou hangját?

- Hogyne hallottam volna! Itt vagyok, ragyogok! - hallatszott Old Shatterhand ujjongó hangja a szekerek mögül.

Néhány fiatalember segítségével széjjeltolt két szekeret, és kitárt karokkal lépett elő, hogy legjobb barátját, a derék, hűséges Winnetout szívéhez ölelje. Nyomában Jemmy, Davy és Bűvész Fred bukkant elő. Micsoda ribillió keletkezett! Ölelgetés, hátbavágás, kezek ropogtatása, gyors kérdések és gyors feleletek pergőtüze! A viszontlátás örömeiben néhány percre megfeledkeztek arról, hogy itt élőlények tucatjai senyvednek a szomjúságtól, s a szekértábor fenyegetett vár, majdnem egy véres tragédia színhelye, s ha ezt bizonyára sikerül is elhárítani, még kemény küzdelem vár mindannyiukra. Winnetou már ráncolta is a homlokát, nem tetszett neki a nagy lárma és vigasság.

⁵⁰ Gloria, victoria - dicsőség, győzelem

Még egy ember volt, aki nem vett részt az ujjongásban, s szomorúan lehorgasztott fejjel állt ott - a fiatal Vas Szív. Komancsai nem győztek csodálkozni, hogy váratlanul itt találják; rögtön körülvették, és kérdéseikkel ostromolták. Vas Szív el-elcsukló hangon számolt be nekik a történekről; elmondta, hogyan gyilkolták meg apját orvul és kegyetlenül, s hogyan temette el Tűz Csillagot, a nagy törzsfőnököt. A komancs harcosok szótlán megdöbbenéssel, néma gyásszal hallgatták, de szívük mélyén szörnyű bosszút esküdtek, s türelmetlenül várták, hogy a keselyűkkel szembekerüljenek.

A kölcsönös üdvözlések lezajlása után jóval csendesebb, de igen élénk sürgés-forgás kezdődött a szekérvár belsejében és körülötte. Először is a négyszöget erősen kitágították, hogy a komancsoknak is helyet szoríthassanak a hevenyészett erődben. Jobb, ha odabenn lapulnak - a banditáknak nem kell tudniuk, hogy ilyen nagyszámú ellenséggel lesz dolguk. A lovakat is bevitték a szekerek mögé. A komancsok szétszerták a kivándorlók közt a szárított húst és más eleséget, ami náluk volt, azonkívül a vizet is, amit „tökkulacsokban”, vagyis kivájt gyümölcsökben magukkal hoztak. Kevés volt persze annyi embernek, de valamicske mindenkinek jutott, és kissé enyhítette a rettenetes szenvedést, amit a szomszédok okoz. Old Shatterhand biztatta őket, hogy nemsokára lesz víz elég.

Közben váratlan jelenetekre is sor került, ilyen volt például az izgalmas beszélgetés, melynek során New Moon rájött arra, hogy Bűvész Fred volt az ő jótevője - a bátor idegen, aki annak idején megmentette az aljas Pickpocket gyilkos kezéből. Mégis negyedóra, félóra múlva már mély csend uralkodott a szekértáborban. Nem aludt ugyan senki, de mindnyájan csendben maradtak s akiknek annyi mesélnivalójuk volt egymás számára, hogy sehogy sem tudtak várni vele, egymás fülébe súgták mondanivalójukat, olyan halkán, hogy a táboron kívül a legkisebb neszt sem lehetett hallani.

Old Shatterhand átvette a parancsnokságot. Maga mellé ültette Bloody Foxot, és alaposan kikérdezte, mert pontos képet akart nyerni a terepről - az egész tájról, mely körülvette. Erre minden csata előtt szükség van, de most különösen fontos volt, mivel Old Shatterhand elejét akarta venni annak, hogy a keselyűk közül akár egy is megmeneküljön. Feltett szándéka volt, hogy az elvetemült banda garázdálkodásának egyszer s mindenkorra véget vessen.

Old Shatterhand szeme felcsillant, amikor Bloody Fox leírásából megtudta, hogy a nagy déli kaktuszerdő mellett keletre még egy másik kaktuszbozót is van, sokkal kisebb, de jóval hosszabb, mint az első. Fox megjegyezte, hogy éppen a két kaktuszliget közt húzódik az a keskeny, homokos földcsík, mely déli irányban egyenesen a „szellemtanya”, vagyis az ő házikója felé vezet.

- Ezt is jó tudni - bólintott Old Shatterhand. - Most már kötve hiszem, hogy a banditák közül akár egy is megmenekülhetne. Ha korán veszik észre, hogy túlerőben vagyunk, vagy az első összecsapás után eszmélnek rá, hogy jó lesz megfutamodni, akkor beszorítjuk őket a két kaktusztelep közé, és rájuk gyújtjuk az erdőt. Két legyet ütünk egy csapásra: elpusztítjuk a banditákat az utolsó szálig, és vizet szerzünk az elgyengült teherhordó állatoknak.

- De akkor eljutnak a banditák az én tavacskámhoz, s ott már egérutat nyernek.

- Ezt ön fogja megakadályozni, kedves Fox. Tüstént maga mellé vesz tíz komancsot, és lesbe áll velük pontosan azon a helyen, ahova a banditákat menekülni kényszerítjük. Még idejében érkezik oda, mert lefogadom, hogy a szekértábor csak hajnaltájban fogják megtámadni.

A terv részleteit is megbeszélték, s haladéktalanul nekiálltak a megvalósításának. Még egyszer kinyitották a szekérsáncot, hogy Foxot és komancsait kiengedjék, ezután csakugyan néma csend borult a táborra.

Az őrszemek a szekérsáncon kívül virrasztottak; azt a parancsot kapták, hogy az ellenség közeledtére gyorsan és nesztelenül bújjanak vissza a kerekek közt az erőd belsejébe. Odabenn álltak a felnyergelt lovak, hogy kellő pillanatban kivágtassanak az ellenség üldözésére; minden lovas megkapta a maga külön utasítását, s tudta, mit kell tennie. Kapkodásról, fejetlenségről vagy rögtönzött intézkedésekről szó sem lehetett. Így telt el az éjszaka. Keleten derengeni kezdett az ég, s a szekerek meg egyéb tárgyak körvonalai sejthetővé, majd láthatóvá váltak. Ma nem volt reggeli köd. A félhomály teljesen eloszlott, s a tábortól délre nemsokára megpillantották a banditákat. Csendben és észrevétlenül közelítették meg a szekérvárat, aztán megálltak, tőle körülbelül ezerlépésnyire. Ott várták vezérük parancsát a támadás megkezdésére.

Végre elérkezettnek látták az időt a rohamra, s megsarkantyúzták lovaikat. Vágtatva közeledtek a szekérvárhoz, hogy ellenállás nélkül elfoglalják.

Az őrszemek visszavonultak, és minden férfi a négyszögnek arra az oldalára sietett, melyet támadás fenyegetett. A keselyűk már csak ötszáz... háromszáz... száz... végül ötvenlépésnyire voltak a szekerektől.

- Tűz! - vezényelt Old Shatterhand.

Több mint harminc puska dördült el. A támadó csapat egy perc alatt felbomlott, és a teljes zűrzavar képét mutatta. Halottak és sebesültek fordultak le a lovakról, a gazdátlaná vált állatok pedig riadtan rohantak tovább. A többieket egyelőre még sértetlen gazdáik visszatartották. Ezeknek a száma legfeljebb tíz volt.

- Hurrá! - kiáltotta a Bicegő lelkesen. - Éljen Old Shatterhand és Winnetou!

Amikor a keselyűk ezt a két nevet meghallották, s látták, hogy egy pillanat alatt hány embert vesztettek, gyorsan visszafordították lovaikat, és hanyatt-homlok menekültek dél felé.

- Most ki a várból! - parancsolta Old Shatterhand. - Mindenki a megbeszélt helyére!

Két szekeret gyorsan elhúztak az útból, s így az üldöző sereg jóformán egypercnyi időt sem vesztett. A kivándorlók az előzetesen kapott utasítás értelmében nekiestek a sebesülteknek, a többiek pedig, a harcosok, üzőbe vették a banditákat, de furcsa módon, kissé lagymatagon. Csak Davy és Jemmy vált ki közülük. Villámgyorsan megelőzték társaikat, és délnyugati irányba vágtattak, hogy felgyűjtsák a kaktuszerdőt.

Az üldözők egy osztaga, élén Winnetouval, kelet felé nyargalt, hogy később délre kanyarodva elvágják a menekülők visszavonulási útját. Így kényszerítették őket arra, hogy a két kaktuszliget közt vágtassanak tovább. Old Shatterhand a többi harcossal szelíd ügetéssel követte a banditákat déli irányba.

A gazfickók tomboltak dühükben, látva, hogy oly könnyűnek képzelt rohamuk kudarcot vallott. Összeszorított fogakkal vágtattak, nem is beszéltek egymással. Időnként egy-egy ocsmány káromkodás hagyta el ajkukat. Nem néztek hátra, és meg se álltak a Gyilkos-völgyig, ahol már annyi tanácskozást tartottak.

- Mi lesz most? - kérdezte Burton, aki rettenetesen lihegett, és már alig tartotta magát a nyeregben. - Itt nem maradhatunk. A kutyák a nyakunkban vannak, és mindjárt utolérnek.

- Csak egyet tehetünk - felelte Carlos Pellejo, aki nem sebesült meg, és fivérével együtt megmenekült. - A kaktuszerdőn nem bírunk átvágni. Így hát jobbra, azon a csíkon, a két bozót között!

Be is fordultak a homokos ösvényre, s nemsokára arra lettek figyelmesek, hogy a távolban vastag füst száll fel.

- Átkozottak! - kiáltott fel Burton. - Ott megelőzték minket, és felgyújtották a kaktuszt! Forduljunk vissza!

Most az ellenkező irányba száguldottak, átvágtattak a Gyilkos-völgyön, s keletre próbáltak egérutat nyerni. De tíz perc múlva bal kéz felől megpillantották Old Shatterhandet, aki csapatával átlósan tört feléjük. A banditák szívét halálos rémület szorította össze. Kegyetlenül sarkanytyúzták lovaikat, abban a reményben, hogy elsuhanhatnak Old Shatterhand előtt, s egy percig úgy tűnt, ez sikerül is nekik.

Most oldalra akartak kitörni. De csakhamar kénytelenek voltak belátni, hogy ez teljesen kilátástalan, hiszen üldözőiknek egy másik csoportja éppen ott csődült össze, útjukat elállva.

- Ránk szabadult a pokol! - kiáltott fel Emilio kétségbeesetten. - Mégiscsak kénytelenek leszünk a kaktuszok közé menekülni!

- És nem jutunk zsákutcába? Van onnan kivezető út?

- Nem tudom. Soha életemben nem jártam ott. De most nincs más hátra.

- Hát akkor gyorsan, nehogy a tűz megelőzzön!

És jobbra fordulva, déli irányba vágtattak, pontosan ahogy Old Shatterhand eltervezte. Most már ő maga is megsarkanyúzta lovát. Tőle balra kis csapatával Winnetou tört előre, jobbra pedig Davy és Jemmy, akik a rájuk bízott feladatnak példásan megfelelték. Most mindnyájan a keselyűk nyomában vágtattak, a kaktuszok közé kergetve és hajszolva őket.

Carlos Pellejónak igaza volt, amikor a tüztől rettegett, mert üldözői közül az volt a legfélelmetesebb. Csak éppen lassabban közeledett, legalábbis eleinte, aztán egyre gyorsabban rohant feléjük, hogy már leheletével is halálra perzselje őket.

Évszázadok óta heverték itt a régi, elkorhadt kaktuszfák papírvékonyaságú maradványai, köztük időnként új növények sarjadtak. Mindez olyan gyúlékony volt, akár a tapló. A lángok eleinte halkan, szelíden nyaldosták martalékukat, és csak lassan terjedtek szét, de aztán egyre rakoncátlanabban viselkedtek, száguldani kezdtek, és a magasba szöktek. Nemsokára az egész óriási bozót egyetlen lángtengerré változott, melynek ropogása úgy hallatszott messziről, mintha ágyúkat sütöttek volna el.

A felszálló hőség légáramlatot indított meg, mely nemsokára a legerősebb széllel vetekedett. S minél jobban elharapózott a tűz, mely most már több négyzetmérföldnyi területet borított el, annál jobban beigazolódott Old Shatterhand számítása. Egyre több jel mutatta, hogy amit a tüztől várt és remélt, hamarosan bekövetkezik. Az ég elveszítette kékségét, először fakósárga, majd hamuszürke színt öltött, egyre sötétebbé vált, végül nehéz, fekete felhők gyülekeztek rajta, s ezek igazi felhők voltak, nem füstfelhők. A most már vadul tomboló szél mind sűrűbbre gyúrta a felhőket, melyek végül az egész égboltozatot eltakarták.

A légáramlat forró volt, még a por is perzselő. Fenn az égen villámok cikáztak a felhők között. Egy-egy esőcsepp hullt alá, aztán több, egyre több, majd komoly eső lett belőle. Ez is erősödött, sűrűsödött, végül valóságos felhőszakadássá változott. Megnyíltak az ég csatornái, akárcsak egy trópusi vihar színterén.

A karaván hangulata ezekben az órákban többször megváltozott. A kivándorlók előbb diadal-mámorba estek. A súlyosan sebesült banditákkal nem sokat teketóriáztak: tétovázás nélkül agyonlőtték őket, amit meg is érdemeltek; a halottak holmiját, zsebeik tartalmát is egy halom-ba rakták, lovaikat összeterelték. Most már csak barátaik visszatérését kellett megvárniuk. Várni, várni, de - víz nélkül. S akkor megpillantották a tüzet. Nézték, bámulták sokáig, végül az égen gyülekező felhőket is észrevették. Reménykedni kezdtek. Aztán egyszerre csak kezükön és arcukon megéreztek az első esőcseppeket. Az üdítő eső felfrissítette, az utána következő zápor szinte megbolondította őket. Ugráltak, táncoltak, énekeltek, ordítottak örömben. Vödörket, hordókat állítottak fel, előszedtek minden alkalmas edényt, hogy meg-töltsék az életet biztosító, boldogító vízzel. Az eltikkadt ökrök is feléledtek, a legnagyobb menne-yei ajándék, a víz megmentette ezeket az állatokat a pusztulástól, s velük együtt gazdáik minden vagyonát is, hiszen az ökrök nélkül a megrakott szekerekkel nem tudtak volna a kő-sivatagból kivergődni.

Bloody Fox tíz komancsával együtt fél órával napfelkelte után érkezett meg a passiflorával⁵¹ befuttatott tóparti házikó elé. Sanna nem ijedt meg az indiánoktól, örült, hogy végre embereket láthat. Első dolga volt megkérdezni gazdáját nem sikerült-e valamit az ő elveszett fiacskájáról megtudnia. Bloody Fox türelemre intette, és besietett a házba. Ott magára öltötte a fehér bölény bundáját és fejét, úgy jött ki megint a ház elé.

- Timbua - ungva! (A Llano Szelleme!) - kiáltott fel Vas Szív, aki a komancsoknak ehhez a csoportjához csatlakozott.

A többiek is nagyot néztek, amikor a sokszor megvitatott rejtély szemük láttára ily módon megoldódott, de nem szóltak semmit. Bloody Fox újra lóra szállt, és velük együtt elvágtatott. Elhagyták az oázist, és meg se álltak a kaktuszerdő délkeleti csücskéig. Bloody Fox fürkésző szemmel vizsgálta a bozót északi határát. Mintha sötét fal emelkedett volna ott a magasba, s e fal mögül lángnyelvek csaptak elő.

- A tűz kikergeti onnan a keselyűket - mondta Vas Szívnek. - Fiatal testvérem talán megtalálja köztük apja gyilkosait.

Mindketten lövésre készen tartották fegyverüket.

A fekete fal mintha közelebb jött volna, de a lángok most már megelőzték. A levegő percről percre nyomasztóbbá vált. A tűz hirtelen megtorpant. Nem jöhetett közelebb - meg kellett állnia a kaktuszbozót határán.

- Uff! - kiáltott fel Vas Szív észak felé mutatva. - Ott jönnek!

Bizony ők jöttek, a keselyűk, de csak hárman. A többi menekülés közben üldözőik agyon-lőtték. Csak ennek a háromnak sikerült átvágnia magát az égő bozótban. Lovai-król csurgott a veríték, maguk a lovasok pedig annyira kimerültek, hogy alig bírták magukat a nyeregben tartani. Hátrább felbukkant már Old Shatterhand és Winnetou alakja, mögöttük meg a többi üldöző. A vad hajsza vége felé járt. A két vezető már nem hajszolta vágatásra lovát, és nem emelte lövésre puskáját. A három utolsó keselyűt át akarták engedni Bloody Foxnak és Vas Szívnek.

⁵¹ Golgotavirág

A három bandita élén Burton száguldott, társait jóval megelőzve. Megpillantotta a lombos fákat - a Llano csodáját! Azt remélve, búvóhelyet talál ott, s egyenesen a fák felé tartott. De váratlanul szembe találta magát a Llano Szellemével. A mormon nagyot ordított rémületében, s vadul ütötte-verte lovát, hogy más irányba térítse. Minden maradék erejét összeszedte, hogy Bloody Foxot elkerülje.

Most odaért a két utolsó bandita is. Nem volt más útjuk, el kellett vágatniuk Vas Szív mellett. Az indián ifjú tüstént rájuk ismert - ezek is ott voltak, amikor apját meggyilkolták. Vas Szív vállához emelte puskáját: két lövés gyorsan egymás után, és a célba vett banditák lefordultak lovaikról. Vas Szív menten ott termett mellettük, hogy megskalpolja őket.

Közben Bloody Fox vadul kergette Burtont, a jámbor mormont -, a leggonoszabb banditát valamennyi közt. A fák felé szorította, majd a fák közt tovább, egészen a házikóig. Olyan vad volt a hajsza, hogy Bloody Fox közben elvesztette a fehér bölénymaszkot. Burton lova éppen a házikó előtt összerogyott, s a bandita kirepült a nyeregből. Abban a pillanatban Fox ott termett mellette, és kirántotta övéből kését, hogy a gazfickó szívébe döfje. Ekkor hátrátáncorodott, és iszonyodva felkiáltott. Burton hosszú fekete haja zuhanás közben elvált a koponyájától; kiderült, hogy parókát viselt, s rövidre nyírt, vörös-szőke igazi haja láthatóvá vált. Arca az erőltetett vágatástól eltorzult és felpuffadt. De nem ez volt olyan iszonyatos, hanem az, hogy szeme mereven, megüvegesedve meredt a késsel fölébe hajoló üldözőjére: nem élt már - és közben a nyakát törte! Bloody Fox csak egy pillanatig nézett az arcába, de ez elég volt, ahhoz, hogy felismerje benne szülei gyilkosát. A régi szörnyű emlék nem mosódott el: ő volt az, Pickering! Abban a fájdalmas percben megütötte fülét ez a név - cinkosai szólították így, - azóta sem tudta elfelejteni.

Most odaugrattak a többiek is, míg Bloody Fox újra nyeregbe pattant, és visszavágtatott egy darabon, hogy elejtett maskaráját megkeresse, és vállára akassza. Old Shatterhand kivételével mindenki hüledezve bámult rá.

- A kísértet... a Llano Estacado Szellem... hát ő volt az... Bloody Fox! - kiáltozták összevissza.

Fox nem törődött velük. Burton holttestére mutatott, és így szólt:

- Íme, a főgyilkos! Szüleim gyilkosa! Azért rémlett nekem olyan gyanúsak! Kár, hogy nem élve fogtam el. Most már sohasem fogom megtudni, kik voltak a szüleim.

New Moon is odalépett a banditához, akit sorsa utolért. Egy pillantást vetett rá, és ő is felkiáltott:

- Nicsak, a Pickpocket! Engem is ő fosztott ki, s akart eltenni láb alól. A főgyilkos, csakugyan. Hogy végre meglakolt! Én is nagyon sajnálom, hogy kitörte a nyakát. Élvezettel eresztettem volna fejébe egy puskagolyót!

- Szerencséje volt, hogy ilyen gyorsan halt meg - vélte Old Shatterhand. - No de mindegy. Az a fő, hogy vele együtt valamennyi keselyűt a pokolba kergettük, s most hosszú ideig csend és nyugalom lesz a Llanóban. S ha netán egy-két bandita még bujkál valahol, innen, erről a helyről könnyű lesz felkutatni és nyakon csípni. Ki gondolta volna, hogy ilyen oázis rejtőzködik a Llano közepén!

Bob is előkerült. Máskor élénken részt vett mindenben, ami körülötte történt, de most egészen furcsán viselkedett. Nem törődött a földön heverő holttesttel, s egy pillantásra se méltatta a fehér bölényfejet, mely elárulta a Llano Estacado Szellemének titkát. Bob nem látott senkit és semmit, csak azt a néger öregasszonyt, aki szintén csak őt nézte, és le nem vette szemét róla, sőt odaszaladt hozzá, és megkérdezte:

- Téged hogy hívják? Te nem Bob? - S amikor Bob igent intett, így folytatta a kérdezősködést:
- A te mamád hívja Sanna? Te már láttál ezt a képet? Sanna rajta kisfiával, azt is hívja Bob!

Odanyújtotta a lóháton ülő négernek azt a régi, kopott fényképet. Bob egy pillantást vetett a képre, aztán ujjongva leugrott a nyeregből. A következő percben anya és fia egymás nyakába borult. Sokáig ölelgették, csókolgatták egymást, és örömeiknek, boldogságuknak csak összefüggéstelen szavakkal és sóhajokkal tudtak kifejezést adni.

Történetünk befejeződött, már csak néhány apróságot kell hozzáfűzni. A Llano keselyűinek rémuralma véget ért. A komancsok egy kis csapata elnyargalt, hogy idehozza a kivándorlók karavánját is. Hadd pihenjék ki megpróbáltatásaikat a kis tó partján, ahol még a levegő is üdítő, aztán majd elkísérik a végleges otthonuk után epedő világjárókat a Llanón keresztül letelepedési helyükig. A bozóttűz lassan kialudt, mivel nem talált már semmit, ami táplálhatta volna, az óriási kiterjedésű kaktuszbozót teljesen elhamvadt, éppen olyan élettelené vált, mint a környező sivatag.

Annál vidámabban pezsgett az élet az eldugott oázisban, a kis házikó körül, mely a Llano Szellemének tanyája volt. Bloody Foxot ünnepelte mindenki - kétségtelenül ő volt a nap hőse. Nem nyugodtak, amíg rá nem vették, hogy egész élettörténetét részletesen elmesélje. Pedig ennek a történetnek sok olyan részlete volt, mely könnyeket csalt hallgatói szemébe. De lelkes örömmel hallgatták, hogyan tartotta be fogadalmát, s milyen bátor, hősies kitartással harcolt a Llano banditái ellen egészen egyedül, saját eszére és erejére támaszkodva. Mindenki azt hitte, hogy most - miután „küldetését” befejezte - könnyebb életet választ magának, és valamelyik városba költözik. De még nagyobb megbecsülést éreztek iránta, amikor kijelentette, hogy továbbra is itt marad, ezentúl azt tekinti feladatának, hogy a gonosztevőket a Llanótól elriassza és távoltartsa. Erre Sanna és Bob is megígérte, hogy itt maradnak mellette.

Jemmy és Davy nem állhatta meg, hogy ne csipkelődjenek egy kicsit a Bicegővel; szerették volna babonáiból kigyógyítani.

- No, mit szólna a Llano Szelleméhez, Frank? - kérdezte Jemmy. - Még mindig hiszel a kísértetekben, akik fejüket a hónuk alatt hordják?

- Hagyjatok békén! - felelte Frank. - Tévedni emberi dolog. A ló is megbotlik, pedig négy lába van.

- Neked csak kettő van, tehát nem vagy ló - vigasztalta Davy. - De más különbség is van köztetek. A ló ugyanis okos állat...

A vita szerencsére nem fajult el, nem lett belőle verekedés, még veszekedés sem. Mert mindhárman tudták és átérezték, hogy a baráti összetartás a legszebb dolog a világon.

.oOo.